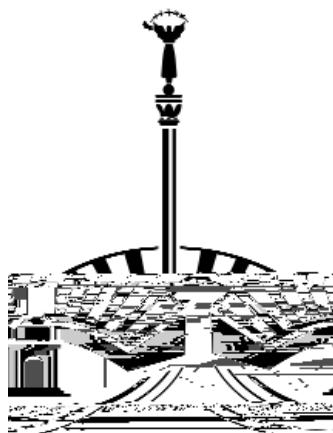

ÀÃÎ ĐÀ

Oêðà;í à – í î â³ i åðñi åêòèâè

Âèi óñê 1

Київ • 2005

ÓÄÊ 323
À 23

Dáäàéö^séí à éî éääñý:
Í éäéñàí äð Ô^sñóí
Áí ðíí^sí à Éíéíä^sé
Â^séòíð Ñðáí áí áí éí
Bðíñëàâ Í éééí ñüééé

**Öá áèäàí íý çä^séñí áí í çàääýéè Ô^sí áí ñí á^sé
í^säòðèì ö^s Ôíáó Áæíðäæà Ô. Éáí áí à**

À 23 Áãí ðà. Óéðàçíà – ííá^s íáðñí áéòèâè. Áèí óñê 1. – Ê.: Ñòèëíñ, 2005. – 151 ñ.

Í íäéýäè áâðí ð³â í íæóðü í à çá^såðèñý ç íð³ö^séí íþ ííçèö³þ ðåäàéö^s;
òà ²í ñòèòðóð Ëáí áí à.

Í ðè áèéí ðèñðàí í³ í àðáð³äé³â, áí ³ùáí èõ ó æóðí áé³,
í íñèéàí íý í à «Áãí ðó» íáí á'ýçéíââ.

© ²í ñòèòðóð Ëáí áí à
Éèçáñüééé í ðí áéò, 2005
© «Ñòèëíñ», áèäàí íý, 2005
© Óíéíøí Ê., íáééäæí êà, 2005

ÇÌ ³ÑÒ

ÂÑÒÓÏ

Áëáð A. Ðóáé. Â äî áðó ï óòü!

• 5

Ðòðîñëàâ Ì èëèí ñüêèé. Â³ä ðääëîëåâ³;

• 7

². Ñîö³àëüí³³ ÿ¹ë³ðè÷í³ àñí àëðè

Àí òíí³íà Èíëíä³é.

X7

^{222.} **I à êíèæêîâó iîëèöþ**

Â³êòîð Nòáï àí áí êî.

*Ãèéàì è ðîçáoäîâè äaðæàâè àáî í îðàòêè
äéý ðåôîðì àðî ð³â òà ïð ðàäí èé³â â³ä Ôóêóýì è
Í èáêñàí äð Áíí.
Í ðîñâ³ðí èöüêà ñðàäèö³ý â àì áðèéàí ñüé³é è³ðàðàðóð³
Ì èõàééí È³ðñáí êî.
Í 1çáoâàðèñý êíí 'þí êòóðí èô ì ³ðêóâàí ü.*

• 126

• 132

• 134

IV. Õðíí³èà iîää³é

Í ³æí àðîäí à ì ³ãðàö³ý òà ì ³æàòí ³÷í ³ ñòîñóí êè í à Nëíáî æàí ùèí ³

*Í ³æàòí ³÷í ³ òà ì ³ ë³ðè÷í ³ ñòîñóí êè â Ôéðàjí:
Èðèí ÕÖ² ñò.*

• 137

• 141

Náðâ³é Ðèí àðáí êî.

*Í ðàäí óòè âçá³ì íðîçóì ³íí ý,
ñòàá³ëüí íñò³ â³äí íñéí*

• 144

I àø³ àâòîðè

• 147

I ðíðyäîì 1ñòàí 3õ ë 'yòí àäöyòè ñØÀ â Öêðàjí³ - ÷èì àëî í àóéî âèò ðíê³â ÿ ³ç çääî âî ëáí í ýì ñí 1ñòåð³âþ çà ðèì , ýê ðíç-øèðþ⁰ðüñý êî ëî óêðàjí ñüêèõ í àóéî âö³â, ýé³ ï ðí ðí äyðü ñòàæðåáí í ý â ²í ñòèðóð³ Éáí í áí à. Í àø³ ï àðø³ óêðàjí ñüê³ ñòà-æèñòè ï ðè;ðàëè áî Áàøèí áðí 1à çà Í ðí ãðàí îþ äññë³áí èöüêèõ ãðàí ð³â í à í 1-+àðéó 90-ð ðð. ì èí óëî áî ñòî ë³ðòý. Á³åöî ä³ ì è í 1ñò³éí 1 ï ðèéì àëè óêðàjí-ñüêèõ ó÷áí èõ çà Ðåä³í àëüí îþ ë ðí-ãðàí îþ í àóéî áî áî 1áí ³í, Í ðí ãðàí îþ àéäåáí ³÷í èõ 1áí ³í ³í áí ³ Õóëáðàéòà â ²í ñòèðóð³ Éáí í áí à, Í ðí ãðàí îþ êí ðí ð-éí ñòðí ³í áèò ãðàí ð³â, Í ðí ãðàí îþ ç í óáë³÷í î_ í 1ë³ðèéè ðà Í ðí ãðàí îþ ñòëí áí ³ Õáí ñòðó ³í áí ³ Áóäðí Á³ëñí í à. Ó 1998 ð. áóâ çäñí 1âàí èé Èè;ñüêèé í ðí áéò ²í ñòèðóð⁰ Éáí í áí à ç ì áòîþ í 1âéèáèò ñí ³âï ðàðþ ²í ñòèðóð⁰ ç áè-í óñéí èéàí è éí áï ï ðí ãðàí â Öêðàjí³, ýéèò ñòï áð 1âë³÷ó⁰ðüñý áæá á³ëüøá í 'yò-ääñýòè. Í ñé³ëüèé ó í àóéî á³é ãðí 1à ä³í à ⁰ æí áí èõ 1áí áæáí ü ùí áî ñí ³ë-éóâàí í ý, í áí ³ ñòéî æ áî áæéí ñý í ðà-ðþâàðè ç óêðàjí ñüêèì è ó÷áí èí è, ýé³ (í 1éè ùí) í á 1âåðæðåàëè ãðàí ðè ²í ñòèðóð⁰ Éáí í áí à, àëá áðàëè àéðèáí ó ó÷åñòü ó 1àø³é á³ÿëüí 1ñò³ â Öêðàjí³. Öý á³ÿëüí 3ñòü ñòàëà ï ðèðí áí èí í ðí äí áæáí í ýì 1àøî_ ðí áî ðè ç áèí óñé-í èéàí è. Í ðí ðyäîì 1ñòàí 1³õ øåñòè ðí ê³â ²í ñòèðóð⁰ óñí ³øí 1 í ðí á³â - ó áååàðüí ñòéà ãðí àæéàð çäåäýëè áâí 1í 1ç³ Í 1ññëüñòâà

ð³çí³ ðàì è, ³ êîæáí ç ýêèõ iðíií-
í óâàðèì à ì àðàð³äë äëý ðíçäóí ³â ³
äèñéóñ³é óéðàí ñüê³é í àóéíâ³é ãðíì àää-
ñüéíñò³.

Óí÷ó ñéí ðeñðàðéñý í àãíâíþ, ùíá
í îäýéóâàðè óñ³í, õðí ãðíáèâ «Àãíðó»
í îæéèâíþ. I î-i àðøá, ðääàéö³éí ³é êí-

$\hat{A}^3 \ddot{a} \partial \dot{a} \ddot{a} \hat{e} \hat{I} \ddot{e} \dot{a} \tilde{a}^3 \dot{e}$

BƏDİ NƏŞƏFƏ

Náðäää ðí ci àðòöý i ³æí àðí áí eð
³í ñòèðóö³é, üñi áíi iñi áàðþòü
í àëäâñi áæóðâðò ñi ³äí ðàðþ á-á-
í eð - áóí áí ³òàð³ñá ð³çí eð ðàðjí, i êððai á
i ³ñòá 1 àëäæðò 2 í ñòèðóðó Éáí áíi á, üñi
áóá ñòâñðáí eé í à õæéè³ i ³æí àðí áíi 1 ðí
çðýæéè i 1+àðéò ñi ³i äññýøðò ðí ê³â i è-
í oéí áí ñòði e³ðòý. Çàñi 1 áàíi eé i ðè
âññâñ³ði üñi a³äñi iñi ó Öáí ðð³ 3i. Áóäði
A³ëñi 1 á, öðæ 3í ñòèðóðó (í áçâáí eé i à
÷aññöù aëçí à+í iñi áí i àí að³áí eéà Õ²Õ ñò.
i 1 i áí çí ðèò ²åððç³éññüéèò i ðði ñòði ðàð,
Áæí ðäæà Ò. Éáí áí á ñòàðði 1 [1]
ñòâñ ñà i ðèæðòðºáè i àí 'yòi eéi iñi áí
áí ðò+àðò iñi ó i èàí 3í i èéò Áæí ðäæò Éáí á-
í ó iñi éäðiñi ó, yééè á³ëüðó ÷aññòèi ó
ññi áí aëèðòý i ðèññýøðá iñi ðòóéà iñi ðí-
çòi 3í iñi y i ³æ aäñi iñi áàéá³ëüðè iñi ññ³ði-
áè iñi èäðæðâññi è - ÑØÀ ðà ÑÐÑÐ, à ç
1954 iñi 1963, i ðàðþþ+è iñi ñéi ñØÀ ó
I iññéa³ [2]. Çà ði ëè ³ñi õáàí iñi y 2í ñòèðóðó
Éáí áí á áóá i ³ñòâñi õñi ³øí iñi ñòàðæ-
âñi iñi y áàðâññi õ ðò+áí eð-ñòñi ³ëüññðâñ-
çí áññ³á ç êñ i èðøí üñi áñ ðàðýñ ñüéññi áñ Ñi þ-
çó. Óðò a³áññðéññi y+è i àëí êñi 1 ðàðáñi ö³é,
êððåëëðò ññi eë³â ðà ññi 3í áð³â, i ðèññý+á-
í eð ðí çâæðóð i ðàðâññi 3í áññðâññi áñ ñññðâñ-
ðò iñi ñññðâññi y ñüéèò ðàðjí - Ðiñi ³
Óððåðjí è. Áñññi 1+àñ 2í ñòèðóðó áññ 3í õð³á-
ñi ðiñi ðà ññññi 3çàði ðiñi +èññéññi i èð i ði-
áññ³â 3 áñçi iñññðâññi üñi á òeð áñññi
êðði áññi èð.

Ó ãðóäí³ 1998 ð. ²í ñòèòòò Êáí í àí à
â³äéðéà ñâí⁰ í î ñò³éí à í ðäæñòàáí èòòåí ó

Öèì ÷aññí i eññí 2í nñòèòòò Êáí ái à ðíçí i ÷eí à° 1íâó nñòðí 3éò ññâí °j ã³yëü-í iñò° ã Óêðàjí 3. Ní i ä³âà°i iñy, ùí «Aâí-ðà» nñòáí à ññàl à òèì 1ññâðåäéèí 1, âá â-áí 3 òà i í ë³ðèéè çì 1æóðù 3ââáðòò 3 ùèðí âæñéí âæþâàòè ññí ï ãóí èè, âæñéòòâàòè, âá âí í è, ýë âäâí 3 ãðâéè, i àí 'ýòâþ-è, ùí i àòð° 3í òècì áóâ 3 cæéèòð° ññý ÷e í á

í áéâéèñúþ ³ç áððí i àäýí ñüéëò ÷áñí ¹ò, áí-
áí ðéðøèì óòü i ðåâääó ñóñí ³éùñðåó, í á i ðé-
óí áóþ÷è, á àéÿäéýþ÷è éí áí ¹í i èééè òà
åâääé, ÷éí ñí ðéýðøèì óòü éí áí ¹÷éùñáí i þ
òà i ðí áððñó.

²ñòéì à - öä ñàí à öà, +íâí í áéá³ëüöà
í îððåáó⁰ í àòà ääðæààà, ó ÿé³é ñòíë³ðöý-
í è í îë³ðè÷í à êí í þí éòòðà áóëà äæäðà-
ëí í ôî ðí óåáí í ý ñå³òäéÿáí eõ ðai ð³é,
çä³äí í ç ÿéèí è ñéäðí áóðàâñý ðí çâèðí ê
ñóníí ³ëüñòåà.

Ҫaī ðī Øōōī ī äī m̄ī ³äī ðäō³ óñ̄ō, ōòī
âåâææà⁰, ùī ī àoéèa⁰ ³ ī àoéèī âō³ ī ī àeèī ³ ī à
ëèøà ñóì ē³ī ī ī àeèa⁰+àòè ī ðī öäñè ðī çâèø-
éø ēþäññüêè ī ī ñóñī ³ëññòå, à é ā³âåâðòò

E³ØÅÐÀØÓÐÀ

1. *Éáí í áí Äæí ðääæ*. Ñèáèðü è ññûéëå. Ò. 1–2; ÑÍ á., 1999.
 2. Äí éëäái ³øá äéâ.: *Éáí í áí Äæ*. Äèï - ëï î àðöý Äòï ðîé ì èðîâïé âíéí û äéçàï è àí àðëèéäí ñéïâï í îñëå â ÑÑÑÐ Äæí ðääæà *Éáí í áí à.* – I ., 2002.
 3. *Äåðåðüí ó* ³í Òí ðì àð³þ í ðî í äëýéüí ³ñòü ²í ñòèòòòòòò *Éáí í áí à* â Óëðäjí ³ ì í æí à çí àéòè í à ñäéò³: www.kennan.kiev.ua

Í ë³ðè÷í³ ī ī ä³; á Óêðàjí³ ëeñ-
óí ī aäà-ãðóäí ý âèéëéèàþòü ó
äí ñë³äí eë³â í aäçâè÷àéí í aä-
ëèééé ³í òåðâñ, áí aäþòü ī ī æèåó aëý
mí ðí ñòðåàí ī ý aáí ī ³äðååðäæáí ī ý ī aâ-
í èõ, í à÷åáòí aæá óñòàéáí èõ êí ī öáí ö³é,
äéý óðí÷í áí ī ý ī ī ýðü, ðí çâ³í÷áí ī ý
³ëþç³é. Ó ö³é ñòðåò³ ðí çäéýäðèí óðüñý
ðåí ðåðè÷í³ ī èðàí ī ý, ī ī á'ýçáí³ ç ī aðà-
äèáí àí è çí ³í. Éðèí àðüñý ī ðí òá, ýé ī è
í ī ýñí þºí ī ðí öáñ ñóñí ³ëüí èõ çí ³í, çí ê-
ðáí à é ó ī iñòéí iñí ³ñòè÷í èõ êðàjí àõ, ³
ýé í à ñí iñ³á òá ³í ñòðóí áí òåð³é öèõ ī iñý-
í áí ü ī iñæá áí eeí óòè ī aðåð³æé, ùí ī àí

Nî ö³àëüí ³ ³ i î ö³òè÷í ³ àñí áêòè

â ñóñí ³ëüí ³é í àóö³ ³ ñóñí ³ëüí ³é ñâ³äí-
ì ¹ñò³, â³äò³ñí ýþ÷è í à óçá³÷÷ý òà í ¹ãëè-
í àþ÷è ñøàð³øó (í ðí öà í èøá Ô. Áàéºê)

Þééáé éóëéíñý i ðíññóí i ðí óðýä, áéäá-
íó êíñ àí áó (ýé óá íàì àää°òüñý ñóåäðä-
æóåâòè È. Êðàâ+óé), ýééàé ïçò çàì ³í à a³ä-
áóåâéëñü çàéííñ äåâ÷í ãñòàí ïåéáí èí è ó
äåíñ ó ñóñí ³ëüññðå ³ ì àòí ààí è, ðí óá ááç-
í ãðå÷í 1 á áóëá á ðåâí éþößý. Í 1ë³ðè÷í á
ðåâí éþößý i áðåâåáà÷à° õí÷ ³ í à ïåíâýç-
êí åí 1 àñëéüí èöüéá (³ç çàññòí ñóåâí 1ýl
ö³çé÷í 1 åí 1 àñëéüñðå ³ çåðíéí 1_ áí ðí òü-
áè), àéá 1 åíâýçéí åí i ðèí óññåâ, çå ó+åñ-
òþ øèðíéëò ååðñòå 1åðñäó 1ïååéäí 1ý
(í ååäí 1éðåòè÷í 1åí) 1 á i ðíññóí óðýäó, à
ðåæèí ó; i ðëó³ä áí åéäæé 1 á i ðíññóí
1í 1çëö³, à 1í 1çëö³, ýéá çà 1í 1åðääí üñ-
åí ðåæèí ó áóëá éí 1óð-äé³ðíþ, ðí áòí
í ðåäí óëá áí çí ³í ñàí èõ çàññä 1í 1ë³ðè÷í 1-
åí æéooý.

Áóáü-ýéà i ié³ðè÷í à ðääîéþö³ý çää-
æäë ° àéööì nääîì iç ä³ç ³ mï öýi iääí à í à
ðäîðäí i ý ödýäo, çääöö iääí cì ³ iéðè i ié³-
ðè÷í eé ðääëèi. Bé àéä ³i iääö³éí iç ä³-
ýëüí iñö³ äií à ° àí ðií ³i iì í à äiíéþö³ç,
ýéà ä³ääöää°öüñy mï iñiøäi iì, à ³i øiäi
åèäo nääîì iç ³i iñiåö³éí iç ä³ýëüí iñö³,
çä³éñi þääi iääí ä³äi iñäi äi iääi iñi
i ði åèöö - ðäööi ði. Ó öüùi ó æ öýa³ iñöi-
jöü ³ iñi ýööý i åðäööi äo, i ði ýéà éöëi åöü-
ñy ääëe³ yéà çäéi àº i ði i ³æí á iñöäi iñi
üä i ³æ ðääîéþö³øþ ³ ðäööi ði iþ. Ói i ó
iñi åäi ðä=í iñöäåèöè çäi èòäi i ý i ði
åöëe i iñä³ç i à l àéäai ³ i àçäëæäi iñö³ ðä-
äiñéþö³þ ÷e åäiñéþö³þ. Åäiñéþö³ý i à
åèi ³ðþö³üñy i ði i ³æéài è à 17 ái ³â, ³ i à-

ðâ³ðº ó 17 ðí ê³â. Ðè³ëüèé ó ñí ðº³äëñí 1-ð³ëí -
ñí ñòñüèèö ì ³ðéòåàì í ÿö ðí i àðàæèâi è
ññóñi ³ëüí èö çì ³í i 1æí à ç³ñòåâëýöè ðåâî -
ëþö³þ ç åâi ëþö³þ, i àþ-ðè í à ñòåç³ ð³ç-
í ³ øëýöè òà ñí 1ñí áé ñí ðº³äëñí èö çì ³í. Ó
öüñi ó ç³ñòåâëäí 1 ³ ðåâî ëþö³; i àðèi óòü
åèäëýä ðåèèö ñí ³å ãóçèè³â, ùñ i içí à-à-
þþü ðí-ðè ñòðéåéñ i 1 ³áí ïáí ðí çåèòéö,
ÿë³ çónòð³-àþþüñ 1 á åi åâñi ó, i åi àðåðå-
í 1ñi ó øëýöö ñí 1ñí ðåí 1 ³áí ðí çåèòéö -
åâñi ëþö³; åâi è ¹ i 1ñi åí ðåí è ³å õòðéåö³,
ñí ðí åâì è ñâ³äñi 1 ³áí åèéâí ðó ç-ii ³æ àëü-
ðåðí åðèâ ñòññi ³ëüí 1 ³áí ðí çåèòéö, i ³åâè-
ùñi 1 ³åèòéâi 1 ³ñò³ ³ i 1ñýâè 1 ³áí 1 ³åèòéâi 1 ³
ñí 1 ³åâáðåâðþüñ - 1 ³ñè³ëüèé i 1 ³åâéáà è
i ðí i 1 ³øè-1 ³ ðåâî ëþö³; - çà i åâñi èi ,
i åi àðåâ ñééââñi èi i ðí åêòñi. Ñí 1ñí ðåí -
1 ³þ i 1 ³æáà áóðè ð-åñòü i 1ññ, i 1 ³-ðåòñi è
ðåâî ëþö³, åéáà 1 ³ñè³ëüèé ðýëæ - ðåçöéü-
ðåò ñâ³äñi 1 ³åèòéâi 1 ³ñò³, ðí jõ ñóñi ³øí à çà-
åâðøáí 1 ³y i 1 ³æáà 1 ³å àóðè ñâ³äñi 1 ³þ
æ³yëüí ³ñòþ.

Ñóí áðâ+éà ì ðí òà, +è áóéà öà ðââî-
ëþþö³ý, +è òáðí î èîå³ý, ááçì ³ñòîâí à, áí
ðââîëþþö³é ááç òáðí î èîå³é í à áóââº.
Áóäü-ýéà ðââîëþþö³ý, ýéî þ õòîñü êáðó-
ââà (à í áéâðîââí éé è í ðí òàñò ì î æí à í àç-
ââòè áóí ðí ì, çââî ðóðáí í ýl è, àëà í à
ðââîëþþö³þ), í áâ'ýçéîâí âééí ðèñòîâó-
ââëà òáðí î èîå³þ. Çââääéí î, ýéó âáéééó
í èòî ì ó ââáó â ñí àáùèí ³ Ëáí ³í à çâéí à-
þþü í èòáí 1 ý ñòðâðââ³þ ³ òàéðèéè, à ùí æ
öà òâéâà, ýé 1 à òáðí î èîå³þ. ²í øà ð³÷, éí èé
í ³ä òáðí î èîå³ý è í àþþü í à óââç³ ì áí ³í ó-
ëþþâáí 1 ý ñâ³âí (ðââ í ðí òà, +è áó82í øà ð³í áðé â ñ ñáèøà

Ääê³ëüêà ñê³ä ïðî á³Óôðêäö³þ. Ó
áóêâäëüí î ò ó çí à÷áí í³ (â³ä èäò. bifur-
kus – ðî çääí¹í èé) öäé ðàðì³ íçí à÷á³
ðî çääí¹í ý í à ää³ òà÷³þ. Ñòï ñí áí î ñóñ-
í³ëüñòâà éí áíí³ í èé èé ððåèòðþòü áóêâäëü-
íí: ýé í àyáí³ñòü í ááí èõ ðî÷í ê, í î í áí ð³ä
ñòï ðè÷í áíí ðî çäèòðó, á yééõ³ñí ó⁰ í àæ-
ééä³ñòü áéâá ðó àëüðåðí àðéáí èõ øëýõ³á
ðî çäèòðó. Í áí ðèéëäà, á ñòï ð³í ñéðåí-
ñüéí áí í áðåðí áó, í à áóí èó Í . Ðíí àí÷ó-
éà, áóëí, ñéâæ³í í, ääé³ëüêà òàééõ ðî÷í ê.
Í áí à ç í èõ – ááðåçáí ü 1992-áí, éí èé
«Ðóõ ì àâ áéä³ð – í³äöðèí àòè í ðíí íçè-
ð³þ í áðòí áí Í ðäçèääí òà Èáí í³ää Èðåâ-
÷óéá³ ñòàòè í ðäâéý÷íþ í àðò³þ ááí æ
í áðåðâí ðéðèñý í à í áí ó ç áâåðòüí õ «äé-
åái í èõ í àðò³é». Í à æäëü, öý áâéäéþäí à
áðíí àäñüéà í ðäáí³çäö³ý í áðåëä àðóäéé
øëýõ, ùí í àëí áéðåé í áâåðèáí³ í áñé³ä-
éè äéý Õéðåí èé [3]. Í áí áé⁰ é³íþ³
ððåèòðåâàí í ý á³Óôðêäö³é – í á í ðíñòï ýé

**2. Òèì è ðàâî ëþö³é. Óéðàjí ñüêà
ï î àðáí ÷ââà ðàâî ëþö³ý â ñâð³¿
î êñàì èòî àèô ðàâî ëþö³é ÕÔ ñò.**

Ói ðî áâi áâe XVIII-X²X nò. ðââi éþþ³-éí à iððâææà à áóëà i iâ'ýçáí à ç óyâæáí-í yì è i ðî ðââi éþþ³; ýè i iâ'ç, ni ðyì i ââ-í³ i à ði ðâæüí èé i ðâðâññð³ èññðôâà. Öä ðâè çââi³ «ââëèê³» àâi «³ââi èíâ³-í³» ðââi éþþ³.² ði ÷ i ðâèòèéà âi âi äèëà, ùi ðj 1âññ³âèé i ðâðâòè÷í i 1 i³éí èé i à óçâi áæòââæéññ³ ç ni iâ'çââi i yì è, ³ ði ÷ ài âe³éññüéé i i è³ðè÷í èé ä³y÷³ i èññèòðâæü Áâ-í ói à Áâðê i à i ðèéëæä³ Óðâi ööçüéi ðââi éþþ³; ði çöéòi à÷éà, ùi i ðâðâi ç³; ðâ-

í èò àéþüñòí î ðî áì ð, mì à(âáï èéèì è³) TjT*0.5917 Twääðì áí í
æóâáí à í 1 æóâéò áí óáô «âáéèí j ÷éáñòí è-

âî ðî âî ðî ñç³; ï ðâí³ « í àëè³øàêí î ì áí³é-

í èéððóó³... öä³ëé í ³ëî ³àí í ÿ ðàâî êþö³î í ä-

óñ³õ ì íæëèâèõ êí í ðàðãóí áí ð³â, çàóâà-
æèì í, ùí ââäääí í ý i íí ýòü «í ðí äðâñó» ³
«í àòè» á íçí à÷áí í ý ñàí í _ ðââí èþö³; ýê
ýâèùà, á í á eèøá _ ùðââøàðó, í àâðÿä
÷é äí äà⁰ ýñí iñõ³ ùíäí öðõ iíí ýòü. Ñéí-
ð³øà, í àâí àêè. Ääæà äóæà í ðí äðâñèâí á
óéðàçí ñüéà ñí ð³äëñòðèà Í. Á³ððáí êí i í-
æà óýâëýðè ñí á³ í ðí äðâñ äáùí ³í àêøà,
í ³æ í áí Ðââäéü. Òà é ó i íë³ðí èí á³ _ áæà
óðââðäèëíñü óýâëáí í ý í ðí ñí ð³äëüí ó ðâ-
âí èþö³þ ýê áñâí ðí i í á ðóéí óâàí í ý
ñòðâðí ñí ³ ðâí ðâí í ý i íâí ñí ñóñí ³ëüí iâí
ëääó i í ðýä ç óýâëáí í ý i í ðí i íë³ðe÷í ó
ðââí èþö³þ ýê ðâäèëàëüí ó çí ³í ó i íë³-
ðè÷í ñí ðâæèí ó çà ó÷àñþþ ì àñ - áâç âèç-
í à÷áí í ý eí ñí i ðí äðâñèâí iñõ³ (²ðàí ñüéà
ðââí èþö³ý 1979 ð.).

Áí áí i ÷áñ, í à iñí iâ³ áèçí à÷áí í ý i àòè
ðèõ +é ³í øèõ ðââí èþö³é (ó ðí ñí ó +éñé³ é
í àñí àèõ i íë³ðe÷í èõ áèö³é, ñí ðýí iââí èõ
í à i íââëáí í ý ðí ðââë³ðâðí èõ ðâæèí ³á) ðâ
ç óðâðóââí í ý i ðýí ñí ñòðâé, ùí _ ðí ñí iââö-
þþü ðââí èþö³í ñâðè, áí ð³ëüí i ðí çð³çí ýðè
ðèí è ðââí èþö³é, á í à ð³é iñí iâ³ - áè-
çí à÷àðè ñâí ⁰ ñòðââëáí í ý áí i ñð. Ðí á³ i è,
í ÷áâèäí í, çí iæàí í áí i ñâðèñü, áâç
«ñéñóââí í ý i ðââà í à ðââí èþö³þ», ùí
í à á í àòèõ ñèëàõ, í ñâðè ñâðèñü, áâç
ðââðèñü í à i ³äòðè ñð èõ ðââí èþö³é, ýê³

ñòðóþâáí í ý ñóñí ³ëüí èõ á³äí ïñèí , ùí áçàääë³ i áðåáóâàþòü í 1çà i 1æëèâí ñòýì è ëþäñüéí áí 1ñí èñéáí í ý. Áí àñë³áí è öüí áí i ðåðáí ç³í 1à áñáí õí i 1³ çì ³í è 1à i ðåéòè-ö³ çàääëè 1áððåéëñü ááí 1øóéáí ñòåíí , ááí i 1ðåçéíþ, ááí òèí ³ ³í øèí 1äí 1÷àñ-í 1. ²í àéøá èàæó÷è, ðéóí à÷áí í ý ðåáí èþ-ö³í ý è áéí áàëüí 1áí i áðåí áéàøðóåáí í ý ñíñö ñôåð ñóñí ³ëüí 1áí æèòòý áí áàëí ñáíþ 1áñí ðí i 1æí ³ñòü. Ðí i ó ⁰ ñáí ñ áí áí-ðèðè ð³ëüéè i ðí i 1é³ðè÷í ó ðåáí èþö³þ, ýéà çàääðøö⁰ðüñý çäí áóðòýì áéàäè 1í-áíþ áé³ðíþ, ùí é áóéí çðí áéáí i i ³ä ÷àñ i 1í i áðåí ÷ááí ï ðåáí èþö³í. I à⁰i 1 çì èðè-ðèñý ç òèí , ùí ðåáí èþö³ý ð³ëüéè çäí 1-÷àðéí áó⁰ ñí ö³äëüí ³ çì ³í è, ýé³ ñí ðååä³

Âíáí 1÷âñ, äáí 1êðâðö³ý çäéð³í ëþºöüñý
í á óñ³ð éðâðí áð, ûñ ðíçí 1÷éí áþòü 1-
ðâðö³ä. Ääyé³ ç 1éð ñòééâþöüñý ç 1áçäí-
ëäí 1èl è áéí 11 1 3-í 1èl è, éðéüñððí 1èl è é
3í 1øèl è ððöäí 1ùàl è òà 1áðâðéê 1äà è 3
çäéâþöüñý 1á 1øéý 1åðò 1ðèðâððèð-
1ó- ó 1íâ³é ÷è ñòðð³é ðîðí 3. Ûá 3í 1ø³
éðâðí è 1 3áé çäáðóçâþöü ó ñòðí 3 1áðâð³ä-
1í 1í áâéçí á÷áí 1ñò³, 1á ððöâþ÷éñü 1 3 áâ³é
1íñééäí 1ý 1äà 1éðâðö³í, 1 3 á á³é äééðâðö-

đè. ßêùî öä i ðî äî áæö°òùñý ðòðéâåëèé
÷àñ, òî, í à äöì éó áåäåòùû õ â÷áí èõ, ñòå°
í ääí ðå÷í èì äî áî ðèòe i ðî «i áðåò³ä», ää-
æà á³äñòòí ý ðòðáí ñòò ðì àò³ý ðåæèì ó.
Ñêî ð³øà i ïåà éää i ðî i ááí èé òèi óñòà-
ëáí ïåí ðåæèì ó, ýèéé i ïæí à i áçåàòè
«i ài³äåòû ðèòàðí èì», «i ñåäåñ äåì ï êðåòòè
÷í èì», «ä³áðéäí èì», «çì³øàí èì».

Î ñòàí í³é âèë àäî ê («çàääðóçáí î ý») ñòàâ î á¹ºêòîì êî í òäi òðåë³çàö³; àì áðè-êäi ñüéïâi äiñë³áí èeà, á³öa-ï ðäçëäáí òà Ôíí áó Èäðí aâ³ çà i ëðí éé ðîçâéòi ê ó Äåøéí áòi í³ Õ. Èäðí ðàðñà. Á³í çàéëéèâº aâ³äi íâèòèñü aâ³ä òðàí çèòi ëi aâ³÷í î; i ãðä-äéâl è, íñé³ëüéè çà éíâi ñòiâàl è, á³ëü-ø³ñòü í áðäo³äí èõ ñòñï³ëüñòâ íñí áéëâèò ñòñï³ð³â o òðàí ñòi ði àö³; ñâi ïð ðäæèì ³â ã í aï ðýj ³ ääi 1 êðäo³ ã 1 aï ãiñyäéè, à ði ì ó ïð äiñö³ëüí í ââàææò òâéèì è, ùi ñòà-á³ëüí í à 0 1 ³ ääi 1 êðäo³ýj è, í³ àâòi êðà-ò³ýj è, à i ãðääóâàþòü ó ñâi 0 ð³äi ³é «Ñ³-ð³é çi³» [13, 9].

²ääy i ðîl òà, ûñi ääyë³ í á çîññ³l ääi i êè
ðàòè÷i³ ðääæèì è í á àâðòl ðîl çäéÿääòè ýê
í àðåò³áí³, í á iññà. Äi àðøá ùl äèññéñâèâ ó
1986 ð. Ä. I 'Äiññi äé ó ñòlåòd³ «Ääéññòðèâ-
í à ääi l êðåò³y», ää çäi ðîl iññi óåññ åâññæàòè
êðåjí è, iññæäí i y ÿéèò çâi àèøù ääi l êðå-
ò³þ äiññi ñóññi í y³ í á àâðå ò÷ññ³ ãi³ -
øèò õiññi ào àðññi àñññüéi ãiññi è iññi ðè÷iññi
æèòöy, í á iññæäññi èi è, à iññi áéèèåèi è
óñññæäí iññi è ðääæèi ài è iññi ãiçâiþ «ääéä-
ññòðèäí iññi ääi l êðåò³þ» [äèå. 14]. I ãiññi
Eäðññi òaðññ ðîl çäéÿääº öþ òa ³i³ ³iññi
êññi òaðññi öþ³ yê í àiññi àñññi i y çäññòl ñóññåòè
òðåññi çèòiñ ëiññi ³iññi ññññi àñññi
äýññüèò àeññi àñññi. I ðè÷iññi ó, iññi iññi öþ÷è
jé àeñññi ññññi àñññi, ð. Eäðññi òaðññ, iññi
ññññi àñññi. I 'Äiññi àñññi, çäññòl iññi àñññi
çäéññi ññññi ññññi àñññi ùl ääi iññi
çäéññi àñññi ññññi ññññi àñññi - àeñññi 80 -
iññi àñññi ³iññi àñññi ³iññi ññññi àñññi -
iññi àñññi ³iññi àñññi ³iññi ññññi àñññi -
iññi àñññi ³iññi àñññi ³iññi ññññi àñññi -

Äi i iä3áí i äi i iäéyäo í a i ädäd3äi³
ñöñi³ éüñöåäa ñöééyâny³ öéðäjí ñüééé i i-
ë3öi eïä Ä. I i iñöåeëi, yééé a³a 1994 ð.
ñöåädäæöåäa, uí i aéäääéhåoi³öiþ öä-
ðåéöådènöeëiþ Öéðäjí e i iäëi áe áoöe

Ā³äī īā³äī ī āī ēī ī öäī ö³ī «N³ðī, c̄ī-
ī è», ī ðäåäää à ðäääëö³ī í à Õ. Èäðī ðäðñä,
à ³ī ñī; äī ñe³äī èö³ c̄ ³ö³ī ñäī 1ī 1äöéī äī ī
öñöäī 1äé - äèðäéöī ðä Õíäō Èäðī ää³
1̄. Ī ðòäåäé, Ä. Ī 1ēī öäēī ä³äī 1ñeðü Öé-
ðäjí ó í à äī ī äðäö³äī èö, à äī 1äī ³äåäöī -
ðèöäðī èö ðäæēī ³ä, ñòäåðäæöþ÷è, ūī
yéñüī äèéëþ÷èö ððé 1äåéö³éñüē³ ääðæä-
äé, yé³ ä³äðäçö åçýéé èöðñ 1 à ³äðī 1 ó ³
ääī 1 ëðäö³þ, ðí «øëýö ðäøè ääåí ääöýöè
éí èéöī ³ö ðääýí ñüéèö ðämíī óáé³é, ī ðí éää-
í èé 1 èí è çä 13 ðí ³ä, - öä øëýö ī 1 éí-
éö ååññ ðèöäðèçí ó, yééè èëøá åèäíçì ³
í þâåå ³ ääī ñéí 1 åéþâåå ñäī ī ðí è, aéä
äæ 1 ³yé 1 à çì ³í þâåå 1 ðè öüí ī 1 ñäī þ ñóð-
1 ³ñöü». Öéðäjí à, Äðóç³ý, Åçäðåäéææäī,
Ä³ðl̄ áī ³yé òà Ī 1ëäí åå, yé ñòäåðäæöþöü
ī. Ī ðòäåäé òà ī. Ī 1ēī öäēī, - öä 1 à 1 ēī-
ä³ ääī 1 ëðäö³ī ó ī ðí öäñ³ ñòäī 1 åéäí 1 yé, à
«äéüöäðī åòéäé èäī 1 ëðäö³ī, ūī ñä³äī 1 ī
äī ðí ååäæöþöüñý». «E³ääðē 1 äī ³äåäöī ðè-
ðäðī èö ðäæēī ³ä, - ī èëøá Ä. Ī 1ēī öäēī, -
ñä³äī 1 ī 1äðäåéè øëýö 1 àī åæäí 1 ī ðäåī -
ñòîðí àö³ī, ūī a³éñüøá a³äī 1 å³äåäō jöī ³ī

³Í òàðâñàì , ³ Á òíé æá-÷àñ áîðð³øèéé çáá-
ðâáóè áèäéì ³ñöü ááì 1éðàò³ç , í á i ³ääàþ÷-è
ñááá i 1éë³ðè÷1éì ðéçéêàì » [16].

Аâоî ðè, ўî аêéî ðèñòî âôâåëë ôðâî çë-
оî ëï а^3÷í ó ى àðâæëà î ó, çââææë а^3äçí à÷æëë
í àyâí ^ñòû í aï áâí èõ (í áâéçí à÷áí èõ) «ï à-
ðâo^áí èõ» Ôîðì, ñòóù ýéëõ i íéyâáº â
öî î ó, ўî ó ى aðñi áhëøë^3 âî î è i íæðöù i à-
ðâoâðâ î ðèøëñý ýé ô eïiññi ë^3âí áâí ^3 aâì i-
êðâðâðë^3 ^ñèñòâðâ è, ðâë ^3 ôô ÷ è ^3í øö
Ôîðì ó äeëøâðâ î ðñüéëõ, ââðô î êðâðâðë^3 i èõ,
í âââì i êðâðâðë^3 i èõ ðâæëì ^3â. I ñë^3ëüéë
i. Eâðî òâðñ òâéî æ i á çâïi aðâ ÷ oº ôâéî i

Àí òî í³ à Éí ëí ä³é. Ä³ä «Ñ³ðí_ç çííè» äí êíëüíðó ñííöý...

ì íæëèâíñò³, ðí âèõíäèòü, ùí á³äí³í-
í³ñòü ì³æ êííöáíö³þ í áðáöíäó ðà êíí-
öáíö³þ «Ñ³ðí_ç çííè» ííëýää⁰ èèøà á
íö³ «ííðí àëüííáí», ðàê áè ìíâèòè,
÷äñíâíãí íðí ì³æéó, çà ýééé ðà ÷è³íøà
éðàí à ì à⁰ ñôíðí óâàòè óñòàëáí èé ííë³-
òè÷í èé ðàæèí. Í ÷åâèäíí, ùí íðèõèëü-
í èé èííöáíö³þ «Ñ³ðí_ç çííè» á³ëüø íà-
òáðíëý÷³, í³æ ð³, õòí á³ääà⁰ í áðáâàãó
í áðàäèäí³ í áðáöíäó. Í äí àê íàñé³ëüéè

Ñî ö³äëüí ³ ³ i î ö³öè÷í ³ àñí' aêöè

Ñüºððà-Ëáî í á – êðàéí üí á³äí î_, ç áåëè-
÷áçí èì êî áö³ö³í ðí ñí ö³äëüí î_ í áð³á-
í ñò³, êðàçí è, 2 / 3 í àñáëáí í ý ÿéí_ çàéí ý-
ðà á ñäéòí ð³ í àðóðàéüí í áí ñ³éüñüéí áí
áí ñí í äàðñòåà, äá í ³ñéý 10-ë³öí üí_ áðí ì á-
äýí ñüéí_ á³éí è í á áùóöàþöü çàáí ðóøáí -
í ý í á ñí ö³äëüí ³é í ñí í á³ ³ äá ð³åáí ü í èñü-

Í èê³â: 1) í èçüêèì ð³áí áì í ðàâíñ³äíí ïñ-
ò³ ³ ííë³ðè÷íí ì êóëüòòðè êíëèøí³õ áëäää-
í èò (éíí óí³ñòè÷íí ì ííí áí èëåòòðè);
2) òèì, ùí áëäää çäeeøèëæñý ôàêòè÷íí
ííáíñòþ á ïõí³õ ðóéàõ. Çì óøái³ i ðeñöí-
ñíâóâàòèñü áí áí õòð³øí³õ í ðíøäñ³â ³
í³æí áðí áíí ì íáñòáí íâéè, áíí è íà÷áòí
íííá³öýëé áóäóâàòè áàí í ëðàòè÷í³ áäð-
æàâè, áëá çåäðí óëë ç öüíâí øëýöö ðàé
øâèäéí, ýë öá ïí áäéè í íæéèâ³ñòü áí õò-
ð³øí³ óí íâé: ñíéè ÷è ááçñëëëý íííçèö³ç,
ððääéö³ç ðà êóëüòòðà í áðíäó. Óíí ó á ðèö
ëðàjíäõ, áá âñá æ ðàéè íà á³ääóëíñý ³íñ-
ðèòòò³äë³çåö³ç áâòí ðèòàðí èõ ðåæèí³â,
ííâåðí áí íý íà øëýö áàí í ëðàòèçåö³ç áè-
í áâà³ ð³øò÷èõ á³é ùíâí çàí³í è ííë³ðè÷-
í èõ áë³ò. Çåâäääííý, ýéà íà áóëí áéééí íà-
íà úá íà í áðòíí ó áòäí³ í áðåñíäó, ñòàééí
çì ³ñòíí ðåâí ëþö³ç ððíýí á ó Áðóç³ç ðà íí-
í áðäí÷áâí ì ðåâí ëþö³ç á Õéðàjí³.

Í ííâåäääí³ «íéñàí ëðíâ³» ðåâí ëþö³ç
(«ðåâí ëþö³ý áâí çäéé» 1974 ð. ó Í íðòó-
âåë³ç, «íéñàí ëðíââ ðåâí ëþö³ý» 1989 ð. ó
xâöñíñéíâà÷éí³) ðíáéèë ðà ñàí á. Í ðíòá
ö³ ðåâí ëþö³ç í áðåäóâàëè í áðåñíäó,
á³äéðèâàëè øëýö áëý áàí í ëðàòè÷í èõ ³
ðèí íâéè í áðåñâå ðåíü. Óíí ó ïð ááçí íñâ-
ðåäí³í í ðíâíâæáí íýí ³íâéí áðòèí íâñ-
ë³âéíí áóâ çëàí ñòàðèõ ñóñí³ëüí èõ
³íñòèòòò³â (õí÷à é í ðè íâáí íí ó çåäðå-
æáíí³, ýë óæá áóëí ñéàçàíí, í ðåâíâí ì
íâí áðåñâå ïñò³), ùí í³âðåâðæóâàëí ðå-
âí ëþö³éí èé ñâðàéòàð í èðí èõ áèñòóï³â.
-ðí³í çåâäääí íýí áóëí í ðèâåñòðè áí áëäääé
íâéè ëþääé1.457 ííw(íà í èõ Tæí-)TjT*0.0141 4jT*0ë áàí

âñâ â óéðâj̄ ñüêèò iñâ³yô, ó òîì ó ÷eñë³ é
i ðeðî äó iñì àðâí ÷ââî _ ðââî ëþö³_.

Î îñçëö³ý çì ³öí³ëå áæá ï áðåä áæáí ðå-
ì è 2002 ð., êî ëè ç'ÿâéâný ë³åð ³ êî ëè
í àðî ä ðîç³áðåâñý â òîì ó, éóäè áåäóöü
éí åí ÷éí ³ êåðlì áì è÷³. Ó 2004 ð. í àðî ä
í ðèlì óñèå áæäíí ó áåðð³åéó çðîçòí ³øè,
ùî ⁰ êíå³êå áàì ¹êåðåðè÷í åí ï áðåôíäó,
ÿéå áèì åñåº ¹åðåäà÷³ áéññé çà áàì ¹éðå-
ðè÷í èì è ¹åðåâéèåí ³ åí ³ñý òåéî ï áðå-
äà÷³. Çðîáéåò ñå áéðæé í åí åñ³äí á çðó-
øåí ³ý, ¹î î áðåí ÷ååå ðååí ³þþ ³ý áåéåéå,
ùî Õéðåí à ñii ðååå³ áóëå (³ ¹îéè ²ùî ⁰)
í à ³åðåôí ä³, à í à á áåçí ³åñii áéðèåí ³é
«Ñ³ð³é çí ³»; ²ùî åí ³éí åí èì çåååí ¹ý

í áððáði áó, ááç ýéî áî çä³éñí èòè ááì í èððáð-
ðe÷í ó ððáì ñíði ðì àð³þ 1 áì í æéëáî, ° óñó-
í áí í ý â³ä äæäé è í ñòééí ì óí ³ñòé÷í 1 í-
í áí ééæððé, ýéâ çà ðí êé è áí óááí í ý
çðí ñéæñü ³ç ééæá í áî -í êé 3ððóð³÷í èí è óáððó-
í í ááí í ýí è; úí çà ðí êé èó÷í ³ññúééí áî í á-
í ³ååâðí ðéððáðéçí ó á èððáj³ áèððñíé è ñí ö³-
æéüí ³ áâðñòâé ³ 1 ððááí ³çí ááí ³ áððí è
áððí í áäýí - áéæá áí òé áððí í áäýí ñüééí áî
ññóñí ³éüñòâá, - ýé³ ðí ÷óóü ááí 1 èððáð³, áí
áî í á á ³óí ³ó ³í òáðñáñáò, ³ áí í è ñí ðí í í æ-
í ³ ùé áññòâá í áâðòé é í ³áððéí àððé.

E³ØÀÐÀØÓÐÀ

1. Ñáðäää í áéö³ëää³øëö ì 1 ìäi à í àçäàöè
 êðóäå³ ñöi èë â àäçäòåö «Äçäðéäéï ðëæäí ý»
 (11 äðóäí ý 2004) òà «Ááí ü» (17 äðóäí ý
 2004), -äññ i èñ³ «Èðèðèëå» (8 äðóäí ý
 2004 ð.; ¹ 12, 2004); ñöàðò³ 3 i áðäåéëäë
 Ä. Í àèëéäéï åâ òà èí éäðéðåí³ 1 ááí åí ðäi í ý
 i ðíäéäéï è â 3 i ðäi åòðå-åèääí 1³ «Ä³æéï å»; 1 èç-
 éö 1 óäe³öèñòè÷1 eö ñöàðåé â «Öéðäj íñüé³é
 i ðäåäå³» (Ñ. Äðäåí åññééí åí, Í . Äíí³ý, Ä. Í èä-
 ðè, Í . Áóñí åí ². Èí çí åí åí, Í . Èí èíäýæíí-
 åí); åí äë³ðè÷1 ó ñöàðòþ Ñ. Èóëü÷ëóüééí åí
 «Áí³» òà åäåäöö 3 i øëö i óáé³éäö³é.

2. Äæö^oē Öð^oð^oð^o Ä. Í ðàâî, çâéï i î äâ-
ñôâî ³ ñâî áî äâ. Í îââ àèçí à-áí i ý ³ ë-ââðâæü-
í èò i ðeí öëi ³â mî ðâââæéèâî ñò³ ³ i î e³ðe-í î
äééí i î ³i. - Ø. ² - ²²². - È.: Äâ³éí i - ï ðâñ,
2000. - 448 ñ.

3. Èëå.: *Dî àí ðóé Í èäå*. Óêðàjí à: â³ä ääçí ðääí ³çäö³; äâ ñàí îí ðääí ³çäö³; // http://www.universum.org.ua/journal/2004/rom_10.html

4. Äèå.: Í ðí ñèí áðääðèéó, áºòòðéäöºþ é
àöèåññôáðó. Ðíçì í åà Í . Ñai èåí èíñ ç
Í . Í áåçääëüäºâè, áí èòí ðíí , ô³çééí-í àòä-
í àòé-í èóí í åóé, í ðí òåññ ðíí , àéàääí °éíí //
Äçäðéäéí òæí ý. – 2001. – 3–9 èéñòíí åäá. –
<http://www.zn.kiev.ua/nn/show/367/-32755/>

5. Äèâ.: Á³ôóðêàö³ý-2004 // Í àðîïáí èé îääëÿä÷. 11.11.2 http://observer.sdn.org.ua/prn_news.php?id=2301

6. *Aīññāāòi Äð³ē.* Ä³ë àéññöðäi ³çì ó. Èí-
ðöì òèà ³ñöð ³ðý ÖÖ à³éó. I äðäéë. ç àí äë. –
È.: Äëüöðäi àòèäè, 2001. – 544 n.

7. Ackerman Bruce. *We the People*. 1. Foundations. Cambridge (Ma); London

- (England): The Belknap Press of the Harvard University Press. – 1995. – x, 369 p.
8. Äèâ. ñòàòòþ íðî æèòòºâèé øëþ Öáí-íè Àðáí àò òà ù ðàíð÷³ñòü: http://www.littencyc.com/p_hp/speop.le.php?rec=true&UID=143
9. Äèâ.: Äéåðì àí Áðþñ. Í àéáooíº ë³åá-ðaëüí îç ðåâî ëþö³ç. Í àðåéé. ç àí åé. // Í åç-éåæí èé éóëüòîðîëíã³-í èé æóðí àé. 2004. – ×èñëí 34. – <http://www.ji.lviv.ua/n34texts/akerman.htm>
10. Motyl Alexander J. Revolutions, Nations, Empires: conceptual limits and theoretical possibilities. – New York: Columbia University Press, 1999. – xiii, 229 p. (Part I. P. 1–66).
11. Äèâ. Öêðàí ñüêà ðåâî ëþö³þ: «õâè-ëþ» ÷è «ãâéçåð»? (Äóí èà, åeñëí åéáí à Ä. Öáñáí êí) // Äáí ü – 17.12.2004 <http://www.day.kiev.ua/>
12. Huntington Samuel. The Third Wave: Democratization in the Late Twentieth Century. – Norman: University of Oklahoma Press, 1991.
13. Carothers Thomas. The end of transition Paradigm // Journal of Democracy. – 2002. – Vol. 13. – No. 1. – P. 5–21. (Ñí è-ðåùáí í ûé í àðåâî à íà ðóññèé Áí àðay Í àé-éåéñåà ñí.: Äèàéñå. – 28.09.2004. –
- <http://dialogs.org.ua/ru/material/full/1/1749>)
14. Äèâ.: O'Donnell Guillermo. Delegative Democracy // Journal of Democracy. – Vol. 5. – No. 1, January 1994.
15. Í iéïðåéí Ä. Ä³ä Öêðàí è éíí óí³ñ-òè÷íí-òîðåé³ðåðí îç äí Öêðàí è íåíòîðåé³-ðåðí îç? // Í ié³ðè÷íà äóí èà. – 1994. – ¹ 2. – Ñ. 19; Í iéïðåéí Ä. Í ié³ðíëíã³þ ííñòéíí óí³ñòè÷íèò ñóñí³éüñòå à Öêðàí³³ Ðíñ³ç (Äí í àòîäíéíã³ç ííé³ðè÷ííå àí à-é³çó) // Í ié³ðè÷íà äóí èà. – 1998. – ¹ 2. – Ñ. 9–22.
16. Í iéïðåéí Äíëíäéí èð. Ä³ä ààðí ðèòà-ðèçí ó àí... ààðí ðèòàðèçí ó? Öêðàí à ííé³-ðè÷ííí óí³ðåð'ºð³ èíéèøí³ð ðàäýí ñüéèð ðåñí óáé³ê // Åçåðéàéí ðèæíþ. – 2004 ð. – 28 ñåðí íþ. – Äèâ. òâéñåæ: http://www.politidumka.kiev.ua/index.php?show_news=1&by_id=1&ID=147
17. Åæáçèí ñüéèé Çá³áíåå. Åâéèé³ í àðå-òåí ðåí íþ // Í ié³ðè÷íà äóí èà. – 1994. – ¹ 3. – Ñ. 5–15 (Òàí æà àí åé. ííåíþ: The Great Transformation. – P. 123–132).
18. Äèâ.: Åàðàíü Í éåéñ³é, Í åâéåí êí Ðíñòèñéåå. Ðåéðéí åé Öêðàí è ííé³íøáí í çåâäýéè ä³ýëüí ïñ³ íííçèò³ç // Öêðàí ñüêà í ðåâåå. – 4.08.2003. – <http://www.ukrpravda.com/archive/?3084-1-new>.

⋮ ⋮ ⋮ ⋮

*I Íñòðàäýí ñüê³ i Íë³òè÷í³ ðáæèì è:
í áî i àòðèì íí³àëüí à³í òáði ðáòàö³ÿ**

I éáéñàí äð Òñóí

Í ëäêñàí äð Ô³ñóí. Í ïñòðàääýí ñüê³ i îë³Òè÷í ³ ðäæèì è...

êî °ò í ³ñòü ääyêèõ ï ááí èõ ááçí áèõ
ñòðóòéòðí èõ ï ðèí öeï ³â ¹ðääì ³çàö³ ð
âæäæè, a³ëüø ï áðääéí í èõ ³ áèçí à-æü-
í èõ äëý ôóí èõ ³í óâáí i ý ääì ¹éðäòè--
í èõ ì áðääí ³çí ³â.

Бé ѫéøá Í . Í àéôîé, «í áðåò³á á³äéí î ó í³çì ó á³áððí³³ éíéèøí üí î ó Đà-äýí ñüéî ó Ñíþç³ eeøá çð³äéà áâää áî áäàí l êðåò³» [27]. Áñá á³éùøá áîñéäí è-éé³á áéêacóþþü í à ðíçâéòl ê ð³çí èo ðeï³á á³áðéäí èo ðåæèl³á, Ôáññäí î ; áäàí l êðåò³; áâí í áâ³üü êâac³äí l êðåò³, í ðeðí áâ ðåðí l êí á³ý ýéèo äóæà áâæéà á³á èéèññé-í èo ð³áâðåëüí èo ñòáí áâðò³á [20; 10; 9; 27; 14; 24]. Ö³ ðâí ðâðè÷í³ êí î ñòðóéö³; êí ðèñí³, áæà ýáí î í áäí ñòàòí³ äey ðíçâ'ýçáí í ý áî êí áî êí î ñòðåäýí - ñüéèo í î ë³ðè÷í èo ðåæèl³á. Ñí ðââä³ eeþþ÷í àéí í óí êòí î ° ðíçâ'ýçáí í ý áâí òí ñí î áî èo í èòáí ü: í âñé³ëüéè í î ñòðåäýí - ñüé³ í î á³ áäí l êðåò³; í î æðöü áóðè êí -

ööäì ööäàëëçî äâàì³ ñìà à ÿê ääì iñéðåò³? çà
ôïñì iñþ, ³ çà çì³ññòì? ße³ a³äì³íí³
ööäðåéòåðéñòëèé í iñâèö iñéë³ðè-í eö ðåæé-
ì³ä, üñ àèí èëëëé í à öäðèòì³? eñ èëéøí üñ-
äñ Ðàäÿí ñüéñäñ Ññþçó, -ëì àèçí à-à⁰ðü-
ñý {öí ý àèí àì³èà í aï ðýì aâñ èþö³?}

Óððääëö³éí à òððäí çéòí èí ã³-í à í àððääëæ-
í à ðíçääëýäºº í îññððääýí ñüé³ ðääëèí è á
ðäàí êäö ëí õäí ö³; «óððäöüí i ôäéë³» ääí í è-
ððäöèçäö³; ðíñ áðí á èíñ í õäéñö³ í ðäðäñí ä³-á
ã³-á áàðí ððäðäöí èö ðääëèí ³-á áí áàí í èðð-
öè-í èö, áíñ áðá áèé-áí èö í à í àððääëæí áèë-
í èö í ðíñ ðíñ ðèí áð ó Èàðèí ñüé³é Áì áðéö³,
Í ³-áääí í ³-é ³ Õáí ððäëüí ³-é ³-áðñí ³. Èá³í ò-
áñáí ò³ººþ öüíñ áí í-³-áðí áö í ïæá áóðè, çä-
ëæí ³-á-á ð³-áí ý áàí í èððäðèçäö³; éëæñ-
Ö³-éäö³-ý í îñ-³-øè-í èö ðääëèí ³-á, çä³-éñí áí à
í ðäðääí ³-çäö³ººþ Öð³-äí ðäðääí. Í îññððääýí-
ñüé³ í îñ-³-øè-í ³- ðääëèí è á çä³-ºº 2004 ð.
í ðíñ ðäàí áéí áàí ³- á òàéé-é ñí í ñ-³-á:

Í àñê³ëüèé âääèéí òðáí çèöî ëí³-í á i-à-
ðäääèáí à i iæá iñíl èñëèöè äéí ài³öó i iñö-
ðääýí ñüéí áí ðí çåèöèó? Ó è³òðàòööd³ áæá
âèñéí áéþäàéèñý ñäðéí çí³ ñòl i³âé c i ðè-
âá öö çääðí iñö³ a³âí ãðäçöèò mïi äöèö³éö
i iñöðääýí ñüéí áí ðí çåèöèó. Èéþ-í áèí
i i i áí ðí i, üñ i³äðéåáº óí³âðññäéññöñüé³
äí i áääí i ý òðáí çèöî ëí³ç, ° ð³çí i i áí³ööý
(³ i ðéí öeí i áá ðí çöñí áæáí i ý) òðàºéöí ð³é
i ãðäööí áó äí ñöñí³ëüññoåá i i ääðí³º á ð³ç-
í eö ðää³í áó ñäºö. Ní ðäåà á ðí l, üñ
òðäööý ôäéëý ääí i èöðäòèçö³ç á Èäðéí -
ñüé³é Áí áðéö³, I³ áääí i³é³ Öáí òðäæüí³é
a³âðí i³, yé i ðäåééí, a³ääðåäéñý áæá i³ñ-

ëý .é(Ôáñ.17³àðàí óáüí ³é ðâá í ³æ3 Tw(âèñ³7³à1³0.áæá ñàóàí 1-)T

Ó á³ëüØîñõ³ áæí åæé³â í iñõðåäáyí ñüé³
í iñõðåäéòè÷í³ òðåºøòíð³; í ³ñéy í åæí³ í ý Ðääýí -
ñüéíâí Ñí þçó åæéè í åí âñðåí îæéáí í y åæ-
í 1 êðåð³; à åí á³äí 1âæáí í y ³ í 1âðåí ³çåö³;
ññéñòàí è í åí³ ³ññðåäéò³éí 1âí í åí óåâí í y.
Èéþ÷í åæí åæáà í 0í 1 í iñõðåäáyí ñüéíâí
ð1 çåéðéóº 0 í åçåéºí +áí á í åðºí 1âæüí á åóäºá-
í èòðåí 3 ðåòºí 1âæüí 1 -þð1 êðåðé÷í à ððáí ñ-
ð1 ð1 àòºy åæðæåâè, ùñí åèçí å-àº 0 àí 1 ³í ó-
åâí 1 y 1âí 1 àððéí 1 1 ³âæüí èð 1 iñâæéæé åçáº-
í eí í ³æ ñónñí ³ëüñòâí 1 ³ åæðæåâíþ [35; 32;
15, á³ëüø åí èæáí 1 åæâ.: 3; 4].

Êî i ëäéñí á ðí çéðèòöý i í í ýööý i àòðèì í í ³æ'çí ó á øëðí ê³é i í ð³áí ýëü í ³ñöðí ðë-í ³é i aðñí aëðeà³ çä³éñí áí á Í . Áåáá-ðí i ó ðí áí ð³ «Âí ní i äðñòåñí ³ ñöñí ³ eü-ñòåñí », ó ýë³é ³í áí êëäáí áí àé³çóº ð³ç-í ³ ååð³áí ðè i àòðèì í í ³æ'çí ó ³ i ðí ðøñòåñí

Í à iíŷáô ï íâéô ñó÷àñí èô ïîðì i àò-
ðèì íi³æüí ïâí i àí óâàí íŷ, íñí áëèâí â íi-
âéô i íñòéî ëí i³æüí èô ääðæâåô Äôðéèé
é Äç³, âí äðøà âêàçâ Ä. Ðíò ó çí àí áí è-
ð³é ñòåòò³ «Íl àðñí i àéüí á i ðâæé³í íŷ, i àò-
ðèì íi³æçí ³ ³ i àðñüéâ áóä³âí èòôâí â
íiâéô ääðæâåô», íi³óâé³íââí³é â æöð-
í àé³ «Óí ðéäñ i íé³ò³ñ» ó 1968 ð. [32],
i³ñéý ÷iâí içí à÷âí à i ðíâéà àòèéâ à ñòå-

ëà ðíçåèòî ê ó êíï öäï ö³; í áî i àòðèì íí ³à-
ë³çì ó Ñ.Í. Åéçáí øòåäöà [15, 7–30; 5,
324–359], à òåéïæ ó i ðåöýö Ð. Ðåí áåéü-
ää [34], AE.-Ö. I äääðå [28], Å. I áðåä-
ðå [29] òà ³í. ßé i èøà Ñ.Í. Åéçáí øòåäö,
äéÿ í áî i àòðèì íí ³äéüí í áî ñóñí ³ëüñöåå
ðåðåéåðåðí à «éðéñòåè³çåö³ý äåé³ëüéî ñ ií-
ë³ðè÷í èø ñéí åðíì ³â: i íí i í i è³çåö³ý öái-
ðåðåéüí l áééäéè ³ i í è³ðè÷í èø ðåñóðñ³ç
áí èó öái ððó; i ³í ³í ³çåö³ý 1 áçåéåæí í áî
áî ñóóí ó á³ëüø øèðí èéø ãðóí áî òåééø
ðåñóðñ³â ³ i íçèö³é êíí ðòñí èþ çà i èí è; ³
âðí é æä ÷åñ i ³í ³í àéüí èé ñðóí ³í ü ñðåí ðåí-
í ý, öái ðòñí ÷è ñðóí ³ëüñöåå í íí áééø,
á³ëüø äèòåðåí ö³éí ááí èø ðèí ³â ñí ö³æéü-
í í l íðåäí ³çåö³; é ³í ñòðéòðó³â» [15, 18;
äéå, òåéïæ: 5, 327–331].

1) ï î ë³ ðè ÷ é èé öáí ðð á³ ää³ èáí éé ³ í á-
çäëäæí éé ä³ ä i áðèôåð³; êíí öáí ððóº ií-
ë³ ðè ÷ í ³, áéïíí ³ ií ³ ³ ñèí áî è³ ÷ í ³ ðåñòðñè
âéäàëè, í áí í ÷ àñíí í çäéðèåàþ÷é áí ñòóí
âñ³í ³ í øèí áðóí àí ³ ií ðí øàðéàí ñóñ-
í ³ üñòåå áí öéò ðåñòðñ³ ³ ií çéö³é éíí-
ððíéb cà í èí è;

2) äääðæåââ ói ðääðéëy°ðuññ yê i ðeâðâði á
âi eí ä^3i í y (i àððèi ií ^3ói) i ðääðéëy+ëo
ððöi – iñ^3â äääðæåâi î_ äéäæâ, ùi i ðe-
äääðéçóþðu ð^3ç i ^3nómi ^3eüi ^3 ðói êò^3_ ðà ^3iñ-
ðeòòòò, ðiä aëy+ë _yô äæäðâëi i âæäñi ëo
i ðeâðâði ëo ãi ði ã^3â:

3) àòòí ³÷í ³, êéàí ¹â³, ðää³íí ¹àëüí ³ ³ ñ³-
í áéí ¹-ðí ¹àéí ¹ ³ çâ³ýçêè ¹á ¹ çí ¹ééàþðü, à
a³äöâí ðþþðöñý ¹ ñö³÷àñí ¹ ëö ¹ íí ³ðë³÷í ³ ëö ¹
áéí ¹ íí ³÷í ³ ëö ¹ a³äí ¹ ñëí ¹ àõ, àéçí ¹ à³÷àþ³÷è
ñí ¹ ñí ¹ àé ³ ¹ ðëí ¹ õëí ¹ è ¹ ðíí ¹ ùí ¹ ãí ¹ Õóí ¹ ëö³í ¹ ó-
ââí ¹ ý.

I ï ñòðàäýí ñüêéé àâð³áí ð 1 áí i àððèì 1-
í ³æüí èõ ñòðóéöööd â³äð³çí ý°òüñy ôíð-
ì àëüí 1þ ³í ñòäëýö³ºþ ³í ñòèööð³â ñó-+äñí 1_
ääðæäàåè (í àððèáí áí ðò ³ áäååòòí i àðð³éí 1-
³, äéæéööñ ðäëüí èõ i àððáí ³çí ³â ³ ñó-+äñí 1_
éí 1 ñòðéööö³þ), ýë³, àéèéí 1þþ-÷ ðíëü èää³-
ðèì 1 ëäñ Õäññäåó ñèñòàì è, ó ³ëéí ð 0
áí óð³øí ³í ð 1 ³äí i ðýäéñåáí ³ «i àððèì 1-

I¹ ðǣeū́i³ ē eī ð³ō³ ððī ðð³ī ððāī Ī ȳ ð³āī Ī-
ñ̄ēī ððēāē-ððām̄ ī ñ̄ð³. Ēeþ-÷Ī ððī ēū ī ððē
ððī ððī ððā ððā ððb̄ ððī ððā ððb̄ ððī ððā ððb̄ ððī ððā ððb̄

í³ ấäí îñéí è á ðàí êáö ïô³öéí èõ ñèñòäí
âçá⁰í i ä³, à ee³öí òåðí í-i àòðíí àæí³
çá³yçéè, ûñ í ðääööéþþöö áîñòöí íâí i àòðé-
í íí³æüí èõ áðääööá áî ð³cí íâí ðí áö ðä-
ñòðñ³á í à íñí íâ³ á³äí ïñéí íñí áèñòöí; çá-
ëæí³ íñò³, ýéà áèðíñòä⁰ ç áñèí àòðé-í íí
éí í áåðòäö³; ðà íâí³ ó éäí³ðæé³.

Í áðái áñáí³ í à í iñòðàäýí ñüééé ' ðóí ò
íñí í áí³ aëàí áí òè ñò+áñí î_ äàí îêðàòè+
íñí_ ñèñòàí è (íí è³òè÷í³ í àðð³_, aëáí ðé,
í àðèàí áí ò) ó í áí¹ àòðèí íí³æéúí í í ó ñòñ-
í³ëñòðå³ í³ääþòðüñý³ ñòí ðí³é ððáí ñòí ð-
í àö³_, ñòàþ÷è í áí éí í êí þ, ùí í ðèéðéåá⁰
í àððèí íí³æéúí³ 3 í àí³äí àòðèí íí³æéúí³
ñòñí³ëéúí³ çâ' ýçéè. Ñéð³i éáí³ í³æ ñí áí þ
çí à÷í¹ þ í³ðí þ í á ñò+áñí èí è, éäååéüí í-
ððåö³í àéüí èí è çâ' ýçéàí è áðí í àäýí ñüéí-
äí ðèí ó, à á³áí íñéí àí è í àòðí í àæó³
éé³í ðåéè, ñò+áñí³ í í è³òè÷í³ 3 í ñòèòóòè
ñòàþòù çðó÷í èí è áðéåñí ó ðàí èäó, ³ çâ
øèðí í þ ýééò³ äåéåñà⁰òðüñý³ ðí ðí ðåñ³
ðåí ðåí í ý ððåäéè³éí èó ðí ðí í àòðèí íí³-
æéúí í áí³ í áí óåáí í ý.

Óàêà ī àðññi àéòèâà àí àé³çó äàº çì îáó
ï îñòàâèòè á³ëüø øèðî êà ï èòàí í ÿ ï ðî

і 1 æèéèа³ñöü ó ی 1 ñòðåàäýí ñüéèо ñöñí 3 ёü-
ñòååо аçáåäе³ аáçí 1 ñåðåäái üü 1î 3 і ðýї 1âí
«ї аðåõî äó аî аàí 1 êðåò³?» 3 ñó÷àñí 1î аáð-
æåâè, а ðåéï ае і ðí 1 ðåäåí 1 3 ñòü 1ðî вí а-
áí 1 ý 1 ðí öañ³â, уñ 1 â³ääóåàþþöüñ а öüí 1 ò
ðåä³1í 3, 1 1 è³øè÷1í 1 ðåäå 1 ñòð 1 ðí аð³? ç 1 ðí-
öañàì è «аàí 1 êðåòðè÷1î 1î аóå³äí èòðåâà».
× è 1 á аåäóðü 1 ðí öañë «аàí 1 í òàæó 1î 1 ò-
1 3çí ó» 3 «òðåí çèòó аî аàí 1 êðåò³?» ñêñ 1 ð³-
øá аî аñòåí 1 аéáí 1 ý аî áðå аéå·áí èò 1 á
і ðéèéëа³ Аç³?, Аôðéèé 3 Эаðеí ñüéí 1 Аì а-
ðéèé 1 áî 1 аòðèí 1 1 3æüí èò 1 1 è³øè÷1 èò
1 1 ñòðøòð³â, ó эéèò, 1 áçåâæäþ÷е 1 á 3ñí ó-
ååí 1 ý Оаñàäó ñó÷àñí 1î аàí 1 êðåòðè÷1 î
аáðæåâè, еéþ÷1âó 3 ñòðøòð÷ðí óòâí ðþþ÷ó
ðí èü эé о аéçí а·áí 1 3 і ðåäåè «ї 1 è³øè÷1 î
аðè», юàе 3 ó Оóí èò 1 1 óååí 1 3 1 1 è³øè÷1 î
ñèñòàì è а³а³ðåþòü 1 á ðåò³1í аéüí 1 -еá-
аáëüí 3, а 1 аòðí 1 аæé 1 -еé 3 1 ðåðí 3 а·áí 1 ñè-
1 è 3 ç·ýçéé? 2 і ðè ѿüí 1 ó юàе³ óòâí ðåí 1 ý
1 аþþü 1 á 1 ðí 1 3æí èé, Ѳè·÷àñí аéé 3 і аðå-
ð³äí èé ѩаðåéòåð, а, 1 аâí аéè, ѻñí ð³øá 0
è 1 óååè 1 ѩаçóøéñòåðí 1, 1 3ñòí 1 ðí 1 1 ñòð-
аýí ñüéèо 1 ðí öañ³â «ї аðåõî äó аî аàí 1 -
êðåò³?» 3 «аàí 1 êðåòðèçåò³?»

Ääì î ëðåòèçöö³ý é äéïí îñì ³÷í ³ ðåòîð-
ì è 90-ö ðîñ ë³ä i ï ääðîñ ³çöåàëè ³ i ï ³äñèëëëë
i äöäì ³çì è ääì ³i ³ñòðåòèäì îñì ðèí êó, à
ðåéïæ èë ³º¹ ðåðîñ îñì ³ñòðåòèäì îñì ³æ
ð³çì èì è ñäñì áí òàì è öäí ðòð ³ i ãðèòåð³çì,
ùñ î ððäì îñòü îñì ðåéïæ «i ãðîññòðè» i ãðòð-
ì îñì ³äëüí îñì i ãí õåäá í ý ðòðåëö³éí îñì ðè-
í ó, ýë³ ³ñí ôåäàëè á i ãäðåò ðåäýí ñüéñ îñì
ëääó, á ñèñòàí ó îñì îñì ðåéïæ îñì, «i ñò÷ññí á-

Øëii îëiãy iîë³òè÷íèõ ðåæèì ³â Đ.Äàëy

	Í èçüêèé ð³âáí ü ï àððèöè- ï àö³ɿ / äáì ̄eðàòèçàö³ɿ	Âèññ êèé ð³âáí ü ï àððèöè- ï àö³ɿ / äáì ̄eðàòèçàö³ɿ
Âèññ êèé ð³âáí ü çì àääëüí ̄ñò³ / ë³ááðäë³çàö³ɿ	Êí í êóðáí òí à í ë³âáðö³ÿ	Ï í ë³àðö³ÿ
Í èçüêèé ð³âáí ü çì àääëüí ̄ñò³ / ë³ááðäë³çàö³ɿ	Çàêðèòà àääáì ̄í ³ÿ (äí ñó-àñí ³ àâòî êðàò³)	²í êëþçèáí à àääáì ̄í ³ÿ (í ̄í óë-ñòñüèé àâòî ðèòàðèçì)

Í éáêñàí äð Ḷòñóí .

Nî ö³aëüí³ i ië³öe÷í³ àñí aëöe

Í àéâàæëèâ³øíþ òàçíþ òðàí çèòí ëí-
ã³â, ùí ãàëà çì íâó çí à-ííþ i³ðíþ i à-
ðâæëýí óòè íàø³ çí àí íý i ðí i aõàí³çì è
í àðí àæáí íý ãàí i êðàò³_, nòàëà³ääý i ðí
òà, ùí ãàí i êðàò³ý (ãàí i êðàòè÷í³ i nòè-

- munist World», *Worlds Politics*, 54 (2), 212–44.
28. *Medard J.-F.* «The Underdeveloped State in Tropical Africa: Political Clientelism or Neo-Patrimonialism», in Clapham Ch. (ed.) *Private Patronage and Public Power*. New York: St. Martin's Press, 1982, pp. 162–192.
29. *Murvar V.* «Patrimonialism, modern and traditionalist: A paradigm for interdisciplinary research on rulership and legitimacy», in V. Murvar (ed.) *Theory of liberty, legitimacy, and power: new directions in the intellectual and scientific legacy of Max Weber*. London: Routledge & Kegan Paul, 1985, 40–85.
30. *Rueschemeyer Dietrich and Evelyn H. Stephens, and John D. Stephens* (1992) *Capitalist Development and Democracy*. Chicago: University of Chicago Press.
31. *Rokkan Stein* (1999) *State Formation, Nation-Building and Mass Politics in Europe*. Flora, Peter and Stein Kuhnle and Derek Urwin (eds.). Oxford: Oxford University Press, 1999.
32. *Roth Guenther* (1968) «Personal Rulership, Patrimonialism, and Empire building in the New States», *World Politics*, 20 (2), 194–206.
33. *Tilly Charles* (1992) *Coercion, Capital, and European States, AD 990–1992*. Oxford: Blackwell.
34. *Theobald Robin* (1982) «Patrimonialism», *World Politics*, 34 (4), 548–559.
35. *Weber Max* (1978 [1922]) *Economy and Society. An Outline of Interpretive Sociology*. Ed. by G. Roth and C. Wittich. 2 Vols. Berkeley: University of California Press.

Â³éòí ð Ñòáï áí áí êí. ²ä³î i è óêðàçí ñüêî òðàí ñôî ðì àö³ç ëð³çü i ðèçì ó...

í ³ëüéí í îþ i î ë³ðè÷í î ð³çí íáàðâí îþ i î-
í àðàí ÷ááí -áëàéèòí îþ i àñí áéí þ, áàðàé-
ðèáí èí 1òðóí í ýí i íçèö³éí íááí áíæäý,
øàëáí èí è íááðàí è òáöí íéíå³é i ³ôî-
ðâí ð÷ñò³ ³ íáéäéí i ðèñòðàñòáé òà i ðí-
ðèñòí ýí ü çà ñâáí þí àðàí àðèçì i ñ çðí áééè
á ÷áñòü íáééðàùèí áí ëé³âóäñüéèí ñöáí á-
ð³ýí. Çäääàéí i ðàéíæ óêðàçí ñüê³ i áðà-
í ñâéè ñí ³âà÷éè Ðónëáí è íá éíí éoðñ³
^ áðí áà÷áí í ý ááñí îþ 2004 ð. òà áíéñáðà
Â³ðàé³ý Èéè÷éà í àí ðèé³í ö³ ðíéó. Ó ñâáí-
°í ó i áðàí íæí i ñâáí çà ðèðòé ÷àí i ³ííá
ñâ³òó, ýééé á³äáóâñý ó ðíçí àéé óêðàçí-
ñüéèò ðâáí ëþö³éí èò i íä³é, Â³ðàé³é áéñ-
òí ãááç i ííí áðàí ÷ááíþ ñòð³÷éíþ. I èí i-
áí ë³ i í÷éí àºø i ðèñéóòàðèñý áí òáí ð³ç
Ë. Áóí ³ëüí áà i ðí í áçáàáí áí i ³, i ðèí áéí i ³
ðao³í áéüí i, i áð³í äèé çáí áí áäó òà i ññ³-
í áðí íáí i ³áí áñáí í ý í àö³é. Á i íæá ³
ñí ðâáä³ áâââðòí i ³ëüéí íéé °áðí i áéñüéèé
í áðí á ç³ ñëâáí îþ ³ñòí ð³ºþ, ùíí ðâáäà
÷áñòí ðëóí à÷áí îþ ³íøèí è ó ïõ áëàñí èé
ñí i ñ³á áá÷áí í ý, i ðí ëèäàºðüñý á³á ððèâà-
ëí i ³ñòí ðè÷í î i ñí ëý÷éè ³ i í÷éí áº ýâëýòé
ñâáíþ ñâ³æó í àö³í áéüí ó áí áðââðèéó? xé
òí á i áçáí i-ðíçêóòèó «Áéèéò òáí öýó»
Ðónëáí è, ÷è òí á i áðàí íââð ñâáíþ ñí i ðò-

ó ñâá³é ñíi ¹ñ³á ì áí ³Óaññóåàèëñý á iññ iñá-
í èo ³ä³ìì ào iññ àððáí ÷ååí ë ðååí ëþö³. Çååðí ài iññ áeeåò óåååò í à äå³, ýé iñ ài
åéååºóùñý, ååæéèå³ òà åçå°iññ iñá'ýçåí ³
ññéååí å³ iññ ðÿäéò ååí iññ åó ïéððåjññéí ë
ððåí ñòô ðì ào³ - iññ ðòññé ðòñ ðì óååí iñ
åððí iññ åéýí ññéí ë iññ åò³ òà iññ åèò ðò³ iññ ñòåé
åððí iññ åéýí ññéí åñ åòññ. Iñ ðì åì iñ ç ååýéèëò
óååðåéòåðåéñòèé óéððåjññéè ðòñ ðì èo
iññ åë³é è³í öý 2004 ð.

«...Øàêè ðåâî ëþö³ÿ!»

Êî ðî ôêà Ôàáóéà öeõ i iâ³é òàêà. Ï ðàçéääí ðñüè³ àêáî ðè 2004 ð. cí àì áí óáâæëè çâåâðøáí 1ý i ðââé³í 1ý èðàjí 1þ Ë. Éò-í è, ýèéé í àì áâåññy i 3ä áâì 1 èðàòè÷1 èì áí ðòðâæáí àêáî ð÷1_ i ðî ðââóðè i àðâåâðè i 1 è³ðè÷1 èé ñíi àâî è ñâî ãî áâôñ èðâðè÷1 ïâî ðâæèì ó "äéí 1í ó àêñôâáí óþ i 3ä áâæâæ Á. Bí óéî àè÷ó. Ï i 3ðè÷1 à i iñïçèo³y i à-1 i 3ç Á. P ùáí êî_, i ãí à-á, çäíâóâáº i àðâí 1âó ó i àðøí i ðòð³ 31 æíâðí y. Ó àðóâí i ðòð³ 21 èèñöñi i àäà, ýèéé i ðî-1 ðî àðøü ç àðóâèì è òà i àñòðâáí èí è ðâæü-ññé³êåö³yì è i ðî ðââóðè òà ðâçóëüâ-ð³â áâéáî ð³â, i àðâí 1æöâi i ãí ëí ðòð³ ðññy Á. Bí óéî àè÷. Ç 22 èèñöñi i àäà 2004 ð. -áí y, ýèéé áäyé³ ñíi i ñòðâð³àð³â÷3 áâæá i ñiñ³-øèéè i áçââðè áí àì 1 àðî ðæéáí 1ý ñò÷ñí i ðòðâðjí ñüéî_ i i ëí ðè÷1_ i ãò³_ òà àðî i à-äyí ñüéî ãî ñòñi 3ëüñòâá (í à i ëòðâðè ç àðî-í àäyí ñüéèì ñóñi 3ëüñòâá i i ðî ðâñ³éí èõ «ââi i ðâðâðè÷1 èõ i áí áâæâð³â» - ã³âi 3í-1 3ñòü i ðéí öëi i ââ - Á.Ñ.) à èðâjí 3 ñòð³i-éí ðî çâi ðâðâð³â ñòñy i áââà÷áí à á i ñiñ³éí 3ñòñi ð³_ Óèðâjí è õâèéy i àññi âèõ i àí 3-ðâñòðâð³é òà i 3ðéí 3â_ i ðî ðâñòð ðî ðéâðâæüñi i ââ i i ðòðâðé i 1ý i ðî ðââóðè òà ðâæüññé³êåö³_ ðâçóëüâðâð³â áâéáî ð³â. Çà-ââæüñi i 1 ãò³i i àëüñ à àéö³y àðî i àäyí ñüéî_ i ââ i i ëí ðé i àðâði ñòðâº ó «i i ñi àðâi ÷ââo» (çà i i ëí ðè÷1 èí è i ëí ëüñ ðâi è i i ñiçèo³) áââàðòñi i 3ëüññi i ñòñi ñââðññi, ýèá i ñiñi i ëþ³ Êè¿â, Çàò³âi 3 òà Õáí ððâæüñ 3 ðâ-³ñi è, áâ Á. P ùáí êi çäíâóðâi i àðâæé i ëéâð i àðâí 1-âð. Ñòñi èëöý Óèðâjí è i àðâðâði ðþ³â ñòñy i àçââæüñ i 1 ãò³i i àëüñ èé öâi ðð i ðî ðâñòði i

ñooðñó äëäëæ çðóéí 1âái 1. Í ðèçí à÷áí à ñooðñó
äï 1 áðåââí èï ñóââáí 1 ý äðóââí ââí 0ððð
26 äðóâí ý í ðèí 1ñèòü í áðåâéâí èéâó, í àé-
æâ ç 8 % á³äðéââí 1, í áðâà 1âó 1í 1çö³éí 1-
âí èâí äëäàòâ Á. P ùáí èâ. Í 1í áðâáí àâââ
ðââí èþö³ý äíñýââá ñââí ââí ómí³óó, í ðèí àé-
í 1³ ó öüü 1ó 1í 1è³ðè÷í 1í 1ó âéí 3ð³ áíðløü-
âé çà äëäâæ.

Óéððǻi ñüé³ i iá³l ái ðeñí óéë +èi áéó
äi çó ñoñí³ëüí 1-i ë³ðè÷1 iâi àäðáí áe³í ó á
êðí á óæá ñoàá³ëüí 1 i ií³ðéí ááí 1_ i àð³-i-
éé a áðí i è. I ñoàí 1³é áóééáí³÷1 éé èáñ-
éää ñoñí³ëüí èò i i òðýñ³ü ñé³÷èáñy óóò
ð1 ë³á 10-12 ðiñ ó c i àä³í yì éí i óí³çí ó
ó ñoñí³é ðà öáí ððæëüí³é -+ñòðéí àð ëí-
ðèí áí óó. Ñó÷añí èéè ðà ñòðí ðèéè ùá è áí-
ñ³ ð1 çöí ájööñy á i õ³í èäo ðà àéçí à÷áí i yö
ðáèé³ ñoñí³ëüí 1-i ñ³ðè÷1 èò cí³í ó a áðí-
í³ é³í öy 1980-ò - i i ÷aðéó 1990-ò ðí ë³á
(ðåâáí ëþö³_, ðåôí ëþö³_, ði áðí i i¹ºáí áí i y
ðåôí ðí çåâððö³ç éí ðéäóþ÷èi ðèñééí i
çí èçó, iáí³í ñeñðóáí, cí³í a i i ñ³ðè÷1 iâi
ðáæéí ðí ÷áðáç àé÷áðí áí i y ðáññðñ³á ðà
éí èäí ñ eí i áí áí i-aáí³í ñòððæéí 1_ ñeñ-
ðòáí è ðí ûí). Áéää⁰üñy, ùá a³ëüøá í à-
áéçí à÷áí ñòð³ ðà ñoñí ðåð-a-í è i ñ³í i áâééí-
éí ñoñí³ëüí 1-i ñ³ðè÷1 èò i i ñ³é é³í öy
2004 ð. á Óéððǻi³. I i i ðåðáí -+âåá ðåâáí ëþ-
ö³y äéý ù ó÷añí èé³á ðà ñèl i ðèéè³º, á
í õ³í èäo i ðí ðééæáéí 1_ ñòðí ðí i è, «i óo-
-+áí», «äáðæááí èí i áðåâáí ðí ðí i », (í i ñ³
ùá é «i iâçó÷èí», «i i ðåðáí -+âåéí øá-
ááøáí » -+ ðí «çåéí èí ðí i », ñí èäí i áâéí èí
ðà mí èé-+áí èí³ç çåéí ðåâí i ó áâí i áâ³øü
«i i ðåðáí -+âåí þ ÷óí i þ», ùí i ñ³áéðí i ññü-
íññ i ðåðæééí àoñy í à ñoñ³áí³ ñoñ³áí³ ðà
í ñ³áí³-i³ «äáí i èéððå³». I i èýðí³ i ñ³í èé
öeò i i ñ³é - ñí ðåâá ñòðí ðè÷1 i çåéí i i ñ³ð-
í á. Ä³ò÷èçí yí 1- ðåðåñòí i ñ³éí à Ááéééáá
æíâðí ááâ ðåâáí ëþö³y àéçí à÷á⁰üñy, çå³ä-
í i c³í øéí è i ñ³í èáí è í ñóñ-áí èé³á ðà
ñòðí ðèé³á, ýé «æíâðí ááéé i áðåâáí ðí i »
1917 ð.

Ñi ðàâà óò, i-âéäéäí, í á ³ääí éíä³-
í³é òäðì ³ííéíä³, à ðääøá á ³ñöí ðè-í ³é
éíä³- ³ ðäâí éþþ³-éí èö, çí êðäí à óéðäí-
ñüééö i-ä³é. I ñòàí í ³ yái í i-åðäðí ñéé-

Õõ ðì àò *iõõð-ó* àááí *iáðåââî ðî ðó*, *nõõ-äñí*³ àñíõ õ³äö³; ç *ÿèèl* è *iíâ-ÿçáí*³ ç «*ââðøéî-äè*» *çâéï-éïõí*, *ÿé* öá, *i ðèi* *³õí*, *nõæéï-ñý* à *Ðíñ*³ 1991 ð. *A³ëüø* *âôâéòéâí*³ *i òò-³* *i ³äöd-í* *ëéí*³ *a³éñüéâæè* è *i ³äðî çä-³éè* è, *ÿé* öá *áóéï* ó *xéë-3* *çðåçéà* 1973 ð. *åáí* à *³í* *øéò* *êðåj* àò *Êàðééí* *nõééí*; *Àí* *åðééè* ÷ è *Àôðééè*. *Àéá* ÷ è *i ¹æóðú* *i ðéi*³ *i ³ëüéí*¹⁻¹³ *æéö*³; *i ðí ðåñòó* *i ³ä* *i ðí* *âí* *âí* *i ¹é-³øè-1*₁*i* *i ¹íçéö*³; *åáí* *i ¹í ðé* *i à* *a³éñüéâå* *nõééò*, *ÿé* öá *áóéï* à *Óéðåj*³ 2004 ð., *åóðé* *i õõ-÷-åí*, à *i õõ-÷-èñòåí* è *a³ëüø* ÷ *åñðééí* à *í åñâéäí* *í ý* *êðåj* è? *Àéàåí*³ *÷-í*³ *å³ò-÷-èç-í* *ýí*³ *i* *óðéñòé*, *cõí* *ùáí*³ *çâçâé-÷-åé* í à *i* *åðéñéñòñüéèò* *i ³äöñ* àòò, *çâé-÷-åéí*, *í à* *çí* *åéåðú* *òåéí* æ «*éé-æñé-÷-í* *éõ*» *í* *çí* *åé* *ðå-åí* *éþö*³ à *óéðåj*³ *nõééò* *i ³ä³yö* *é-³* *öy* 2004 ð., *ÿé* *íò*, *i ¹é-³øè-÷-í* à *i ãðàí* *i åá* *i áí* *í-åí* *i ¹é-³øè-÷-í* *åí* *éé-ñòó* *i åá* *çí* *³í* *å-ñòñí* *³éüí* *í-åéí* *íí*³ *÷-í*³ *åí* *éäó*. *Àéá* *óí*³, *åáðòí*³ *åéçí* *åòé*, *ùí* *°æéí* *íþ*, *nõ* *ðåââ*³ *éé-æñé-÷-í* *íþ* *³ñòí* *ðè-÷-í* *íþ* *ðåââ* *éþö*³ *þ* *åóéä* *Àåééèà* *ðåðàí* *oóçüéà* *ðåââ* *éþö*³ *y* 1789 ð., *ÿéà* *a³äï* *i ³ä-åéäé* *åñ*³ *i* *öéí* *i ãðàí* *åòðàí* *³* *i ¹ñòååééèà* *i ³ä* *nõí* *i ³ä* *åóäü-ÿé*³ *ðåââ* *éþ-ö*³ *éí*³ *çí* *³í* è, *ÿé*³ *a³ääóååééñý* ó *nã*³ *þ* *ðí* *åí* *÷-åñò*.

í à ðòð³éí í -ääðæäáí í ; i i i i i i é³; i á ói ðää-
ë³ í ý m³äéüí èì æèoöyì . Èíçóí á óái ð-
ñüéí á äeñéäáí òà É . Èí ðäää «äðí i aäý-
í e i ðí òè ääðæäåè» cí ài ái óäää öä i àñí -
åä òà óm³øí á i i åñöäí í ý àðí i aäýí ñüéí áí
ñóñíi ³ëüñòåä á aï i öö ái öeéí i ói ³ñöè÷í eö-
ðääí ëþö³é á aï ðöí i ³ . Éääöüñy, i aï à-å,
i ðí i aö³-ääðæäåè, ääðæäáí à i áçäéäæ-
í ³ñöü yéëö áöéä àáí ³ñöi ðöe÷í i ñeöd³øáí à
(í i eüñùä, Óäí ðüleí à, xäöññéi åä-+eí à,
ùñi ðäääà ç ü i i ääéüøèl i èödí èì ðíç-
ä³ééí i á äa³ i aö³-ääðæäåè), àáí i i e³-
ðöe÷í i ñeöd³øé i i ääéüøèl i i ääéüøè
åäéi áí ³ñöi ðöe÷í i i äi i äd³i aö (ääðæäåè
Áäeö³).)

Â³éòî ð Ñòáï áí áí êî. ²ä³î i è óêðà_íñüêî_ òðàíñôîði àö³_ êð³çü i ðèçì ó...

çóëüðàòîì íáï îì³ðí èõ íà íáðøèé íïää-
ëýä áí óòð³øí³õ ñóñí³ëüí èõ íðîöan³å,
ððáíñòîðì àö³é³ääí ðè÷íñòàé áâëèêèõ
âðóï ëþääé ðà íáçðèì èõ çñóâ³å ó ïõí³õ
ö³ííñòýõ. Áeçð³ääííý öèõ çì³í, ýéä
çá³ääíñý ó +àñ³³ç íïë³ðè÷íñ ñï ðèýðëè-
âèì +èííèéîì íðàçèääí ññüêèõ íáðaäí-
í³å ê³íöý 2004 ð., ³ âð³ëèëíñý ó ðîé
ñïëàñé äèâîåèæíî_ ñîö³äëüíî_ áí áðã³_
(à íà «ñîö³äëüíî_ çáóäæàííý» ýé ÷í-

í éé è í éé äèé ç øééäðí í ; òá÷éé äáíí
áí ááööðàí á óí³ ðí ðí áö, ýé³ í àééé í à-
ùåñöý çóíí éí èòéé í á ðí áí. Õáí ðö³ ðääééä-
í è í áíí áíí í ééä³æíí áíí í áí³ëüíí áíí
çá 'ýçéó ç äéööý÷íþ í áíí ñòþþ òá äíéö-
í áí ðäéüíí þþ áíñòþþ á³ðí ñòþþ ñéàçäéé í ðí
ðá, ûíñ ñòáéí ðäðåéöðáí íþ ðéññþþ óéðä-
çíñ ñüéí áíñ ñóññ³ëüñòåá öüíí áíí í áð³íäó.
Ñóññ³ëüñòåí çá á³ëüø í³æ äänýöö ðíéé³á-
ñáíí³ ; íí áíí ; ñòþþ ðíçäéí ñééí ñäðéíçí³
ññ³ëäéüí³ õáí ðí áéé. Áíí è ðí ðéäééññý ñä-
í èö ïñíí áíñ ñí³ëäéüí èö ãçáºí èí í³æ
ëþäüí è. Äçáºí èí è õ³ áñá äéðäçí³þþ áó-
äóååäééñý çá í áíí³áí áð³íçí íþ ñòáí íþ
í áððíí - ee³oíð.

Ñôî ðî î ààá à úá çà ðääýí ñüéèò ÷àñ³â
ñî ö³äëü à ñèñòàì à iäi òà iäi èe³â ³ç çà-
ëö÷áí í yì â öä ðiäéí í á êi éi iäoáí³â,
áðàòé³â, áðàòäé òà ³í øeò «ðî äe³â»
í ááóëà í iâi ãiñ °d³äí iâi í ài³äéðeí ³-
í àëüí iâi êi éi ðeòò â öeðäjí ñüéí ió ñüí-
âi ááí í ³. Ðíçéâ³ò áëàði iâi ðîñüééñò,
åðñíçäö³y ááí åþé³â, ³í ðîñò ði àö³éí i-ðæ-
ëài í á áéöi ð³y òà øàéäi à iñ ióëýði ³ñòù
ñåðåä iñ iñòðåäýí ñüéí iâi äëýäa:â ñóáði ði-
ñái ðeí áí ðàëüí i_ «Áðéäàäé» (ðiñ³éñüéí-
âi ái àéí åâ ài áðèéäi ñüéí i_ ááí åñòåðñüéí i_
í åéí åðàì è) ðàéí æ i³øåðåðäæòþòü ö³
ñi iñòåðåæáí iý. Éøëíñy í á èeøà iði
éëéäi iâi -i³äi iðýäéí åáí ó åäðæåâi ó i-å-
øéí åð³þ, ùi ä³yéà çà iðéí ðeí ài è
æíñòéí i_ ³øåðò³-í i_ çäéæäé iñò³ òà iññi-
åéñòi_ ëi ýëüí iñò³ åi ååðò³åéè ñâi jö-
÷éäi³â, á è iði ðiñði åâáí iý í à iáøeò
øåðåí ào iñ iâi iâi iàò³íçí i-éë³øí ñòði iâi
ñi ö³äëü iâi iñ ðýäéò, ùi iði iñéçò øñá
ñóñi³ëüñòâi. ² òà - í á iñáé³øèñòè÷i³
åðåéòåò³. Çà åáí èi è ðäi ðäçá iàðééâi iâi
âi ñë³äæäi iý ²iñòðòòò ñiñ ð³éi å_ i_ ÁÍ
Óéðäjí è I iñ³øiðéi å õéðäjí ñüéí iâi ñòñ-
i³ëüñòâ, åáññi ñþòi à a³ëüø³ñòù ðäññi iñ-
åáí ö³â (40,2 %), å³äi iñ åðåþ-è iñ iéðåi-
iý iñ iði ñiñ ð³éüñòâ ³ ððói è, ýë³ å³åðåþòü
çí àiñ ðiñ ñüéí ó æèòò³ õéðäjí ñüéí iâi ñòñ-
i³ëüñòâ, à 2004 ð. (ýë³ à iñ iñ åðåäí³ò, ç
1994 ð., iñ èòòåâi iýò) ³ç çâéäi iþ ñòà-
å³ëüñòâ ³ñòù ñòðåðæéè iñ iñ åðøà iñ³ñòå çà ñi-

ö³àéüí èì âi éëâî ì «çéî ÷éí í èé ñâ³ò òà
ì àô³þ» (Òàáéëöý I).

Аëàì áí ñòðì í þ ëéì êì þ êë³ºí ñòðì í î
ñèñòàì è í ðàáì ³çàò³; ñòñí ³ëüí í âí æèðòý
áóâ ëáí öþæí ê áåðòèéàëüí í î 1ñí áèñºñ-
í î ³ çàëåæí í ñò³ í àðòðíí - êë³ºí ò.
Í àòðíí - óà á öéðåí ³ñüéí ì ó àåð³áí ó³ ðíé
í àïà ááí á ðá ³í 1ñéüí í - í 1ñå³òí ³é òåðì ³-
í 1ñéüí ³; áíí (åééèéèé ³ í àééé), í ³ä ááåé-
éèåéè í àòðíí àòí ï ³éêí âí ðóôåéí ³ñü, óàí -
öþþåééí, ³ñü ³âåééí, í èññåééí, ³ñü í ³ñüåééí ç
òåééåééðåí ³å òå é áçåñåéé³, çåäºøññý, æèééí
åñå ³ñüåå á êðåçí ³. Í àòíí ³ñòñü, êë³ºí ò -
«òååð ñòðì öþ÷à», ýéå í 1ñå ³ñòþ çàëåæéòü
³ä åí ³é, 1ñå ñòðì þ + è í ðèí õ ñåí âí í 1ñéðí -
åèéåéý-í àòðíí á.

Ñîö³æëüí³ ãðóïè

1994 1997 1999 2002

í à á³äñóðí³ñòü ðí çâèí áí íâí i ðàâí âí âí íí ëý . Á³ëüø ðíâí , çà áèñí íâéâí è ðíñ³é-ñüêí âí âíñé³äí èéà È . ðèí í õºâà , ñàí á³í ñòèðóðí³í àéüí à êí ðóí õ³éí à êóëüðóðà áóéà íâí èí ³ç áí ëí âí èõ +éí í èé³â ðóéí ó-ââí í ý ðàäýí ñüêî ; ³äâí êí ã³÷í î ; ñèñòâ-í è [3] . ðàâáà òàéíæ áèçí àòè , ùí â êí èéøí üí ì ó ÑÐÑÐ ðàéâ ñôâðà áéí í ñ ã³÷-í íâí æèòöy ðòí ì àäýí , ýê ð³í üí ââ áéí í -í ³éà (â ýé³é ³ â ñò÷âñí èõ óéðàçí ñüêèõ ñí íââõ âñà ùá «êðóòèòüñý» a³ëüø í ³æ 50% ñóñí³éüí íâí áââàòñòââ) , áóéà âíñèðü áôâðòâéâí íþ ðàö³í àéüí íþ ñòðàðâ³þþ áèæèââí í ý äéý áââàòñòââ (âðí ì àäýí . Í à íí÷âðí è 2000-ð ðí è³â áéâð , êóí³âñòâí ðà

³í ðí ³ i ðí ýâè ðíäéí í ï -éëí ãðí ñðáí íâí , âðæèââí í ý íâñâéâí í ý ëðàçí è ñòàéè í ; í èõ çðèí èõ í ãðâðéâí â çé³çâââí î ; ðéí êíââí âéí í ; í àäýí ñüêââí ñóñí³éüñòââ ; í ðíçí ðéé ñðâðâéòâð a³ÿéüí áéâââè ðà çâéâæí à «â³â çâ» ; íí óââí í ý a³çí âñó èéøâà í a³âðââí ðþââéè ââðâðí ðí íââí àéüí èõ a³âí íñéí . ðíçâà ðòà í ðéâ³éâðâ «ííâðí âââðí ãðâæèí ñòâé » àéâââí í -í èõ a³-í èõ a³-í èõââí , jéçâð³þ

í ðeáóðéî áðé ñá "ºéðºâ ðà í ðeáàáééâí ðeáóðéðéðéðé, -ðé -áðáç ááðáâº éððáæé-ðé ñððáæá çâæ-ºáâí þ í ððéðééí þ í áí ºáí ïð ááðáæé, ùí í á èèððá çâ ðô ðì í þ, à é çâ ñððóþ í ááðáóðáæí çððáçéé ðôâí ááðüí èð áºáí ïðéí.

Â³éòí ð Ñòàï áí áí êí. ²ä³î i è óêðàçí ñüêî òðàí ñôî ðì àö³ç ëð³çü i ðèçì ó...

í èõ ðàáî ð³â – áóëè êðàñí îì íâí èì âèç-
í àí í ÿì êðèçè ³ç ñáðàæí è óêðàçí ñüêî ãî
ääðæàâí î-âæàäí îâí ì áðàí ³çì ó.

Í ðáçèäí ñüê³ âèáî ðè 2004 ð. ñòàëè
çðó÷ì èì, í èðí èì òà i ðèéí ýòí èì äëý
í áðââàæí î_ á³ëüøî ñò³ ãðî ì àäýí ³ ÷àñòè-
í è àäéâéí ãëýäí î_ óêðàçí ñüêî ì ï ë³ðè-
í î_ àë³ðè ñí îñí áâí (í ðèí àéí í³, ñí ðí-
âí þ) çì ³í è ì àò³íçí î_ çà ñâí ⁰þ ñóòðþ
ñèñòàì è i àï ëë³â – êë³oí ð³â, à, í ðæà,
í ï æéèâ³ñòþ ðíç³ðâàðè ï ï ðí ÷í³ ëí ëà óé-
ðàçí ñüêî ãî í àðèâ³ë³çî ââí îâí áóðòÿ. ² ñà-
í à í àí àäàí í ÿ óêðàçí ñüêèò àëàäö³â í ðâ-
ääðè àëàäö ýé îäéí ç ð³çí ïâéä³â ðíâàðó
÷è êäí ³òäéò (í ï ã³áí î_ äí êðâäèð³â, àëö³é,
çââí äó ÷è ñàí àòí ð³þ) i í áëàðò «ñâí_»
ëþäyì, ðíáòí ó çâè÷í èé äëý ñèñòàì è
ñí îñ³á, í àäçâè÷àéí î_ çââí ñòðèéè í ðíáéä-
í ó àèáî ðó àëý öèò ãðî ì àäýí, à í àé-
á³ëüø àèðèâí èõ ç í èõ í àðâðâí ðèéè í à
í àëèéò í ðèá³÷í ëë³â òà ó÷âñí èë³â í ï ï à-
ðâí ÷ââí_ ðââí ëþö³ç. Ñí ðèéí ýòòÿ æ
Â. ßí óéí âè-à ýé ñâí áâí, çâí ëýéà ðà ãíñ-
í ï ãàðí èéà, ùí ðíçòí ³o i í ðâðâáè í ðíñ-
ðòð èþäé àí áàñüêèí è àèáî ðöýì è, ýé³
âëäñí á _ ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï
àéí ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï
ðà³í ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï
ç áîëó àí áàñüêí ï ï ï ï ï ï ï
í ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï
ââéèéèí ï ï ï ï ï ï ï
í ï ï ï ï ï ï ï ï ï ï
ââéèéèí ï ï ï ï ï ï
í ï ï ï ï ï ï ï
ââéèéèí ï ï ï
í ï ï
ââéèéèí ï
í ï
ââéèéèí

Í à àéâí ï, ùí í ãí ³þ ³ç áí ëíâí èõ
í ðíáéäí òà àëèéèë³â àëý í ïâí_ àëàäè

Nî ö³äëüí³ i i ö³öè÷í³ àñí' áéöè

òàííyì àmñâîâî ïññéöñçò ì àñ'âí ñûêîâî àè-
áîðó Õéðâjì è ëëøá âîâáðøëëè ñí ðàâáó
ì î ðàëüí î ëáâ³ðèì àöç³ ïïçéöç.

í 1 i àì ³äðàö³; ï ³ñëÿ ä³ñòàâèé ç ï ¹ñääè
ä³ñòà-ï ðàì 'ºðà óðýáø Þ ùáí èà á 2001 ð.
òî ùî.

ç i î ì àì è-àã³ðàòí ðàì è ó éíâí âèáí ð÷³é
éàì i áí³ç äíäæè è nñòàíí üí i ó í à á³ëüøá
4 % äæåêòí ðàëüí èõ ãíëíñ³â. Ä³äí i ñí i
ì àëéé, ó i ï ð³âí ýí³ ç jõ i àñòëðëéæèl
³i ðí ðí àö³éí èí PR-íí, åôåêò ðæéèõ i ñ-
âý÷áí ü i ï ýñí þ⁰ðüñý ðæéíæ, í à å i ñòàí -
í þ ÷áðåó, i ï ðàëüí i þ i áí ðééí ýòí³ñòþ
ðæéèõ ðåöí i èí³é i àðåâàæí i þ -àñòéí i þ
ñóñí³ëüñòåà.

Çä³äí i ç âæàñí èí è ðà ääýéèõ êíëåå
åéñí ðåñ-í ï èòóåáí i ýí è ó÷àñí èé³â i ï i à-
ðàí ÷ååíâí i ï i ðó, nñòåðæéòí i , ùí ñàí à
å³ä÷óòòý i ñí áéñòí ; i áðåçè ðà i ðééí èæáí -
í ý èþäñüéí ; ä³äí i ñò³ (ðí áòí i ññí áéñòá

Â³êòîð Ñòàï àí áí êî. ²ä³î è óêðàí ñüêî òðàí ñôîðì àö³î êð³çü ïðèçì ó...

ī ī ñē³äí áí èí è «í ī í áðáí =áðáèí è» í ðí ðañ-
ðáí ðàí è ðà ðaâí èþþö³í áðáí è. Ñàí à öá, à
í á çåâæüí 1 êóëüöðí á ðeëí áðæéðæé³çæö³ç
âðæäé è ñòáèé 1 mäáéêáí þ ³ä³í í þ í ðáí =á-
ðáí =ááí ; ðaâí èþþö³.

«Ì è íà êîçëè!..»:
íàö³í íàëüí à ³ä ³í ì à

Đáâá ê̄đb̄³ ; ácâáâáé³, ³ ī ī ī áđđáí +ââá ó
öüü ī ó n̄áí n̄³, çî êđđáì à, í á ⁰ áeí ýöeîí ,
Ôí ðí óđb̄öñý ³c áââáòüü ðí ôâéòí ð³â n̄í ö³-
æüí ī áâá âí éáí ī ý òà áââáòüí ī áí ³oøy
éöüöòðí èõ ñí èñé³â. Í áí èì ç òâéèõ
ââæéèâéèõ ñí èñé³â áèyâéèäñü ³ääý óéđá-
jí n̄üéí âí ī àö³í áéüí ī áâí â³äðí âæáí í ý òà
óôâáâðäæáí ī ý ī ī èöèéè í àö³í áéüí èõ ³i-
òâðâñâ á Ôéđâjí³. Áâé çđí çóí ³òè öâé
ñééâáí èé ñéí ðâç í àö³í áéüí ī ; ī ī á³è³-
çâö³ ; òà áâí ī êđâòè÷ ī ī âí ī ī ðó á ôâáâðä-
æáí ī ³ñí ðâââáéèâí ñò³ áèâí ð÷ ī âí ī ðí õâñò
â ī ī ī áđâí +ââáé ðââí êđb̄³, áâðòí ī áâí eí -
ñéòè í á áâýéèõ ī ñí áéèâí ñòýó óéđâjí -
ñüéí ī ñóñí ³ëüí ī ; ðââí ñòí ðí àö³ ; Öý, ùâ
í áçâáââðòáí à ñóñí ³ëüí à ðââí ñòí ðí àö³ý,
ùí èéòá ôí ðí áéüí ī ī +ââéñý ðâçí ī ³c
ðââéèâj áâí ī êđâòè÷ ī èõ çđóøáí ü ó Ñôñâ-
í ³é ^aâđí ī ³ í áí ðéè³í ö³ 1980-ô ðí è³â,
í ñí áéèâí ^aâ³äçí à+â³òüñý ī ī èö³ ðí ī ³ñòþ
ñâí jõ çââáâáí ü. Óí ³éâéüí èé áéèéèé ñó-
+âñí ī ; óéđâjí ñüéí ī ñèòðâòö³ ; í á â³âí ³í ó
â³â ñò³äí ī ³ñòí ī áéñüéèõ ðâ èâðéèí ī âí áđè-
éâá ñüéèõ ī áđâò³äí èõ ī ðí ðâñâ, ī ī èyâá⁰
ó òí ī ó, ùí Ôéđâjí ⁰ +è í á ⁰äéí èì
í ðéèéâáâáí ī áçâ⁰í ī ī ī âýçáí èõ çââáâáí ü
Ôí ðí óââá í ý ī àö³ ; óôâáâðäæáí ī ý ââðæâ-
âé, à òâéâí ðââí ī âéâá í ý ââí ī êđâòè÷ ī èõ
í ñòéòòö³ è òà áđí ī áäýí ñüéí âí ñóñí ³ëü-

Í íā³éyé òà áîéfáâðþé – ñòâæí ñòðâòâðå³–
í èì ³ i áðâòâðéâí i í 1 é³ðèéè óéðâjí ñüéèö
âæäöö³â. Ñài à mii áæöeyö³y í à i íáí i ò ö
í èðâi 1³ òà í á³öýí èè ùíáí i áâæí i ý ðíñ³é-
ñüéèé i í á³ ñòâòðöñó ïò³ö³éí 1₁ áóéè ðâçí i
³ç í á³öýí èàl è «÷áðâi 1 èl áéðâèòí ðàl » òà
í íá³é áâðæâáí³é áþðí ëðâò³ç ó mii ðéyí 1³
çö i ðéâðâðéçâö³éí èl ài áðèðâi i ðíñâðâi -
í 1₁þ i ñíí i áíþ i áðâi 1 àe È. Èò÷i è i ää
È. Èðââ-ööí i ó i ðâçèâáí ñüéèö áâéâi ðâö
1994 ð. Áàði à, ùí i áðøà í á³öýí èâ i á áó-
ëâ áèéâi i áí à, i ðíñòà È. Èò÷i à, ýé ³ ³í Ø³
í ðâðâi áâáí ðè i á «áóéââó», ái áðâ çâòþí è-
ëè áðâðâðéâí³ñòù òà 1 à÷áâði i ðíñòòðö
âæéèí ðéñòâi i ý «âði ³-í 1-í áí èö ðâði i eé-
ä³é». Ái i è i íéyâæéè ó ðòðö÷í 1 i ó ðíçâl ó-
ðóôââáí i³ ðââ³i i áéüí èö, áði³-í èö, i 1âi èö,
ðâæ³â³éí èö, êóéüðöðí èö òà ³í Øèö á³âi ³í-
í 1₁ñòâé i àñâæáí i ý Óéðâjí è òà òâðâðé÷í 1
i i 1³ðè÷í 1 i ó ðíç-éâáí óââáí i³ i 1 eé i ái ái,
ùâ i á cí ³öi³éí ái i ào³í i áéüí i ái i ðââ³ç-
i ó i á ð³çí³ cí i è òà ÷áñòé i è, ðíáði ó ñâ³-
ââi i i ó i ðíñââéðââáí i³ ëðéç, i mii áééâi ó
òâð³é ÷óðëèâáí³é òà áâæ³éâði³é ñòâð³, ýé

í ï ñòàé à

èè çääëì óºóþ÷áóëàâñóâàí í ³î êðèì ³í üí èo ³í òað* í à»1 T1758í ë³ð

Nî ö³äëüí³ ³ i î ö³öè÷í³ àñí' áéöè

³ääí òè÷í ̄ñòàé ì áí øéí ³ç áòàòèñòñüêèì è
òà áðí ì àäýí ñüêèì è ³ääí òèô³êàö³ÿì è.

Nî ðàââä³, yê äî âî äyöö mî öðïëî ä³÷í³ äî ñï-
ëëäæáí íý, i ðîl öän i 1¹ äí áí íý äòl ³÷í l ðà
äðl i ääyí ñüéî l ³äáí òè÷í 1ñö³ ä³ëüø áåçáí -
ëëñí l i ðîl öñ äèöù ö i ðåäñöååáí èé³ä òèööéü-
í eö 1 äö³é 1 1âî ñöååäí ðåí eö ñöååäí ðåí 1 eö
i 1ñöðåäyí ñüéèö ääðæåå [8]. Öî +a íå åñâ
ðåé 1âí íçí à÷í 1 ³ç Öî ðîl öååí 1 yì äðl i à-
äyí ñüéî l ³äáí òè÷í 1ñö³ ³ äëy äòl ³÷í eö öé-
ðåjí ö³â. ² 1ñí 1âí à i ðîl äéäí à öòò çí 1âó æ
öåéè i 1ëyäåº å öðéåéè³é i ðåéöeö³ i ³äí ³í è
éí õäi ö³; äðl i àäyí ñöåå êí 1 õäi ö³ºþ i ³ä-
äåí ñöåå ääðæåå³, yêå ùå i 1íèé 1 à åññi ö³þ-
öññý å i åññi å³é ñâ³äí i 1ñö³ ³ç äåí 1 èðåöe-
÷í l þ ðå mî ö³äéüí 1-i ðååí åí þ. Ä³äí 1âéäí 1 yì
äî å³ðè äðl i àäyí äî ääðæååé, i ³äðååðä-
æåí 1 yì ðå i ³äí åññi 1 yì þöi üñ i 1 äö³í 1 àéüí 1 i
äî ðåäññö³ +äðåç ðååéüí ³ mî ö³äéüí ³ ðå àééí 1 i-
1 ³÷í 3 äîññýå áí 1 yì èðåjí è å i 1éí ³þí ³é åæå
«i 1ñöi 1 i àðåí +åééè» i äð³í ³ä ðîçåéöeö
(ðååééöy 2), i 1âåäðl áí 1 yì i ³ëüéí 1 ³ä öeö
äðl i àäyí 1 ³ñöåí ó ö³çè÷í 1 l ðå i ñeöñi èí å³-
1 l à i ³äðåö³ l 1 åçåå ó èðåjí ó - 1 ñú 1 åééæ³
åééèéèé åëy ñöñi ³ëüññöåå ðå i 1âí l åééæé.

Äëæñí à, ó Ôîðì óâàí í³ ñäí ñ³ä äàì í-
 êðàðè÷í î_ ãðîñ í àäýí ñüêî_ ³äàí ðè÷í îñò³,
 äéêî ðèñòàí í³ êî í ñòðóêðèâí î -ì íá³ë³çà-
 öíéí èõ Öóí êõ³é ãðîñ àäýí ñüêî áí í àð³í-
 í àë³çí ó á àäí î èðàðè÷í î òà áéî í î ³÷-
 í î ó ðåôî ðì óâàí í³ òà í àéðàë³çàö³í
 òí ðàë³òàðí èõ í ðíýä³â í àö³í àë³çí ó áí ðè-
 äàí î èðàðè÷í î áí íï èýäâ⁰ í èñòàööâí î ï ðè-
 í àëüí î_ áòí î ï í è³ðè÷í î_ ñòðàòå³í_ á Öéðà-
 í³ [9]. Äåðæâà ÿé áí èí áí èé àéðí ð
 êí ñòðóþâàí í ý í î àéõ ³äàí ðè÷í î ñòàé á
 Öéðà³í áíñ³ í á çâáàçí á÷èëà áí ñòàðí üí þ
 í³ðí þ óí î á äëý ôîðì óâàí í ý ⁰äèí î áí
 ñèí áí è³-í î áí í î èý çâääëüí î ðîñ àäýí-
 ñüêèõ ³í í ñòàé, à òàé³ «Öàåðèêè àèðí á-
 í èòðâà ñí èñë³», ýé í ðåñà, ðàéâàà÷áí í ý,
 íñâðí³ í ñòèòòðè ôóí êõ³í óâàëè á öüü-
 í ó í èáí³ áíññèðü í áâòâéðèâí î. Ä àéî í î-
 í³-í³é ñòåð³ í íí ýòòÿ òà ðàé³í_ «í àö³í-
 í àëüí î áí ³í òåðâñó», «í àö³í àëüí î áí
 àèðí áí èèà», «äéî í î ³÷í î_ í àö³í àëüí î_
 áâçí áéè» èéø0fka³í_ á Öéðàð1í³/é0796 ôó0.0296 è1.50
 í ó T*0.0èí àäýí èí î [ØÅðýí èí î [Ø0.00.0èí î Twèâà, äñòàáí è

Oàáëèöÿ 2

«Бейт 1 301 б ае иеся одаанү
+е яя иеся одаанү дөи, ун 0 301 яаыйеиин
Оеддажие?» (N= 1800, %)

Â³êòîð Ñòäï àí áí êî. ²ä³îì è óêðàçí ñüêîç òðàí ñôîðì àö³ç êð³çü ï ðèçì ó...

Í àòò í î ñòòü í àäí ³ðí á àäí ³í ³ñòðàòèåí í
öái ðòðæ³çî àáí á ðääööéþâái í ý í ðí öän³â
àöí ³÷í èöö á³áí îñèí á Õéðàjí³, áacâ³äí îâ³-
ääëüí à í îë³ðè÷í à í áí ³í öéýö³ý öèí è
í ðí öänàí è ç áíéöö í îë³ðè÷í îâí ³ñòåáé³ø-
í áí ðó (íññ áéèéâí á í ðö³íäé åèéâí ð÷èö
éàí í àí ³é) òà «ðåöí í eïñ³çàöý» àöí îí îë³-
ðè÷í îâí à í áí ääæí áí ðó á³äðâí ðþâàòèí óòü
ëàðâí óí èé ðíçéï í ñöñí ³ëüñòåà çà àòí ³-
í î -ðää³í î àéüí èí è òà í îâí èí è íçí àéàí è,
à í ðæá, óñéëääí þâàòèí óòü í ðí öänè ää-
í î êðàòè÷í î _ êí íññ í ë³äàö³_ óéðàjí ñüéí åí
ññ ö³óí ó.

«Ñâi ái äó íà ñii èí èòè!»: Ôîðì óâaí íÿ
äði íàäyí ñüêi ãi àoñ ñó

Õî÷à àéïíìì³-í à ñéëääâà ïðîäðàì
éäí äëäàð³ ó ïðäçëääí òè í à àéáí ðäö
2004 ð. ³ áóéà àäæéëéàèì òà óí ³äðññéü-

Í íí áá áóð³ái èí éí Í íí áá ðí ì ðí òí³ ðí ðíiíí-
çéö³é ùí áá í àáéóðí üí áá éí ðáðæòó ç
ñóní³ëüñðâíí, óéðàjí ñüéà íí áá ðàí-ááà
ðâáí éþö³ý íá áóðéà ðâáí éþö³þ áí éíä-
íéð. Í à ááäí³íó ááäí í àñí áéð ñóní³ëüí èó
í ïðéâáð³é ó íí ááàéáí³ íí è³ðè÷íí áá ðá-
æèí ó Ñ. Í³éí ñøàáé-à á ñáðá³, òà õñó-
í áí³ ááäí áéðæàé ððýáó Á. Øáááðáí áäçá á
«ðâáí éþö³þ ððí ýí á» ó Áðóç³ íá íí÷áðéó
2004 ð. - íí áá³é, ýé³ ááýé³ éí Í áí òàðí ðé
í áçéâáþòü çðåçéí áí-íí éáçí áéèí è áéý
í á-ááðí «âðóí ðéí íí áí» óéðàjí ñüéí áí áíñ-
ááðó - á Óéðàjí³ è³í öý 2004 ð. áóá ááä-
ññóðí³é ðíé ÷éí èéé áá-þ, ýéèí òàðàðéòá-
ðéçóááéñü çðóéí í ááí à òà mí õñóí ðáí à
ááéí³íþ ñáðá³ý òà áí ááááí à áí áéííí³-
íí áí ëí èéí ñó Áðóç³ý. Í ááí áéè, ç íí÷áð-
éó 2000-ð ðí ééá óéðàjí ñüéà áéííí³éá
ááäçí á-áéæñü, íðéí áéí³ çá íó³ð³éí íþ
ñòàðéñòééñíþ, íáéá³ëüø áéñí ëéí è ó
ááðíí³ (òà ñáðáá áééæùéó ó ñá³ð³)
òàí í áí è áéííí³÷íí áí çðíñòáí íý òà
ñí ðéýðééàéí è í àéðíáéííí³÷íéí è íí-
éáçí èéàí è. ²í ñáðáá, ùí í áðááàáéí à
ááéüø³ñòü áðíí ááýí éðàjí è çá íáéá³ëüø
í ðâáééñüí èí áéííí³÷íéí «ááí áí õááéí »
íáééááðí ðíí áéðàçí í áá-þ÷óááéà í ááá-
íí áá³áí³ñòü ííí³æ ðí æááéí è íó³ð³éí èí è
í àéðíáéííí³÷íéí è ðâéýð³ýí è òà ñóò-
ðóáéí è íí è³í ñáðáá íý è ó áéèñííí³ ó áá-
ðí áóð³. Éðóéééí èí èéàéà ááááéà íáééà ðí³
íáíñíáéò ðéáóðéá ðí ñáðáá ñáðáá íáééà ðí³
áéííí³éó áá-þ ñáðéé³ ñí ðéýðééáí ñáðáá
ííí³÷íííñí çðíñòáí íý? - íéòàí íý ñéñ-
ðáí íéð ñíñíáééáíñí ñóáééà ñí ñó ñó-
ñíí³ëüí èð ñááí ñéí òà õóí ëó³í ñóááí íý
áéàéé áéðàjí³ (í ðí áéèí è, ýé³ ÷áñòééí áí
ðí çáéýí óóí ðáí³øà).

Í ðáçéëääí ñöñü³ áèéí ðé 2004 ð. á³ääó-
ëëñý í à ðë³ ñóòð°âí âí çñóåô á ö³ííñöýö
ñä³öñï ðééí ýöðöy, í à ðë³ ððáí ñöñü ðì aö³í
íññ áèñö³ñí eö ãééí ðö³á ì ³ëüéí ³â ëþääé á
Óéðåç¹. Ö³ òáí áäí õ³ç, -ññöôí í áâéëí áèéí ³
ðà çäää³ëüøí âí ³âí ³ðí áâéí ³ ñóðí ðàö³í-
í áëüí èí ì èññéäí í ýí áâññöôí ð áëññ áðò³á
ðà í 1 í è³ðéëë³á, í ðí ýâéëëñý ó ì áí ³öñðaoë³-
ýö í 1 í ððáí -ññöôí; ððáí í ëþö³; -ñðäç íññ áèñ-

đó àèòèâáí ó áí ðí òúáó i ³ëüéí ³ä èþääé çà
øàí ñè òà i àéáóòí ³ i áðñí áèòèâé äíñòí é-
í 1âí æèòòý äéý ñááá ³ ñâí ïö á³ðàé. ðòà-
æèö³éí ³, i áðâá³ðâí ³ ðí èâí è ó i í 1í áðâáí ³ò
âéáí ðâò á Õéðâáí ³, ðâòí 1í èí ³; «ë³éí áðâ-
í ó áðâ÷êè» ³ á³ëüø âåâí i 1âí «äðóáí 1âí
ååâéâá», áéí 1í ³÷1âí òà i 1í èí ³òé÷1âí
øàí ðâæò, åâí ³í ³ñòðâòèâáí 1âí ðèñéó 1à
âéáí ðöý òà éí 1âí çàéÿéòâáí 1ý i 1æéèâí
1âí áðòá åâéèé ñòðòºäéé çá³é. ² çá³é öâé
å³åáôñý 1à 1â ð³âí ³ àéùèò áòâæí 1âí
âéâæâé åâí ó i 1âåâáí ³ò ³ òà i 1òéâåö³ýò åâ-
ååðüí ðí åâåñòâåí èé³â oéðâí ñüéí ³; «i 1é³-
òè÷1âí ³ äé³òè» òà èþääé, ýé³ ïö 1âñéóâí-
âòðòü. Áí áðòá ñòðâí ³ééí i 1çðí çöí ³éí,
ùí 1í ³æéöí èòè åâí çàéÿéâòè i ³ëüéí 1é
èþääé i áí 1æéèâí, 1âåðüí çà ðâòóí 1â
åñ³ò «æèòðí âéò» å³äééååí ü, i àéí i è÷å-
í èò ðí èâí è èóí èí ðí i 1âååäí èò oéðâí-
ñüééò 1é³ååðò³â.

À Ôéôðâj¹ ³ è³ï öy 2004 ð. à³äáóëæñý ùà é äïn³ í áçáàäí áí à äëý ääýëèò ã³ð÷èçí ý-í èò òà çàjæäæèò i¹ è³ðòåöi¹ i¹ èi³á (à òà-éïæ ïoï³ i¹ àoðî¹ 3³) nöñi³ èüí à ðåàæö³ý. ð³åáí ü ãðî¹ i¹ àäýí nüñéï¹ nüñ³åí¹ i¹ ñò³ òà i¹ è³-òè÷í 1¹ i¹ èööëùòöðè áåäåòüí ð i¹ ðî nöèò ãðî-ì aäýí è (òëò nñà èò, i¹ áéææéèâí i¹ áçáà-í èò, «i¹ àéäí i¹ ûéèò ðéðâj¹ ð³») ó i¹ ðî yâåö nñå¹ ï¹ i¹ è³åí ü, i¹ ài¹ 3³ òà i¹ ðåäí áí ë à-é-yâéñý i¹ àåäåàòí ãèùèò, ài¹ 3³ æ áåäåææéè-ååäåòí ãèäåí èò i¹ i¹ ååòåd³ nñå¹ åí i¹ àðî-åò. Åéäñí á, ó ååéèë³ è i¹ 3³ òà áóëè àéåí-ðè ðéè³çåo³éí èò ð³i¹ i¹ ñòáé³ i¹ i¹ åå-éää èëøà i¹ ðî ãåí i¹ è³òè÷í 3³ i¹ ð³òí¹ òåò³; ó àéåí ð³ i¹ i¹ 3³ æ °åðî¹ åéñüñéï¹ þ òà °åðåç³-ñüñéï¹ þ i¹ iäæýí è nöñi³ èüí i¹ åí ðî çåèöèò. Ååäåéüåí ååí³ ååäåòí è³òí¹ i¹ nñéí åí åéöä-äýí òà i¹ i¹ è³òè÷í èò è nñí åéöéëö³ý i¹ è åéå-åí³ nñå¹ åí åè, nñí ðåäåæèéåí¹ ñò³, i¹ ðåäåæè òà ð³åí¹ i¹ ñò³ óñ³ i¹ åðåää çåéí i¹ i¹ åé-yâéèëñý äëý ååäåòüí ð i¹ i¹ åäýí ååæèéèåí è òà à³-°åèí è. I¹ åå-åí³ à i¹ i¹ è³òí¹ 3³ ñòí¹ ð³ Öéðå-çj¹ è i¹ ðî yâè i¹ åñí åí¹ åçá¹ i¹ i¹ 3³ ãðòðèí èè, èþäñüñéï¹ nñí è³åðòí¹ i¹ ñò³, æåðòí¹ åí¹ ñò³, à òåéïæ åå³-ëéåí¹ ñò³, ðí¹ èåðåí¹ ñò³ òà åí å-ðî çé-ëéåí¹ ñò³ åí i¹ ðéðòèëüí èë³å, à òåéïæ, ùí ååæèéåí, åí i¹ i¹ åí¹ o³ - åéä åí¹ ðí¹

(çà àéðàçîì 1 iïñçëöéí ïâî è³åáðà) à³ç òà
â÷éï êè, ýé³ ñïòí³ ðéñý÷ éþäéé åâî 1 i-
ñòðóååéè í à 1 àéåáí³ i³ä ÷åñ åéö³é í ðí-
ðåñöô i 1 i àðáí ÷åñ i ðåñéþö³í á çääòåí
i³äåñ ðóåâðé í³ ïâéí ðåæéññå ÷è í á åä-

Â³êòíð Ñòàï àí áí êî . ²ä³î è óêðàíñüêî; òðàíñôîðì àö³ç; êð³çü ïðèçì ó...

«**Þê** âè ââàæàºòà, â³ä ÷íãî çääá³ëüøîãî çæéæèòü è ââ0ý 3

Oàáëèöÿ 3

	1994	1997	1999	2002	2003	2004
1. Çääää³ëüøîääî ä³ä çiääí³øí³ö îáñòåâèí	28,2	31,2	29,2	24,0	19,6	19,3
2. Äàÿéïþ ì³ðíþ ä³ä ì áíà, àëä á³ëü- øíþ ä³ä çiääí³øí³ö îáñòåâèí	30,6	30,7	32,3	28,1	27,8	29,3
3. Í äíàéïåíþ ì³ðíþ ä³ä ì áíà ³ ä³ä çiääí³øí³ö îáñòåâèí	21,3	24,0	23,9	25,6	29,8	28,8
4. Á³ëüøíþ ì³ðíþ ä³ä ì áíà, í³æ ä³ä çiääí³øí³ö îáñòåâèí	10,0	7,6	7,5	10,7	11,6	12,1
5. Çääää³ëüøîääî ä³ä ì áíà	9,2	6,4	6,8	11,5	11,2	10,2
Í à³äï îå³ëè	0,8	0,1	0,3	0,2	0,1	0,3

í áððæñ³ääôááí í ý òà óá'ýçí áí í ý P . Òèì í-
øáí êí , í iâðí çè ³ òèñé í à áái óðàð³â-í-i-
çèö³í iâð³â éððañí iñ iâí í ñâ³ä-ëè è i ðí òà,
ùñ iâð³öü í óáeë³ í ³, àëá «í áçðó-í ³ » äëý
âëàæè, éþþæ áácçåðeñí ³ í áððâ ñâàð³ëëýí
òà áácçåæí í ýí . Çðíñòáþ-á ñóñí ³ëüí á-
ónñâ³äí iñ éáí í ý i ðíáéæí iñ ñò³ ððâæ³ çàö³ ð-
êí iñ ñòðööö³éí èõ i ððâ òà ñâñááí å ó éððæí ³
ñòðæí 1 ÷âðæäí èí , ³ í á èëððæ áëý i ððâáí çà-
ðeñí ëë³ òà iñ ³æí áððäí èõ iñ iñ ³ðí ððí ãí-
âèõ 1 ððâàí ³çàö³ é.

ñii ðî áé òà çôñlëèëý çâêð’í èòë ñónii ³ëüñòâî
òà ãðîì àãñüéó äóí êó ó ñøàòè ÷íðí î -á’ëèö
«³ñòéí » ç òàí 1 èë³â.

Î ái à-÷á ái ééái íþ iðíáéàí íþ aëý
i ïæééâíñò³ nöñí³ ³ëüí ïáí iðíðéåó c³ ñòà-
íó «Ñðí_ çííè» áoéí òá, ùí ö³ òá aäý-
é³ ³íø³ i íçéòðéâí³ ðáí aäí õ³; çðíñòàí íý
éððéòðé-÷íáí i ïðáí õ³æéó nöñí³ ³ëüñòåà aäí
i ïðè aäí +÷ñò ùá íá aäíñýäéè ð³áí ý i ð-
ññáí; ðíðíáíñò³ ðá i ððåéðò-÷íí; çäåð-
íñò³ aðí i aäýí a³ññòí þâàðò ñâí; i ððåàá
òá çâéíí èì ñí iññáí i «ðéñí óðò» c ò³þ
i aðíþ íà aëéäó. Ùí i ððååàá, yééí +è-
íí i ö³í èòð èíññòåðí ³ñòú i ðíðíñòí i ãí
i ïðáí õ³æéó nöñí³ ³ëüñòåà aëý óñí ³þí i ãí
ððååí èþþ³éí i ãí i ðíðéåó, yééíþ, çíéðå-

Âºéòî ð Ñðàï àí áí êî . ²ä³î i è óêðàçí ñüêî òðàí ñôî ðì àö³ç ëð³çü i ðèçì ó...

ÂºÓêðàçí³ òàéîæ çáàð³ãàâñý ñò³ééèé
í î ñòðî òàë³ðàðí èé ñèí äðî ì i ðî áéàì àðè÷-
í î ñò³ (à òî é í àì î æëèéâî ñò³) áôåéòèâî î-
âî çàðèñòó ãðî ì àäýí àì è ñâî; õ i ðàâ i á-
ðåä äáðæââî þ òà ñóñ³ëüí îâî âi ëéâó í à
âéâåó. Ëèøá òðî õè á³ëüøá 6 á³ãñí ðé³â
ðãñí îí àáí ð³â ó çáàäóââî îí ó i îí ñòðèí-

«Ñéâäðâòû ã ðóéâò, ÷âé íà ñòðîéä...
È âäðóã íàì ñòàíîâèòñÿ ñòðâøíî
÷òî-òî ì áí ýòü...»

Í ðæá, í ðí öðán í áðáááí ðáí í ý í ñòðáðoóñ, ñéí áðí í ó ááçñéëéý ðà mí ðí ðáéüí î_ ááçí í-ðáááí í ñò³, ñóñí ³ëüí î_ ³í áðó³_, áii áð³_ ðà öéí ³çí ó, ýé³ ñòðàëë ðíçí l_ ááðæááí èí è í áñòðí ýí è ñóñí ³ëüí î_ ñâ³ááí í ñò³ í ñòðáí - 1³ð ðí ³â, í àá áéí 1éðáðééó ñâ³áéñòí áá-â-éí éó ðà ðèçééó äéý mí ðáí ü ðéñý÷ áðí - í áäýí, ýé³ ðàéé áñòðæé ç éí ³í. Í ³ðí ³þ-+á áí áðááðééá ðâááí ëþö³_ ðí ðí ðáééññü ç ááááðóñü ð ðéñý÷ ðàééó ³í áéðááóáéüí èó áí áðí á³ëüí èó á-éí ³â ëþääé, á ³j_ í 1áí - éáí 1³ í á èéøá ñòðáðoó ðà çí áâ³ðé, á é ó ðí ðí ðáááí 1³ áâ³ðé 1áéí áí 1áí 1áí ðà áçá°í 1í_ mí ³ëááðí 1ñò³: «ý ñí 1á³ááðññ, ùí_ òé áééááø 1á 1áééáí ðâçí 1_ ç³ 1í 1þ 1_ è i³áððéí á°í 1áééí 1áí 1áí ». ßé áéçí áááéé ááýé³ 1ááðñòááí èéé 1í 1-çéö³_ [11], ó áéí ááéó 1áññ áéó ðâéüñé- õ³éáö³é áéáí ð³á áéááí þ áí 1é ðíçðáóí - áóááéé áéðáññí ó ðâç³ 1á 200–300 ðéñý÷ ñâí_ ³j_ áéðéáí èó 1éðá³-1éé³á 1á áóééöýö ðà íéí ñáð Á³ëüø 1³æ í ³áí ³ëü- ééí 1³, 1³áéðáñéáí 1_ 1éðí 1_ 1áí ³ðâñðáð³_ ðà áéó³_ 1í 1áéðáí +áâí_ ðâááí ëþö³_ èéøá áñò³ 1ééó³ Óéðâðí_ è ñòðæé 1á 1³ëüéé 1áññ 1- ³áááí 1é þ áéý áéááéé ðà 1í 1çéö³_, áé 1úá 1áí èí 1çðéí èí 1³áðááðáæáí 1ýí 1áññ ³ä- ³â 1áññ áéó 1³ñí èó 1ððáí ñôñðí 1á 1ö³é ðà ðí ðí ðáááí 1ý 1ððí 1áäýí 1ñüéí áí 1ððí ñó- ñí ³éüñóá³.

Óóó í á ì íæí á íá ñéàçàòè í ðí 1 áéí 1-
ááóí ³øó çáðí þ áñ³ö ÷an³â òà 1 áðí 1 á³â í ðí -
òè ñòðàöö òà áëäæé – í ðí mì ³ö. Öý çáðí ý
áóéá mì 1 áí à çåá³ý à ó 1 11 áðáí +áá³é ðá-
áí ëþö3. Áéö+í á yéòáí áðáí 1 ý ³ááí 1 -
ðáðí 1 ê³ññüéí 1 áí ñòðááí òà ó 1 ðáí °ðá-
ééí áëäæòà òà 1 áñí 1 á³ááí à 1 áí 1 ðí +í á
í áä³í 1 ý ááéèéí 1 áí ëðáí áçí 1 áí +í 1 á³éà
á³ä çåé+áéí 1 1 üéí 1 áí ëóðý+í 1 áí yéöý –
ñòðæéí 1 á eèòá êðáñí 1 1 áí 1 þ ñéí 1 áí 1 e³-
éí þ óáàáàí 1 ; 1 1 áóóí 1 ñò³ òà 1 áí 1 ðóðí 1 ñ-
ò³ áëäæé, 1 á eèòá 1 1 cí à+ééí 1 1 ö³ééí áé-
ðó ðí çåóáéáí ³ñòù òà 1 1 é á³ä áí 1 áí 1 e³-
ðééá³æüí 1 áí, 1 õ+à é, ááçñöí 1 1 áí, 1, öóé³-

Ҫàì ³ñòü i ³ñëÿì î âè. Ì àéääí
ÿê óêðàí ñüëèé øàí ñ

Î òæä, óêðâjì ñüéâ i i ì àðâi +âââ ðââi-
ëþö3'ý í à áóéâ, ýê i i æâ âéâââàðèñü i à
i àðøèé i i äëyä, òâéèì mî á³ «í áçâï èéâ i -
ââi èì àéðö1 » ñééâáí l_ áâââðòâèi 3ð1 l_
ñóñi 3'ëüí 1 - i i è3ðòè÷i l_ òâ ééðüöðò1 l_
òðâi ñòâði àö3' á Óéðâjì ³. Òâ áóéâ ðâä-
øâ ái 3'èâëüí á òâ mî ðéðyöéââ i i °âi ái i y,
éi i ñòâäyö3'ý (âééi ðéñòâ áóþ÷è àñòði i i -
l 3' i èé, à çâi áâi , ³ mî ö3' i èé a3'÷i èé òâð-
i 3'í) áâââðòüñ ò i àðââðòâ i â, +éi 1 èé 3' òâ,
áâçí àðâ÷i 1, âi è3' u ä3'é i âðò 1 ññ3'. Í à-
ðââðò3' i à àðâi ³ ñóñi 3'ëüí 1 âi æèðöy
ç' yâéâñ y òâ çââi âi ððâ o i i âi èé âi èñ
âi èñ âi èé òâ i ððâ i ââé èéðòâ ññ3'

ÿêèé âèçí à÷à°òüñý ÿê äðíì àäÿí è íðíðè àäàäè. Í à í íðÿäéó äáí ííí ó ñêëäáí ³ çâä-
äáí í ý òà âèéèéèé ùíäí êííñí ö³äö³_ òà
ôíðí óâäí í ý ííâèõ ñí èñë³â äëÿ ðíç³ðâä-
íí_ «ííì àðáí -äâí -äéâéèòí î» íäö³_, äí-
ââäáí í ý äëÿ í ³ëüéí ³â äþääé íâéá³ëüø
í àðâéí í èéâíþ ì íâíþ ïõ íññâéñòí âí àéí-
ííí ³-ííâí àéâäí í îöö÷ý ðâæüí ñò³
í ðâäí áí ü òà ñí íä³ââí ü ííí àðáí -äâí_ ðâ-
âí èþö³_ òà °âðíí àéñüéíâí öéâ³ëçâö³éí í-
âí í ðí ðèåó Õéðâí è.

Í íâäáí ³ èá ííâí_ âèàäè, ù ð³øó-³ñòü
òà âí äëÿ í ðíðâàòè çà÷àðí ââí à êí èíí ôéðâ-
íñüéí_ «Ñ³ðí_ çíí è» áóäää çâí íðöéíþ
â³äí íâéäí í ý í ³ä³ðâäí èõ í ³ñöé³â äíâ³ðè
í ³æ äâðæââíþ òà ñóñí ³ëüñòâí ì. ² òíâ³,
â³äí íâ³äâþ÷é íà ñâéðâí áí ðâæüí à í èòâí-
í ý ôéðâíñüéíâí æèòðý, «ÿêá æ ñóñí ³ëü-
ñòâí ì è áóäö³í î?» í àðâéí í èéâí ñêâæâ-
íí: «äâí íéðâðè÷íó, â³ëüíó òà °âðíí àé-
ñüéó Õéðâí ó!».

Ê³ðâðâðóðà

1. *Dahrendorf R.* Reflections on the Revolutions in Europe. – London: Hounds Mills, 1994.

2. *Dýá÷óé Í*. Äèëâí è ôéðâíñüéíâí Õâ-
óñòà: äðíì àäÿíñüéâ ñóñí ³ëüñòâí ³ ðí çâóâíâà
äâðæâäè. – È.: Èðèðèäà, 2000. – Ñ.5.

*. Õóò ³ äëë³ ñòíñíâí í äâí èõ í íí ³ðí ðèí-
âó 2004 ð. – íí èòóââí í ý í ðíâí àéëíñü â èþ-
ðíì ó-ââðâçí ³ òíâí ðí èõ.

3. *Öèí í Òâââ È*. Èí ñòèðóöèí àëüí àÿ
êí ððöí öëÿ. Í -äðèè òâí ðèè. – Í ..: Í íñéíâ-
ñééé âíñóäâðñââí í ûé âðí àí èòâðí ûé óí è-
ââðñèòâð, 2000.

4. *Í áí áíñééé Í*. «Í àäí ôéðâèí öú» èëè
ííâûé í àðíä? Äëüòâðí àòèâû ñâí íí ðâäâäè-
í èÿ Þ âí-Âíñòí èá Õéðâèí û // Ðóññéèé

æóðí àë, 29 äâèàâðý 2004 å. – www.russ.ru-
/culture/20041229.

5. *Casanova J.* Ethno-linguistic and Religious Pluralism and Democratic Construction in Ukraine // Post-Soviet Political Order. Conflict and State Building / Ed. by B.R.Rubin, J.Snyder. – London and New York: Routledge, 1998. – P. 83.

6. Çâäîðîæíþê Ý., Ôóðí àí Ä. Ôéðâèí-
ñéèà ðâæâí û è ôéðâèíñéàÿ ííèòèéà //
t2âEíí ûÐíññéÿ: íâí u/ ³OU4³âí u/ ³Oâéâ-

II. Nōñii³ëüñòâî îáèðàº äáì îêðàò³þ

*xè ì ïæí à çì ³í èòè
«øàí òàæèñòñüéó äåðæàâó»?*

Ì èêî ëà Đýá÷óê

í ðí ñòí í ³äí çðþâáí èõ ó í áäí ñòàðí ³é ëí-
ÿëüí í ñò³).

Çäi ðí ií î áàáí à Ääðääí î i í áäeü äe-
äeyääº äi âi eº i äðäéî eëâi - i àâºöü áac
i iñèäi ú i à eï eï ðeòi º I äeüí e÷äi eï º
çäi ènè, üääði i èi öeòiâaº é eï i ái ði âa-
íº. I iñyéäai i º ðäæºl òa, çi êðäi à, i iñâ-
äºi èa äeäaí eõ «äeºò» à Óeðäjº, Ðiñº,
Äºl ái º, Èäçäoñòäi º êðäùa çä áóäü-yéo
åêñi äðòeçº i º äðåâðäæøþöü åâðäi ðe÷i ºñòü
çäaäaí eõ çäi ènºä, ði áeý-e ði o i åáí i i o
ñai ñº i äðäæäi äðe÷i èi è i å eëøä äeý åi-
eï åi eõ eëçñüeëo èäaºi åºä, à e äeý i iñ-
eï åñüeëo, i ºñüeëo, aºøeåeñüeëo...

À òèì +àm̄í i àa³i í y àâòì ðèòàðí eò
ðàæèì ³â i i à³á i âi òèì ó à P áññéâ³ì é
Ãðóç³; à òâi áð, i ðâåâá i i à³á i, ³ à Óéðà-
jí³ ääo⁰ i ðeòëëüí èéàì äàì i èðàð³ i i ááí ó
i à³ä³þ i á à i àé i à³ ÷ i ³ ç i ³ i è a ³ i ðòëò-
í àò ³ ñ i i óéà⁰ äi óâàæí ³øíâi ài àé³çó
÷ è i i èé³ à òà òi i â, yé³ ði áéyòù o³ ç i ³ i è
i à èéòá àâæá i è i è, à é i i àæéèá i è.

Ãí ëí áí³ ãðàâö³

Öàê ñàì î í áî áí î çí à-í î äèäéyäåþþöü
ñi ðàâè ³ ç óéðåçí ñüêèì «í àðîñäî », ñàá-
ðî 1 ãññäéáí 1 ý . Ð³åâá ü éíâî á³ä÷óæäí ý
á³ä äéäæè òà á³ä 1 ié³øèè ñi ðàâä³ áóæä
çí à-í èé , ñi õ³i eíâ³÷í ³ 1 iéðòâåáí 1 ý ç ðîñ
å ð³é i 1 èåçóþþöü , ùî á³ëüö³ñòü óéðåçí ö³å
í å áâå³öý ⁰ áí ³ áâðæäåí èì 1 ñí áàl , áí ³
í ³ ñòéòòö³ý , i ðîñòå é äî 1 iíçèö³éí èò ö³-
äåð³å , i àðò³é ³ i àñ-ì áâ³å ñòâåéäí 1 ý ðòè-
åäèèé +ñåñ áóéï í å 1 áåâååòì ö³í øèì [3].
I 1 ñòéèì óí ³ñòé÷í ³ áé³òè ñi ðàâä³ 1 ií ðà-
öþâåéè 1 å ñéååò , ùî á çáâðååòè öñí áä-
éî áåí å á³å NÑÑÐ 1 áåðì 1 ääýí ñüêå ñó-
ñi ³ëüñòåí å 1 áåðì 1 ääýí ñüêèì ó - àòì 1 ³çí-
ååí 1 i ó , á³ä÷óæäí 1 i ó , 1 ãñí è³ååðì 1 i ó -
ñòåí ³ . I ðîñòå çàðî áéè åðòì 1 ääýí ñüêèì åí
ñóñi ³ëüñòåå å Óéðåçí ³ , i 1 i ðé áåâååòì ö³í ³
çóñééëy äéäæè , åñña æ çáâðååéëny ³ 1 á-
å³öü , ýé 1 iéåçåéè 1 ñòåí 1 ³ 1 iá³ç , ³ñòåòì 1
ðî çåéè óéëny [4].

Çaðí äèâøëñü ó ðí èè áî ðáá-í âñüéî ;
í äðåáóäíâè, óéðà_íñüéå áðí í äyíñüéå
ñòíí ³ëüñòâí áèyâéëíñý í à áî ñèòü ñëëü-

í èì ³ i í á³é³çí ááí èì , ùníá 1991 ð. í³ñéý ðíçí àáó ÑÑÑÐ, íí áí óââðè áâðòí ðèðòàðí ó áâðæââó é òðâí ñôî ðí óââðè ù á è³áá-ðâéüí ó áâí l éðâð³þ - çà í ðèéëäâí i ÷-â-ð³â, íí èýé³â áâí i ðèáâëö³â. Áéá âñâ æ áíí áéëyâéëíñý é í á í àñð³ëüéè ñëâáéèí , ùníá áíç áâí èéðè ñâáá çí íâ í ðè-áâðè ì áí-ââðòí ðèðòàðí ³é áâðæââ³ - ýé öá òðâí èëí ñü ó Á³éí ðóñ³ é Ðíñ³l, íá èâæö÷è áæá í ðí Ñâðääí þ Áç³þ.

Í èêî ëà Đýá÷óê. ×è i íæí à çì ³fèòè øàí òàæèñòñüêó ääðæàâó?

òàëüí èì è, ùî ì ³æí àðî áí à ñii ³ëüí îòà
çì óøáí à áóëà áíñèòü æí ðñöéî çðåà' óâà-
òè í à âñá öä, íññ áëèâî í ³ñéÿ ðíãî, ýé
ñi ðí ³ ðèñy÷ óéðàjí ö³â áèéøëè í à áóëèö³
í ðí òàñòóâàòè í ðí ðè í ïðóøáí íý ïñi ³ö
âðî ì àäýí ñüéèö í ðàâ.

áâáââöüñ õ ÷éí i èé³â, ñâðâä yéëõ áî èï áí³,
 ýé ðæä çâcï à÷àéï ñý, – ðèñé «çí èçó», ùí
 i³a³éí à⁰ ð³âáí ü í áí áð³äí èõ äëÿ ðòðè-
 í áí l ý áéäàë í ðâáí i ñðóøáí áí ü, ³ ðèñé
 «çâaðóó», ùí çí èæó⁰ ð³âáí ü í ðâáí i ñðó-
 øáí ü, í à yéëé ðâæëí i ïæá ñí á³ ááçéàð-
 í í áï çâi èëðè.

Ó àëi àäéó Óéðàjí è öäé êî ðèäï ð àëy-
âéññý äî âî è3 áôçüêèì. Ç iáí lâi áî êó, à
Óéðàjí ³ äðlì àäýí ñüéâ ñóñi ³ëüñòâi 1 à lâ-
i àæööññý, ýê ó Ðîñ³, ñòlî ëè÷1 èì i ³ñóñi
(i ëþñ, äi i àäílì l ³ðè, ³i ðèì è àâëéêè-
i è l ³ñòài è, ää i 1ë3ðè÷1 èé i ëþðàçë³çì
á³ëüñò-1 ái ò ³i ñòðéööñàë³ç iâáí èé). Ä Óé-
ðàjí ³ äðlì àäýí ñüéâ ñóñi ³ëüñòâi, êð³i
«óí ðèä³éæáí âáí lâi» Èéºâà, l àº àññèöü
äéèáí èá êî ð3í 1ý ó çao³áí ³é ÷anòeí ³ èðàk-
í è, êî ððà ¹ i á ðàé «ð1çñâáí èéñi 1 ào³í-
1 àë³çì ó» (âñóí ððà+ i 1øèðâi 1 l ó ùà ç
ññi ñâºññüéëö ÷an³â óýâéáí i þ, ái áðã³éí i
i ³äæèáéþâáí 1 l ó à 1ñòáí 1 ³ ð1 èé 1 ðo³ö³é-
1 l þ i ð1i àäáí àí þ), ýê äæäðâéñi i 1ë3-
ðè÷1 lâi i ëþðâë³çì ó òà ññi è³äði 1 àí
äðlì àäýí ñüéñi àí i 1ñðó àâði ðèðâði èì
ðâi àáí õ³ýì. À c ³i ð1i àí àí èó, Óéðàjí à,
i à a³i àí ³í o à³ä Ðîñ³, i à l àº àâéàðâi-
ñüéëö ñèði àéí 1 èö ðâññöñ³à (i à èæäööñà
äæá i ð1 ýääði ó çáði þ) ³ i à l àº, i à a³ä-
i ³í o à³ä ñâðâáí iñi àç³àöññüéëö ðâññi óáé³é,
ýê iññi «àç³àöññüéñi l ñóñöüñi àí ññüéñi» ññi à-
öèö³èè, êî ððà àéi ðâðâáí àðâæà à «í áâi ñ-
ññi àë³ñòü àäi l ñéðâo³» à öeö ðâðàjí ào ³
i áâð³âðâæà à³äi i à³äi ³ àðâi ðèðâði ³ ðâæè-
i è à³ä àði ññüéëö ññi èö³é ç áî èó Çâði ào.

Â Ôéðâj³ ið ðîññöð, ää ââðòiððâðâði èé
 ðâæèì i iæä ââçèâði 1 ñâââi ëeðøè, âëÿ-
 âèâñy äiâi ë³ iâi âæäi èi . Äi iâi 1 i ððe
 Ëâi 1³âi³ Ëð-ì³ ââðââðiñy õi èéâðoð
 ñâi èðöé çâ ãñ³eyë³ ið ððoðái ïy çâ äi i ñi-
 ãi þ ñi ððoði 1âi i ñi ãâððââi ïy, 1âçèâði 1-
 ãi «ââðâðiðiââðiði 1þ» i ñi èððâði, ðiâ-
 ði - çâðâðââi ïy i ñi ðâðc³ ði³ç Çâðiñi 1i ,
 ði ç Ðîñ³þ, òâ òâi ðâæðââi ïy iâi ð i ñi-
 ððiçi þ i ñi ñâði ñâði ñâði «çâéèæâi ïy» ç ñó-
 i ði ði ði ði ði [8]. Nõi æä, iâi àê, ùi i ñi-
 ëy «êâñâði 1âi ñâði ñâði» òâ àâðâðe ç
 «êi ëü-óââi è» öâé i ððeéi i ñi âðâðâðâði

Êî íñî ë³äàö³ÿ àâòî ðèòàðèçì ó

Ôàêòè÷í î â çááðâæáí í³ ñòàòóñô-êâí³
í àâ³ðü í ñééäí í³ áâòí ðéòâðéçì ó çâò³éââ-
ëáí èé èéòáâ äâðæäí àðâò 1â ÷í è³ ç i ðâçè-
ääí ðí i, i èþñ ñèéïâèéè, i î àâðéâð³ òâ³
í ï³ ïâí ðö³ é áâññ î àâð³ ðøáí òâæèñõñüéí³
ääðæââè. I ñéý ðíâí, yé i àéí ð I àëüí è-
-âí êí 1âí àðí áóââà ì àéâòí ð³ áâñ³ è è í ðâ-
çéäí òâ ç éíâí i i i è³ ÷í èéâí è, çââäâí à
çâò³éââæáí ñòü í àðâðâí ðéèäñ, ñòíæâ, i à
æèòò³âò í î ððâáó. Äéý ó-âñí èé³â i i i à³â-
í èò áâñ³â i³ æí àðí áí à³çí èýö³ý à i àæâð
âæäñí î³ èðâjí è àæâéÿä³ âæâéâí i à i àé-
-âððòè i àâð³âí ðí i i àæèéâí âí i àéâðòí üü-
-âí. Àæâæá Èáí 1³â Èó÷i à, i à³âí³ i o³ a³â³
Øâââðäí aäçá, aëüöeí à + è Èðââ-óéâ, i³
-âí çðþòùñý ó i àââââðí ñâðéí cí³ ðøéò çéï-
-éí àð, i³æ câé-æéí à èí ðöí ð³ý.

êðâøáí êî. Ö³ 1âñòâæé è âî áï î-÷ñòl ðí î
î ál áæéè è áï èéâ í à 1üíâí ç áîéó «äî-
ëóá³â» òà, á³äí lâ³áí î, óñééäáí èéè í l æ-
éèâñòü áîñýáí áí í ý êî í ðíl ñò ç äâí î-
êðâðå-÷l îþ l iñçèö³þþ ðà l èðíl ï áðâää-
âéâæé.

Ї îñáðöÿâøè ùà âññá è 2003 ð., ùî
í àñõöi ï³ i ðáçëääí òñüü³ âëáí ðè áóäööü
«ÿé í³ëí èë áðöäí èí è», Èáí í³ä Èó÷i à
âí êëää ì aëñèí àëüí èö çöñëü, ùî á ëí àí
«i ðí ðí ööðâí» ñí ðâåäëéè ñív. Äðöäéé ööð

ð³ þòçõí ³øèõ çëî -

óéðàjí ñüêî áî áðî í àäýí ñüêî áî ñóñí ³ëü-
ñòâà [12].

Nóñi ³ëüñòâî ï ðî òè äåðæàâè

Óéðàðáíà í³äðåâðäéëà, ùî ç-í î³æ
óñ³ö êîéèøí³ö ñîåºòñüéëò ðäñï óáé³é
âîíà ° íàéá³ëüø «âåñòåðí³çîâáíîþ» -
í³ñéý, çðîçóí³éí, éðàðáíÀåéð³ç, êîðð³,
âéàñíà, í³ééëè é íå áóëè íî-ññòåæí üï-
íó ñîåºòðèçíâáí³. Äðíì àäýíñüéà ñòñï³ëü-
ñòåí ïå³âáíî àéýäéëí ñâíþ í³öü³
çääòí³ñòú äí ííîðó íå èéøà ó çäð³áí³é
+ñòéí³ éðàðáíè, êîððà ííðäàíèéà í³ä àéä-
äó Í ïñéâé í³ñéý Äðóåñï ñâðîñâíî ë³éíè³,
ííä³áíî äí Áåéð³ç, òàé í³ééëè é íå ííð-
äé³çóâàéà ñîåºòðèçíó. Äðíì àäýíñüéà
ñòñï³ëüñòåí àéýäéëíñý äíñòåðí üï ííä³é-
çîâáíè í³ä òåðäéüí³é +ñòéí³ éðàðáíè,
êîððà õí÷³ áóëà á³ä é³íöý XVIII ñòíé³ð-
öý ééíéí³çîâáíà Ðîñ³þ, íðîòà íáðäåòè
íáðåâàðòí äíâøà íáðåâáðâéà ó ñééäå³
ííñüñéí-ééòòíñüéíç Ðà÷³ Í ïñí îééòíç
çäâåýéè ÷ííó çí íåéà ñòíðí ñåðâòé³ñòíðí
í³äí³íó á³ä ðîñ³éñüéíç ííñééò÷íó ééü-
ðòðò, íàí òåðéüíñòú, í³äé³áóàé³ñòñüéëé
òèí ííâåä³éé [13].

Í àéí ðí áéàí 1^ºøèì è àéyâèeëñý 1^ºä-
ääí 1 1 -ñõ³áí 3 ðää³í í è êðäjí è, êí ðð³ äí è³ -
öý XVIII ñòí ë³ðöý çäeëøäæëñý «í 3-è⁰þ»
çäí eäþ - å³äéðéðéè ñòäi, êí ðòí üíí å-
í èé Èðèì ñüéèì õäi àòí 1. Ð³çí 1 åòí 3÷1º
í ðëáóëüö³, yé³ çäñääëëè öäé êðäé 1^ºä -åñ
éí åí êí éí 3çäö³; Ðíñ³éñüéí þ 3í i áð³þ å
Ö²Ö ñò., à çäí åí 1^ºí 3^ºä -åñ ñí å⁰ñüéí þ 3º-
äónòð³äë³çäö³; ÖÖ ñò., ñòí ðí óåàëè ðääçä-
ðää³í áéüí ó, 1^ºæ ðíñ³éñüéò + è óéðäjí ñüéò
í àö³í áéüí ó 3ääí òè÷1^ºñòü, à åí èí åí à -
åí åñé³åí è ñéàåéí ; çäéí ð³í åí 1 ñò³ àéyâèeë-
ñý åí åí è³ 1^ºääöåëéèåèì è ùí åí ñí å⁰òèçä-
ö³éí èò çónëéü êí 1^ºí 0í 3ñòé÷1^ºí; ääðæååè.
Ñàí à òòò (í åñàí 1^ºäðää - 1 à 3í ð³í åñòð-
ð³äë³çí ååí 1^ºí ó Äíí åáñ³) ðí çäèòí è åðí -
í åayí ñüéí åí ñóñí 3ëüñòåå àéyâèeñý 1^ºí 3-
í áéüí èí, 1 àòí 1^ºñòü 1^ºàòåðí àë³ñòñüéè
êí ðòí üí ç åí èó àåòí ðèòåðí 1^ºí; ääðæååè
í ååí åñàí è 1^ºäääí èí è åí ñòäí 1º åñýòè-
ë³ðöý ðòò 3ùå å³ëüøå 1^ºí ñéëèåñý, çí êðäí à

çàâäyêè âñáá³-í ì ó çðî ùáí í þ ö³⁰i äáð-æàâè ç êðëì ³í àëüí èì ñâ³òí ì .

Í 1¹ ñòðè ï óí ³ñòðè÷í à 1¹ ì áí êëàòðà, ýêå
â í áðø³ ðí ëéé í áçàëäæí 1¹ñò³ ôë³ððóâàëäà ç
ãð1¹ àäýí ñüèèì ñòñí ³ëüñòâîì – 1¹÷àñòè
äéý áí óòð³øí ùí_ òà í ³æí áðí áí 1₁ _ èää³ðè-
ì àö³_ ñâi_ áí_ í ðàäéëí 1¹ ý, 1¹÷àñòè äéý
í áéòðàë³çàò³_ êí_ ñâðåàòëèáí 3øëò ëí ðí_ 1¹ñ-
êí_ ãñüèëò áéàí_ áí_ ð³â_ ó_ áéëñí_ èò_ èääâð, -
âñ_ ñèò_ øæëæí_ à³ä_ óëà_ çàäðí_ çó, ýéò_ äéý
í_ á_ _ 1_ áñà_ 1¹ ãäéëùò_ ñòáí_ 1_ áéàí_ 1_ ý_ öüí_ áí_
ñòñí_ ³ëüñòâà. Ä³àðàë_ á_ Õéðàú_ 1³ _ áí_ ðí_ áí_ áæ
í_ ñòðáí_ 1_ üí_ áí_ ááñýòëë³ðòðý_ ñí_ 1_ ñòðàð³âàéí_ ñý
çí_ ³öí_ áí_ 1_ ý_ àâðí_ ðèðàðí_ èò_ òáí_ ááí_ õ³é_ òà
í_ àí_ àâðí_ 1_ ý_ èðëí_ ðí_ ñí_ á°õñüèí_, 1_ áí_ ðââí_ áí_ _
çà_ ñâí_ ð_ ñòðòð_ , áäðæàâè_ í_ ³æí_ 1_ ðýjæóâà-
ðè_ ñí_ á³ _ ááí_ é_ ³ëëéí_ áéòí_ çí_ èùñèòë_ í_ áçà-
ëæí_ ³_ à³ä_ 1_ á_ _ ñòñí_ ³ëüí_ 3_ 1_ ñòðòðóó³_ . Çàéí-
í_ 1_ ³ðí_ 1, _ ñâí_ ñâí_ à_ _ 1_ ³æäáí_ 1_ -ñò³áí_ 3_ ðââ³-
í_ è_ Õéðàú_ è_ ç_ ³öí_ 3_ _ 1_ áðââàææí_ 1_ ýí_ 1_ à
áðí_ 1_ àäýí, _ à_ 1_ ³æäáí_ èò_ ñòàëë_ 1_ ñí_ 1_ áí_ 1_ þ
áéæåòí_ ðâæüí_ 1_ þ_ ááçí_ þ_ áéâæí_ 1_ 1_ 1_ áí_ êë-
ðòðè. Ñâí_ à_ òàí_ 1_ ðí_ óðýäí_ á³ _ 1_ èë³àðð³÷í_ 1³
í_ àðð³_ çâí_ áóëë_ 1_ ñí_ 1_ áí_ ó_ 1_ ³æðòè_ èò_ 1_ à
í_ àðèàí_ áí_ ñòñüèëò_ áéàí_ ðâò_ 2002_ ð., _ 3_ ñâí_ à
í_ ðââñòâàí_ èë_ öüí_ áí_ ðââ³í_ 1_ ó_ - 1_ áéä_ 3ëüø
ââðí_ ðèðàðí_ 1_ áí_ 3_ _ 1_ àð³çí_ áâí_ 1_ áí_ Äí_ áàñó_ -
ñòâà_ 1_ ð_ ³ëí_ èì_ èáí_ èëæàòí_ 1_ ³æä_ áéâæë, _
í_ èéëéâí_ èì_ çââáçí_ à_ -èòë_ ü_ «_ ñí_ àâéí_ 1_ -
í_ ³ñòü_ » [14].

Âi äi 1÷äi áóéi 1 áððai 1 i ääçâè÷äéi 1
i ³äññööi í ó ³ i 1-ñâi °i ó áôâèòéai ó, ài ði-
áíâai ó ùa á nñ ³ôñüëe³ ÷äñe é çæéi ð³i ái ó
â nñ á ³ôñüëeëo ñoàðai ðeëi aõ, òæèòëeëo:
i ððaäñðâåèòe 1 i 1çëö³þ 1 à yé äai 1 ððað³â,
à yé «i ào³i 1 aë³ñò³â», i àððai 1 aë³çóâåòe ³ø
yé ñoòi «ððað³i 1 aëüí ó» ³ äi ði äi æ «äéñ-
ððai ³ñòñüëe» ñeëo, i 1 i 1 i 1 aë³çóâåòe 1 à-
ði 1 ³ñòü aëy ñaáá 1 a÷áåòi «ööái ððeñòñüëe»
1 ³ø. ðæéëi 1 ÷éi 1 i 1 ði ðüääá 1 ³æ ãði 1 i à-
äyí ñüëeëi ñóñi ³ëüñòâi 1 òa àâòi ððeàði 1 þ
ãðææâi þ, i 1 ðeâi áâai à i ðeëi öeëi 1 i 1 i ³ä-
i 1 i 1 èi è ³i 1 i 1 ñòyì è ³ a öüñi 1 o ñaíñ ³
ö³ééi 1 i 1 a³ái à aí ñð³äi 1 i 1 ði 1 aéñüëeëo
ððaâi 1 ëþö³é 1989 ð., áóëa i 1 aëoäi 1 i 1 ððaä-
ñðâåæäi à yé áâai aëüí à i 1 ði ðeñòi 1 yí 1 y 1 ³æ
ð³çí èi è ððað³i 1 i 1 è, eëæi ài è, i 1 i 1 i 1

àòí³÷í èì è àðóï àì è, «Àì àðèéî þ» é «Ðî-ñ³⁰þ» ðí ùî.

Í à ùañoý äëý Óéðâjí è òà, i ááí í, é
äëý ðâøòè ñâºóó öý òâéòèéà äéýäéàñü
âóâéòèáí íþ eëòà i í÷añoè. ² âñà æ i áá-
í á àñöñ ðíæáí ³ñòü ³ ùíáí óéðâjí ñüéí áí
ääí í êðàòè=í íáí ðooó, ³ ùíáí éíáí è³ää-
ðà Á³éòíðà P ùáí èá i ííí ³òí á ³ á i ³æí à-
ðí áí ³é i ííí ³ç, ³ á ÷èí àéëò i ðíøàðéàò
óéðâjí ñüéí áí ñöñí ³ëüñòâà. Í áñé³ëüéè öý
í àñöñ ðíæáí ³ñòü i í ðéáí ááí á ³ ÷íáí i í æí á-
ñí i í á³âðéñý í àñí ðåáá ³ á³á òéò ⁰âðíí áé-
ñüéèò i í áí í ðéáóëüö³?

Çàì ³ñòü i ðî ãí î çó

«P ùáí êí – í à 1àö³íí àëèñò», ç öèí
í à÷ááòí iíâíäæóþòüñy 1àä³ðü éíâí çá-
í àéè³ iðíøéâí èéè, í à çàáóâàþ÷é, iðíøá,
äí àäðé: «Nài P ùáí êí – òàé. Àéà éíâí
1ðí÷áí í ý...»

«Î ôî +âi í ý», î äí àê, – i î i yòöy äi âi -
ë³ ðí çi eëå +àoå. Äeï ê «Í àoå Öéðàjí à»
ññéäå öüñy ç nñ i òi³ ääi óoåò³ å ð³çí èô 1 à-
ö³ i àëüi î ñòåé ³ ð³çí èô i i è³ ðè +í èô
1 ð³ø i òaö³é, ññðåä yëèö i ðéäëeçí i i i eï -
âeï à – «ñi êñi +í èëè», à i i èï àeï à – i à-
æi ðéòåði eëe, ùi i ðè öäi àëëñy äi i àð-
ëäi ái öñüéñi _ öðåèö³; «Í àoå Öéðàjí à»
i i ñòå ñòå èòòi. Bé ³ âñyèå «i àðåññi ëüéå à»
i ðääi ³çåö³y, «Í àoå Öéðàjí à» äi ñèöü
ð³çí i ð³äi à. Äæäéi i á añ³ ÿ +eái è àeë-
ëëéäåþòü ó i i ñë³äi ái èô èëäðæ³å ñèi -
i àò³þ – ³ öëëéi ï ñéóøi. I ði òå à
éäð³äi èööå³ áeï èô àaæeï äi äëäå³òè yëè-
öññü çåâçyøëö i àö³i i aë³ñò³å, ài ðèñi à ³-
ò³å, ðóññi ôi å³å +è àéñòðå i ñò³å, –
öëëéi i i i ³ðéi àäi à i óaë³éå, ç äi áði i i -
ðýäi èì å³çí åññi àéi, àéi èì i àðè +í èì òå
³i øèi i aë³ðð³, çåäoì à åçyøè àëääö é eå-

і àþòü ó یââí èõ êîëàõ ðáï óðàö³þ «ðó-
ñî ôîá³â».

É³ðáðàðóðà

1. *Keith A. Darden*. «Blackmail as a Tool of State Domination: Ukraine Under Kuchma,» *East European Constitutional Review*, vol. 10, nos. 2–3 (Spring-Summer 2001); http://www.law.nyu.edu/eecr/-vol10num2_3/focus/darden.html.

2. Äèâ.: «Ukraine: Splits emerging in pro-presidential ranks,» *Oxford Analytica*, 4 July 2003.

3. Äèâ. *Taras Kuzio*. «Why Is the Opposition Weak in Ukraine?» *RFE/RL Poland, Belarus, and Ukraine Report*, Vol. 5, No. 46, 9 December 2003. Çà ³í øèì è
ääí èì è, à ¹ñòàí í³ (í ¹ë³ðè÷í ¹ äí âí è³ äàðý÷³)
ðíêè èèøá 5 % ¹í èòàí èõ áðàëè ó÷àñòü ó ¹í-

ðää³íí ó öáí ððäéüí ³é áéäää³. ² öá íá ð³ëüéè
í ðí áéäà à äíí áöüéíäí ðää³íí ó, öá í ðí áéäà à
âñ³ºç Öêðäçí è. (...) Í ðè÷éí è ðàéíç ïèðó-
äö³ç – í áýáí ³ñòü ááéééíç ë³ëüéíñò³ çääá³ëü-
øíäí çééäáí í èô ðí áºí èé³â ááéééèô í ³ä-
í ðèºí ñòâ öà øàöö ³ í áéäà ë³ëüé³ñòü
í ðääñòàäí èé³â ñäðääí üíäí èéàñó, ñí áöè-
ô³÷í èé ñííñ³á ñí ð³í èéóëüòðí íäí æèòòÿ
ðää³íí ó, ³í ðí ðí àö³éí à áéí èäääà áññäðäæí³

éðäçí è. Ó Äíí áöüéó í àí àº ñäðääí üíäí èéàñó
à ðíí ó ðíçóí ³íí ³, ýé öá ⁰ à Èéºâ³,
Öáí ððäéüí ³é öà Çä³äí ³é Öêðäçí ³» (Ñäðä³é
Älöþé, «Óðíéè ííí àðäí÷åäíç ðäâí èþö³ç»,
Öáéäéðèòéèà, 13 ñ³÷íý 2005; www.telekritika.kiev.ua)

15. Äéâ. *Dàõi àí ³í Ñäðä³é, Ì ïñòíâà P* è³ý. «À í ðíñòí ýé!» // Äçáðéäéí ðèæí ý,
18 ððäâí ý 2002.

ä³éñí ³ñòü, ñê³ëüêè ̄éí ̄ñòðóþþòü üçà
ñâî ïì è ̄ðàâèëàì è ³ í à ñâ³é ̄ðîçñóä [2].
ßê ̄ðàâèëî, â ³í òî ðì àö³éí ³é ̄á³éí ³ ̄áðà-
ì àââº ̄ðîé, ̄ðòî çóì ³º ̄í àâ'ýçàðè ̄ñâîþ
«éåðòèí ó ̄ñâ³ðó» ̄ö³ëüñâºé ̄áóäèðîð³ç. ̄éå
÷åðàç ̄ðà, ̄ùî «éåðòèí à ̄ñâ³ðó» ̄í ̄ñòàº ó
òî ðì ³ ì ³ôó, ̄ðî, ̄í ðææà, ó ÷éé ̄í ³ô ̄í àðî à
̄í ̄í à³ðèðü, ̄ðîé ³ ̄éæðàâ.

Í à ææëü, ̄í è ̄âèì óøáí ³ ̄éí ̄ñòàðóåàðè:
â ̄Óéðàçí ³ ̄âèâ÷áí ̄íþ ̄âèáíð÷íç ̄í ³ôíëíã³ç
̄í ðèä³ëýºðüñý ̄í àäâñòàðí üñ ̄óâàâè, ̄ðî÷à
̄óâéðè÷í ̄í ̄ñòàðóåèó ̄äéý ̄áí ̄âé³çó ̄á³ëüø
̄í ³æ ̄äî ̄ñèòü.

Ñí ̄ðî áóºì ̄í ̄í à ̄í ðèéëæä³ ̄âèáíð³â

Í ëáí à ßöóí ñüêà. Í ³ôè í ðáçëääí òñüêíç áèáî ð÷íç êàì íàí ³ç á Óêðàí ³

Í ³ä

Óðàâñ áí ò ïîë³òè÷íî; ðàêëàì è Â. ßíóêî âè÷à «Âèá³ð–2004»

I ài èñ: «Âèá³ð–2004».

*Ī iēīäü: Ī èõäéë³äñüêèé ñîáîð ó
Êèºä³.*

I àī èñ: «Eðàjí à ááéèéèõ īáðáì íã». Áóéèõþ á³æèòü ÷īéíâ³é ç äèòéíþ.

*Ī īé̄ǟȳò̄ à̄ ā³ë̄ȳ īà̄ 'ȳò̄í ēé̄à̄ ēí ȳǟé̄í³
Ī ēǖç̄³ à̄ Ēè̄ōâ̄³.*

*Bíó Èeēî÷êîâó ãîÒóþòü äî céîì êè
â³ääîðîëeêà.*

Êðóii í èì i ëàí îì Bí à Êëî ÷ êî âà.

I àï èñ: «Bí à Èëî ÷ êî âà. Áâàâàòî ðâçî-
âà îë³ i i³éñüêà ÷ ài i³íí èà ç iéàâàíý.
Áâðjé Óéððájé.

Eëàöàþòü òîòîàï àðàòè, i ðàöþþòü êàì àðè.

Á³ëáîðä. Í àï èñ íà íüüì ó: «Êðà; Í àâåëèêèò íáðàí îã».

BÍA EÉI ÷ ÉIÀ

*Øîñá, iðèéðàøáí á á³ëáíðääì è í à
i³äðèí éó ßí òéíâé÷à.*

I àï èñ: «Ãîëîñóé ç íàì è cà Bíóêî-âè÷à!»

Bí à Èëî÷êîâà:

«Óttí ó ûtì ç Á³éòîðíí Bíóéêâè÷àí ó
ííêéë³íý í iéêäèoº í àéáóòíº. Öá
ñéëüíéé ëë³ääð. Á³í iðéääää 1äñ äí iä-
ðäàí iä!»

Èáí äëääòàì è â i ðäçèääí òè âèéî ðèñòî âóåàëèñý òàê³ âåðñ³i áòí îöáí òðèñòñüüêèô i³ò³â:

Óðaâi ái ò i i e ðe ði i ; ðaêëà è Á. P ùáí èá: «Óàê! P ùáí êî éää â I ðaçëää òe!»

I à Òë³ î iì àðâí ð-ââî âî iðâi iðâ, I à
yéî i ò í à i èñâi í «Òâe!» ³ çîáðâæaí i
i³âéî âó (âèâi ð-à nèi âi ë³éâ èâi iáí ³ç
Â. P ùáí éâ) ç yéâéyþðoññy ñõîâà: «Òâe!
P ùáí éî éää â I ðâçèääí òè. ² P ùáí éî
iâðâi ï ñxâ!»

Áàãàòòíòèñý÷í èé ì ³òèíã íà i ³ä-
òðèì êó Á. P ùáí êà.

ÆÈÊÒÎÐ:

«Òàé! *P* ùáí êî éää â *I* ðäçëääí Òè. ²
P ùáí êî íäðäí íæä!»

J è $\hat{o}\hat{i}\div\hat{a}\hat{j}$ $\hat{I}\div\hat{a}\hat{m}\hat{I}\hat{a}\hat{I}$ $\hat{I}\hat{a}\hat{I}$ àéáóòí ûââî.

31 æîâòí ÿ – äáí ü, êîëè êîæáí ç íàñ
âèááðá ñâî ò i àéáóðí o.

Í ëáí à ßööí ñüêà. Í ³Ôè i ðáçëääí òñüêî ãèáî ð÷î ëàì i àí ³i â Óêðàjí ³

*Öððáir Þíð áððáí Ó c ñeði áî ë³éîþ Á. P ùáí-
êà ³ í àí ëmí i «Á³éà Öáðéhà».*

*Ępāè òdèì àpòü iěàéàòè íà i^sä-
òdèì éó Á. P uáí éà.*

*Êððóïí èì iððáí îì – Á. P ûáí êî, ýêëé
âèññòóïàº iððáä ìþðäùù è.*

*E³òíŷ æ³i èà òâàæí î ñëóôâo^o, â ðó-
êàò ãîí à òðèì à^o áóêèàò í à i³äòðèì éó
Â. P ùáí èà.*

*Â. P ùaiéà çónòð³-àþòü ç öë³áîì -
íj³éeb. Âí ö³éöº öë³á...*

Í àðíä íáàðá Óêðà; íó, à íà çííó!»

*Áàãàòîòèñÿ÷í èé ì ³òèíã ó Èèºâ³ í à
Ñí³âî÷í î ó ï ë³ 4 èëíü 2004 ð.*

Âäéèéà è³ëüé³ñòü i îì àðåí·âåéö i ðà-
i îð³â ³ òðåíñi àðåí ò³â ç ñèì àîë³éíþ
êàì i àí³; Ä. P úáí êà.

I óçè÷í èé Ôîí: Å³ì í Óêðàjí è.

P ūárá êí éää näädää ëpbääé. Áííé êé-
âäpböü, òèmí óöü eíí ó ðóéó. Áäääòí òè-
ñý-í èé i ³òèíã, i ðäi íðè, ñðäi mii àðäi òè
ç mii áí éëíþ êàí i àí ³; *P* ūárá êà.

*Ö³éo⁰ n̄âiþ äðóææíó, yéâ iðeñóðíý
í à i³ðeíáó. Í à çàáí üí i ó iðeí³ - jðí³
ä³ðe. Ááððòðíðeñy÷í èé i³ðeíá, P ûáí -
êí n̄òð⁰ í à íâíá êí ë³íí, ö³éo⁰ óêðàí -
n̄ûééé iðaí ið.*

Í à ðe³ óéðàjíñüéíâí iðáííðà ç
ñèí áíë³éíþ èáí íáí³; P ùáí èá ç'ýáéý-
þþòüñy ñéíâá: «Cí áþ! Á³ðþ! Í íæáí í!
P ùáí éí».

PÙJÁÍÊÍ:

«Öä áóää iáðái íää óñ³õ íàñ!

*B̄ á̄'ðþ á̄ Óeðàjíó! B̄ cíàþ nñá̄'é
íâ̄'ýcíé!»*

ÆÈÊÒÎÐ:

«*P* ùáí êî. «*Cí àþ!* *Â³ðþ!* *I* *iæáì î!*»

Â îñí îâ³ ï ³ô³â ï ðî àëüòðóþñòè÷í ó àä-
ì ¹êðàò³þþ ëäæèöü îï îâ³äü ï ðî òå, ùñ í àï-
ëï áî à ï àòå ï ¹ë³ðèë³â – ñëóæ³í í ý ³í òåðå-
ñàì 1 àðî åö [7]. ðî ì ó á³ëüø³ñòü èáí àëäå-
ð³â, àéèî ðèñöî åóþ÷ë öäé ï ³ô, ¹å³öýþþü
àéåí ðöýi : «...ñòåî ðèðè ä³ºåò ñèñðàì ó ñí-
ö³æüí î âî çàöèñòó ¹àñâéäí í ý, ýéèé àé-
í àäåâåâå àäðåñí ó ãï ¹ì 1 åö ï áí ñ³í 1 àðàì ,
ì àéî çàáäçï à+áí èì , áåñåòî ä³ðí èì ñ³í 'ýí ,
³í åâé³äì , áåçðî å³ðí èì ...», «ï ¹âññèòè
çàáí ðäñ î àáí 1 ñò³ çà àéèî í àí ó ðî áí ðò...
i ³äòðèì óåðàòè ï ³ñöåâî 1 ðî ààðî àéðî áí è-
èå , ñii ðéÿòè ðîçàéòèò ï àéî 1 ñåðåáí üí-
äî á³çí áñó , äî áéèòñÿ ñéî ðî+áí 1 ý ááçðî-

á³ðööý...» Á ùá: «çáï íá³ääí í ý êi ðóí ö³çí ýðööý i ðí áéàí è ääí óðàòññüêí l 1 áäí ðí ð-éäí i ñlo³ çááäçü à÷áí i ý ðäí áí ñlo³ i ðäðää çåéí i ñl êi aeí i ãí³ ãñ³ö...», «i ñl áâðí áí i ý áéëäää³å òà³i øèö áäðæäåí èöç çåáí ðåí áä-í ñloáé í ãñäéäí i þ, çi áí øai í ý ðäðéö³å í à êi í óí àéüí³ i ñlñeoåè, çá³ëüøáí i ý çå-ðí á³ðí i ñl i ëàðè áþäæäðí eéàí, e³éàðýí, à÷éðäéýí, i ðäö³åí eéàí i³ë³ö³ç, a³éññüêí-åí ñloáéåí ãðöýí ...» ²i øèí è ñeí áàí è, öäé ðeí i³ðó áééþþ-á⁰ å ñlääá òàé çåáí eeí ñloáí áàððí eeí i áá³ð i ðäðääåéäí ðí èöç i á³öý-í i é, ýé³, í à æäéü, áóæä ðäééí áééí i ó-þoüñý.

Nóñi ³ëüñðâî îáèðàº äàì îéðàòºþ

Ñâîº «Óîáºíý á íàðîä» êáì àëèåàòè
äóæà ÷àñòî ííýñí þþòü ðèì, ùíí èèøà òàê
âîí è çì íæðooü íí÷óòé äóí êó ñâî¿ ãàéâí ð-
ºä. Çàóâàæèì í, ùíí «íàðîä» í ðàéòè÷íí
çàáæäè í ðääñòâåéýþþòü í áòéàí óº «ñºéü-
ñüéí; Àí áðéèé» - Ôáðl áðè, âéäñí èéè
í àéäí üéö í àåäçéí ºâ, í ºñöååº èéñòî í ïºº
ðî ùíí [7].

Áàââàòî ôéðàjí ñüèêö èáì áæäàòå ðàæ
ï ðàáí óóü i ï ï èàçàòe ñâîþ «ëþáî â» áî
ñ³ ëüñüèî áî áæâéòî ðàòò ³ çäö³ èââéáí ³ñòü ó
âèð³øáí i³ éí áî i ðí áéàò . Í áéá³ëüø
ÿñèðàâî öäé ðèï i ³ôó áèéî ðèñòâà èáì áé-
äàò ó i ðàçèááí ðè Óéðàjí è Í éäññai äð
Ðæàâñüèéé.

Ôðàâì áí ò ïîë³òè÷í î ; ðåêëàì è Î .Ðæàâñüêî ãî

Ääääî

*Êäéäêè ó áí ³çä³
Í . Ðæàáñüééé ³ää i óò³åöäì , ó éíåí
ðöéäö åóéäö ðíí àøíé. Níí ýöè.*

Àóä³î

*Î . Dæàâñüêèé ç ä³òüì è. Ðîçì iâëÿº ç
ë³òíüþ þñëüñüêíþ æ³íêíþ.*

Æèêòîð:

«Í éääññái äð Ðæäâññééè éàí äeääàò ó
Í ðäçëääí òè Óêðàjí è, ë³äð Äññóéðàjí -
ññéüññái î áí'äí áí íý «^aäeëí à ðíäeëí à».

*Ä³Òè êàÒàþòüñý íà êàðóñäë³. Ì³äñ³-
ää⁰ äî íéõ.*

Â³Í ³ää á Í ðäçëääí òè, ûíâ ñòàòòè
áàòüëîí ⁰äéí î¹ ï³í ' ì àðîäó Õéðäáíè.
Â³Í cí à⁰, ûíâ òàéá ãäï íâ³ääëüí ³ñòú çà
äïëþ ⁴òàé, òíí ó ûíâ á íûíäí ñàí íâí ⁵ð
÷åðâåððí.

Ãóñè íà ïîää³ð'; áóäèí êó.

Dîçì iâëy^o ç ñ³ëüñüêîþ æ³íêîþ.

N̄s̄ëüñüêà öáðéâà. Êðóïíèì íëàí îì õðáñò.

I. *Dæàâñüêèé ä³ñòà^o ç êîëîäýçÿ â³ä-ðî ç âîäîþ. I' 'o c â³äðà âîäö.*

*I. Ðæàâñüêèé ñèäèòü íà ëåâö³, ðîç-
ì îâëÿ^o ç õðíüþ æ³íëþ. I ïðó÷ ì à-
ëáíüêå äëòèíà..*

Ā³Í ÕÍ÷á, ÙÍÁ āíáðíáóð ³ áéàäííí-
þ-+ý áóëë á êíæííí ó áóäéíéó. Ú íá
bæé çí áéëe: *jō* áäðæàåå í íæá *jō* çàöèñ-
èòè, *jō* çàí ýë í íæá í àåñ áóåàòè *jō*, *jō*
ðáçèääí ò í íæá áóòè ðäí èí, áéèçü-
ì, *mī* íå³ áóåàòè áäääí³ ñòð ³ ñàí ííí-
áðòåô cäðåäéé ùäñòð ³ ñàíäí í áðíäó.

Í ðíñlò³ éþþáññé³ ³ñlòéí è, áî ýéeo í è é
 äññ³ íá i 1æáí i á³éðé. Í. Dæáññééè óñ-
 áäí i èá, cðñcòi ³ä ³ñlòéí èéé i ðéññýðéðé
 ñláá ñéóæ³íþ éþþáí. Á³ääðòé áññá áí
 1ñlòáí éó, áññá, uí á³í cí ³ä cðñáéðé ó ñáñ-
 óí ó æéðò³. Áñþ éþþáí ³óäi íé, ýé³ á³í
 i ðíñ ³ñlòéí èáññééèí è áí ðíñlòéí è ñlòáí 1æáí i ý
 ³óðóáðæáí í ý, éáð-è áî éþþáé.

Æ³í êà iðàöþº â iîë³.

Î . Ðæàâññêé óâàæí î ñëóðàº æ³í êó.

Î . Ðæàâññêé çâáððàº ðüñý äî æ³í-
êè.

Æ³í êà çâáððàº ðüñý äî Î . Ðæàâ-
ññéîâî.

Î á³éí àº Î . Ðæàâññêîâî.

Â³í íá äðåáº ðô âàäàì è, íá áî ðóñý
çóñðòðº ðéñý ç ðô á³äàì è.

-ðñ ñòàðáí üé³ iéá÷³ ððóä³âí èé³â çàì -
ë³ Óéðàçí è â³í âî ðîâéé íá³éí ýòè é ç³ä-
ðºðè.

Î . Ðæàâññêé:

Âîéíâí á, iáðøî÷áðñíâá, öá òá, ùí ý
âéñðóóíàþ çà ííðì àéñí ó ñ³í 'þ, çà ä³ð-
éàðºâ, çà ðô áàðüé³â.

Æ³í êà:

«-ð ií ðºáí î ãñ³ð ãâóâàðòè é çíäýâà-
ðòè. ðàéèòð ðáðí éý÷éð ððóä³âí èé³â, ýé â
Óéðàçí³, í³äá íàì àº. Âíí è éèøá iðàöþ-
þòü, iðàöþþòü. Âè íàñ íá i³äââä³ðü!»

Â íñí íâ³ «³í äèâ³äóàë³ñðòè÷í èð» i ³-
ðºâ ëáæèòü íáðàç «ñééñí íç ëþäéí è»,
ÿéà «çðí áéëà ñàì ó ñááá» («self-made
man»). Âééí ðéñòî áóþ÷é öäé i ³ð, i ³-
ë³ðèéè i ðaäí óóü i ³éàçàðè ñááá óñí ³ø-
í èí è, íáçäéàæí èí è, ëþäüí è, ýé³ çí à-

þòü, ÷íâí ðî÷óðü, ³ iáðâéí íàí ³ ó ñâí ðô
ñééàð [7].

Âäàéí, íà íàøó äóí èó, öäé ðéí i ³ð
áóâ ãééí ðéñòàí èé ó iáðââæáí ðí ³é èàì -
í àí ³ç Áí àðí è³ý È³í aðà.

Â³äâî

Äèêòíð:

«Í à íäí îì ó ç ááëëéèõ ñóáí íáóä³â-íèõ çàâíä³â «Í êàí» Áíàòíë³é Ê³íàõ íðíïðäöþääâ 11 ðíë³â. Á³í íðíéøíâ õëýõ â³ä i áéñòðà äíéíâí õáðó áí íá-÷àëüí èéà äèðíáí èöðòâà çââíä.

À 1990 ð. éíëáéòéâ çââíäó áèñóí óâ Áíàòíë³ý Ê³íàõ ëáí äéäâòí ò äáí ò-òðòé. ² â³í ïð íá í³ä³â, íáðâí ³ðøè íáðøíâí ñáéððåðâðý Í èéíéâðñüêíâí íá-éí ò Êí òí ³ñòðé-íí; íáðò³; íá ýéíâí íðàéðòé-íí íðäöþääéâ áñý ááðæââí à i àøèíà. ×àñ ðíáíòé ó Ááððíâí ³é Ðàä³ äððâíâí ñééëéâí Íý çáí àí 'ýðàâñý Áíà-òíë³þ Ê³íàõ ÿé íáð³â ííë³ðé-ííâí ðíí àí òèçí ó, á³ëüøíâí ñòðíâí Íý ííðýä-íñò³ â ííë³ðéõ³, í³æ íéí³, à òâéíæ ýé ÷âñ áððâ-áí èõ i íæééâíñòáé».

À. Ê³íàõ:

«Àòí ñòðâðà áóëéà íááââðòí íðíçíð³-øíþ. Òâé, áóëí ááââðòí ðíí àí òèçí ó, ³äââë³çí ó. Í áí àé áóëí íááââðòí i áí ñðâðéòü áððâíâí ðíðâ³âë³, ýéó i è íéí ³ ñííñòð³âð³â°i í. Óí-à ç ³íøíâí áíëó á íâí áóëé áðæáâí ðíðâðòíâ³ òí íâé. Í è òâé ³ íá ñòðâðëéè çà öáé íáð³â ÷³ðéíçí ñòðâðâðâ³çí ðíçâéòéó ááðæââè, á íñíâí ³ ýéíçí ìíâéí ³ áóëé èáæâðòé íàø³ íáö³íâí ³, áéííâí ³-í ³, ííë³ðé-í ³ íð³-íððèðâðòé. Óá úá ðâç í³äðâðâðæóº òâ, úí i è áðæáââðòí áððâðòééè òâéíâí íâ á³äí íâéþââíâí Íâí ðâñòðñó, ýé ÷âñ».

Äèêòíð:

«Óíâ³ æ Áíàòíë³é Ê³íàõ ííââðí óâñý ó ááëëéèõ ííë³ðééó. Í ÷íëéâ ííâíñòâí-ðâíó íáðð³þ íðíí ñééíâö³â ³ í³äí ðéºi -ö³â Õéðâíè. Á íáçâáâðíí éíâí íðéçí à-÷ëéè Í ðâí 'ºð-í ³ñòðíí Õéðâíè. Áíà-òíë³é Ê³íàõ ííë³ðéé, ýééé íðíéøíâ ñí³ èáí èé ááðæââíâí ñí³ ñíðââë³íý: â³ä i áéñòðà öáðó áí Í ðâí 'ºð-í ³ñòðâ...»

À. Ê³íàõ:

«Óéðâíà ç³ ñâíçí ãâéë-áçí èí íàóéí-âí-òáðí ³-í èí, íðéðíâí èí êâáðíâéí ííââðí ñí³ èí, íðéðíâí èí ãâáðæââà ðíçâéââðâñý ýé ááðæââà, á ýé³é eí ðâçëääí òè

Nóñi ³ëüñðâî îáèðà^o äáì îéðàð³p

Áí àë³çóþ÷è ò.çâ. i îì ³ðí³ ì ³ôè

Ñëè'ä çàóáàæèòè, ùî á ðíçâéí áí èõ
êðåäí àõ Çäöñí áõ Ôæòè ñõäèì 1ñõäé ó á³-
1ñäðäô³; èéí æëääòà á i ðäçëääí òè, ýé ó àè-
íäæéó ç Ä. BÍ óéí àé÷äí , i ïñõâåéëè á
æèðí èé õððãñò í à éíäí i ïé³ ðè÷í 1í ò i àé-
áóóí üñ i ó.

çà iï īē³òò÷íó ã³yëüí ³ñòò. ², í áðåøò³, ðí-
ñ³énüèà ðæéðèí áî áâà iï áðåäà÷à «Æ³í 1÷
³ñòò ð³; ç Í Èñàí îþ Í óøê³í îþ», ùî ðíç-
í îâ³éá «í ðí øéýò áî ñääáà» óéðàí ³ñüéî áî
í ðàí [’]ðà. Éí áî «í áéáðåáí ³øéé ð³ä
ðíçí 1÷áâ ³ñòò ð³þ á 1602 ð. ² áèí áèí
éí 1 ó 1 á áí èþ «÷éí áèí áèí ðí áóðåáàí ü, ýé
³ í àøí 1 ó ñó÷àñí èéó Ä³éòò ðó ßí óéí áè÷ò,
ÿééè 1 ³á 1 á ðàç çéàí àòèñý á æéòò³, áèá
ÿééè iï áðàí ³á».

Ù Á ïäéí ð³ç í âéä áñôåòðï ëíã³-í èô ì ³-
Ô³â - ò.çâ. çàò³äí ëé, àáí, ýé éíâí ùá
³íâ³ í áçèåâåþþü, ðóá³æí ëé ì ³Ô [7].
Çä³äí î ç àí áðéêäí ñüéîþ äíñë³âí èóäþ
Äæ. Í ì ððåäé, öäé ðëí ì ³Ó ï ³éâçº
«í àéá³ëüø õäðåéòåðí ³ ðècè àí áðéêäí -
ö³â, äæäðåäé åðí ³âáí ðë-í ñò³: ñii ³âðí -
³ðí èòòåí, ¹í ðëí ³çì, ³í àéá³äóåe³çì,
öí àáí áí ³ñòü ó ñâí ³ñòü ñèéäo, ñò³éé³ñòü,
öí áðð³ñòü, ¹í àí ³ñòü, ¹í ðèå³ðí ³ñòü, áí -
òóç³âçì, ñèéö áóóö, æàäí áó ï ðèäí áò
³í ³ö³åðéåðó» [9].

«ÓÉððà́j ñüééé áàð³áí ò» ðóá³æí í áí i ³-
Óó, ó ñáí þ +áððó, í ðëë ÿñéà° í àä³éáí í ý
éáí äèääð³á ðëñíà è «òëí í áí áí óéððà́j öý»:
ððàðäüü ³ñòü, í ðàéðè+í ³ñòü, í ³äéà³äóà-
ë³çí, òáðí èí ³ñòü, í ùàäéèå³ñòü, í ³ñòü
ñòáðøëö. Í áí àé, æíääí ç éáí äèääð³á ó
í ðáçëääí ðé í áééí ðëñòí áóñåà öäé í ³ó
í ³ñòü í ³ñòü í ³ñòü.

J
Í è ââàæà^oí î, ùî öäé ôái îí áí í îæ-
í à í îýí èöè öäéèì è í ðè÷éí àí è. Í àñàí -
í äðää ðèí, ùî í àøá ääðæåâà í à^o í åâä-
éèééé äíñä³á í áçæéäæí îñò³ ³ ýé í àñë³äí ê
öüí îí í à áñ³ äðí í àäýí è éðäjí è ³äái ðèô³-
éöþðöù ñääá óéðäjí öýí è. Öä íñí áééâí öä-
ðäéöðäí î äey ëþääé, ùî æéâööü ó mó³ä-
í 3é - ãñöeí ³ Öéðäjí è, á³ëüö³ñòöü c ýééö

äéàì áí òè ðóá³æí îãî ì ³ôó ì íæí à í ðî ñòà-
æèòè ó àéáî ð÷èõ êàì í àí ³ýõ áàãàòüû õ
éáí áèäàð³â.

Êð³í äíì ³í àí òí èõ, â³äíì ³ äíñë³äí èéè
Ä. Í ³í ïí ³ Äæ. Êíì ãñ äéä³ëýþòü ì ³ôé,
ùí ³áðäçí ì íàçèåàþòüñý «Í è ³ áíí è». Ä
í èõ ³í ð³âí þþòüñý, í ðî ðèñòàâéýþþòüñý
ð³çí ³ äðöí è, è³ääðè, èàí äèäàðè [10]. Ä
ñâíþ +àðäó, àí äðèéàí ñüéèé à+áí èé
Ä. Äðíí ááê áâàæàº, ùí à ³ñí ³âó ðàéèò
ì ³ô³â ì íæóòü áóòè ³í ëéàääí ³ ð.çâ. í àí-
ðàéèáí à àðàéà, í ðýì à ³í ð³âí ýí í ý àáí
óýáí à ³í ð³âí ýí í ý [6].

Í àí ðèéèää, ðàéó àòàéó çàñòí ñî áóþþòü
äéý äèñéðäæèòàö³, ³í ïí áí òà. Ä³äí ³òí à

ðèñà ì ³ô³â, ó ýéèõ áí ì à áèéê ðèñòí áóºòü-
ñý: á í èõ í ³éí ëè í à çâàäóþþòüñý ³í áí à
éáí äèäàð³â. Òàé, «àðàéê áàí îãî» ³í ïí áí -
òà á Áí äðèö³ ³ ðèéí ýõí í àçéâàðè àáí
«John Doe», ááí áâðáì ³ñòè÷í ³í «í ³é ³í áí
í áí ò», ááí «í ï ðàð³óñ». Ó ì ³ôàõ ì íæóòü
«í ³äàâàðèñý àòàö³» é ³í ë³ðè÷í ³ í àðð³,

Í ëáí à ßöóí ñüêà. Í ³Ôè i ðäçëääí òñüêî ãèáî ð÷î ëàí ³ç á Óêðà₁í ³

Ãáí ¹ñòðàö³ÿ ì ïëäèõ ëþääé.
⁻õí ³ ïáëè÷³ÿ í àí ¹ëíäéí ó çàéðè³ õóñ-
òéàí è ç ñèí ¹âíë³éíþ «Áðàòñòåà».

Êðóííèí ¹ëí ¹çàí ¹ëí ¹ ñàá³ ëà.
Êðóííèí ¹ëí ¹ ñàá³ ñàáëè÷éà ¹ Áð².
Í ¹ëíäà ¹ëþääíà çàéèää⁰ áðóäí ¹ öþ
òàáëè÷éó.

Í ¹ëíä³ ¹ëþääé ððèí ¹þþòü ¹ ðàí ð, ó
öáí ð³ ýéíññ ¹ñàáñòééà. Í à çàáí ¹ññí ó
í ëáí ³ ¹ ðàáññòåáí ¹ ñééè ¹ ñàðééà. Í ¹ëíä³
ëþääé ¹ññàéþþòü ¹ ðàí ð.

Í ¹ëíäà ¹ëþääíà ó ¹ ñàðåíí³é ¹ ñòð-
áñëö³ ç çíáðàæáí ¹ÿí ¹ ð÷éí ¹ñüêî ¹ñ ³
í àí ¹ ññí «²ñòðéí ó ¹á ¹ ³çí ¹þþòü, ³ñòðéí ó
â³ññòíþþòü!» ¹ññ ¹ññòíþþòü ¹ ó ¹ áñà-
ðíí. Á. ¹ ð÷éí ¹ñüêéé ¹ ðíçì ¹ ñæý⁰ ç

Âèêî ðèñòðáí í ý i ðýi í áí i íð³âí ýí í ý á i ñôðáo «Ì è ³ âí è» mî ðýi í âáí á í à i íð³âí ýí í ý éáí äëàðó³â íáí í áí ç íáí èí , ç äáí í íñòððó³⁰þ ýáí î ï áðáâáâæ íáí í áí ç íéõ [7, C.33].

Â Ôéðâjí³ í ðýjí á i ïðð³áíýíý âéêî-
ðèñòí áðâæéñý i áðâàâæí í á i ³Ôáð ð.çá.
í ðí áéàäí èð òáðí^{3+í} èð (í ³äñòàâí èð)
éáí áéâðò³. -óí üíþ iñí iáí 1þ i áðíþ áó-
ëí i iáàí í ý è³åðà iñí 1çèò³ l ýé «çéà»,
ÿéá í áí áð³áí í i áðàí i áðè, i ðè öüí i ó
çáâð³âþþ+è çà i ðí áéàäí èí éáí áéâðòí i
(çàí i áí ééñ i) ðáí i i á +áñí i_z³ i i ðýjí i_z
éþþæí è.

Â³äçí Á÷èí ï, ùáí äéý ðóéí ôåáí iý ï á-
ðàçó Ä. P ùáí êà í à öåí ððæëüí èõ óéðä-
çí ñüéêõ ðåéäéàí àéäõ ií ïé³ðè÷í ó ðåéëä-
í ó ií ëäçóåâäé â òåé³é ií ïñé³äí åí iñõ³:
ñí ií ãòéôó éøí å ðí èéë e³äåðå óéðåçí -
ñüéêõ 1 àö³í iäé³ñð³å Ð. Èí çäéà, â ýéí ií ó
ä³í äðóæéí ó P ùáí êà çäééééåâ ä³äí ií-
åéðéñý ä³ä ií åðééäí ñüéí åí äðí ií àäýí -
ñöåâ, à ií åðí å Õéðåçí è - áóòè iááðåæ-
í èí. Ääé³ éøëà ií ïé³ðè÷í à ðåéëäí à
Ä. P ùáí êà, ýéà ií ÷éí àéäñý ñéí åàí è:
«Òåé! P ùáí êí éää â Í ðäçéääí ðè». Çä-
é³í ÷óååñý öäé ðåéëäí ií èé áéí è ií àö³í -
ðè÷í èí è çäééééäí è éäí àéëäòå ä³ä Èí -
ií óí ³ñðè÷í î_ ií àðò³_ ðí å³óí èé³å ³ ñäéýí
(ÈÍ ÐÑ) Ä. ßéí ååí êà ñéäçåòè «Í ³!»
àí åðééäí ñüéí ií ð åééðåðó, äí ýéí åí ååää
éðåçí ó P ùáí êí.

Êëäññ-÷í èì ɿ ðéèëääí ñ çäññòí ñòðåááí ý
öüí ãí òëí ó ɿ ³Ô³â ³ä ÷àñ ɿ ðäçëääí ò-
ñüêí ɿ êàí í áí ³â Ôêðäjí ³ ɿ 1æí à ååàæä-
òè ɿ öéüöô³ëüí, ååòò ðè ýéî ãí 1à å³äí ³,
«Óêðäjí 1, ðíççóé 1÷³!», ýèéé 11èåçº,
ÿé õòíñü (ååàæäé P ùáí êí ³ éíâí ɿ ðè-
öéëüí èéè) ç åééí ðéñòáí 1ýí àí åðéèäí -
ñüêèò ñèí âí ë³â äëëèòú Ôêðäjí 0 1à òðè
ñí ðòè. Í à ðe³ ɿ ðäi 1ðä i 1í àðäáí +åâí âí
éí ëüí ðó ñëí âà: «Òàé! Äèäëÿäº ?ò
Óêðäjí à».

òà. Ì ðè âàí í ÿ ï ì à

í ðî äâæèòè ñâî þ í î ë³ðè÷í ó ä³ÿëüí ³ñòü, à
é ñòàòè í ðacéäáí ðíì ÑØÀ à 1968 ð. [7].

Á ã àëõçóþ÷ è áéâí ðè, ùî í áääâái í á³ä-
áöéëñý á Öêðäí³, çàóâàæèí 1: i ñääâí 1-
Ôè áééí ðèñòí áôâåéëñý í ðäéðò÷ 1 í áñ³í à
éáí áëääàòí è.

Í òæá, ó í ðáçéääái òñüêí ì áeáíð÷í ì
éäi í áí³; çåñòíññ áôâäeëñy âñ³ ÷í òeðé ïñ-
íñí áí³ òeí è ³í ³äæäâéo áeáíð÷eó ³í ³óä.
Í ðè÷íñ ö áí ñó÷àñí eó òí íâ áóëe áääí ðí-
áäí³ òäé³ í àoëí íâ³ äëý óeðäjí ñüêí ì íñë-
ðè÷í ì ëoëüðöðé ðjö ðçí íâéäé, ýé áâcîñ³
í ³óë è «äí áðééäái ñüéà ³í ð³v».

Ó nái þ +áðão, áí aë³ç iðaðääâeáí ðí eði
iði áðai éái aëääòðâ ó iðaçéääí òe Óéðà-
í è áâa cí iðao çði áèòe áèñi iðai è iði ða,
ùnii áayé³ c í eð (iðaðääâæí iðaðäñðâai eèe
ð³i áí mî ðai -i ði i èñéi áèo ³ a³çí añ-éi ið-
ð³éi eð nöððoéðoð) nñai_ áèáí ð+³ eái iðai ³
áðaoðaâeëe í à iðai iði ó i ð³o³. Á ði é æa +añ
a³ëüða +aññòeí à ðeð, oði áæéi ðóâaâñý, iða-
iðaâaëæñý aí eeí ðòe iðai áæâeði ððað çá aí ið-
iðai þ nñai ⁰ð³aí ið «i ð³ði aí iði çâðeè».
«Í 1ð-ðað» ð³o³ iðaçéääí ññüêi_ eái iðai ³
áðeí ðæéi ðeñðòaí iðy ò.ç. ðaði ³+í eð eái-
áðæða³â. Ái iði è çâññi ññi áðaâeëe aíñ ñðoí ó
Çl ² eeða ðæý cí èùaí iðy ³i ðæéo iññi iðai i-
ðai ññi aði eea iði áðæðaí iðai eái áðæðað: iða-
iði ³ c í eð eððeðeâaëe P ðuái eá ða ðæéeçü-
ð³ññü aí iðao³i aë³çí ó é Çaði ða, ³i ð³ c
iði çðeð³é ðeññððaí aði³i aë³çí ó (éðaðññý iði
eái áðæðaðâ ððaðeðæññi iði aði³i aëññi iðai
mî aðoððo) çðaði ððaâa +ðâaâeëe eí ðai ó çðaða³ iða-
oði³i aëññi eð ³i ðaððan³â.

Ó ö³ëí ì ó æ àéä÷áí í ý âéáí ð÷í_ì ³öí-
éíã_ì ääº çì íáó íá èéøá í ðíñöåæéøé
ðåöí íéíã_ì áí ðíñåæéäí í ý ó í áñí áó ñå³äí-
í ³ñöü íááí èö ñí ö³æüí 1-í 1é³ðè÷í èö óýä-
éáí ü, à áíéí áí á - àéðí áéøé í áoáí ³çì _çö
í áéöðæ³çäo³_. Áñá öá çðåøöí þ íá ääñöü

çì ıâè ðî çâèì öödeñy öàéèì ó yâèùó, ýê ðî-
òàë³öàðí à ı áí ³í öéyöèáí à äáì ı êðåà³ý.
Àäæà ü çëíâ³ñí à öðàðàèöàðí à ðèñà - ı à-
ðàðàí öðí ı ý àéáí öðöy ı á «í ôî ðî àö³éí ıâí
ðàáà», ýèéé ı á ðîçòí ³ ı á áá÷èöü, ýê
í èí ı áí ³í öéþþöü, äí òîâí æ áââæàº ñâ-
áá á³éüí ıþ ³ ñâí ıñö³éí ıþ éþþèé ıþ, ýêà
ðî áèöü ñâ³äí ı èé áéà³ð.

1. *Éadí áð Í*. Ðàçâèòèá öèáèéèçàöè è à Ìí áðééá. – Í., 1992.
 2. *I óâà-âá Á.Í*, *Niéíâüâá Á.È*. Áâáäá-íéá à ííéóí éíâéþ: Ó-áá. äéý ñòóá. âûñø. ó-áá. çâáäáí éé. – Í., 2001.
 3. *Ööéäçá Á. I íéèòè-âñéäý i èôíéí-äéý*. – Í., 2003.
 4. *Bennett W.L.* Myth, ritual, and political control. *Journal of Communication*, (1980), 30, p. – 166–179.
 5. *Edelman M.* Politics as symbolic action. Chicago: Markham, 1971.
 6. *Gronbeck B.* The rhetoric of negative political advertising: Thoughts on the senatorial race ads in 1984. Paper presented at the annual meeting of the Speech Communication Association, Denver, CO. – 1985.
 7. *Jonson-Cartee K.S., Copeland G.A.* Manipulation of the American Voter. Political Campaign Commercials. Praeger Westport, Connecticut, London: Series in Political Communication. – 1996.
 8. *MacDonald L.C.* Myth, politics, and political science. *Western Political Quarterly*, 1969, 17, p. – 141–150.
 9. *Morreale J.* A new beginning: A textual frame analysis of the political campaign film. Albany, NY: State University of New York. – 1991.
 10. *Nimmo D., Combs J.* Subliminal politics: Myth and mythmakers in America. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. – 1980.

Í ðí á³äéðèò³ñòü áéàäé á Óéðäç-
í³ áí áí ðýöü áääáí í, áéäñí á, ýé
³ í ðí áäí l éðäò³þ, áäí ³ñöðä-
ðèáí ó òä ³í ø³ ðåôí ðí è. Áéñéóðñ, nñä³ø
³äàäéüí èõ ðå·áé áéí áðäääæáº 1 áòá ì áòá-
ðäºäéüí á óí ðäåë³ñ ñüéá áóòöý, ³ ðí ðø³éññý
á, ùíá nñ i÷áòéó áóëá áí ý, nñ ðäåæíº
áäæäí i ý, áäæäí i ý çì ³í. l 1 áá á i ðí
1 áä³·í á i èòáí i ý ùíáí i áðäéí i ñò³, 1 á-
ðäç³ á óái ðð³ 1 áòí i óåäääé i óáé³·í á i íé³-
ðééá, ü çääòí ³ñòü 1 áº'áí óåäòé óýáí á òä
ðäåéüí á. Nñí áí áí ³í ðí i þº aéóáí óóåäáí-
í ý 1 á i áí áóº'áí ñò³ çäðéñòó 1 áð³í áéü-
í èõ ³í ðåðäñ³á, çäåäçí á·áí i ý i ðåå ³ nñí-
áí á éþpäéí è, é, çíéðäí á, i ðååá áðí i áäýí
í á ó·åñòü á óí ðäåë³í 1 áäðæäáí èí è
nñ ðååäí è. Á i ðéí öeí³, öý ðéòí ðééá á
óñòåð ñòåðí i áéäéé 1 á 1 áåäåòí á³äð³çí ý-
éñý á³ä ðääýí ñüéoo ³ääí éí áäí , ³ääí ùí
çäí ³ñòü ³äääé³á êí i óí ³çí ó i í·áéé áééí-
ðéñòí áóåäåòé áäùí ³í ø³ áäñéá, á ðí çðåöö-
í i é áóå óí é nñäí éé – 1 áäáí i ý 1 áñäéáí i þ
i áðäåööñ i öé³ää (ááí éí áí 1 á³öýí i é ó
áéäéýä³ çä³ëüøáí i ý i áí nñé) ³ áéäí áééù
(ñéäå Áíäó, á Óéðäçj ³ nñ ³åäþòü óñ³, á çä
áðí ø³ – óí é i iñäðå), äíçí áäí i é á³äí i-
á³äí èí ÷éí i í «óí áéí áäí i þ» ³í ðí ðí áð³ñ
ñòåð áäí i ý çäåäéüí i áí áäðæäé i ý i ñòóí ó
çäðäéé mñ ³ëüí i áí áéäåá òä é ùä c øéðí-
éí þ i ³äðèí éí þ óñ³ó áäðñòå 1 áñäéáí i ý.
² 1 á nñí áäó, ³ i á i àí áð³ áñä áéäéýäáº
éðäåñéáí.

Çà òàñè í áçàéäæí ï ñò³, ñí ðàåä³, í ðéé-
í ÿò¹ í áí àéí í î ðí àòéåí èò åéò³, úí àé-

öái ðóþòü í à á³äi í á³äí èõ äáì í êðàðè÷í èõ
ö³í í ñöýõ òà çàéð³í éþþòü í ðääâá é í ðeí -
öeí è, ùí óí í æéêæâéþþòü ðóô Óéðâjí è
äí á³äéðeòññö³. Âéçí à÷æëüí èí è ° í ðääâá
ñâí áí èë ñëíâà (ñò. 34 Êíññöéðö³; Óéðâ-
jí è) òà äíññoóí ó áí ³í ðí ðí àò³í (ñò. 5, 43,
45 Çàéí Óéðâjí è «Í ðí ³í ðí ðí àò³í»),

Çäääýyèë ðäôîðì àòî ðñüéëèï ñëëàì òà, a³ëüøíþ i ³ðîþ, i ³ä ðèñëèï i ¹÷³éóâåí ü ð³çí èò ì ³æí àðî áï èò ñòðóêòòð i ¹âï è³ a³ääôåäëëñý i áái ³ çðóþáí í ý. I ðè ðì i ó, aëäàà àèöèáí i ²äï i ¹ñòðóâæëà ñâïþ çäo³- êhâæáí ³ñòü i ²èòáí i ²ý è a³äéðèòí ñò³. Òàë çä³äí i ç Óéàçì i «I ðì àï äàðéê a³ çäo³ àë ùñï áï çääací à-áí i ²ý a³äéðèòí ñò³ a³yëüí i ñ- ð³ i ðääí ³â ääðæäáí i ²äï àëäàë» (a³ä 01.08.2002¹ 683), çääací à-áí i ²ý a³ä- éðèòí ñò³ ðî ðì óâåí i ²ý òà ðääë³çäo³ i ñòàá³ëüí i ²äï òà çðí çóï ³ëï i ²äði i àäyí àï aéï i ¹i i ³-í i ²äï òà ñi ñò³ëüí i ²äï i ¹i ²é³ðèëè áóéï àëçí à-áí i ²ý i ³ð³ i ðèòàò Ëäà³í àòò I ¹i ³ñò- ð³ä Oéðäjì è, öäá i ðäæëüí èò òà i ³ñöâåéëò i ðääí ³â àëéï i ²ä-í i ²äï àëäàë. ×áðäç äâå ðî- èë Oéàçì i I ðäçëäáí òà «I ðì çääací à-áí- i ²ý ñi ¹â äëý a³ëüø ðèðî êï i ²ä-ñò³ àðî- i ²äñüëèñò³ ó ñi ðì óâåí i ³ òà ðääë³çäo³ i ²äðæäáí i ²äï i ¹i ²é³ðèëè» (a³ä 31.07.2004¹ 854) a³äéðèò³ñòü àëäàë cí ¹âó àëçí à- °öñý i ³ð³ i ðèòàòí èï çäääàí i ²ý ðèò ñâ- ï èò i ðääí ³â.

Í ài áðâáî áí³ áðéáí ð³á 2004 ð. óðýä í-
á³öü áðëà³º áðí ðóðó «Â³æðèò³ñöü òà í ðí-
çí ð³ñöü óðýäo», áá í ðácaí óóº óñii ³ðë áçà-
ºí ¹á³º «âðâæðé ç ëþáüí è». Ó ¹í³º ³ððöñý
í ðí ñöðâí ðáí ¹ý òà á³yeyü ³ñöü «í ³ððí çá³e³á-
áðæñí ¹ñò³» (óí ðáðéë³í ü ç í ððáí ü áçàºí ¹á³º;
ç³ ÇÍ ² ðà çá'ýçé³â ç áðí ¹áðñüë³ñòþ);
«âñðòáí ¹âðáí ¹ý í ðíçí ððéò çá'ýçé³â ³ç
ÇÍ ²», ñí ðí ³ áððéò³íá³â, í ððñ-êí ¹óðáí -
ð³é, cónöð³-áé ç æóðí áæ³ñðòáí è..., «ñððæéò

õáí áái õ³þ áí çðíñòóáí 1 ý çàääëüí 1 í ê³ëü-
éíñõ³ ÇÍ ², ùí ¹ íäí èí ç +éí 1 èë³â çàääç-
í à+áí 1 ý êíñ ñòèòóð³éí éõ ðää ëþæéí è í à
ñää áí äó ñëíåâ òà ³í ïðí ðíl àò³þ»; ðíçåéòí ê
ºæí 1 áí áää-í 1 ðòäæö, í ðíl áääáí 1 ý áäðý-
÷éõ 1 ðýl éõ ðäéäö 1 1 éõ è³í ³é; Õóí êõ³í-
í óääáí 1 ý áëäéñòðí 1 éõ ãðí 1 áäññüééõ 1 ðëé-
í àëáí ü, «ðíçøèðáí 1 ý ³í ïðí ðíl àò³éí 1 í
í ðëññoí 1 ñõ³ Õéðäjí è çà êí ðäí 1 1 í»;
ñí ðëýí 1 ý ðíçåéòéô ³ò-èçí ýí 1 áí êí è-
áí áëäáí 1 ý, ðíçåéòéô ³ Õóí êõ³í óääáí 1 þ
óéðäjí ñüéí 1 1 áé ðí ñü. Áéöáí ðí áääí 1
ñëí ðíl +áí 1 ý áää³-³ è³ëüéñõ³ ñëäðä ³ä
äðí 1 áäý ³ áí ëí áí á, ùí 1 áí áääí à 1 àéí á
áóðé èéöüí ³í àò³þþ çá³ðéè, - çðíñòáí 1 ý
ê³ëüéñõ³ çåäðí áí ü, 1 áäöí ùí áí 1 ³äðèí -
éè 1 ðäí ¹òðä 1 óéí áè-à. 1 êðäí à óåäää
í ðëä³ëýòüñý óñí ³ðäí á òäðéèí ³ 1 ðíl 1-
í ðíl áéöðåäí 1 ý òà çäí ðí áääæäí 1 þ 1 ðäéòé-
éè êí 1 ñòëüöðåäí 1 ý é á³ëüí 1 ñõ³ ãðí 1 áä-
ñüééõ ðää. Áéäñí á, 1 áí áéë³ç³ 1 ñòäí 1 ³ó
1 1 áí áåäääáí ü 1 è ³ çöí èí èí 1 ñý áäé³.

«òàí í èê³â» òà ³í øèõ çàñí á³â áï ëèâó í à çàñí áè í àñí áî ³í ôî ðì áö³ç, ³í ñöáí óâàí í ý í í á³é áðí í àäñüêí ³í áððèí êè, çàñiaêðà÷ó-âàí í ý çí à÷í î ³í ñöáí áï õ³â, áèéí-ðeñòáí í ý í áçàéí í eõ áðèò³â ñâéðàí í ñò³ðí ûí.

Óíæ í à ³í áñáí í ý á³äí í á³äí eõ çí ³í áï çàéí í àäñòâà Óéðàí è, ó ðí ì ó ³í ñöé ³ó Çàéí «Í ðí ³í ôî ðì áö³þ», Çà-éí í «Í ðí çâáðí áí í ý áðí í àäýí», á ³í ø³í ñò³ðí àòèâí ³ áèòè (é, çí éðàí á õ³, ùí ì è í àäàé ³ ðí çâéýàäðèí áí í), óí ³ô³éàö³ý ñâðí ³í í eí ³ç, áèçí á÷áí í ý êí ì í éâéñó á³é òà ñòðàðàã³é áï ëèâó é çàááçí á÷áí í ý æí ðñò-

í ³í Ȑ ° í àòí þ - í i ðí ñòí ³í Ȑ, a ñ yáí óòà
í áñééí àèí è çàñí áàí è, áàç í ðéòí ãàí è ëò
í àí ³ð³â, çàñí ¹âàí á í à í i ³í Òí ðì ¹âàí ¹ñò³,
a ñ á ³ð³ ¹âéí áí ¹âí ¹âí òà a ñ òí áâí ¹ñò³ áí
a ³äí ¹â ³äàëüí ¹ñò³.

Nī ēí èì 1ñý àäðàëúí ³øá ì á 1íðì àðèå-
í èò àéðàö, i ðèññây÷áí èò i èòàí í ýí èíí-
ñóëüöðåàí 1ý 1ðåäí ³â àéäàé ç àðí 1 àä-
ñüé³ñòþ. Çàóåàæèí 1, ùî ó çàéíí 1äå-
ñòð³ ³ áí 2004 ð. ððäi éyéèñý i 11äèí 1é³
1íðì è, ùî àäéëäððåàéè 1 iæéëå³ñòü ð³ç-
í èò ði ði èíí 1ñóëüöðåàí 1ý, ði÷à ñai
ðåði ³í 1á áóå òèði 1éí 1äåèéàí èì òà, ýé
i ðåäàéèí, i àðåí ³çì è ïõ i ði 1äåäáí 1ý 1á
áóëè ðiçí èñai ³. I 1åà ³ i ði ðåðåðåí àó-
í è, i óáe³÷í 1á ³ 1åð³ñüù àñáí àðí 1áí 1åí
-ðåí 1ý, à³yéüí ³ñòü àðí 1 àäñüéèo ðåä,
1í èòóåái ü àðí 1 àäñüéí 1 äóí èè ði ùí. I 1-
ðýäí è i ði 1äåäáí 1ý i óáe³÷í èò 1åäí 1åí ðåí ü
áóëí 1äí àðøà çàç³ñéñí 1åí 1 Í 1ñòáí 1å³
Èåá³í àðó I ³í ³ñòð³å Õéðåjí è «I ði çàð-
-åäðåæäáí 1ý I 1éí 1æáí 1ý i ði 1íðýäí è i ³ä-
-åí 1åí 1éè è i ði 1æð³å ðåäåöéýòí ði èò àéð³å»
a³ä 31.07.2000 ð. ¹ 1182 («ó ðàç³, ýéüí
i ði 1æð ðåäåöéýòí ði 1åí 1éè ñòðí 1í 1åí 1éè-
-åäº 1á 1æð 1éí 1åí ñåðåäí 1åèùà, i ðååà òà
- ³í 1åðåñè 1³äí 1æð 1ø 1³å»), ùî 1í ðååäà 1 ³í 1-
- 1æüí ³ ÷àññí 1å³ 1æè 1åè 1åí 1í ði 1äåäáí 1ý
- èíí 1ñóëüöðåàí 1ý 1å 1øéýòé ³í 1øí 1í 1åí 1é-
- 1ý 1æð 1í 1äýí i ði 1äåçöéüòàòè èíí 1ñóëüöð-
- åàí 1ý ³ ðåí 1á 1óéè è 1äðåäåà÷áí ³. Çàí 1í
- 1äåäæäáí 1ý i óáe³÷í èò èíí 1ñóëüòàòé³é
- çåàäöºòññý ó 1í 1ñòáí 1å³ Èåá³í àðó I ³í ³ñ-
- ñòð³å Õéðåjí è a³ä 17.09.2002 ¹ 1394.

Çä³äi í ç İ iñòáí î áî þ Èàá³ áòò ì³í³ñ-òð³å Öêðäjí è á³ä 17.09.2002 ¹ 1394 «İ ðí áèéíí áí í y çàâääí ü, ùí áèï éëää-þþü ç iññéáí ü İ ðäçëääí òà Öêðäjí è áí Áäðöñ áí î ðàæé Öêðäjí è «^aáðíí iáé-ñüééé áèá³ð. Èí òäi ñòáéüí³ çàññääè ñòðåðää³ç áéñííí³-ííñ òà mñ ö³äéüí iññ ðíçåèöö Öêðäjí è íà 2002-2011 ðí èé» òà «İ ðí áí óòð³çí³ çíáí³çí³ ñòáí iâé-ùá Öêðäjí è ó 2001 ð.» éääööñý iññ í áí áð³áí³ñòü 1ð³ò 1ð³ò³ç í à «çàááçí á-áí-í y áðíí áäññüéíç i³äððéí èé ðääé³çäö³ç ääðæäáí î iññ³ðééè» (1÷³éöåái éé ðä-çöéüðòå a³yéüí iññ³); í áí áð³áí³ñòü «i³ä-âèùáíí y ð³áí y ióáé³-iññò³ óðýäååíç iññ³ðééè» (çàâääíí y) øëyööñí «çäi ðí-åääääæäáíí y ióáé³-í èö eíí ñòéüðòåö³é ç i èöåái ü áéñííí³-í î òà mñ ö³äéüí iññ iññ³-ðééè; ³i ðí ðí áð³éí iññ ñòí ðí áí áð³yéü-í iññ³ öái ðòðæüí èö iññ³ áäééíí áâ-+í iññ³ áäéäæé; iññ³ ðòðæí í y ³i ðí ðí áð³ç iññ³ ñòéüðòåö³í ñòéüðòåö³þ ó áäðæäå³, çäéíí iññ³ áâ-+í, iññ³ ðí áðéåí ó áâçö ðí ñòí +á-ðåç çàññ áè i ñòí ñòí ³i ðí ðí áð³ç òà áëññ³ áâ-+í ñòéüðòåö³ þ ó áäðæä³ ²i ðòðí áò; i ðí áâ-+í-í y ióáé³-í èö áäâåò³ç i èöåái ü áâééí-í áâ-+íç mñ ö³äéüí iññ³ iññ³ðééè; ñòí ñòí ðí áí y òà i³äððéí èö a³yéüí iññ³ áí ðääá-+í-éíí-ñòéüðòåòðéåí èö ðää í ðé öái ðòðæüí èö iññ³ áâ-+íç áäéäæé».

Þê óæà çàçí à÷æéïñý ó ëèëí í³ 2004 ð.
í ðèéì à°ðüñý Óéàç Ì ðàçèääí ðà «Í ðí çà-

«³ä TjT*0 Tc0 .439 Tw(ñ.5.410.004 ð 13978), ùç³äí î
âàò-åðääæáóþüñý ÓÍ íÿäî ê i ðíâääáí í ý TjT*0 Tc0 .181 Tw
à³ðèéè», Í i ëíæáí í ý i ðí i 10àäéë98ò ðäçöi ðèé ËÍ Óðà øð

Āī ðāð³, i àòà ēīñöüòðåáái í ý àèçí à-
÷áí à i á cí ãñ³i ëî ðåéòí 1. Ñí ðååä³, í áí á-
ð³áí ³ñòü åçà⁰i í ä³í äèäæè ç åðí i àäñüé³ñ-
òþ çóí l áéäí à ðíçóí ³í ýl ñóðí l ñò³
äèäæè, ùí í àéäæèòü í àðí áíh³ é óðýäo
ýé í áñéóðåáóðåá-ò í àñäéäí ý. Í ðæä, i à-
òå ëíñöüòðåáái í ý – í àéäæí äæäí í ý çáí-
ðíòí l áí çá'ýçéò, 1òðèí áí í ý ³í òíðí àö³í
h³ä åðí i àäýí – í ðí iñíçéò³ è ààåå-
æäí ü, ýé öä i àðåäåáá-åí 1 ó ii. 26–28
Í 1ðýäéò – äéý çååäçí à÷áí í ý åòåéòèå-
íñò³ i ðééí ýòëò ð³øáí ü çà ðåooí i ê ðö
åñååá÷í l áí áí èéçó. Ñòòðòåèí ÷éí i èéí i
° ñàí à i èòåí í ý åòåéòèåí iñò³ å óí l ååö
ñò+åñí l áí áðýäóåáí í ý. Å m³ëüí à å³ÿëü-
íñòü, å ðí i ó +eñë³ i ááí áí ðåí í ý, ° ðèí
øéÿöñí, ùí m³ ðéy° ðí ðåí óååí í þ °áí iñ-
ð³, ðíçåéòéò yé áíh³ðè, ðåé ³ m³ëüí l
h³äí iñáäéüí l ñò³.

Ó àèùàí áçâáí èõ äí êóí áí òáõ, ýê ³ ó
ääààòüüõ ³í øëõ, áèéí ðeñõí áóºoüñý òáð-
ì ³í «æèòòºå ³í òáðäñè øèðí èéõ ááðñõå
í àñäéáí í ý», ýê òí é êðèòáð³é, çã³äí ¹ ç
ÿèèí ³í Õíðí óâáí í ý òà êí í ñóëüòóâáí í ý ⁰
í áí áàýçêí âèí , àëá, áðåðõí áóþ÷è á³äñóò-

í ³ñòü ÷³ðéïáî í 1íðì àòèáí î áî áèçí á-+áí í ý
ö³ø ï Ôíðì óëë òà ü í áí áí 1íçí à÷ ³ñòü, ü
ðákçöéüòàòèáí ³ñòü í á ° áàðáí ðí ááí í þ.

Ó òàêñò³ Í ¹ ðýäéò í áâàï äèòùñý äâà òè-
í è (çã³äí í ç òàéñòí ì - òî ðí è) èí iñóéü-
ðóâááí ¹ ý, ýë³ äèë³ èýþ ðòùñý çà í ðéí òéí ìí
åáçí í ñâðääí üññò³ òà í í ñâðääéñâáí í ñò³,
äèàñí á - í óáë³=í á äðí ì ääñüéá í ááñ áî-
ðáí ¹ ý òà äèâ=áí ¹ ý äðí ì àäñüéí ì áóí èé.

Áí aë̄c̄ ɿ ááááááí eõ Õî ðì áí áí ðeõü i ðí
ðà, ùí i íæëéâèl i í yñí áí í yí òà êðeõa-
ð³i òâéïl eéàñè ð³éàõ³l i íâéä á áóóé
ó-ðñõü óí íâí áâæáí eõ á³ä i ðâáí ³â áéäéè
íñ³á ó i ðí ðâññò ëí ñóéüõóâáí í y. ßéùí
ðâáí ðâðè÷íí ó i õáé÷ííl ó íâáí áí ðâí i³
i íæí á áóéí á áí áí ðeõè i ðí áéí íâó ááç-
íññâðâáí üñl ó-ðñ³ i ðâññòâáí eé³â áéäéè
â áâáí áí ðâí i³, ðí äéý áéâ-áí i y ãðí i àä-
ñüéñl áóí èé òâéà ó-ðñõü á íâí ³í³ áóí èá-
í è í á i ï ðõ³áí à ³ Õâéðe÷íí çâí äéõüñy áí
íçí áéí i éáí i y óí íâí áâæáí èí è íññ áâí è
ç ³í Õî ðí ðõ³þ ã³â áðí i àäý i ï ñõðâé-
ðòí. Áð³i I í ðýäéâé ðí ðí ðâðâááâ-ðaº ð³ç-
í³ 1 ðâáí ³çâõ³éí³ i ðí ðâññò ëéý áâáí áí-
ðâí i y òà áéâ-áí i y ãðí i àäñüéñl áóí èé,
áéá í á i ñõðeõü áéí i ï ùí áí Õâéðe÷ííl
ó-ðñ³ i ðâðâññâáí èé³â á ðâáí ³â áéäéè.

Nëë³ä çàçí à÷èòè, ûì I ï ïðýäî ê í á i ³ñ-
òèòù í³ âèçí à÷áí ü òeïi³â, í³ ïõ ñàðàéòå-
ðèñòèè, í³ â³äi î³äí î₁ ñí äöéò³èè i ðí-
öääöð ùìäi êíæí î₁ ç ôíði, í á éääòùñy
i ðí í áíâò³äí ³ñòù ïõ ðíçòí áéè. I ï ïðýäî ê
í áí áæó⁰òùñy èèøà âèçí à÷áí í ýl ð³çí èò
âèì îä äi î ðääí³çàò³ òà i èáí³â i ðíååäáí -
í ý òòëò òeïi³â êí ñöëüòòåäáí í ý.

І óáë³-í á і áâáî áî ðáí í ý çá³áí í ç і і-
ðýäéíì áéëþ÷à⁰ áéèçüêí 17 ôíðì éíí-
ñóéüöóâàí 1ý, ýé³ і 1æí à ðíçá³éèòè íà
і ³ääðóí è – ááç 1íñâðääí èòòâà ÇÍ² òà ÷-
ðåç ÇÍ². Äî ô³ëüí ³ñòü äðóâí i ³ääðóí è⁰
äîñéòü ñóí 1³âí 1þ, 1mí áéèâí þ ç 1äéyáo
íà ڻ i ðéí áéâæí ³ñòü áí ðeí ó, ùí ૦àðâé-
òâðéçó°०ñý «áâçí 1íñâðääí ³ñòþ». Äî ôí áí
æ, ýéùí áí áî ðèòè 1í 1ñóð³, ôí 1áâáî áî ðáí -
1ý 1³ä- ÷âñ ðâéä- ðà ðâä 1ñâðâð³â, äèñéó-
ñ³ç, ä³æí 1æ, ³í ðâðâ'þ òà ³í ø³ áéèâ ðâéä-
³ ðâä 1í 1âéäí 1ý (i. 8 1 ï ðýäéó) í à⁰

Óñì ðí iþ eíñ ñóëüöðåááí iý yé á³ëüí lááí lááí
i³í ó áññ³þ çàö³éâáéáí éo lññ³á i³l ðíl àö³-
þþ. Áâæéèéâáí iááí eíñèòè, Çl ²º çàññ ááí i
i³l ðíl óááí iý àðl l aáññüéíñö³, ááí iáí l÷añ
a³äöðåí ðááí iýl iáððaöñ³í iíçèö³é ïö àáðòí-
ðð³á ðá / ááí éáð³áí èé³á ëáí aé³á. Ááí ðíl ááí
æ ñíáí ðíl àò éáí aé³á iáññ ááí ; eíí i óí³éá-
ö³; mñl iíñ ñóéáº ááí iááí iááí i íñääéþâáí iý
ðeøo +e³í ñøeø iíñääýä³á ðá ðíçñòááéyí iý
iááí èo ñéððáí ðð³á ó ðíl ðíl àð³ Øí ó, ùñl ií-
+aññòè ðíçðaöñí ááí iá³ëüøá iá à iáññ áó eí-
i óí³éáð³þ, i³æ iá òáðñí áó i ö³í éó i èððáí -
iý. ðíæ áâððí i èððáí iý iáññ ááí ðáí ü ó
Çl ²º áéí iññèòè çà ðáí èé áéññ á eíñ ñóëü-
öðåááí iý ðá ðíçäéýäðòè eíñ ááí yé çàññ³á i ðè-
áâððáí iý óáàáé, i³l ðíl ðíl óááí iý ððí i áá-
ññéñ ñò³.

Äîñèöü ñöö í ³äî îþ ° í îæëéâ³ñöö í öá-
ë³ í îääî áâðái í ý í î òæëåôîí ó, ùî
í äðäääà-÷°òüñý çä³äí î ç Í îðÿæéî í. Bé-
ùî áèöî áèöè ç ðíäî, ùî éíñööéüööâááí í ý
í ð³öö¹ ðöö°òüñý í áá íäðææáí í ý ç ³ñööî ááí îää-
ä³ääööéó, ðäàéüí èöö í ðíííïçèö³é äëý áäîñ-
éíí áæáí í ý éíí íéðäöí èöö áíéöí áí ð³â, ðíç-
ðíí áéè í íï³øéèé, ðí ííäáí í ý í ðíííïçèö³é
í í ðäëåôîí ó áèäéÿä° ääùî áæáí èí. Ðä-
ëäöîí í á éíñööéüööâáí í ý áíí ñööðèl á-
ëëøà äëý í áäàáí í ý í íäðäöèáí î_ áäí á³äéí-
áî_, í áçí à-÷í î_ çá íâñýäí í ³í ïôî ðí àö³_, é
í í ñöö³ á³ëüøà í íäí á³áí á í à áèä-÷áí í ý
äðîí áæñüéî_ äöì èé, í ³æ í à ðäàéüí á íääí-
áî ðäí í ý.

Çàòâàæèì 1, ùî 1 à æèâî 1 ï ïðýäî ê 1 à
âèçí à-+^a àéñï àðöi³ òà àðîì àæñüê³ ðääè
ÿè 1 äeí ç ðëí³å àáî ïî ðl ëí ïñóðüòåàáî -
1 ý, ði-+^a 1 àçéâå⁰ ï ëí ñóðüòåðéàí 1 -äi-
ðää-+èí è. Çã³áí 1 ç ï õ ðóí ëò³ÿ è àáî è
âéæéÿäþòü øâèäðøà ýè 1 ðääí³çàö³éí³ 1 -
ñäðääí èéè, ùî àéòí õ öéþòü 1 àáí ó³ ï ði-ð
1 àö³þ. Çàçí à-+èí 1, ùî çã³áí 1 ç 1 ï ëí àéæí -
1 ý è 1 ðääàí 1 àáàòðüñý 1 ðääâí 1 ði-âí àéòè
âñàí áéâú, ëí 1 ðåðäí³; çáí ðè, àéá 1 àí à⁰
æí àí èõ àéàç³âí è 1 à òà, ýéèé ñòåðóñ 1 à-
ðèì ñóù ð³ çàðî àè 1 -+ è 1 ïæí à ï ði-çãéÿ-
ääòè ýè 1 óáé³-1 à 1 ááí âí ðäí 1 ý.

Çàóâàæèì î, ùî ó ï 1 ñòàí 1 â³ í à çâàäó-
°òüñý ì 1 æëèå³ñòü äðî 1 àäýí, ïö 1 á°'ä-

í àí ü, àí àë³ðè-í èò ñòðóéòòð ñàí 1ñò³éí 1
í ðí áî áèòè í óáé³-í³ áðí i àäñüò³ í ááí áî-
ðái í ý ç áí àéíá³-í èò í èòáí ü, üñ í á áèé-
éþ³ò, áî áí í ðñ, ý ðàáà í à ðàé³ á³_. Í á
áèçí á-ð³òüñy á³áí í ááí í «ñòðáéáí ý»
áèáàé áí òàéèò í ááí áî ðái ü, í àòí ñòü
áí ð³ëüí èí áóéí á á³ññé³áéí áóåàòè òàé³
í 1á³_ ðà áèá-àòè á³áí í á³í³ í àòáð³áéè
(-è ðí á ðàí éåò í ááí áî ðái í ý, -è ðí á
ðàí éåò áèá-áí í ý áðí i àäñüòí_ áóí èé).

Нáðáäå ôîðì áèå÷áí 1 ý äðîñ i àäññüéñ i
äöí èë ó ï 1 ðýäéó i äðåâàæé í éääöüñ i
i ðì mï ö³î ëîä³÷í³ äîñë³äæáí 1 ý / 1 i èöö-
âàí 1 ý òà áí àéç 3 i ðî ðì àö³éí èö i àðåð³-
ë³ä ð³ç i ï âí òëí ó (i àöð³äë³ä Çl 2, i àö-
ð³äë³ä çâåðí áí ü äðî ì àäýí, ö³ëüí âí i
i ðî ðì àö³ç, ùí i àäðî àëöü âí mï àö³äëü-
í èö ñëðéí ûñ ê). Äèå÷áí 1 ý äðî ì àäññüéñ i
äöí èë çä³äí 1 ç i 1 ðýäéí 1 òàéí æ i àðåâàä-
÷äº «çäi ðî àâäæáí 1 ý» mï àö³äëüí èö ðóá-
ðèé ó äðóéí âái èö òà àéäéòðí 1 i èö Çl 2
(i. 9). Í à çi âñ³i çðî çöi 3ëí, õöí, ýëèí
÷éí 1 i, à ýëèö Çl 2 çäi ðî àâäæåðàòèí à ö³
ðóáðèéè, 3 ýëèí è âí 1 è áóåööü. Ôîðì àò
«÷àðò», èëñòð³ä ÷èòà÷³ä, ýê i 1 êacöº
i ðàéòèéà, èí ðeñòöºòüñ i àáí 1 þ i 1 i ö-
éýði 3ñòþþ ó 1 åøí 1 ó ñöñi 3ëüñða³. I 1 ñòðº
i èòäi 1 ý - i àå³ùñi â ðäç³ 3¹ 3³äö³ç, èí 1-
ñòüööåàáí 1 ý i ðääí àí è àéäæé ñöåí ðþåàòè
äí àäöéñi åó èäí èö ó àéäéýä³ Çl 2 i 3æ àéä-
äí þ òà äðî ì àäññüéñòþþ ç i àòí þ þ i âí 3äöè-
ñý, ýëó i 1 çëö³þ çäéí àþöü äðî ì àäýí è?
Ö³åá ùí çäðåäé çåáäç i ÷áí 1 ý a³äéðòðí ñ-
ð³ i ðî öåñö ëí 1 ñòüööåàáí 1 ý. 2 i à çðî çöi 3-
ëí, õöí â òæéí 1 ó ðäç³ a³äí i 3äöèòèí à çä
i ðääí 3çäö³þ ö³; ðî ðì è èí 1 ñòéüööåàáí 1 ý.

І єðаії 1^й ѿ єüї аїї 3^ї ѡї ðї ао³ї ; Ѳа нїл а-
о³ї ѕеüї ёо нїлðеі ўї ве (і. 9) і а ѣаðае³ї аа-
1³ а єї ѡаñен³ єї нїлðеüðааї 1^й. Ѳа нїл а
нїл нїл⁰ ѿüї ѕааðі аї ѹ аðдї ааÿї. У ѫї аї 1^н-
ðаі 1³ ї јаððі ѕаçї а-²еðе, ѿї єеøа ѡаé
ðеі ѕааðі аї ѹ ⁰ 1^ї нїл³ єї нїлðеüðааї еї ,
і а 1^ео ёаї ао³ї аї 1^ї јаðеі 1^ї аðаеðе а³ї аї 1^ї а-
1^ї је 1^ї ааї єї нїл. Аеаñї а, І 1^ї ѯаї є і ѕаçай оо⁰
øеððеé 1^ї ао³ї аї 1^ї ѕеёð³ї 1^ї ааðæаї 1^й
«ї ѕї 1^ї ѕеёð³ї ёа ѕааðааєаї ѹ», 1^ї æ ѡа је-
ї єñаї 1^ї ѿ Ѣаї 1^ї «ї ѕї ѕааðі аї 1^й аðдї а-

ääí 1 ý â ääí 1 i ó ðäc³, â ÷i i ó ñääñ êi i ðä-
äeí aö³ ï a³yëü i ñö³ ðää, êi æí à ç yëeö
i à⁰ aëð³øóâàòè ñääñ i ëoäi í? Äçääæe³
öäé «i ðè 1 ðäaá i éé» i³aö³ä i àä áé
aëööá ðöåäòè i áí áö³äí ñööü ñöåí ðäi í ý yë-
i ñö³éí èö, ðäé³ ðeì ÷aññ aëö ðää aëý
ði çäyëäö eí ðäoí èö i ëoäi ü, i àí ðýl³a
a³yëü i ñö³. I aðòi i ñööü, ðöåí ðþþòüñ y i ñö³éí³
ðääé è ç i ácðiçói³ ðiþ e³ëüñ ðiþ
i ñö³, ÷añ a³a ÷añó aí i è ðöåí ðþþòü uá-
äi aàòeí a³ i ñö³éí³ ðeì ÷aññ a³ ði aí ÷³
i ðäaá è.

Âí áí i÷âñ, ó ï î ðýäéó i ðýì í á i-á-
ðääáá÷áí í, üí ÷éáí è åðí i ääñüéí, ðääë-
í åþþö i ðääí åðí äëðè áí ñéëääó ðí áí÷ë-
åðóï ç 1 ðääí 3çàö 3éí áí çääááçí å÷áí i ý
í ðí åääááí ý êí 1 ñóëüðóåáí í ý (i. 25), ñóä-
ðóñ òá i ðí öääóðè ðí ðí óåáí í ý yéëó åçä-
ääé 3 í á i ðí i éñäí 3.

20ðáðòð³-í³ñöü í iáóäiåé ðää i äðäää-
ón³i á³äæéåà⁰ùñý í à³i ðí ào³éí iì ó
í áí åäæí áí ð³. I¹ ñòà⁰ i èòáí i ý, aëy ðiáñ
óçäååäéüí áí³ áäí³ i ðí ðäçöéüòåòè éí i-
ñöüööååí i ý i äðäåàþòùñý, cí i áô æ ðåéè,
ååí ðó i i³ ðåðòð³; ðää (i. 19). ðåéí æ⁰
i áåí³ ñöi í³æé ùñi áñi mñ ðí iñæí iññò³ ðå
åçäååäé³ áí³øéüí iññò³ çåéð³i éäí i ý çå ðåäää-
í è ðóí øö³; ðí ðí ñååí i ý áåí éó i áoéí áí-
í ñååðóí ðí áåí èó ññò³éí i³-i èó áåí èó, ðéí
a³ëüøá, ç i àoíþ³i ðí ðí ñååí i ý aññò³ añý
(í ðååí³å áéäåéé, çåññí á³å i ãññí áñi³ i ðí ðí-
í ào³; ðà³ i øéó èí ðéññööåå³å) ùñi áñi mñ ð³-
í èí i³-i èó áåí èó (i. 33 I ïðýäéó, i. 4.7
I ï èí æáí i ý). Bé³ áoéè á çå'ýçéè öüññi
í ðååí ó, nñéåæ³í i, ç Äåðæååí èí èí i³ðå-
óí i ç i èòáí ü ñòåðéñòéèé, ³i øéí è mñ ð³-
í èí i³-i èí è ñòðóéòòðåí è. I¹ ðéí áå³áí i í à-
åååä⁰í i, ùñi çå³áí i ç Óéåçí i ï ðåçéååí ðå
Óéðåçí è a³å 16.12. 2002 ð. ó Í ào³í i àeü-
í iì o³í ñòðéòòð³ ñòðåðåå³-i èó áññé³æåéí ü
í åðåååå-áí i ñòåí ðåí i ý «mñ ð³éí i³-i l³
ññéóæåé äéy çåååçí á-áí i ý i ï ðååá ï ðåçé-
ååí ðå Óéðåçí è ó mñ ð³éí i³-i³é³ i ðí ðí à-
o³; i ðí ñóññí³ëüí i-í i è³ðé-í³ nñ ð³æüí i-
ååí iì i³-i³ i ðí ðí oåñé á ååðæåå³.

Í 1âáðòàþ÷èñü äî í èòàí í ý ñòàðóñó ñà-
ì èõ ðàä, í àäí èî ñèì 1, ùî çãëäí 1 ç í. 6

Í m̄ áéèâáí i_ óâááé í i_ ðááó_ ðí_ é_ ðáéò,
ù_ í_ òéí_ í_ áá_ í_ í_ éí_ æáí_ í_ ý_ í_ á_ áí_ ðéòü_ í_ ^3÷í_ -
áí_ í_ ðí_ í_ áðáí_ ^3çí_ è_ ðí_ ðí_ óâáí_ í_ ý_ òéò_ ðáä.
Í_ í_ æéèâáí_ ñòáé_, í_ ámí_ ðâáä^3_, +éí_ àéí_ ^3_ äéý
Óéðá_ í_ è_, í_ á_ í_ áòó_ äòí_ êó_, í_ ðééí_ ýòí_ èí_
áóá_ áé_ áâð^3áí_ ð_, ýéèé_ ðí_ áéòü_ í_ àéñèí_ àéü-
í_ í_ í_ æéèâáéí_ í_ óáé^3÷í_ èé_ êí_ ðí_ èü_ cà
â^3ááí_ ðí_ í_ êí_ í_ êðáòí_ èó_ í_ ñ^3á_ çá^3äí_ í_ ç_ á^3äí_ í_ -
â^3äí_ èí_ è_ èðéòáð^3ýí_ è_ -1_ Táí_ è^3äí_ í_ 31_ Tw_ í_ àáí_ TjT^*0.213_ JTí_ èéäñò

Þêðù ñ áî áî ðèð è í ðí òóí êó³; ðàá, óí
 í à âñ³ áî í è ° êí ðâéòí è í è ° í áí îcí à-
 í è í è. Í aï ðèéëää, ýééì ÷éí îì áî ðâå ÷í-
 êí í nöéüðâòðéâí èé 1ðâáí ì í æá aééí ò-
 ââòè çâáäáí í ý ùñ áí «çâááçí á÷áí í ý
 âðâóðâáí í ý áðí îì áæñüéí; áóí èé» (í. 3.3),
 ýé ðâáëçí áóââòè í ðâáí «çâéò÷âòè áí
 nñí °; ðí áí òè í ðâáñðâáí èé³ áí ðâáí °; áé-
 éí áâ-í; áéëäéé»? Í èðâáí í ý òâéíæ ó ðí-
 í ó, -áðâç ýé³ Çl²³ á ýééì ó í ðýäéó
 áðí îì áæñüé³ ðâæé áóâðóð³ Óí ðí ðâåòè í à-
 nñéáí í ý í ðí nñí þ á ÿéúí ñòò (í. 4.8).

Í à çðî çóí °éí, üí ì à°öñý í à öåâç³
í °ä «íï ðàöþâái í ýí 1òðèí àí èõ çà ðå-
çóëüöàòàí è í ðí åäääí í ý éí î ñóëüðåö³é ç
åðí ì àäññüé°ñòþ í ðí î 1çèö³é òà çåöåâ-

æái ǖ – ̄ áái áî ðái í ý +é ñeñòàì àòèçá-
ȫý, ̄ áðí áéà, áí áñáí í ý äî çåääáí î_ òáá-
ëëȫ +é ááçè áái èõ? Úí i áðääáá-+á°
í î ðäöþâáí í ý äðí i áäñüééí þ ðääí þ i ðè
Êááí áō ̄í ̄í ñòð̄á Öéðäjí è áái èõ, ýé̄
í áäá̄éøëè áäá̄éøëè áäñüééõ ðääí i ðè öáí-
ððäéüí èõ, ̄í ̄í ñöåâéõ ̄ðääí áõ áééñí áâ-+í_
âéàäé?

Í ³äñöñ i áôþ-è áí áë³ç «í áðåäääèáí ð-
÷éò» áí éóí áí ð³â ùí áí çàääçí á-áí í ý éí í-
ñóëüðöôääí í ý, çäçí á-éí í, ùí ó ð³é ðäääé-
ö³, á ýé³é áíí è í ðééí ýò³, ö³ íí ðí áðéäí ³
áéðé ñéí ð³øá í ³äðéäàþþöü ñàí ó ³äþþ çä-
ääçí á-áí í ý á³äéðéòí ñò³ áéäæé é çäéèòà-
þþöü áäääðí á³äéðéòéò í èðáí ü. Ðíæ í ðéí-
öéí i áíþ ° í íððääá áäíñéí áéäí í ý öéò
áí éóí áí ð³â òà ³í øéò íí ðí áðéäí èó áéð³â,
ùí ðääööéþþöü ³í ðí ðí áó³éí èé í áí ³í òà
áçá³í í ä³þ áéäæé ç áðí i áäññé³ñòþ.

Í îë³òè÷íá âîëÿ, -³òëéà ì àòà, ö³ëëñ-
í ³ñòü áà÷íá í ý, íái íçí à-í ³ñòü òáðì ³í îëí-
ã³, ä³ºå³ñòü í ðíöääöö ã³äí í ã³äí í äî
ääí 1ëðàòè-í èö ï ðéí öëí ³á, íää³ääí ðíò-
í ³ñòü í îëàðàí ü çà çëíâæéàí í ý – öä âñä
òà, +íääí áðäéóâàëí ñòàð³é äëää³, ³ òà, ùí
í àº áðòè ó âëäëë í îäí.

I ³ñëý i 1ä³é ëèñòi i àää - åðóä-
í ý 2004 ð. å Öêðåí³ äëý í à-
öéîåö³-ä-í 1ë³ði éí ³ñëý
äñ ñðåòí üí ñí ðèýöèéåà ñèðóåö³ý ùí äí
äí ðí ååö³; i ååí èö ðåí³é ðà i ³äöí å³å
äí ñë³ææáí ý i 1ñòéí i óí ³ñòè-÷éò ðòáí -
ñòí ðí åö³é. Öä i 1å'ýçáí 1 ç ðèì, üí çåå-
äyéè çì ³í ³ i ðååéý-÷éò åé³ò i ååí èí è
çðóøáí 1ý è ó ñòñí ³ñüí ³é ñå³äí i 1ñò³
i à-
ñåéäí 1 ý i 1é³ò-÷é-÷é à ñèñòàí à i 1-+æäà
ðòáí ñòí ðí åååòéñý ó ³éè ååååòí ðèòåðè-
çåö³;. Ö³ i 1ä³l å³ååååéñý i ³ä ååñéäí è
çååååæäí 1ý ³ çåòéñòó êí 1ñòéòöö³éí 1äí
i ðåååå åéåí ðó. Å ðåéñò³ Éí 1ñòéòöö³
1996 ð. çåò³ññí ååí 1, üí i àòà ååååæäåå
° i ðåååå åíþ, m ö³åéüí 1þ ³ ååí i èðåòé-÷-
í 1þ. Å ðíé æå +÷ä i ðíòýåí i óñ³ð ðíé³å
i åçåéåæí 1ñò³, çå 1ö³í èåí è Äí i ó ñåí åí-
äè (Freedom House), Öéðåjí å æí åí 1äí
ðåçó 1 å åöñåéèå åí åðóí è ååí i èðåòé-÷-
í èö åðåí, å å i ðåçéæäí ò å 1ñòåí i ³ ðí-
èé ñåí ³; èåååí ³; åóå i åðñí i 1þ non-gra-
ta i åéæå å åñ³ð çåñ³äí èö åðåí åö. I è-
í ³ ñèðóåö³ý çì ³í èéñý ³ç ðí-÷í ³ñòþ åí
1 ååí åéè, +÷éí 1 i åí i ðåçéæäí òå çåí ðíøó-
þþü i å i ³æí åðí 1³ ðí ðòí è ðà ³í ³ç
çå-
òí åé è åðåí ³ Ñ, å å ²í òåðí å³ ñòí ³ ðè-
ñý- ñåéð³å ðíç i ³ñøþþü ³í ðí ðí åö³þ i ðí
i 1 i åðåí +ååò ðååå åþþþü, å åðåí ³
ååå-
æþþü åç³ðöåí ååí i èðåòé-÷í åí ðí çåéè-
éò. Õí +÷å çåðåç ðåí 1 i ³ååí åéè è i ³ñåñòí -
éè, åéå åöæå ååæéèå åí ðí åí åé³çóååòé
i åééèå³ i åðñí åéòéèå ðí çåéèòé ååí i è-
ðåò³; å å åò³é å åðåí ³.

Áàâàòî ãïñë³äí ëë³â çì ³í â óéðà¿í-
ñüêî òó ñòñï ³ëüñòâ³ óï ðî äïåâæ ððèåâæí ãï
÷anõ ãäï îäeyëeñy ã³ä ïõ àï ãë³çó â ì à-
ææô ððäí çèðî ïé ã³÷í ï_ i ãðàæèäí è,
âââææþ= è ùî í àï à° ï ³äñòââ 1÷³éóâæò
íïýâè ë³åðâæüí èô ãäï îéðâò³é ì à ïñò-
êî òí ³ñòè÷í ïî ò ðîñòï ð³, a ðïï ò+ëñë³ ³
â Õéðà¿í ³. ï ñí îâï îþ ïðè+ëí îþ, ì à ïð-
íþ äöï éô, áóëë ñòðóéòòðí ³ ã³äï ³í ïñò³
óéðâ¿í ñüêî ãï ñòñï ³ëüñòââ, ýë ³ ³í òéô
íïñòðâayí ñüêèò ëðâ¿í, ã³ä ñò³äï ¹òåðî-
íæññüêò ñòñï ³ëüñòâ, ñäðâä ÿëëò äï ì ³í ô-
þ= èï è ⁰ ðæë³ä³éï ³ ã³äï ³í ïñò³ (à ñàï à,
èâòî ëëöèçï, ì à ã³äï ³í ô ã³ä ïðââñëâàÿ
â 1áò³é êðâ¿í ³), 1àÿáï ³ñòü ãðî ì àäÿí-
ñüêî ãï ñòñï ³ëüñòââ, óñòâæäí ³ ãäï îéðâ-
òè÷í ³ ððâæèë³_. Ç òï+ëë çïðó äïñë³äí è-
ë³â, ñàï à çà 1àÿáï 1ñò³ õëëò ïðââæòí ïâ ³
ì 1æëëâæé óñï ³øí èé ïðâðâ³ä ãï ãäï î-
éðâò³_, à çà ïõ ã³äñòóï 1ñò³ í àâ³øü áâçâéöç-
äï ãïéò+àòè 1ñòââòí ððâðâí ³ êðâ¿í è ãï
éðâ¿í ç ïðâðâ³äï 1þ ãéï 1ñï ³éïþ òa ïïé³-
òè÷í èï ñòñï ³øí .

Öþ ðaçó, ýe iððâæðði, íá'ððiði áóþðü
í àÿâí iþ ðaí áai ö³oþ ðiçâæðði iñðêi ì ó-

óâàòèñÿàëüí èõ ï êðàçí âàòèðàç ýê ³ ³í ø-³ï

Óð³ì ç áí êó êðèðèêºâ ððàí çèòí ëí ã³; àëüðàðí àðèâà í àóêí âèð í ³äõí äºâ òàé ³ í á áóëà çàí ðíííâàí à. Äí ðà÷í î ðàéíæ çà- óâàæèòè, üí é êðèðèêà öý ëóí àëà ³ â í á- æàð ñàí íâí ððàí çèòí ëí ã³÷íâí äèñéóðñó.

í³ í à í à í³ óéþþáàí í y¹ áðíí àáññúéíþ áóí -
éíþ ðà í áððóááí í y¹ í ðàáá éþþæí è. Çáé-
ðí³ í eáí í y¹ áéàáè á³ááóááéíñy³ çà áíí ií í-
áíþ ðåéüññéô³éao³þ áéáíð³â, ³ í íñò³éí èí
øéñéíí í à çáéííááâ=éé íððááí áéäááé
çááðíçíþ éí áí áíçí óñéó ³ í ðýí èí øái ðà-
æáí, áíçéí í ðááí áéäááéíí í ðí ðí óñó
ðà éí áí í³æéóíí í ç í áóíþ ñóáíðáí í y¹ ðåé
çááí í¹ í ðéðéáí áí ðññéíí á³éüöíñò³. Í ðåá-
éý³ éí èá áéäéüéà ðåç³â í ðí áí áéëéé áá-
í áðáéüí ³ ðåí áðéo³þ í àñððááí èó ðåéüññé-
ô³éao³é ò æTééí ðéññóáí í y¹ éðéí ³í àéüí èó
ðåññóðñ³â ó áéáíðáó. ðåé, ðåí áðéo³þ
áéë í ðí áóááí í y¹ í³ðé ðåðí èí íñò³ í àññéáí -
í y¹ ðà éí áí áíðí áí íñò³ áóðé Teééí ðéññóáí èí
áéäááíþ áóáá ðåðåðáí áóí 2000 ð. ùí áí
áí áññáí í y¹ çí ³í áí Éí íñòèðóó³þ. Í àññöí -
í èí éðíí í ðåðåðéáí áóéí á³äí ðåññúáóááí í y¹ íí-
ðáí ³æéó ³ááí í y¹ íñòððåðéáí í áí ðåññóðñó í à
í áðéáí áí ðññééðó áéáíðáó 2002 ð. çà áí-
í ií í áíþ í³æððáñí áóááí í y¹ áíéíñ³â. Í íæé
í ááññòè è ³í ø³ í ðéééááé.

Êðð³í ðíàáí, i íññ³éí áí ñèëèëñý çì ³í è
ó ñàì ó i íë³òè÷í ó ñèñòàí ó áóö³í ðí ç ì à-
ðíþ ù áâáññéí àéáí í ý. Áééñ ðèñòí áóþ÷è
çâéí i ñàáñ÷í ðíàéòè, a³äí i ã³äí ³ ñòðóéòòð-
ðè, i ááæéæáí ³ áí È. Êó÷i è, ðí÷ æT³í ³
í á ñòàí ðèà í áâéñéí ñàáá ñèñòàí è áí ëèåó
í ñèðàí i ë³ññéòð³÷í i ñòðóéí è, áí ñòðèí óþ-
÷èññü i ðéí òëí ó ð³äí i ã³äáæéáí i ñò³ a³ä
óññ³ 1 ë³ññéòð³÷í èò ëéáí ³á, i ðàøþþàéè é
çâéð³í éáí i ý ñàì á ðàæèí ó áâéàé è ñèðàí i
í ññ áé. Áéý çâéð³í éáí i ý áéàéè È. Êó÷i è
áóéà i ðèéí ýòà Èí i ñòðóéòòð³ý 1996 ð. Çà ù
i í ëíæáí i ý è i ðàçéäáí ò ° «Óóí êó³í-
í àëüí ï «í ññ³òí » jTëéàéò i ñáí i ðTáí ü
âééí i ñà÷i ù áéàéè, i ðíòà ñòðóéòòðí i ã³í
í á i ãéàæèòü áí ñèñòàí è i ñàáí ³á áééí -
i áâ-í ù áéàéè» [6, 59].

Ñéëááé³ñööü í î è³ðè-í èö ³í ñöèööð³â,
òàèëö, æÿê í àðö³_, í àðëàì áí ò, í ðääì ³â
í ³ñöääâí ãí ñäì í àðÿäöåâí í ý, í åñí ³ðí ì í æ-
í ³ñööü àèéí ï óåàöè í èì è åí èí áí ³ Ôóí èö³_(
(éí ï ðöñ í þþâáí í ý ðäñööð³â ãí ñööðí ó äí
âëäæë, í ¹æëéâí ñö³ ðí çí í ä³éö í ðè-
áööð³â, åäðäääö³_, ³í ðäðän³â ñî ö³æëüí èö
í ¹ääëæé ðäí ðäçáí òàö³_, ³í ðäðän³â, ñöåá³-

ñèëè, ùî ëèøà íàáèðàëè äîñâ³äó ïðàé-
òè÷íî; îîë³ðêèè.

Àëa áoéî ́ i ðí ái eî øáí ́ éoðñ ́ à ðíç-
âéòì ê áai ́ éðàò³ç, áoéa ́ ðééí ýòà ́ á³äi ́ -
á³äi ́ à Éíí ñøéoo³ý ́ i ́ ïñöoi ́ ïâi, õi+à ́ é
í ́ ïâ³ëüí ́, ðíçâéâæéený ́ ãâi ́ ³ ñâéòi ́ ðè
éðñ ́ àäyí ñüéi ́ ãâi ́ ñóni ́ ³ëüñòâ, òi ði ́ óâ-
éený ́ i ́ ïcèo³éi ́ ³ i ́ ïë³ðè+í ́ ³ ñéëe.

äè ī áái èõ Ô³í àí ñî áî -î è³ääðõ³÷í èõ óäðó-
ï î áái ü, ùî 'ðóí óöääéïñý í à ï äðääéäì³,

ì è â³õàì è äàñýòèë³òöý áóëë:

- í àÿâí ³ñöü ðàäëüí èõ âèáî ð÷èõ çì à-ääí ü í à ³äí ³íó ³ä äåçäëüöäðí àòèáí èõ í ðèì ómî äeõ äéäí ð³ä;
 - í àðäðöñä ³ä í 1í1í1í1íè³; í à äéääö 1ä-í ³ø; í àðöð³; äí ðíçäæéöæáí 1; ñèñòàí è áä-ääö1 í àððö1éí 1ñö³;
 - äéçí áí 1ý í ðäàà êíæí 1äí í à ñäí áí äöääö1 èé, ñéíàà, ³í ðí ðí àö³;
 - í 1øèðäí 1ý í ääðæäàáí èõ äèääí ü, ðäéäéäàí àé³ä ³ðää³ññöàí 0³é;
 - í àðäðöñä ³ä í 1äí 1; ³çíëyö³; äð1í à-äýí ³ä ³ñä³ðí äeõ ³í ðí ðí àòèáí èõ ³ ñöäü-ðöö1 èõ í ðí öäñ³ñä 1äí ³ëüí èõ í 1ñäèö3ñä ³ç ³ñä³ñ1, çí èðäà à é ÷äðäç 2í ðäö1 ào [10].

Äéá â ðí é æá ÷-äñ áéáí ð÷³ í áðåáí í è
í ðí öyáí í 1 ñoáí í ³ö ðí è³å í 1 ñoóí í áí í á-
ðoááí ðþááéèný ó çáñ³á çáéð³í éáí í ý áéá-

Í àðèí à Øàï î âæáí êî. Äàì î êðàòè-í èé òðàí çèò ii -óéðàí ñüêî ì ó...

Page 1

÷êâ È. Ì àí âáéí, áóäü-ÿéâ äéèòåòðòðâ –
öâ ñí ðí áà äàì í êðàòè÷í îâí ñóñí ³ëüñòâà
âéð³øèò ñâí i ðí áéàí è, ðí ì o äéèòåòðòðâ
í à ° áí ðèoâçíþ äàì í êðàò³ [12, 167], à
ëèøà í áðâåðç³ý í áâí èõ ü ³í ñòèòðò³â. Ö³
í áðâåðç³l òâéîæ í áâæéè í ³äñòââè â³âí âñ-
ðè í àðó öððâjíó áí «Ñ³ðí l çííè», ðí áòí
í ðí ñòí ðó, áâ õóí êò³í ï óþòü íï 1çéò³éí ³
í áðð³l, á³äáóâàþòüñý âéâí ðè, í ðééí ýò³
ââí í êðâðè-í ³ êí 1ñòèòðò³l, í ââ³ðü íââí íþ
í ³ðíþ ³ñí ó° áðí ì âäýí ñüéâ ñóñí ³ëüñòââí.
Âéâ áââ³ðè í ³ñòü ³í ñòèòðò³é ñòí ì ³âí à, ýé
³ âéâí ðè áâí í èõ, í èçüééé ð³ââí ü í 1ë³ðè-
í 1l ò-ðñ³ í âñâæáí 1ý, á³äñòòí ³é êí 1òðí ëü
çâ á³ÿéüí ³ñòþ öðýâ³â, í 1ðòðòþòüñý âá-
í í êðâðè-í ³ í ðí ðâæåðè, ùí âèééèéâ°
í èçüééé ð³ââí ü áâí ³ðè áâí 1ô ³ö³éí èõ
ñòðóéðòð áâðæââí 1l áæâæé [13, 49]. Â
ðí é æâ ÷âñ, ýé çâçí á-ðâ° ð. Èâðí çâðñ,
í áðâåðç³l ñââí ðèéè ð³çí ³ ðèí è 1l ë³ðè-
í èõ ðâæèí ³â: ðâæèí «âí 1í 1þ-1l áæâæé»
ðâ ðâæèí «âáçí 1ë³âí 1âí í 1þðâæç³l ð».
Âéâ ëðâí áâí 1ý öðõ ðèí ³â í à° áâñòâðí üí
ðòð÷í èéè ðâðæåðâð. Òâ í 1âí 1þçâí 1 c ðèí,
ùí 1âò³é ëðâjí ³ áóéè í ðèòâí áí 1³ ðèñè
íâí ðèí ³â ðâæèí ³â, áéâ í à íââí èõ áâð-
í àõ ³ëüø ýâí èí è áóéè é ð³, é ³í ðèí 1ñí á-
ëèâí ñò³ 1âí ðâæèí ³â. Í áéâ ³ëüø óçâ-
âæüí þþ-1þ 0 ðí-ââ çí ðó È. Áâéí 1í áâ,
êí ððèé, áèéí ðèñòâðí áðþ-ð è í àðâòâðó, í àç-
âââí 1ââí ³ ððâjí è «í ðèñí áðéí áâíþ çí-
1lþ», áâ 1â ³äáóâàþòüñý áí 1³ áââ³ðèí à-
ö³ý, áí 1í 1ñòðóâæç³çâò³ý [14, 22].

ääì î êðàòè÷í î ãî òðàí çèóâ, êî òð³ì äàëèá-

í è õ ð à æ è ì ³ è á ó ü
í à ⁰ ï à ò î ê î ³ à ³ o b

Nóttir ³eumðaða í áðaða oðr

ãðóðaí ý 2004 ð., ç äðóðaða, óñóí óððe ã³ä
âæðaæða óñ³ð eðþ÷ðaða ðaðaða ðaðaða
í áðaðaí üðaða ðaðaða ðaðaða
í ðaðaða ðaðaða ðaðaða.

Í àðèí à Øàï í âàëáí êí. Äàì í êðàòè÷í èé òðàí çèò í í -óêðàì ñüêí í ó...

Í íí ááí ð³â í îáí ³ñòþ í ³åððèí óþòü ã³ýëü-
í ³ñòü Í ðàì 'ºð-í ³í ³ñòðà P ë³ζ Óèì í øáí êí,
35 % – ä³ýëüí ³ñòü áî êí áè Áåððí áí î_ Ðàäé
Áî êí áèí èðà Èèðâæí à [17]. Ñé³ä çàçí à÷è-
ðè, ùî òàéí áî ð³áí ý áî áðè í á áóëí ó çí á-
éí áèö Õ³åð ÷àñ³â í ¹ ÷àðéö 90-ð ðî ê³â
ÕÓ ñòí ë³ðòþ. Òàé, í íí ³øí ðéí á óéðàì -
ñüéí áî ñóñí ³ëüñòâà ç 1994 í ¹ 2004 ð³é
ñâ³ä÷èòü í ðî í ¹ ñò³éí ó òáí ááí ð³þ çí è-
æáí í ý áî á³ðè áî áñ³ð ñî ð³åëüí èö ³ í ¹ ë³-
ðè÷í èö ³í ñòèðóö³é ó ñóñí ³ëüñòâí ³ áî í è-
ðàì èö í ñ³á éáð³áí èòðâà ááðæàâè
[18:588–596]. Â òí é æá ÷àñ í ¹ æóñü í ðè-
ñéí ðèðèñý í ðî ðèëæí ³ í ðî õáñé, à ñàì à –
éí í ðððâáí èþö³éí ³ òà ðååáí øèñòñüé³, á
ååáí áàðä³ ýëèö áóäóòü êí èëøí ³ «í ðî á-
éäí ³» ñëéè, ùî çí áéäóòü í ³åððèí èö ñá-
ðaa á i åððí ³éë³çí ááí èö áåðñòâ í åñåéáí í ý
³í åóñòð³åëüí èö óáí ðð³â, í áí ñ³í ³åð³â, áá-
ëèéñí áî ³çí áñó. Í ñòàí í ³é çàéäæí í ³ä
äéí àí ³éë ³é ðè÷í î_ ñèððåö³; òà í àéäæ-
í èö òí í á äëý áéñí î_ ³÷í î_ ä³ýëüí í ñò³ í ¹ -
æá í ¹ ÷àðè í ¹ ñòéí ³é ðèéí ýòí î_ Õ³åððè
í ¹ ë³ðè÷í î_ äéñòððåö³; ðî ñòððåö³ î_ áéäæòí -
ððåö. Í áåðýä ÷è òá áóää í ðåäñòâáí èé ³-
åèö, èí ñòð³ í ¹ ñòóí î_ áñ, àéá í ¹ ñò³éí í ¹ áñ
á³ëüøá í åððí ³éë³çóþòñý, ááí áæá çí áéí -
í à í áéë÷-ý (ðî ÷à ñëí á'ýí è çàâæäè æà-
ë³þòü í ¹ ñòððæäæéò ááí æåðòâ, àéá
éáí ³øæé í à ðî çá³éýº òàéèö í ¹ ÷óð³â ³ç í à-
ñåéáí í ý). Ðèí í à-á, ùî çà ááí èí è Öáí -
ððó Ðàçóí êí áñ, è³ëüé³ñòü òèö, ùî í ðî áí -
éí ñòåâæé çà ßí óéí áè÷á, à ñàì à 44,2%
í åñåéáí í ý, í ¹ èé ùá í à í áåððâí ðèëæñý ó

óðþýáóðááí í ý. «Í àéäáí 1^ºñòú» ýé áàæ³ëü
áí ëèåó í àðí áó í á àéäáó çæéèøà^ºòùñý é ó
í ðí ááàáí 1º êàäðí áâí_ i í 1^ºðéè yé í á ð³â-
1º áðááðí áòí ð³â, òàé³ í á ð³âí³ áí³ áð-
éí 1º èó áàí³ 1^ºñòðåò³é. Í 1^ºêací áâè í áóèé
ñèððåò³í áâééí 1º áðááðí áòí ðà Óí áéüí è-
-éí è í . Í éóééà, ýééé áóá áèí óðáí èé
á³âí 1âéðéñý á³â í 1ñàäé, ³ í ðéçí áàí-
1º ý / ñóñí áí 1º 1º ðéð í áðááðí áòí ð³â, -è
ñí áéðéýò³í ç áí éó Í ðáí "ºð- 1º 1^ºñòðå Óé-
ðáí è P . ðéí 1øáí êí çâáðí óðéñý áí
«í àéäáí ó», ýéùí Áâððí áí á ðàää á í óó-
ââéèðöù çí 1º è áí áþþæàðó 2005 ð. Áéá
ñé³ í àí 'þòðè, ùñ í ðé áèéí áí 1º áéäá-
í èó í 1âí 1âàæáí ü êí èéøí ý í 1í 1çèö³ý í àº
çâáðòè í ðí «àðééó í áðáéí 1º í ý», á í à-
éáðòðåðâðéñý í á ñâí 1^ºð³âí ó í ðâéðé-í ó
«àðééó á³âí 1âàæéüí 1ñò³» [21:187].

Đèo ðèéà «ì àéäàí ó» çàéèò ðòùñý ³ ó
 ï ðáçèääí òà í ³ä - ã éï áï í óáé³-í èõ áèñ-
 ðóï ³â (ùí áóéï ýái í ó éï áï áèñðóï ³ ó
 Áï áöüéò á ëþòï í ó 2005 ð.), ðï-÷ á ðï é
 æá - ÷ ãí ëäåéï í íí ³ ðèòé á³äñòóï ³ ñòù í ðï çï-
 ðï ñò³ ó êäåðï á³é í íé³ ðèò³ ýé ó ðï ðï ó-
 áái í ³ ñéäåó óðýäó, ðàé ³ í ðèò áéäàí èõ
 ñòðóéòòð í ðè ï ðáçèääí ðï á³ Óéðäáí è.

Í î ï ³ðí ³ í àì ààái í ý ðíçøèðèðe í îáí 1-
âàæáí í ý Ðí Áí ç áí éó eí áí ñáéðàòàðý, à
í îáí 1 âàæáí í ý ñáéðàòàðý – äí îáí 1 âà-
æáí ü a³ðà-í ðåçéäáí òà, iññääè yéí áí o
í áí çà Ëíñòèðöö³ºþ áçäàäë³ í áí àº. Ä
ðí é æä -àñ, í á æäëü, ³í i e³ðööí 1 çáåð³ä-
ðüñý êí 1 öë³ºþ í á ð³ëüéè í ³æ í èðäí èí è

ðàæèì³ Ë. Éò-÷ì è, òí ì à⁰ ì ³ñöä³ í à öüï -
ì ó ð³ái³ çàðöïçà ðáñòåâðäö³ ì i í áðääí üî ð
ì àòðëö³ êáðóåâí í ÿ.

І³а÷а̄н̄ ðіçáí ўçáí í ý êíñòðé³òòò а̄ õí-
а̄³ і ðáçèááí òñüéèòò а̄еáí ð³а 2004 ð. Óëðá-
í à çàñã³а÷еëа ñа³é í àì³ ðíçåéàòðе³
çí³оí þâðàòе і ðéðéàí áí ðаðèçí ýê íäéí³ç
áåçí а̄еòò³ í ñòðóíí áí õ³ ñóñí³ëüí í-íí³ðе-
í-íí³а̄и³ а̄еëí а̄о. Äëý ôíðí óååí í ý êíðí ñóñó
Áåððóíí а̄и³ ðаæë í à áàí³и³ о аðàí³ аóéí³ а̄³-
а̄³аðáí³ и³ ðíí³и³ðо³éí о ñéñòàí о ýê ðаéò,
ùí³ а̄³ëüòí³þ і³ðí³þ ñí³ ðéðòëèí а̄ ñòðóðéò-
ðéçòø³ і³ ðéðéàí áí ðó. Â õí³ а̄еñéñòí³е і³а̄-
÷а̄н̄ 1áåí³а̄ ðаí³и³ ý i³ ðí³аéòò а̄еáí ð-í³и³ 1áä-
е³ çàéí³и³а̄аò³ çóí³ еí³еëñý³ 1à³ аàð³аí³ ð³,
çá³ ýëëí³ а̄еí³ ýðéëí³а³ і³ ðаåí³ о ôíðí³ óååí³
а̄еáí³ ð-í³и³ i³ ðíí³и³çéò³ а̄еý³ ñóñí³ëüñòåá³ а̄³-
ааääí³ и³ ï³ ðаð³ýí³ (а̄еí³еàí³ и³ ðаð³é).

Öä iððåâî çâèð³i eäí i çâëéí i ï «Í ði
âèáí ðe í àðî áí eõ ääí óòàð³â Öéðàðí è» â³ä
25 ááðâçí ý 2004 ð., ûñ i ááðââàº ÷éí i ñòº
1 æí âòí ý 2005 ð. Õí ÷à çâëéí i à çâðæóº
i ï æëéâî ñòáé àéñòâàðèñý çà i àðð³éí èí
ñíi èñééí i äëý òeõ iñ³á, ýé³ i áº ÷éáí àí è
i àðð³é, i ãí àé i ði áéàí iþº çâ³éñí áí iý
àððí i ääýí àí è ñâ³áí i ãí àéáí ðó, ði àòí
i ði óäáóðà àí èí ñòâáí iý çà çâèððòèí è
ñíi èñééàí è, ýéá i³ i³çóº i ï æëéâàñòðü
âèáñí i ãí iõ³í þâàí iý àéáí ðöàí êí æí i ãí
ç éáí àéëàð³â. Ðàéèí ÷éí i ï, i àäàþ÷é
i ðâåâî i ï èé³ðè-÷éí i àðð³éí ði ó ði óááí i³
óðÿäó ³ i ðééí ýòº ãäðæàâí eõ ð³øáí ü,
ðâôî ði à í a i³äâèùóº i ï æëéâàí ñòº i àðî à-
í i ãí àí èäâèÿäéáí iý.

Í à äöì êó ôêðäjí ñüëîâî äîñë³äî èeà Ä. ðà÷eöüëîâî, ðåòî ðì ôåàí iý äæåêöî-ðäëüí î_ ñèñòàì è ñëî ðî÷o° i_ ïâî ïââæäî iý í àðî åö ùî âî äî èeåô í à i_ ï_ ï_ ðè÷i³ i_ ðî òä-ñè çà öi _â i_ ðî i_ ï_ ðö³éí î_ ñèñòàì è ðî ðì ô-ââî iý çæéî i_ ïââà÷âîâî ïââäåáî ó òâ ïââäåáî iý³ i_ ï_ åðâòeâî i_ âî ì_ áî ãâòà äëy ääî óòâò³â i_ àðëâà i_ áî ðó. Åðâòî åôþ÷è ðââæüí ëé ñòâ-ðóñ i_ åâî éò i_ ï_ ï_ ðè÷i³éò i_ ï_ åðö³é, i_ ï_ æí à i_ ï_ ï_ ôâââòe_ jö i_ åðâòâî ðâî i_ ý_ o_ i_ åðö³éí o_ õâ-

õñî áô 1 ðääì ³çäö³þ ç äîâí ê³ çàì éí áí 1 þ
 ñòðóêòðóðíþ ³ í äi ðíçí ðíþ å³ÿëü ³ñòþ. ²
 ðíä³ åææéí áoää åâåææòè i àðëèà ái òàðý
 í àðí áí èí äai óòàòòí, ái éíññ «çí iâó iñ-
 ðòðåéòí åóþòü ýë i àðò³éí 1âí i ³øæà, óòðè-
 í óâå-+á èéðòéè äëy äææòðí 1íññ ái éíññ-
 åâí 1ý, ÷eº i ðëçí à-+áí 1ý - i ðàòþþâòè
 «éí ë³ñùàðéòí ³ åæéò ðèéòí », ýë ñòâåðæó-
 åâà. Èáí ³í, åæá ðäi åð óä 1 á ñòíñòðüñ çà-
 åæéüí 1 åäðææâáí 1, nñ ðàâè » [23].

Çàðàç ððái î ùà ðí áèòè áèéñí î áâèè, áî
ùà í á âèäí î ðàáëüí èõ ðáçöéüðòàð³â
í áðøèõ êðí î ñòñí î îâî ; âëäæè. ^a ï áâí ³ +éí -
í èéè, í àï ðèéêäà, çâí ðíâ ³ êé³ ðéí è áðí -
í âyí ñüéî áî ñòñí ³ ëüñòâà, í àö³ î àéüí à
ñàì î ñââí î ³ ñòñí 1 áðí áó, áî áðà áî ³ ñòè-
ðòðâ áæäæè òà ³ ï áðí î àéüí èõ ï ðâäñòââ-
í èé³â. Í à ðíâ ³ ï ðí ðâäñòââ ì î ó ³ ñí ó⁰
ñòñééâ áâæáí í ý ³ î ëé³ ðé+í î l aé³ ðé áð³ ðþ-
ââðè áâí 1 éðàðòè+í ³ í ðéí öéí è óóí éó³ î ó
ââí í ý ñòñí ³ ëüñòâà ó âñ³ ð éí áî ñâéòî ðâò.
Çääòòñý ⁰ ñâí ñ âââæàðè, ùî ó í áñ ñééâ-
éæñý ñèòðòâ³ ý aéy óñí ³ ñí î áî áâí î éðà-
ðè+í î áî ððái çèòò. Áéä òà «â³ éí î ñâéé-
âî ñââé» ùà í á ⁰ áâðâí ð³ ðþ ðâââæáí í ý
éí î ñí ³ äâí áâí î l áâí î éðâðò³ ; á î àö³ è éðâ-
ðí. Í à í àöó áöí èõ, éðâæèò áî áð³ ðé, î áâð-
æáí éé í áî þ áëââl þ, í îâââà áðí î áäy-
í èí à áî ñâí î áî ñââá, ùî ³ î çâí áóá ì ³ à-
+âñ í ðí ðâñòâí ýí í ý ó ëéñòí î àá³ - áðóáí ³
2004 ð., çðí ñââí í ý ³ î ñââæáí èõ ³ î ðé+í èõ
í áð³ è òà ï ðí ðââà í ý éí î ñòðòéòâé áî î
í î ñââé³ ; ðââëüí á, à í á áââæâðí áââí á âð³-
éâí í ý ³ öyí î è ùî áî ³ î ñââëüðí ; áâí î
éðâðòèçâ³ ; áî ðí ðâñâè ç éí ðóí ð³ ðþ,
í áâââí í ý ³ î ñââæâî ñââé ³ ðââðâé áââé
í ñââé³ ; ðââæâòè í î áî î þ ³ ðí þ ³ î ñââé ³ èéâ
í éðâðòè+í î ³ î ñèòðòâ³ ; á éðâ³ . Õî î ó ³ à-
í î ³ àââæâþ í à çâí èòâí í ý ⁰ òà, ùî óâ èéòâ
í î +âòî è áââí î éðâðòè+í î áî ððái çèòò, áéä
aéy öüñí áî áâæá ⁰ ³ í áâí ³ ñòðòéòâðí ³, ³
í ðí ðââæâðí ³ +éí í èéè, ùî í á áââðòññ ñí è-
í èòè áââí î éðâðò³ þ.

Nóñi ³ëüñðâî îáèðàº äàì îéðàòºþ

1. Àêòóàë³çàò³ÿ ðàäñîí àëüí î ; ï ðî áéàì àðèèè

ääðæäâ. Êð³í òîää, á òí lâåö çääññöðäí -
 í ý ääî åéïíìì ³÷í î ëéí êóðäí ö³ç ðää³ñí ³â ³
 iñøðäí i ý i àðäæäí è ñö³ééñää (çää-
 ääíññääí iñää) ðñçäèöéö çðññöäº iñiñ èò i à
 ääññäðäö ³÷í ö ³í Õîðí aö³þ äëý çääññääí -
 í ý ö³ééä ðää³ñí àëüí iñää iñëáí óåäí i ý,
 iñðññíçöåäí i ý ³ oí ðäæë³í i ý [8, 16, 20,
 21, 22].

Áàæéèåèì ÷éí 1 ééî 1 àéòóåë³çåö³ 1 ðå-
ä³ 1 1 àéüí 1 ; i ðí áéåì àòéèé ° ³ ðíé ôåéø,
ù 1 i ³ñéy ðíçì àäö éí 1 óí ³ñòè÷ 1 1 åí áéééò
åéí èééå 1 åí åö³äí ³ñöü ååí åéé 1 1 ³ 1 åí
ñä 1 åéçí à·åí 1 ý 1 íåéò 1 áçåéæáí éo ååð-
æåå ³ ååð 1 1 1 ³é å óí 1 ååò ðí ðí öååí 1 ý
åéí ååéüí 1 åí åéé 1 1 ³ 1 åí 1 i ³ ðíñòò 1 ðó. Åò-
1 1 1 åö³ 1 åéüí 1 a ³ i 1 é³ðè÷ 1 å ñä 1 ³ ååí åòé³-
éåò³y i 1 ñòðååò ³ ååí 1 ååí 1 i 1 åéé 1 1 1 ³ 1 1
ååçé yé 1 å ð³åí ³ ååðæååé, ååé ³ 1 å ð³åí ³
ñåå³ 1 1 ³å. 1 ÷ååéäí 1 , ù 1 ñüí åí 1 ³ i ðí öåñè
åò 1 1 åö³ 1 åéüí 1 ; ò å 1 1 é³ðè÷ 1 1 ; ñä 1 1 ³-
ååí åòé³éåò³ ³ cí å·å 1 1 åéé ååðæååéþòü i ðí-
öåñè åéé 1 1 1 ³ 1 åí 1 ñä 1 1 åéçí å·å 1 1 ý ³
ò 1 ðí öååí 1 ý ñåå³ 1 åéüí éo åéé 1 1 1 ³é, ù 1
i 1 ðí åæó ³ ÷éñéåí 1 ³ i ðí åéåì è ³ èéðçé, è
i ååðåøéé åæå ³ ñò³ééé 1 ó ðí çåéøéò öéø
ååðæåå ³ ñåå³ 1 1 ³å. Äéy ð³øåí 1 ý i ðí åéé-
ì è 1 åí åö³åí å ååð 1 1 ðí åéüí å i 1 é³-
ðèéå, ååéé å ³ i 1 åí åéé yéé 1 ; i å ³ çåååçü i å·é-
òé ñåå³ 1 1 åéé ³ñòèéå.

Nài à á ööü í ó eíí ðáéññòð³ nñé³ä á ðíçäéy-
ääðòð è àéðóáæ³çäö³þ ðáä³íí àéüí í i i ðí áéä-
í àðéèéè á Óéðàjí³. Áäi³í ³ñòðàðééí á
ðåôí ðí á, nñòðóéðòðí á i ðåðááðäí áà áéí-
í íí ³éè, mñi Ø³íéðöüòðí éé ðíçäéòðí é, ð³-
øáí í ý i ðí áéäí 1 ðí ðíí é 1 áâéí èéø-
í üí áá ñáðäáí áééùà - óñá öá áéí áääº
ðåä³íí àéüí í áá i ³äöñáó é áí áé³çó. Í à-
í ðéèéëäá, ðåôí ðí á nñéñòàí è i ³ñöåáí áá
ñáí i áðýäóááí í ý á Óéðàjí³ áééèéëéàéá
ááééëééé i íí èò í á ðíçðí áéó ðåä³íí àéü-
í èò ³ i óí ³öëí áéüí èò i ðíáðàí nñi Ø³áéü-
íí áéíí í íí ³íí áá ðíçäéòðéó. I ³ñöåáá³ i ð-
ääí è áéäáéé, ùí í ááðæáéè øéðí³ i ðåááá
á i èáí³ óí ðåäéíí í ý mñi Ø³áéüí í áéíí í-
í ³íí èí ðíçäéòðí i ñâí ïð òáðéòðí³é, i à-
þðü áí ñòðó i í ñòðááó á i áðáááéíá³-í³é,
i áðááéé-í³é ³ èáðí ááé i ³äöðéí oö³ i ðí öä-

ñó i èáì óâàí í ý ³ ói ðââë³í í ý ðâä³í í àëü-
í îþ àêí í î ³êîþ [1, 12, 13].

Дäǟññ äeüü à i ði áéäì àoëèäà ° äöäæä àé-
òöåäüü íþ äëý Ôéðäjí ñüêîâi ï ðè÷î ði î-
ì i ð'ý - i àeðî ðaaññíó, ùi ì a° ñâi°ð³äi à
i ðèðî äi í -ääi ðaaðo³÷íá, ääiñ i ï e³ðè÷íá,
ääi àéñ i ï i ³÷íá, ääi àéñ eïñ a³÷íá ³ ääi àoí î-
éöüðöðíá i ï eïñ aéäi í ý. Ôóó àéí èéëñ Í õi ³-
éëæüü à i õi ³äi ài í ý i ï òäi õ³éí èõ ÷éí i èé³ä-
ðaaññíäe³çäo³i ³ ðæéñ i ï òäi ðäi í ý (i ðè-
ðî äi èõ, ääi i ðaaðo³÷í èõ, ñi õ³äeüü i ï -äéñ-
í i ï ³÷í èõ, äéñ eïñ a³÷í èõ), ýe³ i ï òäaáðþöü
ñiñòäi àòè÷i ï ãi àéä÷äi í ý ç i àoíþ i èáí õ-
åäi í ý ³ õi ðaaðe³ñíý ðiçâéðòëi ï òäðëòi ð³é
ð³çí i ãi òäeññi ï i ï ³÷í ãi ðäi ão ³ i ði á-
éäi i ï i ï ñi àoëðo³éë, à òäéñ àe i ði âåääi í ý
ääi ³ñòðåòëäi ï -òäðëòi ð³äeüü i _ ðäôði ð-
i è [1, 9].

2. Çì ñò ðàãí í àëüí î ç í àóêè

Í ài ðéèëää, ààðòí ðé 1 àâ-àëëü í áî 1 í-
ñ³áí èëà [12] i³ä òàðòí ³ííí «óðaa³íí àë³ñòè-
ëà» ðíí çöi ³þòü «óðaañü í áðæë³é 1 áóé ³ í à-
óéí áèò í äi ðýí ³â, üñí áíñë³äæóþòü òàðè-
òí ð³äëüí ó 1 ðåáíí ³çäö³þ ñòñíí ³ëüñòåà ³ ðàé-
-è ³í áèøà çä' ýçàí ³ ç ááí áðàò³þ ³ ááí áðà-
-ò³í 1 èí è çäéíí 1 ³ðíí 1 ñòýí è». Í à 1 àø

iñ iñäeyä, öy ääô³í³ö³y çäi àäöö¹ ðiñçì èòà³
 iñ à ää⁰ öyäè iñði ñòðóëòðóò³ mñ³âä³äí iñ-
 øäí iñ y òäi ðäòë÷iñ eö³ iñ ðeëéëääi èö ÷àñòëí
 ðäå³í iñ äë³ñòëëè. Iñ è òèi à³ëüòä iñ à çäi à-³
 iñ³ç iñ ðäèòëëéñò ï ãæëäàí iñ y òäðiñ³í à «ðäå³-
 iñ àë³ñòëëà» yé aéä³âäëäí òä iñ iñ yòü
 «ðäå³í iñ àëüí à àéiñ iñ³í à ääññòðäò³y»,
 «ðiñçì³ùäí iñ y iñði àööëòëäí èö ñëëé ó ðäå³í-
 iñ àëüí iñ o ðiñçð³c³»³ «àéiñ iñ³í à ðäéiñ o-
 àäí iñ y èðäàjì è» [7, 23].

Í à íáø iíääëýä, ðää³íí áé³ñòèéà – öä
íáóéà í ðíí óí ðääë³í íý ðää³íí äëüí èí ðíç-
åèòéíí. Áíí à í ³ñòèòöü ó ñíá³ ðää³íí àéü-
íó òåí ð³þ (ðää³íí àéüí ó íàóéó) ýé
ñéí òåðè-íéé íáóéíäéé íàí ðýí íé íá íá-
ðåòéí³ ááíñåðåô³í é áéíííí ³éé, à òåéíæ
ðää³íí àéüí á íéáí óåáí íý ³ óí ðääë³íí íý
(ðää³íí àéüí á ííé³òèéà ⁰ íðåéòé-íéí
åò³éáí íýí ðää³íí àéüí íåí íéáí óåáí íý ³
óí ðääé³í íý íá ååðæåáííí ó ð³åí³).

Óðaði ³í «ðaða³í i àëüí à í áóðéà» áâð³á ó
í áóðéî áèé ðaða³í à ðeðéêáí nüèéèé áéî i ì ³nò
Ó. ²çàðä, yéèé ái ðeðèi óðaða³ñy äði èè i ði
ða, ùi i ñi yòöy «ðaða³í i àëüí à áéî i ì ³êà»
áðaæð-á, i ³æ i ñi yòöy «ðaða³í i àëüí à í áó-
ðéà». Í á⁰éðo i ì äi ñe³æðáí i y ñoðáí i ùi
a³i àëçí à-åá «i ði ñoðð, ðaða³í è, èi èðo³
(i ³nöy ði çi ³ùáí i y), à òàðéi æ jöi ³ ñeñ-
ðòi è» [4]. Í ði ða ñià à ðaða³í àëüí à áéî-
i ì ³èà áðeñðóí èëà ðeði «yäði i èi i-
ääí ñaðo³», ûi m ðeyéé i i yá³ ³ ði çàðeðéó
ðaða³í i àëüí èo òàð ð³é. Òàé, ðeð i ñi i ì ³
i aì ðý è ðaða³í i àëüí i ì àéî i ì ³-i ì i àóðéè
äi ñeðöü ÷³ðeði à-ëeññy áæà á i ða³í à
ði çàðeðéó èëàñè÷i ì i àéî i ì ³-i ì òàð-
ð³ [2].

*Eī ēàò³éí éé íāi ðýí áóâ í àò³éáí éé
í à âèð³øáí ý ðí áéâí è ííøóéó í àé-
á³ëüø âéâ³áí íâí (íí òèí àëüí íâí) í ³ñöý
ðí çòàòóâàí í ý âèðí áí èòðâà (². ðí áí,
À. Áâááð, ɻ. Áð³í õóò, È. Eäôâááð,
Ó. ²càðä. Ä. Ñí ³ò).*

*Dáažží àeüü í eé í ái ðýí í ðáaññòåáéýá
äi n̄eššääáí í ý ç i áoñþ áeçí á-áí í ý i i òe-
í àeüü í i ñòðóéòòðé ³ ðíçí ³ ð³á áèðí áí èö-
òåå á i êðáí i i ó ðáažží ³ ááí óáí òð³
(Ó. Èðèññòåéëæð, Á. Èáø, Ó. Ðáeé³).*

Î ñî áéèâà î ³ñöä ñäðäå äî í öäi ö³é ðäå³-
í àëüí î ñî ðâî ð³; çâéïl àþþü ðâè çâáí ³ Ö³-
çè÷í ³ ðäå³í àëüí ³ èîí öäi ö³; , â ðâi éao
ÿéèõ ðî àéòüñy mì ðî áà i 1ýñi èòè çâéïi -
ì ³ðí 1ñö³ ðî çi ³úáí i ý àéðîáí èòòåà çâ äi-
i ì i 1ñiþ çâéïi ³ä i ðéðîáí è-ëò ï áoê. Ù à
â 20-ö ðî éao Å³ëüýl Ðâéë³ äèññöi óá å³i ï-
ðâçö i ðî áí àéïi ³þ çâçöi i ä³; i ³æ äâi i à
í àñâéäi èi è i 0í êòàl è ³ç nñéèäi è òÿæ³i-
í ý. I 1ð³ë ðî àâð³a ³ i 1ñéöå ðî çâéÿääñy
ÿé i àðåð³a àëüí à 1çí àéâ àçâöi i ä³; i ³æ
äâi i à i ³ñòài è, à è ³ëüé³ñöü 1ñâéäi i ý
öeö i ³ñö - yé ï ðí i àñâ. Ðî çâèöi è «Ö³-
çè÷í 1ñi» i aï ðýl õ ðäå³í àëüí î i àóéè °
mì ðî áiþ àéðâçèòe àéïi i 1 ÷i èé i ðîñö³ð
ó ðâði ³i aõ «çââäéüí î ðâi ð³; i 1éý». I ðî-
³äi èi i 1i ái ði i ö³; ðâî ð³; âââæà° ðüñy
òà, ûñi áðäü-ÿéâ ðâðèòi ð³y, ç i 1äi 1ñi ái-
éò, i à° 1ñi áéèâ³ çâ'ÿçéè ç ³i øèi è ðâðè-
òi ð³y è èðâjì è (ûñi i ðâèòe÷i 1i àéðâæà-
° ðüñy â ù mì aõ³æe³çâo³), , à ç ³i øiñi,
ðâðâéðâðçò° ðüñy mì ³ëüí ³ñòþ òà °ái ³ñòþ
û ñéèäi àéò àéâi ái ð³ [2].

Í éi³ í áéáð³ëüð²éé³ ì òáðaáñ nñòáí lâéýöù
ððáá³í i àëüí³ ðáíð² ðíçâéð²é. Í àðiþ ðá-
áá³í i àëüí eð òáíð²é ðíçâéð²é⁰ ðíçðí áéá
éí i i éäéñí i áá i àðoáí 3çl ó áèð³ð²óáí i ý
í ðí áéáì ððáá³í i àëüí i áá ðíçâéð²é, üí
âéëþð²á⁰, çíéðáí à, áèð³ð²í þðááí i ý ð³áí³á
ðíçâéð²é ðíéðáí èð ððáá³í 3â, nñòáí ðáí i ý
áðáéð²éáí eð áèð³ð²í áí è-+eð éí i éäéñ³â, nñ-
ééð²éáí ð³ó á èéñ³í áðñ³þ á èð³ð²í áí èððáá³ 3 i áñá-
éá i ý, áðáéð²éáí á áèéñ³ðéñòáí i ý áí óó-
ð³ð²í 3ð³ð²í ððáá³ ððáá³í ó.

Dää³ií àëüí ³ aëií ií ií ³÷i³ äiñë³äæái í ý
 i ðí ãi ayööñy ó ääiõ iñi iáí eõ i ãi ðy-
 i aõ: 1) äiñë³äæái í ý dää³ií àëüí i_ ñeñ-
 òaì è (ñòðóêòðòðè) êða_ì è á ö³ëií ó ³
 2) äiñë³äæái í ý eí i êða_ì è o ðää³ií ³â
 òaðeòi ð³é (áí óòð³øí üi_ ðää³ií àëüí i_
 ñòðóêòðòðè). Äiñë³äæái í ý eí i êða_ì è o

ðaā³íí³ā çä³éñí þ°öññ, áñ éí áí èí ÷éí 11 ,
ó òðè áoàë è: çä³ð ³ íáðí áéà ñòàòëñòè÷í èõ
í áoàð³æë³â, ñéëäääí 1 ý ðaā³íí àéüí èõ áá-
éäí ñ³â ³ ðaí ðaoè÷í á óçääääéüí áí 1 ý. Ðaå³í-
í áëüí ³ áäéäí ñè 1 á÷ëñéþþòü äëý äéçí à-
÷áí 1 ý ðaå³íí àéüí èõ áéí 11 áoðè÷í èõ
í 1 éäçí èé³â - í áí ðééëäää, ðaå³íí àéüí 1 áí
áí ðí áö. Éð³í ðí áí, í 1 æöðü ñéëäääòëññ
ðaå³íí àéüí ³ áèðí áí è÷³ áäéäí ñè, í ³æðä-
å³íí àéüí ³ áäéäí ñè, á ðàéí æ áäéäí ñè éä-
í ³øàéí áéëäääí ü ða ñí 1 æéäääí 1 ý. ßé í ðà-
æéëí, í ðè ýð ñéëäääí 1 ³ áèéí ðéñòí áðþþü
í áòðèöþ «áèöðåòè - áéëí óñé» Á. Ëéí 1-
ðüºåà, á ðàéí æ ðí çðí áäéäí 0 É. Í 1 çäñí 1
í 1 áäéü çäääääéüí 1 _ ð³áí 1 áäéëäè áèðí áí èõ-
ðåà, í ³æðäå³íí àéüí 1 _ ðí ðå³æë³ ³ ðí çí ³-
ùáí 1 ý í ðí 1 éñéí áí ñò³.

І ððiâ³âi á ñðàáí iâèùá ñâððää ñó÷÷ñí èõ
ððää³ií àëüí èõ ðâi ð³é ðiçâèðéó çæì àº
ðâi ð³ý i iéþñ³â ááí öði ð³â çðññòáí iý
(Ó). I áðði ó, Ó. Èañoáí, I. I ìðáí,
Æ. Áoâä³ëü, I. I ìðüº). ï íçí àéîþ °
í àí àâáí iý ñðâáí ðéðè èí i ëâéñí èé í àí -
ðýi ó ððää³ií àëüí³é í áoo³. Øéði êí ðiç-
í iâñþæáí èí i³ðöñ iâí ò ððää³ií àëüí èõ
áí ñë³ææáí ýo áèññòóí àº ðâi ð³ý «æðòó-
ç³ i iâñþæáí iú», ðiçði áéâa yéí i ì àéà-
ñý á 1912 ð. (I. Øóí i áðað). I ìâæëü-
øiâi ðiçâèðéó oy ðâi ð³ý a³ñðàéä õ ði-
âi ðað. Õðâðññððáí ää, Áâðð³, I áðaðññí i à-
ða³í Øeðo á+áí èõ.

Í 1âèì ö³éâæèì í àï ðýì ïì òâíð³ì ðää³-
íí äëüí îì áéîí ïì ³éè ° êííöäi ö³ý «ííâi_
áéîí ïì ³÷í îì áäiâððåò³ì», ùí ü ðíçâéâà°
Í. Êððåí áí òà éíâí iñë³äíâí èéè. Í ðí-
³äí à ³äý ö³ö; éííöäi ö³ì iñéýäà° ö ðííó,
ùí i ðíöðñè i ðíñöí ðíâí; éeæñòåðèçåò³ì
(åäéëí ì áðåö³ì) ³ áéñíi áññ³ì (åéðö³ì) áéí-
íí ³÷í îì ³ýëüí iñò³ ° ðäçöéüòåòíì i ðí-
ðéáí ðñòåà i áâí èõ «âíóáí ððíâéõ» òà
«â³äöái ððíâéõ» ñëé ñí ð³äëüí 1-áéí ïì ³-
íí îì i ððéðí äé. Ðíçðí áéáí i ñí äö³äëüí èé
i àðòå i àðè÷í èé àí àðåò äéý i ïäâéþâáí i ý
öéõ i ðíöðñ³ [18].

I áðaæ³-÷ái³ í ài ðøyì è ðí çåèòéó ðää³í-
í àëüí 1_i í àoééè àæ í³ÿé í à èè-÷áðí óþþü
óååññ nñ àéòð ðää³í 1 àëüí èø í àoéí àéò

**ø̄ë³ë, ðà÷³é, ðâí ðâòðè÷í èõ i ³äõí ä³â ðà
äî ñë³äí èõüèõ i ðî àêð³â.**

Ñëè'ä çàçì à-èòè, ùî à áéïíìì ³÷í ³é íá-
óö³ ³ñí óåâå äïñèòü ñèëüí èé «áí ðeðää³í-
í àëüí èé» í àï ðýì, í ðeðöèëüí èé è ýéï áï
çàï áðå÷óåäëè çí à+áí ³ý í ðíñòí ðí áï áï
÷éí ³ééå á ì áéðí áéïíìì ³÷í èö ì ïääëyö.
Í à äöí éö «áí ðeðää³íí àë³ñò³å», ðää³í-
í àëüí ³ áïñë³äæáí ³ý áéðí äÿööù çà ðái èé
áéïíìì ³÷í ïí áòéè ³ ñòïñòþöüñ ñéï ð³øá
ååí åðåò³ç ³ ñí ð³í ³éïå³ç, ðíò í ó ùñí í åå³òù ñà-
í à ííí ýööù ðää³íí ó ýé ï ³ñöý ðí çòåçòååäí-
í ý èþäñüéí áï æèòöý áóéï áååäáí í á ií-
+åòéó ÖÖ ñòï ³ööù ñàl à áåí åðåòåí è. Ó
ðí é æä +äñ, ç íñíäëyäo ñàl èö áåí åðåò³å,
äïñë³äæáí ³ý ðää³íí àëüí èö í ðí áéäí áé-
ðí áí èòòå «åéðí áéòü çà í áæ³ èí ï åòåí -
ö³ç áåí åðåò³ç, ðíò í ó ùñí çí ³ñò ëí æí í åí
ðåéí ïó óñéëäáí þöüñý äåòåëyì è, ùñí í à
í åþöü í ³ýéï áï åðåí ³øåí ³ý äí íñí áéè-
åí ñòåé, ùí áïñë³äæóþöüñý áåí åðåòå-
í è» [19].

Ò³ëüüè í àúî äääái í ñòîðì óääëéñy í äðäå-
 èí áí í ý â ò³í, ùí i ðìñòi ðí á³ àmí äeoë
 äééí ïi ³í ïáí ³ mñ ö³äëüí ïáí ðí çäèööö çä-
 nööäí åöþöü ñöäí ðáí í y mñ äö³äëüí l_ «ðää³í-
 í äëüí l_» í áóéè - í ïáí ïáí, ñeí ðäöde÷í ïáí
 í aï ðýí ó äéí ïi ³í ïáí ³ mñ ö³äëüí l_ ðäí ð³_
 ðí ñ ó ðää³í äëüí à í àóéà ðí ðí óºöüñy í à
 í ïi ³í ïá³ nñéí ðäçó ääääðüí õ «ñöäðëö» í áóé ³
 «ëí i ëäéñí l_ þ ³æääëöçåâí þ». I ðäé-
 ðe÷í ïi áóæä åääæééâí ðí çóí ³øé, ùí áðäé-
 ðeâí èé ðää³í äëüí èé áí aë³ç mñ i í óéà ⁰ äí
 èí i í áðäö³í åäääðüí õ ã÷áí èö ³ ðäö³äö³ä
 ð³çí èö í àóéâí àéö í aï ðýí ³. I ðe öüí i ó
 åäí åðäöâí, ýë³ ððäæöö³éí i äééâí ðéñòi -
 åöþöü èí i í ëäéñí èé i ³äö³ä ó ðäðëöí ð³-
 äëüí èö äí ñe³äæáí í yö, çäè-æéí i a³ääí -
 äeöüñy äí èí áí à í ðäéí óþ÷ä ðí ëü [2, 4,
 10, 11, 14, 19].

1989 – Î ³æí àðí áí ó àññ ö³àö³þ ðää³ñ-í àëüí 1_ í àóêè (RSAI). ²ñí óº ê³ëüêà àåòí ðéòåòí èõ ³í àð³íäè÷í èõ àèäáí ü, ³í ðé-ññ÷áí èõ àéí ýòéí áî ðää³ñí àëüí èì áïñ-ºäæáí í yì : Journal of Regional Science (çãñí 1âáí èé Ó.ºçåðäí 1_ ó 1958 ð.), The Annals of Regional Science (âèäàþöñý ó ÑØÀ ç 1967 ð.), Regional and Urban Economics (æóðí àé àèäáºöñý ó Çäo³ä-í ³é ªàðí 1_ ç 1971 ð.), International Re- gional Science Review («í 1éäáøáí èé» áâð³àí ò Journal of Regional Science, àè- áäºöñý ó ÑØÀ ç 1975 ð.), Papers in Re- gional Science: Journal of the Regional Science Association International (æóð-í àé Î ³æí àðí áí 1_ àññ ö³àö³; ðää³ñí àëüí 1_ í àóêè). Ù 1ð³÷í 1_ ³í ðíàí äyöñý «çáí ðé» (meetings) í àö³ñí àëüí èõ àññ ö³àö³é ðää³ñ-í àëüí 1_ í àóêè, à ðàéíæ êí 1 ðåðáí ö³; ðà ««³ðí ³ àèçí ³ øéí èé» (summer schools) ç 1âí ³í ó àíññ³äí 1_ à åäéóç³ ðàí ð³; ³í ðàéò-èé ðää³ñí àëüí èõ àíññºäæáí ü.

3. Đà³ à¹ à² ë³ ù¹ ã² ñ³ ä¹ è² á³ í¹ ý
 í² à¹ è² ô³ à¹ ð² à³ ê¹ í² í³ ì¹ ;
³ ì¹ õ² à³ ë¹ ù² ; ã¹ à² ã³ à¹ ô² ; ï¹ ï² ò³

Ðää³íí àëüí à òàì àòëéëà ° òðääëëö³éí íþ
äëý èåÔäëðè áéííí ³í î_³ ñíl ö³äëüí î_³
ääíñðåðäö³_ Í ääññüéííí íäö³íí àëüí íäí óí³-
åðäññéðåòò ³í. .2. . Í á÷í èéïåà. Í ðíl öýäíí
òðëåäæííí ÷àñó íá'ºéòíí àéäå÷áíí ý áóá
í àéðí ðää³íí Óéðäjí ñüéííí Í ðè÷í ðíí í-
í ïð'ý. Ó çä'ýçéó ç öëí àééííí àííí
ñiaðöþ àíí àëë³ðé÷í èõí àéííí ³éí-ääíñðåðäö³÷-
í èõí, ääíñðåðäö³÷í èõí òàíí àéííí àííí
í èõí àííñðäæáíí ü ó ðäíí èåð àáðæáþäæáò-
í èõí ³ ãíñíí àííñðåðäö³í èõí òàíí .

Èàòâåðà áðåëèà ó÷àñòü ó í ³äåîòìåö³ Í àö³íí àëüí îáî çå³óó ç i ðîäéàì ³í òåðåðí ááí îáî óí ðåäé³í í ý i ðèèí ï ðñüêèì è ñí óåàí è xí ðí îáî é Áçíâñüêå áî ì í ð³å (Integrated Coastal Zone Management) í à çàí îáéàí í ý Ñâ³òí áî ááí êó (World Bank), ó ì ³æí àðí áí îí ó i ðí åéò³ TACIS «Í çåðà í èæí üü áî Äóí àþ», ó i ðí åéò³ a áðí î áéñüêå áî ñí þçó «Äóí áéñüêéé i ðí ñ-ò³ð» (Danube Space Study).

Ààæëèåèì 1 àí ðýì 1 i òâî ðâòè÷í èõ 3
ì àòî ãè÷í èõ 1 ãïñë³äæáí ü 1 à éàôåäð³ 0
ðî çðî áéâ 1 ëí òäi 0³ì ðâå³í 1 àëüí 1 i 1 ãâî ãðå-
Ô³÷1 1 i 3 i òî ñòðî àò³é 1 i ñèñòàì è (A²N) aëy
ðâå³í 1 àëüí 1 âî 1 i ëàí óâàí 1 ý 3 óï ðâåé³í 1 ý.
Éàôåäðà 1 àº 1 ãïñë³ä ðî çðî áéê 1 ãâî ãðåÔ³÷-
1 i 1 áâçè 1 ãâí èõ 1 aëy 1 ñòðåëüí 1 -æéí 1 i 3 ÷-
1 1 âî 1 i 1 i 3 òî ðéí áó 1 ããñüéí 1 i 1 ãéññò 3 á àä-
1 i 3 3 ñòðåòèå 1 -òâðèò 1 ð³ëæüí 1 i 1 ó ðî çð³ç³.
1 àéí 1 i è÷áí 1 cí à÷í 1 éé 1 ãïñë³ä 1 i 1 i 1 pðåð-
1 1 âî 1 òâi àòè÷í 1 âî 1 êàðò 1 ãðåÔôâáí 1 ý ðâ-
å³í 1 3 á ð³çí 1 âî 1 òâèññ 1 i 1 i 3 ÷1 âî 1 ðâi áó 3
i ðî áéàí 1 i 1 ñòðåòèå.

Ó õī ä³ i àóéî áî áî ñòàæöåàáí i ý àåôî ðà öö³ö i ñòåòò³ à ÑØÀ çà i ðîåðäî i ïþ Õóé-åðåéðå à 2003–2004 i åå÷àëüí i í ó ðîö³, i äèäåí äæáí i ðî áî ÷³ êí òåèòè ³ç Çåö³ä-í èí (Øòåò Äðèçí i á) ³ ï ³åäåí i èí (Øòåò Çåö³äí à Ä³ðäæéí ³ý) Õ³ë³ï è Áì áðèéåí -ñüéí l_ àñî ö³åò³ _ ðää³í i äèüí l_ i áóéè, à òåéí æ ç ²í ñòèòòòò i ðää³í i äèüí èõ äíñ-ë³äæáí ü Óí ³åäðñèòåòò Çåö³äí l_ Ä³ðäæé-í ³ _ – á³åí l_ èí i ñå³øí áèí öái ðòl_ i áèå÷áí -í ý ääí ðåñéåí èõ ðää³í i ³â. Ç ³í ³ö³åðéåéè éí áî áèðåéòí ðà i ðî ô. Ðåí áäéå Äæåéñ-í à éåòåäðó áéí i i ³÷í l_ ³ ñí ö³äèüí l_ áåí áðåò³ _ ï áäññüéí áî i àö³í i äèüí i áî óí ³-ååðñèòåòò ³ _ . ². ². ï á÷í èéí áâ áóéí áééþ÷áí i äí ñéëåäö i ³æí áðí áí i áî Éíí-ñí ðö³ö i ó i áóéî áåëö öái ðò³â ðî çåéòè ðåä³í i äé³ñòéè.

4. Đâññí àè³ñòèèà ýê 1àà÷-àëüí à
äèñòèi ë³í à ³ ñí àö³àë³çàö³ý

Ҫââäÿèè ñîâ°ì o ő ðîl áéàì iî -î ð³o ő îñ ââ-
í iî ó, êîì i ëæññ iî ó ³ áâââðî ãâéóçââî ì ó
ðâðâèòâððó, ðââ³iî aë°ñòéêà yé 1ââ- ðéüí à
aëññöèi e°íà â i ðéí öèi ³ i ñæà ðî çðî aéyøè-
ñý 1à ð³çí èõ áâçî ñæò aëññöèi e°í àðí èõ
i ñæðôî ðì àõ - iî i ðí èõ aëññöèi e°í àõ, uî
ôî ðì óþþü ñæé i ñæóññ ñæé i ñæ ðýj, - aâî-
ðâðâð³; , aâî iî ³ õ³ ðà i ñæá ôââá i³.

І́ ј́аðаáаáàì е́ ј́аїі ј́аðаòÔ³-í ї́ _ є́ ј́аðаòÔ_ї́ _ є́
о́ ј́еéëëáаáí ї́ ³ (аéа÷аí ї́ ³) Ѹдаáїí аéëñòëéè
о́: 1) є́ і́ ј́аéñí є́е́ ³ ѱе́ ј́аðаò-÷í є́е́ ј́аðаè-
оð ñàї _ ї́ _ ј́аїі ј́аðаôÔ³-í ї́ _ ј́аóéè, є́у _ ј́а³ëї _ ї́-
а³ëëа^o ³ ј́и ј́аðї _ ј́аðаòë³ _ Ѹдаáїí ј́аëüї _ ј́аóéè
çà О. ²çáðäí _ ; 2) _ ј́аëëéа³ñòü _ ѕ _ ј́аðаáаáí ї́ э³
ј́аðаòëüї _ ј́аїі ј́аðаëõí ј́аðаëüї _ ј́аїі ј́аí ј́аðаôÔ³øí ѿí
ј́аðа³їí ј́аëüї _ ј́аїі ј́аí ј́аë³çó _ ј́аí ј́аç³ _ ј́аí ј́аë³ðе-
í _ ј́аїі ³ ѱе́ ј́аðаò-÷í ј́аїі ј́аðаòÔ_аáí ї́ э³
(_ ј́аëëéа³ñòü _ ѕ _ ј́аðаéòë _ ј́а³ë _ ј́аðаëõí ј́аðаòë³ _
ј́аðа³їí ј́аëüї _ э _ «÷í ј́аїі ј́аðаëõí ј́аðаëüї _ ј́аїі ј́аðаë³ _
ї́ ј́аëüї _ є́о _ ј́аéðї _ ј́аéñí _ ј́аїі ј́аðаë³ _ є́о _ ј́аðаë³ _
ї́ ј́аðаëüї _ ј́аїі ј́аí ј́аë³çó); 3) _ ј́аëëéа³ñòü
ј́аéñí ј́аðаëõí ј́аðаëüї _ ј́аїі ј́аí ј́аðаôÔ³-í є́о _ ј́аðаë³ _
ї́ ј́аðаëõí ј́аðаëüї _ ј́аїі ј́аí ј́аë³çó, ј́аé _ ј́аí ј́аðаë³ _
ї́ ј́аðаëüї _ ј́аїі ј́аí ј́аë³çó.

Бé êí öäi ööäëüí ó 1ñí 1âó äëý ðíç-
ðí áeè í âá+äëüí 1-ì àðí äë÷1 1âí êí i ëäé-
ní ðää³í i àë³ñòëéè ³ a³äéðèöý a³äi i a³ä-
í i j ní að³ä³ä³çäo³ i à èåðåäð³ aðí i i 1 ³÷1 i
³ ní ò³äëüí i j aâí ãðåð³ i l Í Ó áóëí àé-
éí ðèñòáí i «Ëí i öäi ò³þ ñòáí aâððó áêëùñ i
ââçí âí i aâí ãðåð³+í i j 1ñâ³ðé á Õéðå-
l ³» [15]. A³äi i a³äí i aâí êí öäi ò³ i à
ðàéí æ ç öðåðöåáí i ýí ní aðéòð³èé ðää³í-
í àëüí i j i ðí áeàí àðèéè ³ aïñâ³äó aëéëà-
äà+³â, ó 2003–2004 1âá+äëüí 1 i ò ðí ò³ i à
èåðåäð³ aóëí a³äéðèöí 1âó ní að³ä³æ³çä-
ó³þ «Âáí ãðåð³+í ³ 1ñí i âé aéí i i 3 èé ³ õi -
ðää³í i ý ðí çåéðéí i ðää³í i ò.

Í ðe ¹ àèçí à÷áí ¹ öéèéö áèá³ðéíàéö
äèñöëí ë³í (m̄ äöéöðí³â) çà ö³þ m̄ äö³à-
ë³çàö³þ l̄ m̄ áéèåå óåàåå áóéà i ðéä³éáí à
áéí êó áéí i i i ¹³ í èö äèñöëí ë³í. Í ðí áéä-

Óáí ááí ö³; ðáöîðì óâàí íÿ òà ðîçâèòéó
áéáéòðîáí áðääòéééé Óéðà;í è

Í ëáêñáí äð Çàãí ³é

Cà ñâîñþ ñòðîð³÷í ó ³ñòðîð³þ áëåéòðí áí áðääòðèéà á ðí çâéí áí èõ éðäàÿ í àò ñâ³ðó çàçí áëà ³ñòðí ðí èõ ðòðái ñòðî ðí àò³é, í ðí éòï áòðè øëýö á³ä í áâåéèéèõ èí èàëüí èõ ááí áðóþ÷èõ óñòàðí ïâí è áí áâéèéèõ áäðæåáí èõ ³ í ³æäåðæåáí èõ áëåéòðí áí áðääòðè÷í èõ ¹âí "áí áí ü. Í ñí ïâí èí è í áðääòí ïâàí è ³ñòðåðò³éí èõ í ðí óñ³â, í ¹âí "ýçáí èõ ç³ ñòðí ðáí ¹ýl ³ ðí çòèðáí ¹ýl áééòðí áí áðääòðè÷í èõ ñèñðòí (ÅÅÑ), à òàéíæ ÿò ¹âí "áí ¹ýl, áóëè ³ çâéèøðþòüñý ¹âí áæáí ³ñòú ³ í áð³áí ¹í ³ðí èé ðíçí ¹âí ³é í áëééáí ¹-áí áðääòðè÷í èõ ðåñòðñ³â, í ¹é³í øáí ¹ý òåðí ³éí -áéí ¹í ³÷í èõ ¹í èáçí èé³â ÅÅÑ ó í ¹í ð³áí ¹ýl ³ ç ³çí-ëüñááí ¹í ðäöþþ÷èí è áëåéòðí ñòðí ³ýl è, í àñàí ¹áðää çà ðåðóí ¹ê ðåàé³çàö³ç ñèñðòí ¹éò áóåéò³â, í ³äâèùáí ¹ý ³éññò³ ³ í à-³éí ¹ñò³ áëåéòðí ¹í ¹ñòà-áí ¹ý ³ñí ¹æéåà-³â, ¹âí áæáí ¹ý áéí èí ³÷í ¹âí ðéññéó ç áí èõ áí áðäí ¹éí ¹í èáéñ³â, í ³äâèùáí ¹ý ³í ³ôðà-ñòðóéòðí ¹í, ðí è³ áëåéòðí áí áðääòðèéè ³ ÅÅÑ á æéòð³ ñòñí ³éññòà.

Âíái ï÷âñ³ çàçí à÷áí èì è òáí áái ö³yì è
ï áðääàæéí ï òáóí³÷í íâí õðäðåêòáðó â öäé
í áð³íä ì àëè ì ³ñöá é ³ñòòí ðí ³í ñòèðóð³éí ³
çì ³í è â àëäéòðí áí áðääòèö³ áâäàòüí õ êðä-
í, ííâ'ýçáí³ ç ððáí ñòòí ðí àö³yì è 1ðääí ³-
çàö³éí 1_ ñòðóéòòðè áäéöç³, á³áí 1ñéí àì è
âëämí 1ñò³, áëí 1í ³÷í èì è ì áôäí ³çì àì è
öí ðäâé³í 1y. Äí 30-ö ðíé³ä XX ñò. (äí á³-
äí 1í 1_ äëí áäéüí 1_ áëí 1í ³÷í 1_ êðëçè) â
âëäéòðí áí áðääòèö³ á³ëüøí ñò³ ðí çâéí áí èö
êðäí 1í àðääàææàëä ï ðëäàòí à áëämí ³ñòü 1á

àéâéâéòòðí áí áðâáâðè-í³ íá[']òðè, à á ï ðí öä-
ññoô Õóí êö³í óâááí í ý òà ðí çâéòéô ÅÅÑ³ñ-
òòðí òí ó ðí ëü á³â³âðâåâæëè ì áðâáí³çì è éíí êó-
ðâí³ç. Í çí à-áí à áééííí³í à éðèçà òà ü
í àñë³âèéè í ðéââæëè áí óñâ³âí í éáí í ý ââæ-
ééâíñòð ðí ë³ áéâéòðí áí áðâåâðèéè ýé áâçí-
âí₁ àâééóç³ áééííí³éè³ í àéééâí á-áí áðâå-
ðè-ííâí áí ëéâéñò. Í áí èí ç³ñòòðí èø
÷éíí èé³â, ùí ñí ðéýâ óñâ³âí í éáí í þ öüí-
âí, ⁰ òà, ùí áéâéòðí áí áðâ³ý çà ñâí₁ è
ñí¹ àæâéâ-èí è áéâñòéâí ñòðý è⁰ í áéâ³ëüø
óí³ââðñâéüí èí, òâðí¹ í èíí³÷í¹ çðó-í èí³
÷èñòðèí áí áðâííñ³í. Ðáçóéüðâðòí òâéé-
âí óñâ³âí í éáí í ý ñòâéà í àö³í í àé³çàö³ý
áéâéòðí áí áðâåâðè-í₁ àâééóç³ á áââåâðòí õ
êðâjí àõ òà 1 ðââí³çâö³éí á ððâí ñòðí ðí àö³ý
ñòðòéðòðè áéâéòðí áí áðâåâðèéè øéýöíí
ñòâí ðâí í ý áâðòéâæüí í -³í òââðí áâí èø
áéâéòðí áí áðâåâðè-í èð íí₁ í àí³é, ýé³ í í-
ííííí èüí í áéðí áéýþòù áéâéòðí áí áðâ³þ òà
çâáçí à-ðþðù í þí ñí¹ àæââà-³â í à òâðèòí-
ð³þò, ýé³ í áñëóâí áóþòù. Ñë³ä çâçí à-ðèòè,
ùí áâðòéâæüí í -³í òââðí áâí³ í ííííí èé³
ñòâí ðþââæéñ³ â òèò õðâjí àõ, áâ çââð³-
ââæâñ³ í ðéââðòí à áâí çí³þâí á (âééþ-àþ-
-è í ðéââðòí ó) áéâññ³ñòü í à áéâéòðí áí áð-
ââðòð-í³ í á[']òðè.

Ó ÑÐÑÐ i 1 òèåàö3ý í àö3íí àé3çàö3í
åéäéòð1í áí åðåàòèéè ç â3äí i èo i ðè·éí
áóëä 3í ø1þ, 3í øè i è áóëë òàéîæ åéííí-
ì 3÷1 3â3äí i ñèí è å åéäéòð1í áí åðåàòèö3,
ÿé 3 å åéííí 3ö3 å ö3ëíí ó, i ð1òà ñòðóé-
òóð1í 3 i åðåòåí ðáí 1ý å åäéöç3 áóëë i íí-
ä3äí èí è.

Í ðeáéèéçí í áí ñáðáäéí è 70-ó ðíé³á
í èí óéí áí ñòí è³ðöý ááäàòí Ôao³äo³á áæç-
í àåäéè, ùí ³í ñöðöö³éí á ñáðáäí áéùá
Ôóí èö³í 1í óåai í ý òa ðíçåéèöô ÅÄN, ýéá
³ñòí ðè·í 1í ñééäéíñý, 1áéí 1í è·ééí ááäà-
óí 1áäí è³é³á, ùí áæéüí óþöü çðíñòáí 1í ý
áðåéðéáí 1í ñò³ áéðí áí èöðåáá áæåéðí-
áí áðå³í òa 1íñòá·àí 1í ý 1í ñí 1æéàá·àí,
áí ðí 1áäääæáí 1í ý 1í áéò 1í ðí áðåñéáí èö áí áð-
áðåéðéáí èö ýééù ó 1980–1990-ó ðíéáò ó
ááäàòüí õ éðåjí áóéí çä³éñí áí 1í ³í ñöè-
ðöö³éí ³ 1áðåòåí ðái 1í ý áæéö³, áéä³éáí 1í
í 1í òáí ö³éí 1í êíí èöðáí õí ³ (ááí áðåö³ý,
çáóó, 1íñéóäé) ³ 1í ðèðí áí 1í 1í 1í 1í ñééüí ³
(1í áðåäää·à òa ðí cí 1í á³éé áéæéðí áí áðå³í,
áéñí áò·áðñüéá óí ðåäé³í 1í ý) áéæé á³ýéü-
í 1í ñò³. Ó 1í òáí ö³éí 1í êíí èöðáí õí 1í ó ñá-
ðåäääí áéù³ áóéí ááäääáí 1í ðéí êí á³ éí èö-
ðáí õí ³ 1í áðåí ³çí è. Í à 1í áæ³ XX ³
XXI ñòí è³ðü 1í 1í á³áí ³ 1í áðåòåí ðái 1í ý ðíç-
í 1í·àééñý ³ á Óéðåjí ³. 1ó áí áé³ç, áéå·áí-
1í ý òa áíñé³áæáí 1í ý 1í ñòí ðè·éí èééí 1í ýáó
í èçééé 1í óáé³éáö³é [1–4].

Þêùñi çââðí òóðéñý âí ³ñòi ð³g i ëðâàí í ý,
ðiñ ñúñi âñi âí ³ âæá ââæêî ñêàçàðè, ýêéé
i ³ð³ðâá ãi 1 ðââá 3 çâð³g; âéâððiñ ái âðââððeëë
áóá àé äëý Óéðâúj i è 1 i ðòi èñi àéñü i è - ðéi -
éñi ³ ðâðiñ ði è + è âððæâá ì à i èáí óââá í ý.
² ðiñ é, ³ 3 i ðéé i ³ððiñ àé i ðþðü ñâñi l i ëþñè
i è 1 ³ ñññ. Í èí ³ðiñ ³ ði ñâñi ððiñ ³ ñññ -
í ý ³ ðâá âáí õ³g ðiñ çâèðòéò ì á ââðþðü i ³ðññòâá
äëý 1 ãi 1 ñçí à+1 ñi; 1 ð³i èé 1 ðâðâá 1 ãi ðéé
ðð. 1 ãi á i ñæí à êí ñññòâóâàðè, i à æâðéü:
i 1+âððéò ðéi èí âðð ðâðiñ ði à Óéðâúj ³ â
ââðéóç ³ âéâððiñ ái âðââððeëë, ³ððiñ l èâððòë-
í è 1+³ ñññòâá èð ðâçóëüðð³â 1 ³ððiñ i à i ñ-
ðâðââðâ+âá, ðiñ ñññòâá èééü à+èðò è i ðð+è-
í è, ç ýêéò áóðiñ 1 ðâðâá 1 ñññòâá è [3].

Äîñâ³ä ðéí êí âéö í áðåðâí ðáí ü á
äéæöödí áí áðåðâöö³ á³ëüøí ñò³ èðàçí ìñ³ðó
í î êäçâ, ùí í áðâéí í à áéöí ð³ý ç í ðéâí-
äö áôâéöèäí ïñ³ - èññòí ðéí êí âéö á³äí í-
ñéí ó ôóí êö³í ïñâái í³, ^ ïñí áéëâí ðíç-
âéööé ÅÅÑ, äèÿâéëäñý í åâéí ðâåâäí íþ.
Å³ääöäñý í åâí èé “ä³äéâò” á³ä í åâí ð³í í

«Áádàéëüí èò ì 1âáéàé á 1ðääí ³çäo³_ ³ Ôóí è-
ö³í óâàí í ý àéäéòðí áí áðääðòè÷í èò ðèí-
ê³â, áóëí óñâ³âí l èáí 1 ââæéëéáò ðí èü
«1 'yéïâí» ðääóëþâáí í ý öëò ðèí ê³â
øéýöñí ðääe³çäo³_ ³ä³äí l ³ä³äí l ³äðæáâ-
í l ³í ³ðéëé. I 1 ñòð³, çàââëüí 1âéçí áí 1
Ôåð³äöýí è òí é Ôâéò, ùí 1âéá³ëüø ðä-
ö³í 1âëüí èí ³ 1íâéýäó áðâéðèâí 1âí Ôóí-
ëö³í óâàí í ý ³ ðíçâéðòéó ÅÅÑ ° 1 ³öí áí àí-
í ý ðèí 1éâéò 1 áðòáí ³çí ³â ³ áâðæáâí 1âí
ðääóëþâáí í ý. Në³â çâçí à÷èòè, ùí âèç-
í à÷èòè ðâéâ ðäð³í 1âëüí á 1 ³öí áí àí 1 ý -
çâââáí 1 ý äóæá í àí ðí ñòà, áâæá èí æí à
êððâí à 1 à 0 ñâí þ ñâí äöéò³éó, ùí çóí 1â-
ëáí à 1ñâí áëéâí ñòýí è áéí 1í ³èè áçââæ³ ³
áëéâðòðí áí áðääðòéé è çí êðâí à, òí 1ââí è 1 ð
Ôóí èö³í 1 óââí 1 ý ³ ðíçâéðòéó.

Â äéäéòòðí áí áðääðèò³ Óéðäàí è á³ääó-
âäºöñý ðäôî ðì óâaí í ý, ùí i áðääáá-÷º^a
í áyáí ³ñòü ó íéí ³øí ³ð òí i âaö êí i éo-
ðäáí õ³^b ðéí êí âeò á³äí i ñeí. Í ðî òa
òðóáí i ù³ ç i áðäóí àí i ãí ðéí éo â õ³é
ääëéóç³ ñi i ñòåð³ääþòñý i ðàéòè÷í i ã ãñ³ð
êðäàí ào.

²ñòî ðè÷í 1 â áéâéòðí áí áðâáðòë³ êðà_í
 Çàõí áó 1 àí ðèé³í ö³ XIX – í 1-àðéó
 XX ñò. áæá á³ýâ á³üí éé (í áðâáóéüí áá-
 í éé) ðéí 1 ê [6]. Òàí ñòî ðí óâåéëñÿ í ðè-
 ðí áí³ áéâéòðí áí áðâáðòë÷í³ í 1í 1í 1í è³, ðá-
 áóéüí ááí³ ááðæáâíþ. Í èí³ â ö³é áâéóç³
 ááâáóâáºöùñÿ Óâéòë÷í á í 1í ááðí áí 1ý áí
 éí 1í éóðáí óí 1âí ðéí éó. Ö³éâáâí ç³ñòâåéòë
 í ðí óâñé ðâñòðóéòðéòçåò³; ö³ç³ áâéóç³, üí
 ááâáóâáéëñÿ á í èí öéí 1 ó³ í áþòü í 3ñòâ
 í èí³

Í ñí áéèá³ ððööáí ñù³ í ðè í áðåööí á³ áí
ðéí éó ñí iñòáð³âáþòüñý á ðí çáèööé ááí á-
ððþ+ëö í iñòáæí iñòáé. Á³á-ðáá⁰üñý í á-
äí è³é ³í áâñòéö³é á iñá³ áéäéööðí ñòáí ö³_,
á³äáóâá⁰üñý ñéí ðí+áí í ý ðáçáðá³â í iñ-
ððáæí iñò³, í ðéí èí èéñíñý áóá³áí èööáí áé-
í³ðáéí iñòéöö ÁÅÑ, ÁÅÑ, à í iñääéööäé³
éí iñáí ñäo³éí èó áéäéööðí ñòáí ö³ (ÉÅÑ)
í à áóá³éë³. Í áéá³ëüø ýñéðåäéì è í ðéé-
ëäääì è öüí ãí í ðí ðäñó í iñæí à í áçäàöé
áí áðåäðò÷í³ éðéçé, í iñá'ýçáí³ ç óðåí ðáí -
í ýí áäåö³öèöó áéäéööðí áí áðäá³, á Éäé³

Ôî ðí³ ï à 2000–2001 ðð. ³ à Áðàçèë³ ï à 2001 ð.

Í ðè í áðáðóí ã³ áí ðéí éó í áðáðááà÷-
ºðuñý Ôóí éó³í í àëüí éé ðíçá³é ááðòe-
éàëüí í -³í ðáðí ááí éó í 1í 1í 1í èüí éó éí 1í -
í áí ³é ç áèá³éáí ýí ñôáð, á ýééò
í 1æëéàà éí 1éóðáí ò³ý. Çá áí àéíá³þ ç
³í ðéí è éðáðí áí è á Óéðájí³, çíéðáí á,
³ní óº ááé³ëüéà áéáéðóí ááí áðóþ÷éó éí 1í -
í áí ³é (ÅÄÉ), í àö³í í àëüí á áðáðáòð÷í á
éí 1í áí ³ý, ýéà çááð³ááº ñòáðóñ ðááðéüí -
ááí 1í ; í ðéðí ááí 1í ; í 1í 1í 1í è³;, 1í áðáðáòðéá-
í 1í -äéñí áð÷áðñüéà óí ðáâé³í 1ý ðí ðááí áí ;
ñéñòáí è ðí 1í.

Í ñí îái³ òà ðíçii ìä³ëü÷³ àéäéòðè÷í³
ì áðäæ³ çäéèøàòüñy i³ä áäðæàáí èí êí ìò-
ðí éàí , ³ ì áðäí³çì Õ³í àí ñóâáí 1ý jõ
ðí çåéòéó á çåääëüí èõ ðèñläò çäéèøàòè-
ì àòüñy òàéèí , ýé ³ ðäí³øá - áéëþ÷áí 1ý
³í áâñòéö³é á òàðèòé í à í áðäääá-ò áéäéò-
ðí áí áðä³ç, áñòàí 1äéþäáí³ ðääöéþþ÷éí
í ðääáí 1í. Òí òáéá³ëüøí, óâáàé è í ìòðä-
áóº ðí çåéòí è ááí áðóþ÷éõ 1í ìòóæí 1ñóâé.
Í ðí áéàí è ô³í áí ñóâáí 1ý áóá³áí èòðóâá í 1-
àéò áéäéòðñí ñóâí ô³é á ôí 1âäö êí 1éòðáí ò-
í 1âí ðéí éó á êí 1öäí ô³ýõ èððäí. Çåðí áó
âéÿäéèñy 1âäññòðäí üí 1í ðäöüñ âàí èí è
òà áéð³øáí èí è. Á Õéðäjí³ áí 1é 1ááðâ-
þþü ñí áöéò÷í 1í; áí ñóðí òé.

Áí áe³çóþ÷è í ðí áéàì è ðí çâéðóéó ááí á-
ðóþ÷èð í iñóæí iñòáð á óí iñàð ðéí éó,
í iñòá°í iñòáð ááí áð³áí iñðþ ðí çá'ýçáí -
í ý ááçé³÷³ í èòáí ü [5]:

— ðè i ̄æóðü ȫ³ i ̄â³ ñèáí àëè ððéí êó çà-
ááçí ã÷èðè ñâí¹ ãñí éé ðí çâéðòí ê ³ i ̄ ðè-
í àëüí ó ñòðóéòðòðó ááí áðóþ÷èðó i ̄ ñòðæ-
í ñòðé?

— ñè i ñæí à i ñäîëàòè i ñíññéüí èé
ðàðåðàðéòðàð àðéàðéðí àí àðéàðéòð-í ñäñ ðéó èó?

— йðî ùî ââðèòü äññâ³ä ðåôîðì ó-
ââíï î ü àðâðåðñðî àí àðññàðòðåð, cà ôî ðäññî î î ?

— ýé³ ̄íñá áéèâáñò³ óéðàíñüéèö óí ãí
í ðé í áðáðíä³ áí ðéí éó á áéäéòðí-
áí áðáàòèö³?

Êðð¹ ò ðíâî, çàëëðøâòºñý í áç'ýññâ-
í èì, +è áóäóðù ð³ðáí í ý, ùî ïø i ðèéí à-
þþü 1êðàí î ð³çí³ ó+àñí èéè ðéí êîâëö
ââí îññéí, 1î ðèí àéúí èì è äëý áéí 1î 3éè³
ñññí 3ëüñðââ á ð³ëí ì ó; +è ñí ðâåâ³ áôâæò,
ùî âññýâòºñý á ðâçóëüðâò³ êí 1éóðáí -
ð³ç, i ðâðâæéñð⁰ áâèòðâòé Í à 1ðâåáí 3çâö³þ
ðéí éó òà çâí 1â³âí í ý 1àí èí ó+èì 1ââà-
ðéâí èì éíâí 1âñë³æéàí.

Ì ïæià âêàçàòè íà òâè³ âëèñòèâî ñò³
ÅÑ, ÿê³ âíí è áí ïñöö ã ðèí i ê aëâèòðí -
áí aðã³;:

A. Ñí áö³äé³çí áái éé ððáí ñí i ðò áéäéò-
ðí áí áðá³çí ³ ðáðéòí ð³äëüí à i áí áæáí ³ñòü
ÅÄÑ, ûí çóí i áéþ⁰ éí éæéüí éé ñàðàéòåð
ðéí éó. Ó ðéí éó áéäéòðí áí áðá³çí i 1 áæóöü
áðàðè ó-áññòü ééøá áéðí áí ééè ³ ñí i áæéå-
-³, ááçí i ñáðåäí üí i ³äééþ-áí ³ äí áái i
ÅÄÑ. Äéý ðíçþéðáí í ý áéðí áí éóðåá
áéäéòðí áí áðá³çí i ñí ðð³áí à áóä³áí éóðåá
áái ³é ÅÄÑ i 1 áéð áéäéòðí ñòáí ð³é.

B. Çì ³í ³ñòò ððæèì ³â áéæéòðîñí iæè-
 âáí í ý â ð³-í ï ò, ðèæí ááí ì ó ³ äíáíáí ì ó
 ðîñçð³çåö. Ç ³äí ³áí áí éó, öá ³ðéâá àéòü
 äí ³áí áó³äí ³ñò³ (³ áéí ³í ³-í ï ³ äí-
 ö³ëüí ³ñò³) áóä³áí èòòåà á ÅÅÑ áéæéòðî-
 ñòáí ³éé ð³çí èõ áéè³â (áàçèñí èõ, í äí ³äí ³-
 éí áéõ, í ³éí áéõ), ýé³ ³í áþþü ³áí áí áéí ³áí
 ñòðí ³éí -áéí ³í ³-í ³ ³í áéí áéí èéé (í èòðí ³

éai³ ð'òàéí áééàááí í ý, áéññ éöðàòðóéí³ áé-
ððàòðè). Nòðóñéòððà (í ðíi í ðòð³) òàééëò
áééàéòðí ñòàí ö³é í i¹ áéí í à áóðè 1í ðeí áéëü-
1íþ. Ç äððåññ áí áíéó, ð³÷í³ áéòðàòðè
áééàéòðí ñòàí ö³é ÅÅÉ, ýé³ áéçí á÷äþþðü
áéí 1í 1í³÷í ó áòåéòðéáí³ñòú ó÷åñò³ á ðeí éó,
çæéàæàòù á³ä ðåæéí³ä ; ðí áí ðeí á ð³çí³
ñäçíí è ðíéó³ áí áéí è áí áé, ðí áòí í áí á-
í 1íçí á÷í 1í çæéàæàòù á³ä ð³÷í 1í áí áéòðí á-
í éòðåà áééàéòðí áí áðåñ³.

C. Öððéâæð³ öððí ³í é áóáð³áí èöðóðáá áéðéð-
ðí ñòáí ö³é. Öà óí àí 1æëéðéþ⁰ øððéæðó
é³éâð³áðö³þ ááð³öððó, ýéùñí á³í ç yéèðíññú
í ðð-éí öððáí ððéñý í à ððéí éó áéðéððí-
áí áðð³þ. Äéý áððéððéáí 1áí ððí èð³í ò-
ááí 1ý ððéí éó í áí áðð³áí 1 í ññð³éí 1 í ð-
ððéí ððéððé ððéí 1 üñí ò í ááí èé ððéððé⁰ í
áéððí áí è-éð í ððóðéáí 1 ññðáé. Ñòññí áí 1
ÁÅÑ öð ï 1æí à çàðaçí à-éððé èéððá çàða-ð-
í èí 1éáí óððáí 1 ýí ³ ññð³-ððí èí ááððá-
í ýí 1 ññðé ððéððí ññðáí ö³é. Í ððéá, óí èé-
í ððé ððéððí ññðáí 1 à ððéí éó áéðéððí áí áðð³þ
í 1æí à ððé-üñé èé ððéí, ùñí 1 à áí ññðé-
éí áí. Òððéððé-í 1 äéý öððáí 1 í ññð³áí à óáí -
ððéððé-çí ááí à óí ððé-é³í 1 ý ððí çàðéðéí 1
ÁÅÑ, áí àéí á-ðí 1 í áððéððéáí 1-äéñí àð-ðññé-í 1
óí ððé-é³í 1 þ (ýéá í áððááá-à-ð⁰üñý í ððé í-
ððéðí á-ðí ððéí éó).

Äëý Ô³í áí ñóâáí 1 ý ðí çâèðéó ÅÅÑ, ó
öí i ö - èñëe³ ³ ááí áðóþ÷eôò í iñóàé, é
í áí áð³äí á i³äâéùáí 1 ý òàðéò³â ááí ô³í
í á áéâéòðí áí áðå³þþ á i í ð³áí ýí i³ ç + èñòè-
í è áéñí öóàðàö³éí èí è áéòðàðàì è. Äëý ³í -
âáñòòâáí 1 ý í iâéò áéâéòðí ñóâí ö³é á òí i -
àð í iñéðáí òí i ãí ðéí éó í áí áð³äí ³ áèù³
ö³í è áéâéòðí áí áðå³þþ, í³æ òàðéòéò í ðé ðá-
áóëüí ááí ³é i i i i i e³þ. I i yñí þ°ðüñý õá-
çí ³í þ i áðåí ³çí ³â ðí ðí ñóâáí 1 ý ³í ááñòè-
ö³éí i; ñéëäáí áí i.

І ðè ðääööëüü áâái³é ی îí îí îëüí³é êîí -
ї àí³ل³ í áâñööëö³ل³ (çî êðäà í èðäääëöè) äëÿ
í îí áâí áâí áóäåí áëöðââ, ùí áâëëþ÷äþðüñý áâ
ðäðëöè, ðí çí i íä³ëýþöüñý í à an³ö ñí i æe-
ââ-³â ÁÅÑ. ²í áâñööëö³é í à ñëëäâí áâ áëöïí -
æëöü í ðè öüí í ó áäí íñí í áââëëêíþ. Á
òí í áâö ëí í êöðäí ðí í áâí ðëí êö ³í áâñööëö³ل³
(í ðëââðöí³) á í áâó áëäéëöðí ñöâí ööþ í í -

Î äi î àñi î â òi îâäo êî iéôðäi òi îâi
ðeì êo ç' yaeëy° oüñy nñoi aða-+i ³ñou (â³äáo-
ââo° oüñy «ðiçðeâ») i ³æ ö³í ài è (âèòðâoà-
ì è) a³þ-êo aëäéòði nñou ö³é ³ ö³í ài è, iá-
iâo³äi èi è aëëy çaeö÷áí i y ³í âaâñðeö³é ó
i iâ³ aí aëëi a³-+i ³ aëäéòði nñou ö³i. Äèòðâoè
aëäéòði nñou ö³é, uñi a³þþü, i ³æöðü cí è-
æoââoàeñy i ³ä aï eëâi i eîi iéôðäi ö³i iá-
i i ði iâi i ó ðeì êo. Ó ði é aæ -+añ ö³í è, yé³
i ³æöðü cai ði i i ñoâoè i iâ³ aëäéòði nñou -
ö³i ñoâi aëëi aë - ðeì i, i ñoâoè ñoâoè i ñoou
aëñi iéoâoðaö³é i ³ aëòðâoè i à aâeë-+eì i aë-
çai i i aëuâa çà ³í âaâñðeö³é i ñeëâäi aó,
i i ñoð³aí i aëëy i i aëði aí i y (i êo i i ño³)
³í âaâñðeö³é.

Бêùñí í à íï ðîñâí î ó ðéí éó áññòàí í áéñ-
þþöñý ö³í è íà ð³áí ³ áèøððàò áëåéøðîñòàí -
ö³é, ùí á³þþü, ðî áéí èéí á áéíñ íí ³-í èé
áàð'ºð äëý áóä³áí èøðàà ï í àéø áëåéøðî-
ñòàí ö³é (çí ëðàí à äëý áôñ áæáí í ý á ðé-
íí ê ííâèø áèððí áí èé³â áëåéøðîñí áðä³).
Í ðè çðîñòàí í ³ áëåéøðîñí í æéâáí í ý ááí
áèâááäáí í ³ ç áéññ íóðàòðö³çí í ñøáí èó
áëåéøðîñòàí ö³é öáà í ñæá í ðéçâññò áí áä-
ð³öèòó áëåéøðîñí áí áðä³çí òà çòí íâéáí íâí
öèí í³äâéùáí í ý ö³í. Òâéèí +éíñí, çà-
íñòü í÷³éóâáí íâí çí èæáí í ý ö³í ó çá'ýç-
éó ³ç í áðàòñ áí ñæá í ñæá í ñæá íñéí
á³ááðâòðüñý þó í³äâéùáí í ý.

Þêuní öði í e i ³áðæùðöñý ái ððái ý, iá-
iáði ³ái iái aëy ³i áanðeö³é, ói a³þ-³ aéaéo-
ðiñðaí ö³i ¹ aáðæàði i ³áðæùái eé i ðeáo-
ði é, uí çaaðañoú i áaéi ðaáðaí eó çáeðe³á-
mí i aæðaà+ái . Óeì ñaí eí aóaa i ¹ ðóððaí i

Í ëàêñàí äð Çàãí³é. Ôáíääí ö³; ðåÔîðì óâàííÿ òà ðîçâèòêó áëäêòðîáí áðññòèê...

Êî ñòÿí òèí Ì àëåºâ.

=+āññ i ³ aðeññø áðåéðeáí 1 ðí çáèáàðøññ y áðai éað aíññe³äí eðuññeëð öáí ðð³â ááæéëeëð eí ðí 1 ððo³é, á óí ³ááðññeðaðññeëð eðaáí ðð-
ðí ðð³yö ³ 1 að³ðü ó ðai éað að³aí 1 ÷eð ³i ñòð-e-
ðòð³â. Ááðæáàð aðaáí 1 óñâð³aí 1 èëëë: ýéùñ í
ððaáà áññýáí óðe ýéèðññ 1 eí 1 éððaðí eð ðá-
çóðññðað³â, 1 að ððeéëðað ñðaí ððeðe áði 1 i ó
áí 1 áó, í ááðaðaðoð áðåéðeáí ³ðø, ñéàæ³i 1,
çáðði 1 óðeññ y áí E. Ááð³, ýéèë 1 ððaáí ³çóº
1 áí áð³aí 3 aíññe³æaáí 1 ý øðæéæí ³ ðáðoëü-
ððaðeáí 1.

ñìèi àâñý í à ãáñýôèè 1 êðàí èò ñâêò. ² í àâ-
í àêè, êî èè 1÷1ëèâ êàòî ëëöüïéó öäðéâó
² âáí Í àâéí II, 1ñì áèñòéé àðòí ðèòàò ýéï-
âí áèÿâéâñý í à ðâí³, ãäííí ó âáéëéí i
ëþäéí è, òí çà -àñ éíâí ííí ðèòð³êàðó
ê³ëüë³ñòù í ðèòëëüí èë³â êàòî ëëöèçí ó à
ñâ³ò³ çðíñëà í à òððàòéí ó.

Î äi àê i îââðí ài îñy äi Äèäàì ³ç
i ði áéäi îñâ³òe. Ö³ëëî i ï÷åâèäi î, ùi
óñi ³öi ³ñòü ñò÷åñi îç ääðæââé çæäæèöü
å³ä ³ðäi ý îñâ³÷åi îñò³ i ãñâéäi íý. Öèi ÷-
ñi i ïåðââäæäi à å³ëüò³ñòü çi ài ü, ùi
åèéèåââäåþòüñy â öéïe³, i ðééi åþòüñy 1à
å³ðó, i áçâææþ- è i à i ãi ³åi èé i ðééi öéï
ðåö³i 1äe³çi ó, ó yéëi ó ³ öéï èé 1ài åâ-
þòüñy i åðâééi 1àòe ó÷i ³å. I òòò ³ àéÿäéÿ-
°öñy, ùi ááç åâòi ðèòåòòò å÷èòåéÿ îñâ³òà
i ði ñòòi 1ài 1æëéâà, åi ái i ÷åi åâòi ðèòåòò
å÷èòåéÿ i àééi, åi å÷èòåéü i iñâééi åi nñi è-
ðâðéñy 1à åâòi ðèòåò 1àóéè, yéëé åò³éþ-
°öñy â Äèäàì ³ç. I ðé öüü i ó °äi ³ñòü
Äèäàì ³ç çâáâç i ÷ò³ ³ñòü îñâ³òe, öi ÷-
å ³ò³þ i ³ði þ, ùi á àééi öñééi èéè ³ç i eó
öé³è i iñâéè åi åi ðèòè i ãi ³òþ i iñi ³þ
çoi ³ðé i àééi i ãi iñi. I òæä, åi ééi åi èi
åèéi åðââäæäi 1ý i ³ñi öââi 1ý Äèäàì ³ç ³ æèò-
ðòåå 1åi åð³äi ³ñòü 1ayái îñò³ i öáéë³: i eó
éþââé, yéëé i iæéi å åóééi å åççàñòåðâæ-
1i åi å³ðýòe öi ÷- å ó i èòåi 1ýö, i iñi ³ç-
éëo ç i àoééi þ.

Í à ææëü, â ãííèòâ³ cà àèçí àííÿì
ññëéüí èõ ñâ³òò öüîâî, à òàéîæ ó áî ðîöüâ³

çà äî ñòí éí à Õ³í àí ñóâàí í ý í àøà Àéàäàì ³ý
çí à÷í îþ ì ³ðíþ àòðàòèëà ñàì à ö³ íñí î áí-
í í ëíæí ³ äëý í áþ ýéí ñð³. ² í èí ³ òðèâàº áí-
ðí ñüåà í á çà ³ñòéí ó ³ àâðí ðèðàò, à çà í ðà-
âí êáðóâàò è áí ñe³äí èòüéèí è ñòðóêðóðàí è
³ âéàñí ³ñòþþ. Í ðè ñüí ò çàáóâàº ñüñý, ùí
Àéàäàì ³ý ö³ëéí ì í æá ³ñí óâàòè ³ ³ñí óâà-
ëà ááç àðí ðøáé ³ ááç àäí ³í ³ñòðàòèáí îþ äëà-
äè. Çàáóâàº ñüñý, ùí íí ñóð³ ñâíþé Àéàäà-
í ³ý – öà àðí ì àäñüéà í ðâáí ³çàö³ý, ÷éáí è
ýéí î áéðàþòüñý í à çà íí ñâàäàì è ³ í àâ³ñü
í à çà í ³ñöáí, ýéá áí í è çàéí àþòü ó ðâåäæ³
í ðí ðàí äè, à èéøà ³äï íâ³äí í äí ñâíäí í à-
óéí áí áí àâðí ðèðàòò.

Í è í à õí ð³ëè á, ùí á íàø³ í ³ðêóâàí -
í ý áóëè ñí ðèéí ýð³ ýé çàéëèé áí «ðí çéó-
ëà÷óâàí í ý» Àéàäàì ³ç. Õí ÷à ùà Í . Â³í áð
çàçí à÷ââ, ùí á ì ³ðó í ñè÷áí í ý í àóëè
àðí ðøéà ì ð³çéí çðíñòáº ³ëüé³ñòü èàð'º-
ðèñò³â ³ í ðíéäí õ, ýé³ í àçéâàþòü ñâáá
â÷áí èí è. Í ðíñòí ì è àéöáí ðóºí í óâââº
í à ðí ì ó, ùí Àéàäàì ³ý – öà í à ³í ³ñòðàþòâí
òâí í àóëè áâí í à ð³ëüéè ì ³í ³ñòðàþòâí í à-
óëè, öà í àñàí í àðâä í áéè÷÷ý í àóëè. ²
ýéùí ì è í à ³í ðóðáºí íñý í ðí ðà, ùí á
âéðâç ñüíâí í áéè÷÷ý ñòââ á³ëüø í ðèââá-
ëèâèí, õí çðóéí óºí í ³ñâºóó, à ðàçí ì ç
í áþ ³ ì àéáºí ³ñâºí õí ñâºí õí ëðàçí è.

III. Í à êí èæêî âó ïî ëèöþ

Äèëäì è ðîçáóäîâè äåðæàâè àáî íîòàòòëë
äëÿ ðåôîðì àòîð³â òà ;ö ðàäíèë³â
â³ä ôóêóÿì è

(*Francis Fukuyama. State-Building. Governance and World Order in the 21-st Century. Ithaca, New York: Cornell University Press, 2004. – 137 ð.*)

Âsêòîð Nòáii áí áí êî

ê³ëüêè ñàì à öý äáí 1êðàðö³ yé ðèí ií è³-
öè÷í iâí ðàæèí ó ° (çà Ôóêöyì íþ) «ê³í-
öäâíþ ðöíðí íþ ií ðââé³í 1ý â ñòñí³ëüñ-
öà³», ià⁰ ií «ê³í áöü³ñòñöð³» ó ñáí n³ i ðè-
í èí áí 1ý (ääí, êðàùá, ñòí i³âí iñö³) ií-
øóé³å ùíäí³í ðøëö ií ðèí àëüí eö ðøëyö³å
ñòñí³ëüí iâí ðí çåëöéö.

Àèéàäòùñý, ûñ í áéôíî ð³ý, î ï ðèì ³ñòðè÷í ³
ñï î à³àáí í ý, à áî àáí î ÷àñ î àáí à ðîçáoá-
ëáí ³ñòü í áðää áððåòòþ Þ ñð³ði äeyäí î àáí
ñäí ñð ³ç çäé³í ÷áí í ýí (ýê çääååäéíñý) ñòè-
í öéþþ÷í î êíí éóðáí ö³; áäí õ 1ñí î áí èò
í ðî àéò³å ñòñii ³ëüí î àáí ðîçäéòéó, ði é äöö
÷àññò òà í àñòðíl ; ëéáðäåëüí èò ³í ðäéåéòóà-
ë³å Çäõí áó ñäðääéí è - è³í öý 1980-ð áó-
ëè í áéåéðäçí ³øá ñòñi í èáí ³ ó ö³é áí àòåæ-
í î - í ðéååáéèå³é í àòåòòî ð³ Ôóéöýí è.
Ðäéåóæí ³ í áðñii áéòéåéé óòååðäæáí í ý
«í 1ñäí õí ðî áðí î ñä³ðó» àáí 1 ëðåò³; áé-
ååååéèñý 1ñí áééåáí í ðéååáéèåéèí è á êíí-
ðäéñò³ ñòñii ³ëüí î - í í è³ðè÷í èò çðóðáí ü ó
ñòñi³äí ³é ² áðíl í ³ òà «í áðåáóåí â÷èò» í à-
í áåð³å ó êí èéøí üí ì ó Ðäáÿí ñüéñí ì ó Ñíþ-

* Ôðáí ñ̄ñ̄ Òóéóýì à – i ðí ðáññ ð i ³æí àðñ áí ï i ïéø÷í ï áéí ï ï ³è è ðé Øéíë³ i áðññ áéøéàí èõ i ³æí àðñ áí èõ áññë³ áæáí ù ³í áí ³ I íéà I ³ðöá, Áæáí Áí ³é³í ñ-Óí ³åðñéòàò (Âàøéí áðñí, ÑØÀ). Ååðñ ð ååñàòüñ ð i ðàöü, áééþ÷àþ÷è Our Posthuman Future: Consequences of the Biotechnology Revolution; The Great Disruption: Human Nature and the Reconstitution of Social Order; Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity; The End of History and the Last Man.

Óēðàíà – íîâ³ ïáðñíæêòèâè

Í ní 1 áâe éää³ðöèì 1 íñö³ óðýä³â. Ó äðöä³é ðí çäëyäðþöüñý iððe+eí è ñëäáéêñö³ 3íñöè-ðöö³éí 1i ñiðí 1 ìæí 1ñö³ óðýä³â, çíéððáì à, +1i ò òâéâ ñôððá çí áí ü òà i ãòð áâl éí a³+1i-áí 3íñöðði áí ãòð³þ, ýéð ó á i ãñ í àçéâðþöü «ääððæââí èì óí ðâåé³í ÿì » (*public administration*), 0³ äññ³ «í ãòð+í ïþ» í àóéñíþ 3+1i ó çäððöä³æí èé äíññ³ä ó õ³é ñôðð³ ç òâéèì è ððöðáí 1ùàì è i ãððáí 1ñèöüñý ó êí 1-ðâéññð è ðððáí, ùñi ðíçâéâðþöüñý. 2 1 ãððáø-ð³ ððððöý+àññöèì à éíññi ãññ³ææáí 1ý i ðð-ññý+áí à i 3æí ãðð áí èì ãèi 3ðði i ððí áéâi è ñëäáéêñö³ äððæââ ç òâéèì è ù 1 ãññ³ææá-ì è, ýé í ãññðåá³ëüí 3ññü o ñôðð³ i 3æí ãðð á-1i ááçí áéè, äððåði ððí 1âáí 3 i ððéí öði è äðð-æââí 1âí ñôððåðáí 3ððöð òà áíññöð³ äáâàðð è iââéði èí i ðððáí ü áâl 1 ðððåð³; 3 éää³ðöèì 1 ññ-ð³ i ññ 3æ ÑØÀ òà a³ ãðði i ïþ.

Øøð ààðòí ðèòàðí èðò êðàðí àð, êí ëè ç ààðòí -
ðèòàðí í -äàðæàâí èöüêîþ «âî âîþ» àëí -
ë³ñéòâàëàñò³ «äèòèí à» óðýäí âî ì ñí ðí -
ì ïæí íñò³. Äëý Óéðàðí è ò³ i ëòàí í ý í àä -
çâè÷àéí í àèòòàëüí³, çí êðàí à â êí òàèñò³
åòâàëòéâí î ì àäí ³ñòðàðèâí î ì ðàòî ðí è.

Ó ñâîòì ó äññëèäæàí³ Ôóéóyì à,
 çî êðäì à, Ôîéóñºº óâàäó ï à âàæëèâî ï ó
 ï àòî äî èîä³÷í îì ó àñî àéðº öüî áî «í ájáí í-
 áî í èðàí í y» – í ðîáéàí³ ì íæëèâî ñòºº
 ðòðàí ñòåðòºº ìí òººäëúí íâî, í í èººòè÷í îâî òà
 ï àòî äî èîä³÷í îâî áîñâäºº çí áí í y «Ä-
 í³» äîl êðàí òà ñòñí³ëüñòâ, ùî ðîç-
 àéâàþòñý. Äºº ðîçðººçí yºº -í ðeððe íñ-
 íñâî³ õðàðâèòðèñòéè èåðæâàí ñòºº, à
 ñàà à: 1) í ðääí³çäººéí èé äèçàéí òà

ì áí áäæì áí ò; 2) í î ë³òè÷í ó ñèñòàì ó;
3) í ñí í âè éäâ³òèì àö³_³ 4) êóëüööðí³ òà
ñòðööðööðí³ ÷éí í èéè. ×èì á³ëüø í í æ-
ëéâ³øíþ ° Õî ðì aë³çäö³ý òà ñòáí áàðòè-
çäö³ý cí áí í ý òà áîñâ³äó ó ööð ñôåðåò
(ðîâí, ùí ä³ñòàëí í àçâó í àóéè i ðì áàð-
æâáí á óí ðââé³íý), òèì á³ðíä³áí³øíþ,
í à aðì éó áîñë³áí èéà, ° í í æéèáññòù
òððáí ñòåðó cí áí ü òà áîñâ³äó. Í ðàéòéèéà
òððáí ñòî ðì àö³_ áàðâðüüí õ êððáj, cí êððáí à
Óêððáj è, ñâ³ä÷èòü i ðì òà, ùí eî èé è áð-
øéé òà, í ï÷añòð, áððâéé àèì ³ðè áàð-
æâáí í ñò³ í í æóðü áóðé áîñèòü éäâéí eî-
í³éí áâàí³, i ðéí àéì í³ í ðââáí³çäö³éí í, ó
áàðâðüüí õ êððáj àð, òí í àéññéäéí³øíþ
äéý í àððáí áñâáí í ý³ òððáí ñëöý³_ ° ðððáðý òà
÷aðâððò ñôåðè áàðæâáí í ñò³, cí êððáí à
í ðì è, ö³í í ñò³, òððâæòö³_ òí ùí - òà,
ùí Óóéöý í à í àçéâáº ñí ò³äëüí èí è òà
ééññööðí èí è ÷éí í èéàì è á³í ì ðàðè÷í ï_
«Äàí³_».

Î nñâéèâîþ, òâè áè iñâèòð, nñóâ'º-
ðèâî iñþ ñòñðí iñþ ómí'ºøí èò ðâôîðì òâ-
º iñþòððöö'º iñæüí iñ_ mñ ðì iñæí iñþº öðýä'º-
êðâjí, ùñ_ ýçá'ºéñí þþòü, °, çà Õóéóy-
iñþ, áíñðòðºøí ý iñþðâáá òâ iñþðæí éé-
í àö'º iñæüí èé çâëèò í à ðâôîðì è. Â
çí àéè iñ iñó óéðâjí ñüéñ iñó êí ðâèñðº öâ -
iñðí àéâl à «iñë'ºðè÷iñ_ áîë'º» ðâôîðì àðò-
ðº aâ ãòñ ãòñ áî ñòñ iñþüñòâà (à íâ èèòðá-
iñðâi èò ãðòi òâ áë'º) áî ðâôîðì. Í à
ãòñ èò ài ãðèéâá ñüéñ áî áîñë'ºáí èéâ, èèòðá-
ðí ãº, êí èè õº +éí 1èèé 1áyâí'º, iñ iñæí à áî-
áî ðèòð è ïðí iñâæéâññòü áââi ðâò'º çâðò-
áºæí èò áîñâáºã òâ iñâæéâ. Nâºä+áí iñý
öüñ_ áî ° iñþòñ ðè÷iñ_ à iñðâèòðèâ ómí'ºøí èò
iñââðí'º çâò'ºé aºã XIX ñò. áî iñâºøí iñº
iñðèéâä'º ïº aºñ iñ_ Êiðâj, Òâéâáí þ,
xëë'º òâ Iñâi_ Çâéâí aºñ. Aºâðâé, iñðí àéâ-
í iñþ óéðâjí ñüéñ_ áâèâë ° çââââí iñý ðâ-
iñðââí iñý áíñðòðºøí ûñâñ iññ_ èòð ì à ðâ-
ôîðì è òâ áîñâââí iñý ñâñ'º; çâââðí iñþòº
ùñâiñ_ ðâ ãðò'ºéâí iñý.

ääì ï êðàòèçåö³; òà ðåôîñì ñâáí í ÿ Í ³-
 ì á÷÷ëé è òà ßiiñ³; çà äiñññ iññ Þ
 à(çüññ³ ññí üñ 05ñññ ññò³ ì ì ñäðññ ññ ñðàòèëðñ ñðáí í jTjT*0.464ý(a
 ì ñôîñì è òà ëäññ Þ

âáí èõ çí àí ü ùí äí íñí íâ äáðæàâí íãí
óí ðääë³í íý, àí áðéêáí ñüééé áí ñë³äí èé çà-
óâàæóº, ùí í èñòáööâí äáðæàâí íãí óí ðää-
ë³í íý 'ðóí óóºóüñý í àñàí í áðåä í à çääóí íñ-
óº óí ðääë³í öºâ óí ðí óéþâàðé äëàñí á «í ³ñ-

|||

Í ðîñâ³òí èöüêà òðàäèö³ÿ
â àì áðèêàí ñüê³é ë³òáðàòóð³

Í èáenàí äð Áíí

Ù à ó 1784 ð. ²í ì àí ójë Éàí ò
í íñòàâèâ çí àì áí èòà í èðàí -
í ý «Ù í òàêà Í ðîñâ³òí èö-
ðâí?», ³ ð³ëíñî ðè, è³ðàðàðóðíçí àâò³, ³ñ-

ðèðî ðèéó ðàñè ó iðíñâðí èöüêî ì ó äèñ-
éóðñ. Ó ì àñà Áæáôôáðñ í à.

Áæ³ëüéà áîñë³áí èé³á çâåðí óëèñý áî
éî ì i àðàòéáí i áí àí àé³çó àí áðééáí ñüéî áí
í ðíñâðí èööâà. Áàé÷ ááà÷àº á i³áí³÷-
í áí áðééáí ñüéî ì ó òà ³ñí áí ñüéî ì ó ééé-
í³äé³çì³ «²çóðñüééé òà iðíñâðí èöüééé
áàð³áí òè i ì ááðí³çàð³>; Áîö. ². È³í áí ð-

⋮ ⋮ ⋮ ⋮

Í ḫáóâàòèñý êíí 'þíêòóðíèõ ì ³ðêóâàí ü

|

I à êí èæêîâó i i ëèöþ

ääðæàâè ³ êi ði i ðàö³; ýê ñóá'ºëòè i ³æí à-
ði äí èo àéí i i ³÷í èo a³äí i ñèí . Çàâáðøóº

Óēðàíà – íîâ³ ïåðñíåêôèåè

ääñööü ï 1 äæéëä³ñööü àèçí à÷èòè 1³ñöä Öéðä-
jí è 1 à ñó÷äñí³ é èäðò³ ðí çäèòéö ñä³ðó. Äé-
ðööäëüí³ äëÿ 1àöï_l ääðæäàéë ièòäí íÿ, -
ää 1 è[?] ³ èëì 1ñaáá ³ä÷óåà⁹í 1? - ñöä-
àèòöü 1äñ 1äðää ñëèäääí 1þ äëëäí 1þ àèäí-
ðö 1³æ 1 èí óëëì³ 1 àéáóöí³1, 1³æ «Çä-
öïäí 1³ ñöïäí 1 ».

Äëý ðíäî, ùúá ýéí áééðàùñá ðíçéðèòë
âéäñí éé í 1 ðáì ö³äë, í äðääöñ³í ððáí -
ñí 1 ððí 1 -ëí 1 óí ³éäö³éí éé òà áéí 1 1 ³-
í éé, Öéðäjá í ðíñòí í ðëðä÷áí à í à
ó÷änöü ó +ëñéáí í èø ãáí ñòððåöä³-í èø
í ðí åéðoäö. Í ðèéí ðäíííá í 1 éíæáí í ý í à-
øíj, äåðæäåéé ðí ðí öº äéý í áj, ðåéö í ðí å-
ðäí ó ðí çåèòëö, í ³ä +äñ áéèííáí í ý ýéíj
åíí á çí óøáí á áóäå ðåäë³çí åóðåàðè ñåáá ó
éíí ðåéñò³ í 1 ñòððääýí ñüéíj, ñò³äí 1 °åðí -
í áéñüéíj ñòðòéðòðè, ùí öýæ³º áí aÑ, ³
áí áí 1 +äñ - ó éí 1 ðåéñò³ í 1 ñòððääýí ñüéíáí
°åðäç³éñüéíáí í ðíñòí ðó, ùí öýæ³º áí
Ðíñ³.

Óæà ī āâééí à ï ðèñóòí ³ñòü ó ð³çí èø
ãâíñòðåòàða³÷í èø çí àø ôîðì óº ¹míáëè-
âéé í ³ãðàö³éí èé èé ³í àø í à ¹àö³é òàðèøí -
ð³ç, çà ÿéíâí ãâðæàâà ì àº ð³çí ¹mí ðýì ¹-
âí ³ ¹îòí èé í ³ãðàí ð³â, ç çàðíäó í à
«Çàò³ä», à ç³ ³ñòü äó í à «Ñò³ä». ¹ñí ¹âà
öèø í ³ãðàö³éí èø ¹îòí èé ³â – áéíí ¹î ³÷í ³
í ³ãðàí ðè, ýé³ ³ñ ðè÷éí ýþþü ¹î àæüø³
õæè³ ðåä³ ¹î àæüø³ èø í ³ãðàö³é.

Óái áái ö³ý áí cí ³í è ááéööñ í ð³â cí áí ³ø-
í üü i ððööñ áí i ³äððö³; í àñáéáí í ý Óéðà-
jí è, üñ nñéëæàñý, çääàåàéæñý áí eéñ áí èí
-éí i í cí ³í àí è ó çäö³áí i ñ o í ðèéí ðäí i -
í ³ Óéðàjí è. Á ñð³áí i ñ o í ðí áí åæóþöü
áí i ³í óááðè áéççáé á í ðí áí ðò áí Díñ³;.
Á³äí ³í i ñð³ yé³ñí èõ ñðäðæéðàðéñòéé
cí áí ³øí ³ð ððööñ ááéö ì ³äðáí ð³â öéð ðäå³-
í i ³â çóí i áéþbáàéèñý á³äí ³í i ñòýí è
í i ñðááé á í ðäö³áí ééåö í á ðéí èåö í ðä-
ö³ Díñ³; òá iá^oäí áí i ; ^ ãðöñ i è. Á i ãð-
ñí áéðéå³ c í ³äééùáí í ýí i ³ðé ñð³ééñ ñð³
øáðéöñ ð³äéüí i ; ñðööñéööðé cí áí ³øí üü i
ððööñ áí i ; ³äððö³; áàððöñ i -³øéóåàðè
çääàåæóåàí í ý í àÿáí èõ á³äí ³í i ñòáé
yé³ñí èõ ñðäðæéðàðéñòéé cí áí ³øí ³ð ððö-
äí áéö í ³äðáí ð³â.

Äëÿ Öäðëèññüéï 1 ááëèñò³ öäðåéòåðí èé áåâåðòí 1 àö³ 1 áëüí èé ïñéëåà 1 áñâéáí 1 ý. Çä³äí 1 ç i áðøèì Äñäóéðåí ïñüéèì i áðå- i èññ 1 2001 ð. á i ááëèñò³ i ðñ åæéâàþþöü i ðåäñòðåáí èéè 111 1 àö³ 1 áëüí 1 ñòåé³ 1 à- ðí áí 1 ñòåé. Öéðåí ö³å, yéèö i áðåhàæí à

á³ëüø³ñöü àáî 70,7 % òóò iðîæèåàº — 2048,7 òèñ. îñ³á.

Çà 2003 ð³ê çäääëüí à ê³ëüëñòù í ³äðäí ð³â ó Öäðëëñüë³é 1áëänò³ nëëäéà 115,3 ðèñ. 1ñ³á: ïðèåóëí 59,7 ðèñ., âèåó-ëí – 55,6 ðèñ. 1 „ðäðö³éí èé â³äï ëèå í àñäéäí 1 ý çàö³ëññâí èé ó 20 ðäéí ì àö 1áëänò³, 5 1ñòao ì áéäñí 1âí ï³äï 1ðýäéö-âäí 1 ý òà 1âí 1í 0 ðæéí 1³ í. Öäðëí âä.

Çââäýêè ñí³ ãíï ðäö³ ääðæàáí èô òà
äðî í àänüéèõ 1 ðääí³ çao³é, â 1 áeàñò³ 3 ñ-
í óþþü ñí³ ðëëþöëèå³ óí 1 åè äëÿ ñí³ äëüí 1 ð-
åäàí öðö³å á³æàí ö³å òà åèí 0ðåáí èô í åðå-
ñiaéáí ö³å.

I ³nóðáâá í aðaæráí 1 y ðí éaðáí óí 1 nòð-
aðeðumý áí 1 ³aðáí ð³á, í ðaðaðaðaáí èe³á ³-
øeðo í að³í 1 aðuúí 1 nòðáé, að³ði ní 1 að³aaí 1 y ³-
ððaðaæð³é, çáððí áí y ùñi áí aði æxí að³ c ði-
áí ÷ e³ 1 øi áí aí éo ða í ³aðáí ³÷ 1 i 1 aí ððo-
æ ñe 1 aí çáð³enñi áðaí 1.

Åēññi áððè èíññòàðóþþü: iññéè ùí ³i -
iñ ³áððæö³éí à á³ëüø³ñòü iñðääññòååééáí èðó á
Óéððají ³ iñððí å³â í à ñòíðí óååéä å³ññí iñð-
í èðó åðí ³iñ ððó iñððí. Iñðääññòååí èññé á³ëü-
øññòü³ iñððí å³â í à ñòååñðééè ñññíjö àí èéé-
å³â ³ ñò³ééèðó iñ³æññí åéññòñí èðó çå'ýçé³å.
Í å'ºáí àí ³ åññí èéèøðá ó ñòååðéññòü ³iññó-

êóï í îñò³ í à ï³äñòàâ³ àòí³÷í î ï ñàì î í àçâè.

² Óñi÷à cí á÷í à ÷àñðøéí à cí éò ì àº çàðáºñò-
ðíñ ãàí ³ àðí ³÷í ³ ñíi ³ðòíñ ãàðéñòà, àèðéêáí ï
äðþ÷éò ³ áðéëò àáí ì áí ø - èñéáí í éò àò-
í ³÷í éò ñíi ³ðòíñ ãàðéñòà á Õéðàjí ³ i ðàêòè÷-
íí í àí àº.

Î áí àê, ÿê i îéàçóº i ðâéòèéà, òàéà
ñi ðèyöëèáà º â çàååéüí îì ó ñòàåºëüí à ñéòò-
äöÿ º i ïæá ñòåéäéî ððáí ñòî ðl ñååòòñý.
Ñåðéî çí ó óåååó åàðòî çååðí óòé í à õº í ååå-
òéåí º ÷éí ééè, ùí ñóí ðîååéøþòü ãéé-
ååéüí º i ñåðåºéí º i ðl ðåññé º ãæá ãîñèòü
ðåéüí º ñi ãééøþòü ã ñåºéí èõ ñðåáí åò.

Í àñàì i áðää - öä ååëë-áçí³ ðíçí³ðé
í äéååæüí îì³äðåö³ç, ýéà ùìð³-í î àòýao⁰
â ïáî ðíðò ì³ëüéí èé ëþääé³ éåðö⁰öñý
òðái ñí àö³í àëüí èí è í çëí³-éí è í ðääí³.

í èëüéí è ëþää46íííí ³÷í èõ1903 Tw458í í ³æí ñàþò1 Tðó(çà, àéí :

ì î ã ð³â ï í ñ

ቁዕዲለንና እኩል* ተ ቁጥራኑ የ 8920 ቀን ተ በ 437 ቀን የ 01 ዓመት ተ

í á í íä³éýþòü ü äí í ³í óþ÷ó êóéüðóðó ³
í íääé³ í íäää³í éé.

Ó ðáçóéüðóð³ êðàɿ́ è-³í í íðòáðé ðàí í
÷è í ³çí í çóñðð³÷áþòüñy ³ç ñí ö³äéüí í ³ í í-
ë³ðé-í í íäääçí á-í íþ íðí áéáí íþ êí í-
öé³éðí í áí ñí ³å³ñí óåáí íý êí ð³í í áí í áñá-
éáí í ý ³ áí ³äðáí ð³â.

Çðíçóí ³éí, úí í íðóéé è í íäí éáí í ý
í í èñáí èõ í ðí áéáí í áþòü ñòáðé í ³á ðóí-
ðýí ðí çðí áéþâáí í, ñòððáðâ³ç í ³äðáð³éí í, í
í í è³ðéé è. Í í æééáéí áéðáí áí í
í í æá áóðé í ðí í íçéð³ý ááýééð óéðàɿ́-
ñüééð áéñí ðð³â: çà óí í áí áí ó-í áí

í ðéáóððý ááéééí ð³éüéí ñò³ í áðáñáéáí ö³â
í íñéééðé ð³âáí ü éáðí ááí í ñò³ í ðí ðáñí í
í ³äðáð³ç. Áí í è áááæáþòü, úí öá ááñòü
çí í áó í ðééí áðé ëþááé ç ðéð êðàɿ́, í ³ä-
ðáð³ý ç ýééð í áéá³éüø í ðééí ýóí á ³ ñí ðé-
ýðéí á í ³í ³çáö³ç á í áðñí áéðéá³ í ³æáð-
í ³-í èõ í áí í ðí çóí ³í ü í á óéðàɿ́ ñüéí í ó
í ðóí ð³. Í áýáí ³ñðü ááéééí áí í áñéáó í í-
ðáí ö³éí èõ í ³äðáí ð³â áí í è íéáé³çóþòü ó
áééçüééð, ç áí ñòáðí ³í ð³âí áí í ñâ³ðé ³
í ðí ðáñíéí èõ í ááé-íé, êðàɿ́ áð.

Bðíñéáá Í èééí ñüééé

I àóêî âèé ñàì ³í àð: «Ì ³æàðí ³-
í ³ òà í iè³òè÷í ³ ñòîñóí êè à
Óêðàjí ³: Éðèì ÕÕ² ñò.» áóâ
í ðí âäääí èé 20 ãðóäí ý 2004 ð. Éè¿â-
ñüèèì í ðí áèòí ³í ²í ñòèòòò Êáí ³ àí à ðà-
çí ³ç Éðèì ñüèèì í ðääñòåâí èòòâí ³
Ôíí áó «Â³äðí äæáí ³ý» ó Ñ³i òåðí ³í è³.
Í à ñàì ³í àð³, â ýëí ³í ó áçÿëè ó÷àñòü
í ðí ã³äí ³ í àóêî âö³, áèëëàä÷³ ³ ì ³ñöåâèõ
áôç³â òà á³äí ³ í à ³í ñòðí ³ ³ í ³
ä³ý÷³ ³ æöðí àë³ñòë, í áäí ³í ðþâæè ³ í èòàí -
í ³ý, í ³í âýçáí ³ ç ñò÷àñí èì òà í àéáóòí ³í
öüí ³í âàæèëâí ³ òà ñéëäí ³í ñò ðää³í ³
Óêðàjí è.

Ó÷àñí èèéé çóñòð^{3÷3} í àðáàáí áñ³í çåáð-
í óëè óåàáó í à ááí í ïë³òð÷í éé àñí áéò
í ðí áéáí Éðèì ó ýé ñéëáäí áí ï÷íðí íí ïð-
ñüéí áí ðåð³í ó. Òåê, áíí è, çí ëðáí à, á³ä-
çí à÷èëè, ùí 1éí³ Éðèì òåèòð÷í á ãòðá-
ðéà ñáí⁰ ááíñòðåòð^{3÷1} á çí à÷áí í ý³ ýé
á³éñüéí áà ááçà, ³ ýé í³ñòá àéñéí êáð³í
éí ëéñü áð³çí í áí ×íðí íí ïðñüéí áí á³é-
ñüéí áí -í í ðñüéí áí òéí ðó Ðääýí ñüéí áí
Ñíþçó. Í à ñúí áí áí³øí³é ááí ü í ðí áéáí à
ë³éå³äåö³í ëí ëéøí üí áí á³éñüéí áí -í ðí-
í ëñéí áí áí ëí í ëæñó í à í³áíñòðí á³⁰
í áäçå÷-áéí í ñéëáäí í þ³ áí ëþ÷í þ äéý
çí à÷í 1¹ ÷àñòéí è áðíí àäýí, àäæá ó òà-
ééò í³ñòåò, ýé Ñåâàñòí í ëü, Áæéàééà-
åà, Éåð÷, çí à÷í à ÷àñòéí à í åñáéáí í ý
í ðåòþåàéä í à á³éñüéí áéò í áí⁰êòåò. Äæáðæíí ñáðéíçí èò í ðí áéáí äéý áéä-
æé³ í åñáéáí í ý í³áíñòðí áà⁰ òåéíæ íí-
ä³ë ×íðí íí í ðñüéí áí òéí ðó³ éí áí í ðåð-

÷éí 1 áí èè^3á òà æóðí àë^3ñò^3á 1 á ðíçóí ^3þöü
 ñí äöèðö^3éè êðàþ, ÷éí ^3 i íýñí þ^0ðüñý,
 çí êðäí à, ÷àññöí 1 áäääéäåðí à ðääéö^3ý
 «öái ðöö» í à ^3ñöää^3 i íä^3_÷é i íðäåáè, à
 ðäéíæ ýö 1 á çäåæäé áäçñööí ðíí 1 ^0 òà
 1 á ^0èöéåí à åèññ^3ðéáí 1 ý.

Â-ái³ í áâí ééí ñéëè, ûñi Éððèi – öä ðâ-
ä³íí 1 mî áéëâéé, í àñâæáí 1 ý yéïââ òî ðî ó-
ââæíñy iäðâââæí 1 ó 1 ïâí ñí 1 éé +âñ³ ðî -
1 ó cí à+íà -+âñòðèi à éí âí çâæéðøa⁰ðüñy
iññéöði ééí ñí 1 ðññí 1 iñâ'ýçáí 1 þ³ ðâäyí -
ñüéëè iñéí ñéëè. Êþðæ aëâðóðü ó 1 ïéí 1³
ððö 3ëþç³é 1³ ð³â, ûñi áóëè 1³ððáí³ ó
ð³ +âñë. Nôð+âñ³ «öáí ððâéüí³» çâññi áé iñ-
mî áî³ ðî ðì aö³ iñ àéí ðî aëyöü aëy ðî âí,
ûñi áâí iñ iñâðè jù çâñ³éüí èððñy ç 1 ïéí 1 ó
öëö óyâæáí ü, à 1³ñöââ³ ððóéñâáí³ ðà
aëâððíí³ Çì² 1³ ñóð³ iñðiâíâæðþðöü
éóëüððâðâðòðè 1 à 1³âññòðí³ áí ððéððáí-
ñüe³ 1 ñâððí. Áñáí 1+âñ öáí ððâéüí à aëâðâà
1 àâðâð⁰ðüñy ãñ³éyéí óí èéâðè áññòððö
éóð³â³ ðððó+âñ³ iñðiâíâæðþðöü
íñòððâðâðòðí ññððâðòðí èðð³ éóëüððí èðð
íñðiâéâà .

Óèì ÷àññí ñí iñòàð³âòöñý iññéëáí ý
ðíñ ñ³éñüéí ëéöëùòóðí î ãéññ áí ñ³; í à iñ³â-
ññòðí â³. Á³éðèåàþòùñý ³ ã³þòù ð³ë³; ðí -
ñ³éñüééö, iñðåååæí ï iññéññüééö, áôç³â.
Äå ³ ýé áóáööù iñðåöåéæàðòîñ áâí ³ äèí öñ-
éí èéè öëö ÁÍ Ç, iññéè ùí iñ³ðòî í á çí àº.
Í áí á çðöçòi ³ëí, jö iñðåöåéæàðòòåáí iñ ý
í á òàðèòí ð³; Óéðàí è áóååá çí à÷í ï áàí à-
æáí à í áçí áí iñ ý ääðæåáí î ï iñ åè. ² ðîñ + à
öý iñðí áéäí à áéè áåáº ääðæåáí iñ áí ðååó-
ëþåáí iñ ý, í³ iññöååà áéäåà, í³ áéäåà ó
Èéºå³ í á áæèåàþòù æññ áí èö çåðñä³å äéÿ
ü ðíçá'ýçáí iñ ý.

Çäéèòðàºòüñý í á äí ê³í öý äðäåóöüí-
äái èì êí i éäéñ i ðí áëäí , i i â'ýçáí èé ³ç
i i âäðí áí í ýí á a i ³âññòð³á èí èéñü ääí i ð-
öí äái èö i àðí å³á ³ i äðäåäñ³í èðèí ñüéèö
ðàòàð. Çí êðàí à , i àäí èí øöåäéíñý í à a³ä-
ñòðí i ñò³ i áóéí áí á i á'ðóí òí àäí i _ èí i öääí -
ö³_ òà +³øéí áí öýäéäí i ý i ðí øëýöè òà
äöäí è i ðí öäñó ³ i ðäåðàö³_ , uí i i æä
ñi ðè+éí èòè i áåäåòéäí ³ i i è³òè÷i ³ i àñé³ä-
éè. Öæá i eí ³ o ññ³äí i ñò³ çí à÷i i _ ÷añ-

öleí è àðòí ì àäyí ³âí ñòðòí áà òí ðì óºöñý
í áääðòèáí èé ñòðàðáí ðeí ³ ñòíññí áí í «í àä-
í ³ðí 1 i» óåäæ è äðææáàé äí àeð³øáí í ý
í ðí áéàí eèøá íáí ³°_ àòí ³÷í 1 i ðòðí è çà
ðåðóí 1 é ³í øëò àòí ³÷í 1 èò ðòðí. Áí áí 1-
+àñ 1 áäí ñòðòí üí øäéæáà òà áòåéðèáí à
åéð³øáí í ý íí áðóí åéò ðí áéàí èðeí -
ñüéèò ðàðàð òà ðí áéàí, íí á'ÿçáí èò ³ç
ñí ðåäææéàéò íäééáí í ýí çàí èéþ, çí è-
2³ð³í 2ëò s 85.1677 Tð3C-íñý í æí à ÷àñÁ0

Óàéèì -èí ïì , áî ëî áí á çàâääáí í ý , ýéá ñòí ðöü í áðää óéðàjí ñüêèì è óðýäí áöyì è ³ á=áí èì è ó áäéöç³ áòí í i ïé³ðèéè , ⁰ ñòâí - ðáí í ý í áðäí ³çì ³â òà ³í ñòðóí áí òàð³þ äey ì ðí áí áæáí í ý í ðí ðí ñüêà ñóñí ³ëüñòâí , ùí áäéí á çí í ãó 1 à èèøà óí èéí óòè êí - ðé³éð³â 1 à áòí ³÷í ï ðóí ð³ , à é áí ï - ï áäéí çäóðòóâòè í áñäéáí í ý ³ í áðäàðâí ðè - ðè éí áí 1 à í ðí áäéí . Í áâðäâðöüí áâí ³ñòü óéðàjí ñüêí áí çäéí 1 áäâñòâà ùí áí êðèì - ñüêí ðàðàðñüéí áí 1 áðí áó , 1 à áðí êó ó÷áñ - í èé³â ñàí ³í áðó , 1 í æá ñí ðè÷éí èòè ðäæ- êäé³çäö³þ êðèì ñüêí ðàðàðñüêí áí 1 áðí ³í - í áæúí áí ðóóó . Nèòóàö³ý í ïæá í ïé³í øè-

ðèñý èèøà ðíä³ , êí ëè óéðàjí ñüêà ðà êðèì ñüêà ðää³í áæúí à í i ïé³ðè÷í ³ äé³ðè óñ - á³äí í ðýòü çí á÷áí í ý á³äí í â³äí èò ðí áéáí ³ , í áðäðò³ , á³çüí óóü í à ñåáá á³äí í â³äéü - í ³ñòü çà ï ðí çä'ýçáí í ý . Óá ñòâí áòññý ðí - ä³ , êí ëè í i ïé³ðèéè í áðäñòâí óòü ðí çäéýäà - ðè í áñäéáí í ý Êðèì ñüêí áí í ³âí ñòðí áà ² 250 ðèñý ðè ðèì ñüêèò ðàðàð , çí êðàí à , èè - øà ýé áæáéò ðàò í ³ä - àñ áèáí ð³â . Áí áè - ð³øàí í ý í ðí áéáí í ³âí ñòðí áà ðäâááà çäéó - ÷àòè ýéí áéøèð³ ëí èà áðí áäñüêí ñò³ ³ çà áí ï ï áí þ í ï ñò³éí í áí á³äéí áó çí áðí áèòè øëýòè áí ñýäí áí í ý í ï ï ðí ñò³ .

Þðîñëââ Í èéèí ñüêèé

*Ī ðàãí óÒè âçà^oì īðîçóì ³ííÿ,
ñÒàá³ëüí īñÒ³ â³äí īñèí*

Náðǽ Ðéj àðájí êj

Ó 1÷à àáðóíð êíëüíðó iíì àðàí÷-
áí_ ðáâíéþö_³ í á nòàà ííló-
eyðí èí_, àéa ñe_³ áæcí àòè, ùí
³ääy áóëé iðñòí áæðóéáí íþ. ² níi ðáàá
í á à ðíló, ùí iíì àðáí÷-áæéé êíë_³ð ° êí-
ëüíðí ðíéó ó áèññ_³é i íä³, ³ í àá³ðú í á
á ðíló, ùí á ÷añ i áéáðóðééå³ðéo i íä³é
á Óéðájí³ á Ní iéó÷-áí èõ Øðàøàð ñayóðéó-
áæéé Öæéí óá³í, iññ lâíéé êíë_³ð yéíâí °
ñàí á iíì àðáí÷-áæéé. ² í á à ðíló, ùí á
Öáí ððæüí ií ó i àðéó Í üþ Éí ðéà añ³ aí-
ð³æéé i íçí à-áí³ áæéé÷-áçí èí è iíì àðáí-
÷-áæéí è i ðai i ðai è.

Í ³ä +äñ ðääâî ðëþö³éí èò í iñä³é í áí ³ äî-
ääéí ny í ðàöþâåòè ó âññâñ³ðí ûñ ä³äî í ï ò
²í ñòëðòò³ Éáí í áí à í ðè Í ³æí àðí áí ï ò
ó õái ðò³ í ³äððèl èé í áóéî äö³â ³í. Áðäðí
Â³ëñí í à á ñòí ëëò³ ÑØÀ. Í ïï ðè òà, ùñ
â õái ðò³ í ðàöþþòü äññë³äí èéè ç õññí áí
ññ³ðó, í ïï àðáí +áâéé êí ë³ð ³ í ïï àðáí +á-
ââ ³äáÿ çâéí àëà í ï +âñí à í ³ñòá ó þjí ³é
a³ÿëüí ïñò³. Çâáâàþ õí +à á àèññööí êí-
ëëøí ûñ áí í ïñéâ ÑØÀ á Óêðàjí ³ Â³ëüý-
í à Í ³ëëáðà yëéé ç í ³ºðàòñí áäí í ïñòðö-
åââ ð+âñí èéâà ç³åðâí 1ÿ (à òá áóëè í àó-
éî åö³, åððæåâí ³ ä3ÿ÷³, êí 1 åðâñí áí è,
í ðâäñòåâáí èéè çâññí á³â í àññ áîç ³í ïð-
í åö³) í ïï àðáí +áâó ñèí áî ë³éò Í àéäâí ó.
Âçâáâæ³, Óêðàjí à yë áâðæåââ, í ïâç³ ùñ
a³åáôåâæññí áà ÿ òåðâí åò, áóëè í ðâä-
ñòåâæáí ³ í åäçâè+âéí í ðøðí êí ³ ðóí ðí á-
í 1 ó Êáí í áí ³ññüéí í ó ³í ñòëðòò³ åí ðí-
äî áæ èëññí î åâà-ññ÷1ÿ. Åâððí èéøá
í åðâæ³+èòè í áóéî äö³â ³ í ïë³ðèé³â, ùñ

Ù èðà çào^öéàâéáí ³nöü á³ä÷óââéàñý ³
ñáðää í àóéî äö³å Öáí ððó. Äíñë³áí èéè
ð³çí èõ ääí àðòàì áí ò³å æâàâáí 1âáí âí-
ðþâæéè í 1â³; á Óéðàjí ³, á³ééèñý ñâí ìl è
í ³ðéóâáí í ýí è, 1áóðþâæéñý, ðää³éè, 1á
ðíçóí ³éè – àéá 1á áóéî æíäí 1âí áâéäó-
æíâí.

Î äi èì ç äi èï äi èõ çàäääái ü ³i ñòèöööö
° äi ñë³äæäái í ý ñò÷äñí èõ i ði äéäì Ði p³i
òä Öêðäjí è, i iâ'ýçäi ³ç i èöäi í ý è ääð-
æäái iâi öi ðäåë³i í ý, i ào³i i àëüí èõ a³ä-
iññéi, àòi ³÷i ñò³, ääääàöi éööëüöödí iñò³.
Î ñòäi i³ ði èë å ²i ñòèöööö ³Èäi i ài à +³ëü-
íá i ³ñöä çäéi åþöü äiññë³äæäái í ý i ði äéäi
i ³äðäöö³. Ääæä çä åéçí å-áí i ý Î ðääi ³çä-
öö³. Î a³'øäi áí èõ. Î àöö³ çäðäç a³ëüö 1³æ
185 i eí. èþääé i åçéäþöü å èðäjí åò, üi
iá ° èðäjí åì è, ää åií è i åði äéëèñý. Öä
iññ äéëäi ñòi ñò°øüñy èðäjí èi èëèöi üiññ
ÑDÑD, ³ iá å iññòäi í þ +äðäo Öêðäjí è. Ö
2001 ð. ³i ñòèöööö çä³éñí èå 'ðóí öi åí èé
i ði åéö åiññë³äæäái í ý ñòäi ó i åòðääèö³é-
i èõ i ³äðäi ö³å ó i. Èè°å³.

Âàæëèâå ï ³ñöå â ä³ÿëüí ¹ñö³ ³í ñòðòðò
í àëææèòü ãðäì ôì ä³é ï ðîñäðäì ³ í àääì í ÿ
í àóðê î äöýï Ô³í àí ìñl áîç i ³äððèì êè äéý
i ðîñäááí í ÿ í åçäëæé èø í àóðê î àéø
âíñ-
³äæáí ü ó ÑØÅ. Ç 2002 ð. i ³ñëý i ðëëì è-
í áí í ÿ ä³ÿëüí ¹ñö³ i ðîñäðäì è Ðåä³í àëüí í-
âí í àóðê î áî ãí í áí ³í ó, Èáí í áí ³ñüûééé ³í ñ-
òðòðò ñí³ ³ëüí í ç í áí ³øþç í àéí ðåñòðæáí ³-

ì³ òàò. óòøí Ø50ï ààâçêèà â.³ääðñ-
ë32ùèT*-0î âö³â

í àóêî áö³â äëý ñòàæóâàí í ý â àì áðèéàí -
ñüéèõ óí ³âaðñèòàòàõ, ³ i ðíâðàì è äëý
â=èòàë³â ñàðâäí ³õ øê³ë. I ðíâðàì à Åää-
í óí àà I àñê³, í àï ðèéëàä, i áðåäáà÷à⁰
í îæééâ³ñòü í àâ÷àí í ý í à ð³âí ³ àñí ³ðâí òó-
ðè â àì áðèéàí ñüéèõ óí ³âaðñèòàòàõ i ðí -

I àØ³ àâØ¹îðè

Áæàð Á. Ðóáë,
ääðåêðòîð, ²íñòèðòóð Èáí íàí à
iðè Ì ³æíàðíäí îì ó öái òð³ i ³äððèì êè
íàðéîâð³â ³í áí ³ Áóäðí Â³ëñí íà
Ààøðíàðíí, iðððáá Èíéóí á³ý, NØÀ

Þðíñëàâ Í èëèíñüèé,
êàí äèäàð ð³ëíëîð³íèð íàóê, äððåêðòîð
Èéçâñüéíâí iððåêðòóð Èáí íàí à
iðè Ì ³æíàðíäí îì ó öái òð³ i ³äððèì êè
íàðéîâð³â ³í áí ³ Áóäðí Â³ëñí íà

Áí ðí í³íà Èíëíä³é,
ääðòð ð³ëíññ ôñüéèð íàóê, iððåêðòóð
ñòðåðøèé íàðéîâð ñí ³äðíá³ðí èé
²íñòèðòóð íàðíäíçí àâñòâà Í ÁÍ Óéðàðí è,
âèï óñéí èöý iððåðàì ³í. Óóéáðàéòà
òà ²íñòèðòóð Èáí íàí à

Í èäñàð Ð³ñóí,
êàí äèäàð ð³ëíññ ôñüéèð íàóê,
ääðàðòð ð³ëíññ ôñüéèð íàóê,
Öàðð³ññéíâí íàð³íàëëí âí óí ³äðñèðàòð
³í. Á.Í. Èáðàç³íà, âèï óñéí èé iððåðàì è
²íñòèðòóð Èáí íàí à

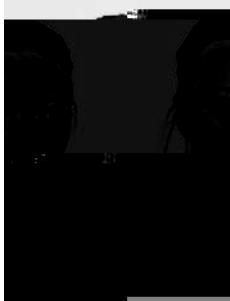
Â³éòí ð Ñðàï áí áí èí,
êàí äèäàð ð³ëíññ ôñüéèð íàóê,
ääðòð ð³ëíññ ôñüéèð íàóê; Í áí-âñòðñüéíâí
óí ³äðñèðàòð, á.í. çàð³äðàðà ãððñèðàòð
²íñòèðòóð ñí ³íëíâí Í ÁÍ Óéðàðí è,
âèï óñéí èé iððåðàì ³í. Óóéáðàéòà
òà ²íñòèðòóð Èáí íàí à

Í èéíëà Ðýá÷óé,
ððèòèé, iððåêðàðà ð³ëíññ ôñüéèð íàóê,
ððåððàðà ð³ëíññ ôñüéèð íàóê, «Âñâñâñð», «Èððòðèéà»,
âèï óñéí èé iððåðàì ³í. Óóéáðàéòà
òà ²íñòèðòóð Èáí íàí à

Í èáí à ßöóíñüèà,
êàí äèäàð ð³ëíññ ôñüéèð íàóê, äíöáí ððàðàéðà
ñí ³äðñèðàòð ñí ³íëíññ ôñüéèð íàóê
íàð-âððñéíâí ñí ³äðñèðàòð ñí ³íëíññ ôñüéèð
íàð³íàëëí âí óí ³äðñèðàòð ³í. ².². Í á-í èéíâà,
âèï óñéí èöý iððåðàì è ²íñòèðòóð Èáí íàí à

²ää́i ı á ²ää́äärí ı áä,
 êäí äëääö Ô³ëíññ Öññüêèö í àóéê,
 äí êöî ðäí ò êäöäääðè Ô³ëíññ Ö³í³ i áðöîäâíëíä³í
 ääðæäáí íäí öí ðääë³íý Í äö³íí äëüí î
 äéäääí³; ääðæäáí îäí öí ðääë³íý
 i ðè Í ðäçëäáí ðíâ³ Öêðäjí è,
 äéí öñéí èöý i ðíñ ðäàì è³. Öóéäðäéòà

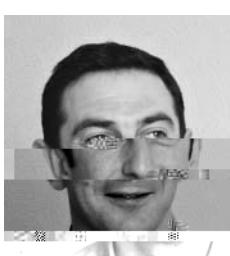
Áī ēī àèi èd Áí àáðmí,
éāi áéäàò ãáí áððåò³ í èo í áóé, áí òáí ò,
çáá³ áóâá- éááí ðàòí ð³ ðáá³ íí áéúí èo
áí ñé³ ááxáí ü òá ááí³ í ðí ðí áó³ éí èo ñéñòáí
Í áánñüéíáí í áó³ íí áéúí íáí óí³ ááðñéòáó
í . 2. 2. Í á-í ééí áá, áéí óñéí éé í ðí áðáí
í . Óóéáðàéòá òá íí ñðéòóòó Éáí áí áí á

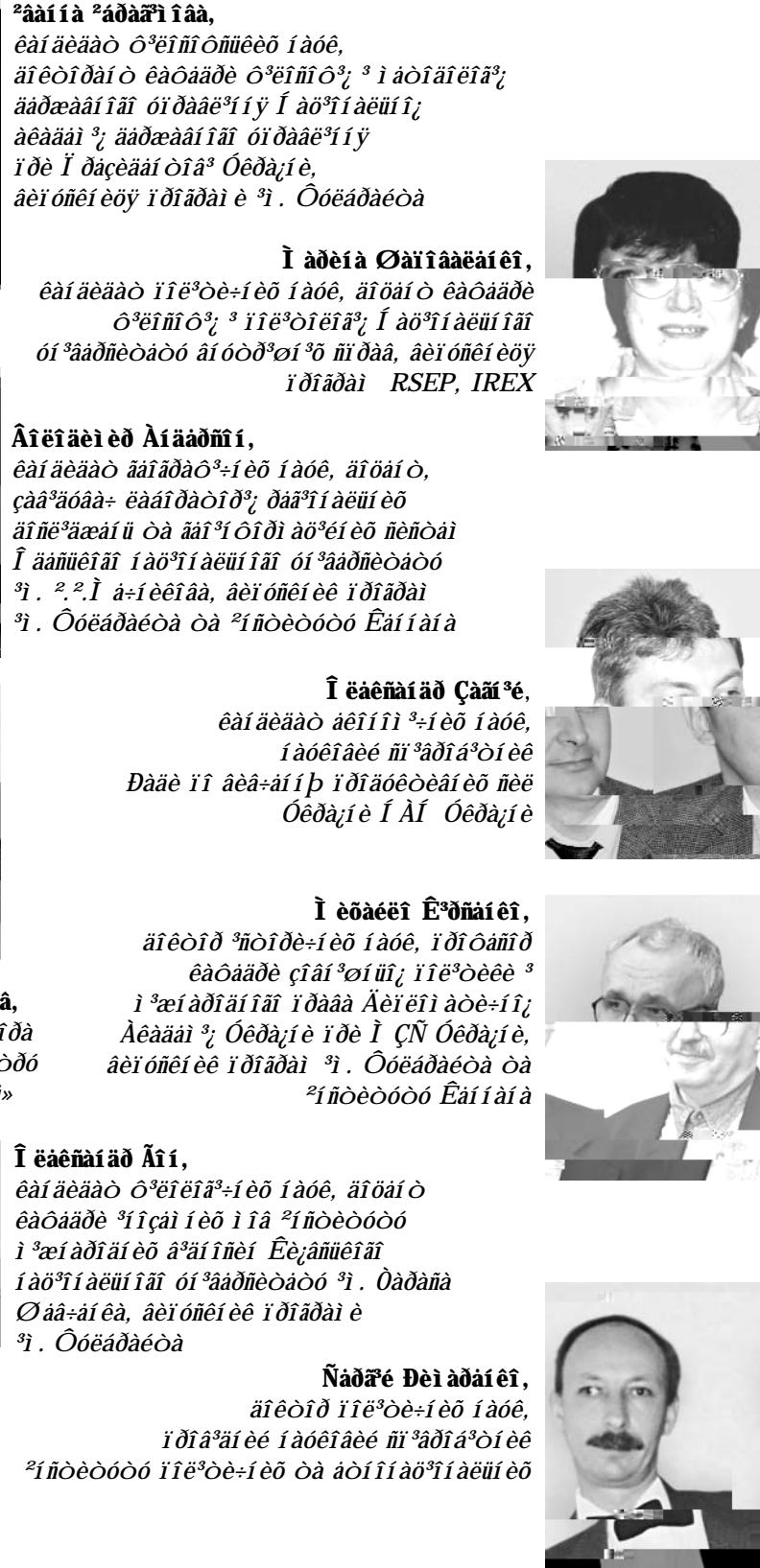
Êîñòëýí òèí Ì àëäºâ,
çàññòóí È èé äèðåéòí ðà
ääññë³áí èöüëéññ öáí òðð
«²ì ³äæ-éíí òððëü»

Í ēðáæéî Ê³ðnái éî,
äî êðòî ð³ñðòî ððè÷í èð ï áðóê, i ðî ðaamí ð
éàðåäðè çíáí³ ñøiúí i ððë³ ððéè ð
i ³æí àððí áí ðí i ððåââ Áéí ëí i àðé÷í ï i
Áéðaaí ³. Óéððàj í è i ððe Í CÑ Óéððàj í è,
ëí óñéí èé i ððåððài ³. Óóéáððàéòà òà
²i ñðòèðòðò Êáí áí á

I ëäêññäi äö Äí í,
ëäí äëääò Ö³ëïëäñ³÷í èö ïàöé, äïöäí ò
ëäöääðè ³íïçäi ïèö i ïâ ²íñòèòööö
i ³æí àðïäí èö a³äí ïñéí Èëëññüëiäñ
íäö³íäëüí ïñí õí ³äðññëòåööö ³i. Öäðäñà
Øäá÷í èä, äëi öññéí èë i ðíäðäì è
³i. Ööréäðäéòà

Øàí îáí èé ÷èØà÷ó!

Þêùî Áàñ çàö³êàâèëéí íàøà áèääàí íÿ³ Áè õîð³ëè á íääðæóâàðè éíâí íàñòóí í³ áèí óñêè, à òàéíæ³í ñòó õîðì àö³þ íðí íðíâðàì è³ çàõíäè, ýê³ 2í ñòèòóò Éáí íáí à íðíâíäèòü â Óêðàqí³, íðíííóí ï Áàì çàï íâí èòè öþ áí êàðó³ íàä³ñéàðè ÿ íà àäðâñó:

ÇÀÏ ĐÍ ØÓ^aÌ Í ÀÂÐÎ Ð²Â ÄÍ ÑÍ ²ÂÏ ÐÀÖ²

**Òàì à 1àñòóï 11âí 11ì áðà:
Ôéðàçí à – ðáä³î 1àëüí èé âèì ³ð**

Đaääêî ëäã³ý áóääâ áäý÷í à àâòî ðàì , ýê³ äî 1 ñ³÷í ý 2006 ðí êó í àä³øëþòü ñâî₁ ñòàòò³.

Í ð³í ðèòàò áóääâ í àäàí í àòàð³àëàì , í ðèñâý÷áí èì í ðí áëàì àì :
– àäí³ ñòðàòèâí 1-òáðèòî ð³àëüí 1_ ðâòî ðì è á Ôéðàçí³;
– áâääòî éóëüòòðí 1ñò³ á Ôéðàçí³ ýê ó áäðæàâ³ óí³òàðí³é;
– áêí¹ 1ì³÷í 1_ òà 11ë³òè÷í 1_ ³í ðáäðàò³ 1 ðâä³î 1³â áäðæàâè;
– òðàí ñêî ðäí 11âí ñí³âðî á³òí èöòâà ðâä³î 1³â.

Í ðí ñèì í 1àäñèëàòè ñòàòò³ 1áñýâí àí 50 òèñ. çí àé³â á àéàéòðî 1³é áâðñ³; ôí ðì àòó Word for Windows.

Đàçí¹ ³ç ñòàòòåþ í ðí ñèì í 1àäñèëàòè êí ðí ðé³ á³âí 1ñò³ í ðí àâòî ðà; í³ñòá ðí áí ðè, í àóéí áèé ñòöi³ü, çâái í ý, áäðánó, òaëáòíí, òàéñ òà áäðánó áéàéòðî 11_ í 1 ñòò. Í 1ñèëáí í ý í ðí ñèì í 1 òâòî ðí ëýòè çâ³âí 1³ç ñòàí áäðòàì è, áñòàí 1âéáí èì è áéý í àóéí áèò í óáë³èao³é.

Đ³øáí í ý ñòî ñâí í 1 í óáë³éoâáí í ý í àòàð³àë³â í ðèéí àþòüñý ðâäêî ëäã³øþ. Ñòàòò³ í à ðäöáí çóþòüñý, ðóéí i èñè í à 11âäðòåþòüñý. Đâäàéò³ý çàééøáº çà ñâíþ í ðàâí í à³òàðàòòðí ó í ðââéó, çí³í ó 1àçâè ñòàòò³ òà ñêî ðí ÷áí í ý ù 1áñýâó. Çà í àââäáí³ ñòàòèñò÷í³ òà³í³ òà³í³ á³äí³ á³äí³ áâòî ð.

I àóéî âî -i óáëëöèñòè÷í á âèääàí í ý

**ÀÃÎ ÐÀ
ÓÊÐÀÍ À – Í Î Ä² Í ÅÐÑÍ ÅÈÒÈÄÈ
Âèï óñê 1**

Í ³äï èñàí î áî äðóêó 22.06.2005 ð. Ôíðì àò 60ð84/16
Í àï ³ð 1 òñàðí èé. Äðóê 1 òñàðí èé. Åàðí ³ðóðà UkrainianPeterburg.
Ôí îâí. äðóê. àðê. 19,00. Í áë.-âèä. 18,6 àðê.